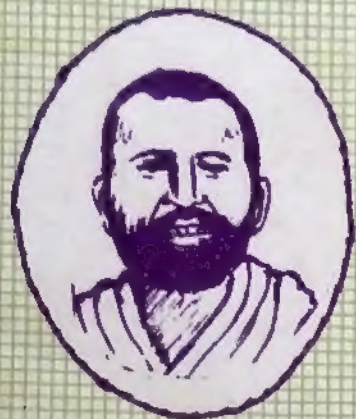

లోకమూత

— శ్రీ కె.టి.యక. నరసింహ చిద్దుల

లోకమూత
(శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర)

రచయిత :

సాహిత్యరత్న, విద్యావిశారద, భాషాప్రియ

శ్రీ కె.టి.యక. నరసింహ చిద్దుల.

ప్రచురణ :

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు,

తిరుపతి.

1992

ముందుమాట

ఆధునిక భారతీయ మహిళా లోకంలో శారదాదేవి కొక విశిష్ట స్థానం వున్నది. వివేకానందస్వామి లాంటి జగత్సృష్టిదైవ వేదాంతిని మనకు ప్రసాదించిన ఋషిపుంగవుడు రామకృష్ణపరమహంసకు ఈ సాధ్య సహధర్మచారిణి. లోకవ్యాప్తి పొందిన సంఘటన లేవీ శారదాదేవి జీవితంలో కనపడకపోయినా రామకృష్ణపరమహంస స్వయంగా తన ప్రియశిష్యు లిద్దరకీ ఈమె చేత మంత్రోపదేశం చేయించడాన్ని బట్టి చూస్తే పారమార్థిక ప్రతిభలో ఈమెకు వున్న సాధన ఉన్నతి స్పష్టమవుతుంది. ఆయన షోడశీపూజలో శారదాదేవిని సాక్షాత్ పరమేశ్వరీ స్వరూపిణిగా భావించి ఆరాధించాడు. అందువల్ల ఆ మహాయోగికి ఈ సతీమతల్లి చోదకశక్తి యని ప్రశంసించడంలో అతిశయోక్తి లేదు.

సహనం, సౌశీల్యం మూర్తిభవించిన శారదాదేవి శిష్యుల పట్ల చూపిన వాత్సల్యం ఉదాత్తమూ, ఆదర్శప్రాయమూ కూడా. రామకృష్ణుడి శిష్యవర్గమంతా ఈమె సంతానమే. జగన్నాథ అపరావతారమైన ఈ సాధ్యికి లోకమంతా సంతానమే. అందుకే శారదాదేవి లోకమాత అయింది. ఉత్తమోత్తమ సతి, మాత, సంన్యాసిని, గురువు అయిన ఈ తల్లి జీవితం సర్వజనాదరణీయం. పూజ్యులు చిరంతనా నంద స్వాముల వారన్నట్లు ఈమె జీవన విశేషాలు సముద్రాంతర్గత రత్నాలే గాని ఉత్తుంగ తరంగాలు కావు.

ఆధ్యాత్మిక ధార్మిక గ్రంథముద్రణం, తద్వారా నైతిక ప్రచారం చేస్తూ భారతీయ సంస్కృతిలోని మహోన్నత విలువల్ని జనావళి కందిస్తున్న తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానముల వారు ఈ గ్రంథాన్ని ప్రచురించడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ కె.టి.యల్. నరసింహాచార్యులవారిచేత లలితమైన శైలిలో రచించబడ్డ ఈ గ్రంథం పాఠకులకు ప్రయోజనకరం కాగలదని మా నమ్మకం.

తిరుపతి,
జూన్ 20, 1991.

యం.వి.యస్.ప్రసాద్,
కార్యనిర్వహణాధికారి,
తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు.

విషయ సూచిక

1. శిఖరాగ్రహారము	1
2. వంశము	5
3. బాల్యము	6
4. విద్యాభ్యాసము	8
5. వివాహము	10
6. అత్తవారింటికి ప్రయాణము	13
7. అగ్ని పరీక్ష	14
8. దివ్య దాంపత్యము	17
9. గురు శుశ్రూష	18
10. పతి విర్యాణము	22
11. బృందావన యాత్ర	24
12. దివ్య దర్శనము	25
13. జడధరతునకు లేడిపిల్లా!	28
14. గురుత్వము	31
15. వ్యక్తిత్వము	35
16. తీర్థ యాత్రలు	37
17. శ్రీ సముద్ధరణము	38
18. సందేశము	40
19. విర్యాణము	41
20. మంగళము: మన కర్తవ్యము	44

కె.టి.యల్. నరసింహాచార్యులు:
సాహిత్యరత్న: బాషా ప్రవీణ

మేము చెప్పిన భక్తి ప్రచారం ఈ web sights ద్వారా చెప్పినాము

www.telugudevotionalswaranjali.blogspot.in

www.gitamakaramdam.blogspot.in

www.sundaravignaganandalayam.blogspot.in

www.hindudevotionalswaranjali.blogspot.in

OUR VIDEO CHANNELS:

www.youtube.com/user/hindudevotional0

www.youtube.com/user/Shruthimandiram

www.youtube.com/user/devotionalswaranjali

PDF BOOKS CHANNEL:

www.scribd.com/ysreddy94hyd

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

లోకమాత

1. శిఖరారోహణము

నమః శ్రీ శారదాదేవ్య యత్కటాక్షరిపర్వతః,
కరోమి చరితం తస్యో పరమానందసాగరమ్.

ప్రియమైన బిడ్డలారా!

“తల్లి నేవించిన దైవతార్చన మేల?
తండ్రి గర్లినఁ బెన్నరాన మేల?”

అను శతకనూక్తి మారెగినదే! తల్లి, తండ్రి, గురువు, దైవము — ఈ నలుగురిని ప్రతివారును పూజింపవలెనను విషయముగూడ మీకు తెలియనిది కాదు. ముందు తల్లి— తర్వాతనే తక్కిన ముగ్గురు—అని గూడ మన మెరుగుదుము. నవమానములు గర్భమున మోసి, ప్రసవించిన తర్వాత మన మలమూత్రములను కూడ ఏవగించుకొనకుండ, తన రక్తమాంసములనే మనకు ధారపోసి పెంచి, తల్లి మనలను పెద్దలుగా చేయును. కాననే తల్లిని పూజించినచో మరొకరిని పూజించ నక్కరలేదు. “న మాతూ పరదైవతం” అను అమరవాణి గూడ తల్లి కంటే వేరు గొప్పదేవత లేదని చాటుచున్నది గదా!

రెండవవాడు తండ్రి. అతడు బిడ్డలకై సంపాదించి తెచ్చిన ద్రవ్యమును తల్లి వారి యభివృద్ధికై వినియోగించును. కాననే తండ్రి యున్నచో ప్రతివానికిని పెన్నిది యున్నట్లే. తల్లి బిడ్డల యిష్టమును మాత్రమే ఒక్కొక్కప్పుడు పాటించి వారి భవిష్యత్తుకు, సత్సృష్టనకు విఘాతము కల్పింపవచ్చును. తండ్రి మాత్ర మెప్పుడును తన సంతానముయొక్క హితమును, ప్రయోజకత్వమును మాత్రమే కోరును. కాననే బిడ్డలు సదా తండ్రిని గౌరవింపవలెను.

గురువు స్థానము, వీ రిరువురి కంటే మిక్కిలి దొడ్డది సుమండీ! ఈ చర్చ కొంచెము శ్రద్ధగా విన్ననే గాని మీ కర్తము కాదు. గురువు

అను పదమునకు 'అజ్ఞానము అను అంధకారమును తొలగించువాడు' అని అర్థము. పుట్టుకతోనే యెవరును జ్ఞానము సంపాదించుకొనలేరు గదా! కాననే తల్లిదండ్రులు ప్రాచీనకాలమున తమ బిడ్డలను, గురువుల కడకు జ్ఞానార్జనకై పంపెదవారు. గురువులు పల్లెలలో నిర్మించుకొన్న పూరిగుడిసెలు, చెట్లనీడలు మాత్రమే ఆ కాలమున విద్యా సంస్థలకు నిలయములు. ఆ విద్యాసంస్థలకే గురుకులములని పేరు. గురువునకు ఆచార్యుడు, ఉపాధ్యాయుడు అని గూడ నామాంతరములు కలవు. ధర్మములను తా నాచరించి శిష్యులచే ఆచరింపజేయువాడే ఆచార్యుడు. విద్యార్థుల సమీపమున గూర్చుండి పాఠములు చదివి వారిచే చదివించు నాతడు ఉపాధ్యాయుడు. ఈ మూడు పనులు చేయువాడు కనుకనే తల్లిదండ్రులకంటే ఆతడు గొప్పవాడు.

గురువు అనగా గొప్పవాడు అని కూడ వేరొక అర్థము కలదు గదా! పూర్వపు విద్యార్థు లెంత కష్టములకైనను ఓర్పు కొనవలసినదే! గురువు శిక్షణలో పెరిగి; విజ్ఞానము, జ్ఞానము సంపాదించుకొన్న తర్వాతనే వారు బ్రహ్మచర్యము వీడి గృహస్థాశ్రమమున అడుగు పెట్టుచుండువారు. వేదము నేర్చుకొనుచు గురువువద్ద శిక్షితుడగుటయే బ్రహ్మచర్యము. ఆ గురువే వారి కా కాలమున తల్లియు తండ్రియు గూడ. అచట నున్నంతకాలము తమ పిల్లల దిగులు పెద్దల కెంత మాత్రము ఉండెడిది గాదు. విద్యార్థిని విద్యార్థులు సానలుతీరిన జాతిరత్నములై వెలుగుచు గురుకులము వీరువారు.

ఆ కాలమున ఎంత గొప్పవాడైనను విద్యార్థి గురు శుశ్రూష విధిగా చేయవలసినదే! ఇంటి పనులతో బాటు దేవతాపూజకై అడవి కేగి పూలు, పండ్లు తెచ్చుటకూడ గురుశుశ్రూషలోని భాగమే! కాననే అప్పుడు పిల్లలకు చదువుతో పాటు కష్టముల నెదుర్కొని సహించు శక్తి, క్రమశిక్షణ, లోకజ్ఞానము మొదలగునవి అబ్బెడివి. పాక్షాత్తుగ శ్రీకృష్ణ భగవానుడు గూడ సాందీపని మహర్షికి శుశ్రూష చేసి గురుకూటాక్ష పాత్రుడగుట మీ రెరిగియే యుందురు కదా!

గురు పెట్టిపాడైయుండవలెనో, ఆతడు చెప్ప చదువు అనగా ఏదియో, తండ్రి యన నెవరో తెలిసికొనుటకు ప్రహ్లాదుని చరిత్రలోని యీ నూత్తి వర్ణము చేసికొనుడు.

“తే.గీ. దేవదేవునిఁజింతించు దినము దినము
చక్రవాస్తునిఁ బ్రకటించు చదువు చదువు
కుంభనీధపుఁ జెప్పడి గురుఁడు గురుఁడు
తండ్రి హరిఁజేరుమనియెడి తండ్రి తండ్రి”

ఇహలోకమున కుపయోగించు శిల్పశాస్త్రాదుల యభ్యాసమే విజ్ఞానము. జ్ఞాన మనగా జన్మ మరణము లను పండ్ల చక్రమున చిక్కుకొనకుండ భగవంతుని చేరుమార్గము నన్వేషించుట. జ్ఞానవంతునికి మాత్రమే దేవుడనిన తెలియును. దేవుడనగా ఇతరుల సాయ మక్కరలేకుండ స్వయముగా ప్రకాశించువాడని అర్థము. ఈతడు సచ్చిదానంద స్వరూపుడు. సత్ + చిత్ + ఆనందములు = సచ్చిదానందములు; సత్ = శాశ్వతమైనది; చిత్ = జ్ఞానము; ఆనందము = మిక్కుటమగు సంతోషము. ఆరునెలల పసిబిడ్డ తల్లిపాలు బొజ్జనిండ త్రాగి కాలి బొటనప్రేలు నోటవైచుకొని కేరింతలు కొట్టుటయే ఆనందమున కుదాహరణము! అద్యంతములు లేక జ్ఞానానందములు స్వరూపస్వభావములుగా గల వాడే భగవంతుడు. నీరును సంస్కృతమున 'నీరము', ఆంగ్లమున 'వాటర్', హిందీలో 'పానీ' అని పలుకునట్లే ఆ భగవంతుని గూడ వేర్వేరు పేర్లతో పిలుతురు. భగవంతుడు ఒక్కడే. ఆతనిని మనము “విష్ణు”వని, “శివు”డని అనుచుండగా ఆంగ్లేయులు “గాడ్” అనియు, మహమ్మదీయులు “అల్లా” అనియు పేర్కొనుచున్నారు. భగవంతుని స్వరూపస్వభావములు పోతనామాత్యు డెంత చక్కగా చిత్రించినాడో!

“ఉ. ఎవ్వనిచే జనించు జగమెవ్వని లోపలమందు లీనమై
యెవ్వని యుండుఁడిందుఁ బరమేశ్వరుఁ డెవ్వఁడు మూలకారణం
బెవ్వఁ డనాదిమధ్య యుంఁడెవ్వఁడు సర్వము దానయైనవాఁ
డెవ్వఁడు వాని నాత్మభవునీశ్వరు నే శరణంటు వేడెదన్.”

సూర్యుడు తాను ప్రకాశించుచు ఇతర వస్తువులను గూడ నెట్లు ప్రకాశింపజేయునో భగవంతుడు గూడ నట్లే మనకు జ్ఞానానందము లొసగి సత్పురుషులను చేయుటకే ప్రయత్నించుచుండును. కాని ఆ దేవుడు మనకు కనిపించనంత మాత్రమున లేనేలేదని తలపరాదు సుమండీ! పంచదార నీటిలో వేసిన నీరు తీయనగునుకాని పంచదార అందులో కనుపించదుగదా! అంతమాత్రమున వేసిన పంచదార ఆ నీటిలో లేద నవచ్చునా! పంచదారయే గదా నీటిలో కరగి దానికి మాధుర్యము కల్గించినది! పానకములోని పంచదారవలెనే దేవుడుగూడ తల్లిలో,

తండ్రిలో, గురువులో, అతిథిలో ఉండి మనలను ప్రతిక్షణము కాపాడుచుండును. విను డీ వేదమాక్తులు— 'మాతృదేవో భవ', 'పితృదేవో భవ', 'అచార్యదేవో భవ', 'అతిథిదేవో భవ'. ఈ సంస్కృత వాక్యములు చూచి మీ రెంతమాత్రమును భయపడనక్కరలేదు. ఇతర భాషలలో మన మెంతగా శ్రమపడినను పెద్దగా రాణింపలేము. కాని సంస్కృతము ఎంత కొద్దిగా నేర్చుకొన్నను, మన కెంతో లాభము కలుగునుమండీ! మన భారతీయ భాషలలో సంస్కృతపదములు, సూక్తులు విరివిగా వాడబడుటయే దానికి కారణము. ముందుముందు మీ కా విషయము బాగుగా తెలియగలదు. కాన ఇకనైనను మీ పాఠ్య గ్రంథములలో వచ్చిన సంస్కృత వాక్యములను ప్రతిపదార్థ తాత్పర్యములతో మనము చేసికొనుట చాల మంచిది.

వరే! ఇంతవరకు మిమ్ము కొంత విసిగించితిని గదూ! ఈ పుస్తకమున వివరింపబోవు శారదాదేవి పాశీల్యము, పరోపకారపరాయణత, పారమార్థికసంపద మొదలగు సద్గుణములను మీరు అర్థముచేసికొని పృథయుములపై హత్తింపుకొనుటకు పై విషయములు తెలిసికొనుటయెంతో అవసరము.

జాతి మతభేదములు పాటించకుండ ఆమె కన్నతల్లి వలనే దీనులకు, అనాథులకు, రోగులకు సేవచేసి, అన్న వస్త్రములిచ్చి వారి నాదుకొనుటయే కాదు; వారి ఆత్మహితమున కవసరమగు దైవభక్తి మొదలగు వానిని బోధించి వారికి మనశ్శాంతిని గూర్చుటగూడ ఆమె సుగుణములలో ముఖ్యమైనది. తన ఆధ్యాత్మికసాధనచే హిమాలయశిఖరమంత యెత్తున పెరుగుటచేత మాత్రమే ఆ తల్లి మన మూహింపరానన్ని ఘనకార్యములు చేసినది.

ఈ మన తల్లి పిల్లలను కనలేదు. అసలు భర్తతో సంసారమే చేయలేదు. అయినను కన్నతల్లికంటె గూడ నెక్కువగా ప్రజలకు సేవచేసినది. తండ్రివలె వారికి సంపాదించి పెట్టి అన్నపూర్ణ యని దిరుదుగొన్నది. శిష్యులకు గురువై జ్ఞానబోధ చేసినది. వైద్యునివలనే ఆర్తులకు రోగాదులను బోగొట్టి హితము గూర్చినది. కాన ఈమెకంటె లోకమాత అనదగిన వారెవరు?

ఈమె స్వరూపస్వభావములు పూర్తిగా విరుగవలెనన్న ఆమె తన ఆధ్యాత్మికసాధనచే ఎట్టి మహోన్నత పర్యవశిఖరమున విరాజిల్లుచున్నదో తెలిసికొని తీరవలెను. ఆ మాత దివ్యదర్శనమును చేయదలచిన మీరు ఈ ప్రకరణమును బాగుగా అవగాహన చేసికొన్ననే నా యీ శ్రమ సార్థకము కాగలదు.

2. వంశము

నివ్వలో వేసి కరగించినగాని బంగారము మెరుగెక్కుదు. అట్లే మహాపురుషులు కూడ కష్టములు పడినడియే రాటుదేరి ఉజ్వలముగా ప్రకాశింతురు. బంగారము తనకై గాక యితరుల తెల్లుపయోగపడునో, వారు కూడ నట్లే పరోపకారమునకే తమ యసువులను ధారపోయుదురు. వారు తమ కుపకారము చేసిన వారికి మాత్రమే గాదు, అపకారము చేసినవారికిగూడ ఉపకారము చేయుటకే పాటు పడుచుండురు.

“కం. ఉపకారికి మపకారము
విపరీతము గాదు సేయ, వివరింపంగా
మపకారికి మపకారము
వెల మెన్నక సేయువాడె వేర్పరి మమతి!”

అను పద్యము మీరు మరచియుండరు గదా !

అట్టి మహాపురుషుల కోవకు చెందినదే మన ప్రస్తుత కథానాయకురాలు శ్రీ శారదామణిదేవి. ఈమె తన కరుణాప్రదయముతో భారతీయులకై మాత్రమేగాక యావత్ప్రపంచ ప్రజల యోగక్షేమముల కొఱకును ఎట్లు పాటుపడి లోకమాత యను సార్థకనామము పొందెనో ముందుముందు వివరముగా తెలిసికొందము.

కలకత్తా పడమట అరువది మైళ్ళ దూరమున బంకూరాజిల్లాలో జయరాంబాటి యను గ్రామము మన యీ మాత జన్మస్థానము. దామోదర్ అను జీవనది దాని కుత్తరమున ప్రవహించుచుండును. సింహవాహిని మున్నగు గ్రామదేవతల యుత్సవములు, దుర్గా కాళీపూజలు నేటికిని ఆ గ్రామవాసుల కెంతో ఉత్సాహము ఆనందము కల్గించుచుండును.

రామచంద్ర ముఖోపాధ్యాయు డా గ్రామమున పేరు మోసిన బ్రాహ్మణుడు. అతడు సాజన్యరాశి; సుగుణ రత్నాకరుడు; దానశీలుడు; రామభక్త శిరోమణి; దానములు సంభావనలు పుచ్చుకొనుట కాత డెన్న దును ఇల్లు దాటి పోవువాడు కాదు. 1864 లో కాటకము వంగ దేశమంతటను ప్రళయతాండవము చేయసాగెను. అప్పుడు “అన్నమో రామచంద్రా” అని అలమటించు ప్రజల కాతడు అన్నదానము చేసి వారి ప్రాణములు నిలిపెను. పోరోహిత్యము చేసి జందెములు వడకి యెట్టులో పాట్టనింపుకొను దీదబావనికా ఇట్టి యౌదార్యశీలము! ఇంటి వారిని వస్తుండబెట్టి దానశీలుడని పేర్కొనిన రంతిదేవుడను రాజర్షి కీ బ్రహ్మర్షి, యెంత మాత్రము తీసిపోడు నుమండీ!

శ్యామసుందరీదేవి సుగుణములన్నిటిలోను అతని కెంత మాత్ర మును తీసిపోని సతీశిరోమణి. నదా సంసారమునకె ఒడలువంచి వనిచేయు నీ సహధర్మచారిణి సీతామాతవలెనే ఉత్తమాదర్శముల నుపా సించుచుండెడిది. ఆమె మాయమర్మము లెరుగని సత్యకాలపు స్త్రీ. కాననే యెల్లవారికిని తన ప్రేమానురాగములను వంచిపెట్టుచుండెడిది. పదిమంది కన్నము పెట్టుట, పరులకై కష్టించుట యనిన ఆమెకు పరమానందము. పరోపకారమందు ఒకరిని మించినట్లుగా మరొకరిని- ఈ దంపతులను సృష్టించి-విధాత లోకమున కెంతో మేలు చేకూర్చి నాడు గదా! ఇట్టివారినే భర్తృహరి బహుశః-

“తమకార్యంబు పరిత్యజించియుఁ బరార్థప్రావకుల్ సజ్జనుల్”

-అని ప్రస్తుతించి యుండును.

పాతివ్రత్యమున సీతారమణిని బోలిన యిట్టి దీనజనరక్షామణికిని, శ్రీరామచంద్ర ముఖోపాధ్యాయునకును, మన భాగ్యరాశి పండగా బుట్టిన పుత్రికామణియే మన యీ శారదామణిదేవి. ఆ దంపతుల కీమె 1853 డిసెంబరు 23 వ తేదీన జన్మించెను.

3. బాల్యము

ప్రకృతి సౌందర్యమునకు నిలయము, పూర్వార్చారములకు పట్టు గొమ్మ యనదగు ఆ వల్లెటూరులో మన మాతృదేవి ఎట్టి శిక్షణను విద్యాబుద్ధులను నేర్చినో మనము ఆమె వంశమును వారావరణమును

బట్టి యూహించవచ్చును. బాల్యమునుండి శారద ఇంటిపనులతో పాటు వంటపనులలో గూడ తల్లికి తోడుగా నుండెడిది. ఆమె వంట చేయు వలసి వచ్చినపుడు తండ్రి పెద్ద యన్నపుగూనను పొయ్యిమోదనుండి క్రిందకు దింపుటకు సాయపడుచుండెడివాడు. ఒక్కొక్కప్పుడు ఆమె కుత్తుకబంటి నీటిలో దిగి, పశువులకై గడ్డి కోయుచుండెడిది. తమ పాలములో వనిచేయువారికై అన్నమును గూడ తీసికొని పోవున దా తల్లి.

ఉత్తమాదర్శములలో పుట్టిపెరిగిన ఆమెకు అల్లరి చిల్లరి యాట లపై మనసు పోయెడిదికాదు. ఆమె కల్లకపటము లెరుగదు. అటలలో గూడ ఇతరులతో పోట్లాడదు. ఇతరులు కలహించుచుండగా వానిని తీర్చుటకై ప్రయత్నించుచుండును. ఆమెకు చిన్ననాటి చెలికత్తె అఘోర మణి. బొమ్మలతో ఆడుకొను వయస్సునుండి గూడ ఆమెకు కాళీపూజ మిగుల ఇష్టము. జగద్దాత్రి యను దేవిని పూజించుచు ఆమె ఐదారేండ్ల వసితనమునుండియే నిశ్చలధ్యానమందు నిమగ్నయై ఒడలుమరచిపోవు చుండెడిది.

పసిబాలిక యేమి! పరమేశ్వరీ ధ్యాననిమగ్నత యేమి! బిడ్డలారా! చూచితిరా! ఆమెదైవభక్తి! ఇది ప్రహ్లాదుని తలపునకు తెచ్చుట లేదా!

“మ. పావీయంబులు ద్రావుచున్ గుడుచుచున్ భాషించుచున్ హాసలి
లా నిద్రాదులు నేయుచున్ దిరుగుచున్ ఇక్షించుచున్ సంతత
శ్రీనారాయణ పాదపద్మయుగళి చింతామృతాస్వాద సం
ధానుండైమఱచెన్ సురారిసుతుఁ డే తద్విశ్వమున్ భూపరా!”

మీ కింతవరకు రానిచో ఈ పద్యము కంఠస్థము చేసికొనుడు.

తల్లి శారదా! ధ్యానము నీకు వెన్నతో బెట్టిన విద్యవలె క్రీడావస్తు వైసది. కాననే నీవు శ్రీ రామకృష్ణపరమహంసకు సహధర్మచారిణివి కాగలిగిన మహోన్నత పదవి నందుకొంటి వమ్మా! విశ్వమానవప్రేమ, సర్వభూతప్రేమ నీకు సహజకవచకుండలములు గదా!

ఏ మంచి గుణములైనను నేర్చుకొనుటకు బాల్యమే అనువయి నది. మామిడిచెట్టుకు అంటుకట్టుటకు లేతకొమ్మ మాత్రమే గదా

ఉపయోగపడునది! దైవభక్తి గూడ బాల్యముననే నేర్చుకొన దగినదని ప్రవృద్ధునితో బాలు ఈ మాత గూడ మనకు చాలుటలేదా?

4. విద్యాభ్యాసము

మన మాత తన తమ్ముల సంరక్షణలో చాలకాలము గడపుచుండెడిది. అప్పుడప్పుడు ఆమె వారితో గలసి ఆ యూరిబడికి పోవును. కాని ఆ కాలమున స్త్రీకి విద్య అవసరమని గుర్తించినవారెందరు? బాలశారదకు విద్యవై అనక్తి యున్నను అందుకై పెద్దలు శ్రద్ధ వూనలేదు. కాలక్రమమున ఆమె బెంగాలీని న్యాయంకృషిచే చదువ నేర్చెను. ఆమె కదియే మాతృభాష. కాని చక్కగా చదువుట వివాహమైన తర్వాతనే ఆమె యభ్యసించెను. తన భర్తయగు శ్రీరామ కృష్ణునకు అన్నకుమార్తె అక్ష్మితోగలసి ఈమె వంగీయ ప్రథమబోధిని కొంత చదివెను. పృథయుడను పేరుగల రామకృష్ణుని సహచరు డామె చదువును కొంత యుద్దగించినను ఆమె మానలేదు. ఆమెకూడ ఒక యథాపట్టి ఆ పుస్తకమును కొనెను. బడిలో తాను నేర్చుకొన్న పాఠమును అక్ష్మి యింటికి వచ్చి శారదకు నేర్పెడిది. కాని శ్రీరామకృష్ణుని యింటికి-ఇక్కిదేశ్వరమునకు- వెళ్ళిన తర్వాతమాత్రమే యామెకు చదువు సరిగా సాగినది. భర్త చికిత్స నిమిత్తము గ్రామాంతర మేగి నప్పు డామె ఒంటరిగా నుండెను. అప్పుడొక బాలిక గంగాస్నానమునకు, దేవీదర్శనమునకు ప్రతిదినము వచ్చుచుండెడిది. ఆమె వద్ద శారదాదేవి శ్రద్ధగా పాఠము నేర్చుకొనుచు ప్రతి ఫలముగా కూరగాయలు తినుటం దారములు ఆ బాలిక కిచ్చుచుండెడిది.

ఈ విధముగా నామె చదువుట చక్కగా నేర్చెను. కాని వ్రాత నెన్నడును బాగుగా నభ్యసించలేదు. కాలాంతరమున ఒక శిష్యుడు తన కేరైన వ్రాసేయిమ్మని కోరగా తన పేరు వ్రాయబూనెను. విశ్వ ప్రయత్నము చేసిగూడ చదువ దగిన దేమియు వ్రాయజాలక తన యా ప్రయత్నమును విరమించినైచెను.

కాని నైజేష్టిన పుత్రాంతముచే ఆమెకు విద్యాభ్యాసమున కనువగు పరిస్థితులు ఆమె స్వగ్రామమున లేవని తలవకుడు. చదువుట, వ్రాయుట

మాత్రమే విద్య అనుకొనుట పొరపాటు నుమండీ! ఆక్షరములు నేర్వని వారుకూడ సద్విద్యను సంపాదించు విధానములను-దానిద్వారా జ్ఞానము, విజ్ఞానము నేర్చుకొను పద్ధతులను-అందరకు అలవరచుటయే భారతీయ నాగరకతకు పరమార్థము. చదువురాని వారికిగూడ మంచిగుణములు నేర్చుటయేగదా నాగరకత. ధర్మమును వదలని కుటుంబ జీవనము, స్వార్థత్యాగము, ప్రజాసేవాసక్తి-వీనిని బోధించు పెద్దల శిక్షణ, నోములు, వ్రతములు, దేవాలయోత్సవములు, పురాణకాలక్షేపములు, హరికథలు, భజనలు మొదలగునవి, నిరక్షరాస్యుల పృథయములందు గూడ నిజమైన భారతీయ నాగరకతయొక్క బీజములు నాటునుగదా! చదువు వలని ముఖ్యప్రయోజన మిదియే నుమండీ!

భారతీయుల ఆదర్శములలో మిక్కిలి ముఖ్యము లైనవి త్యాగము, సేవ. వీనిని అందరకు చాటునదే మన సంస్కృతి. పరుల కుపకారము చేయుటయే సంస్కృతి. ఆదర్శమనగా అద్దము. అద్దమువలె ఇతరుల కుపయోగపడు నిర్మలమైన పృథయమునుండి వెలువడిన సుగుణములను గూడ ఆదర్శ మందురు. ఇతరుల సుఖమునకై తన సుఖమును, ధనమును, వినియోగించుటయే త్యాగము. అద్దములో ప్రతిబింబమును చూచి మన మొగమును చక్కదిద్దుకొనునట్లే మహాపురుషుల గుణములు అనునట్టి అద్దములో చూచి మనము గుణములు చక్కదిద్దుకొన వలెను. అప్పుడే మనము వారిని ఆదర్శముగా గ్రహించినా మనుట పొసగును.

పేయేల నాటి పల్లెటూరి వాతావరణము మన శారదను భారతీయ విజ్ఞానమున నుశిక్షితురాలిని చేయబట్టియే ఆమె భవిష్యత్తులో లోకమాత కాదగిన సుగుణములను అధ్యాత్మిక సంపదను సంపాదించుకొనగల్గినది. బాల్యమున తాను వీధినాటకములను చూచుటచే తన పృథయ పటముపై ముద్రితములైన పద్యములను, నూక్తులను, పాటలను, ఆమె తన శిష్యులకు బోధననమయములో నమయస్ఫూర్తితో ఉదాహరించుచుండెడిది. ఆమె పరిజ్ఞానము, ధారణాశక్తి, గనిన శిష్యు లెంతో ఆశ్చర్యపడుచుండు వారు. ఏ విషయమునైనను ఒకమారు విని, లేక చదివి, మనసునకు వాత్తింతుకొనుటయే ధారణ. శిలవంతులు దైవభక్తులు అగు తన తల్లి దండ్రులనుండి ఏ పాఠశాలయందును నేర్చుకొనజాలనంతటి విద్య నామె

గ్రహించెనని చెప్పటలో పైనజాపిన యుదాహరణములనుబట్టి సందేహము లేదు గదా! మున్నుండు ఈమె చరిత్రలో ఇట్టి యుదాహరణలు కోకొల్లలు.

కాని పైజెప్పిన యన్నింటికంటెను, జ్ఞానమూర్తి శ్రీరామకృష్ణుని సాహచర్య మను మహాభాగ్యము- పవిత్రముననే ఆతని సహధర్మచారిణి కాగలిగిన సాభాగ్యము-మన మాతృదేవికి లభింపగా నమస్త విద్యుల సారమును ఆమెకు కరతలామలక మగుట అబ్బురమా!

5. వివాహము

బ్రహ్మచర్య గృహస్థ వానప్రస్థ సంన్యాసాశ్రమములలో మన పూర్వులు గృహస్థాశ్రమమునే మిక్కిలి ముఖ్యమైనదిగను, మిగిలిన మూడాశ్రమములను గూడ పోషించునదిగను వర్ణించినారు. గృహస్థులకు మాత్రమే తమపై ఆధారపడిన వారికిగాని అతిథి అభ్యాగతులకుగాని పట్టెడన్నము పెట్టునవకాశము గలదు. కాననే గృహస్థుడు తాను వస్తుండియైనను అతిథులను గౌరవింపవలెను. 'అతిథిదేవో భవ' అని లోగడ మనము నేర్చుకొన్న వేదసూక్తి ఇచటనే సార్థకమగుచున్నది. దేవుడే అతిథి రూపమున వచ్చి గృహస్థులను పరీక్షించుననుటకు విదర్శనములు మీరు మున్నుం దీ పాత్రముననే చూడగలరు.

భారతీయులైన శ్రీ పురుషులు యజ్ఞకార్యములను వేదమంత్రము లతో ఆచరించుటకే వివాహము ఉద్దేశింపబడినది. పత్నియనగా పతితో కలిసి యజ్ఞకార్యములను నిర్వహించునది అని అర్థము. ఈమెనే అర్థాంగి సహధర్మచారిణి అని గూడ అందురు. భర్త శరీరములో నగపాలు పంచుకొనదగినది అర్థాంగి. ధర్మ కార్యములను భర్తతో కలిసి యాచరించునది సహధర్మచారిణి. గృహమనగా ఇల్లు కాదు; గృహ యజ్ఞ మానియగు పురుషు డంతకంటె గాదు; గృహిణియే గృహము. ఇట్లాలే ఇల్లని వెద్ద లనిరి గదా !

బాల్యవివాహములను ప్రస్తుత పరిస్థితులనుబట్టి మన మేవగించుకొ నుట సహజమే. కాని పూర్వులు సృష్టించిన ఈ బాల్య వివాహముల యాదర్శము కొంతమందికి ఆశ్చర్యకరమగు పరితములను గూడ ఇచ్చును. శ్రీ శారదా శ్రీరామకృష్ణుల వివాహముకంటె మించిన నిదర్శనము దీని కేమి యుండగలదు !

రామకృష్ణుని అసలు పేరు గదాధరుడు. తండ్రి క్షుది రామచట్టోపా ధ్యాయుడు. తల్లిపేరు చంద్రమణిదేవి. ఈమెను చంద్రాదేవి అని గూడ పిలుచువారు. ఈ దంపతులు కూడ సుగుణమణులు- మహాభక్తులు. జయరాంబాటికి ఎనిమిది మైళ్ళ దూరముననున్న కామారీపుష్కరము (కామార్ పుకుర్) అను గ్రామమున ఈతడు ఆ తరిదండ్రులకు మూడవ కుమారుడుగా 1836లో అవతరించెను.

గదాధరుడు తల్లికడుపున నుండియే హరిభక్తిని పుణికి పుచ్చుకొన్న పుత్రతత్వము. భక్తశిరోమణి యగు నీయన గూడ బాల్యమునుండి శార దాదేవి వలెనే ప్రహ్లాదునే దైవభక్తిలో తలపించుచుండెను. ఆతని వలెనే ఈ బాలభక్తుడు గూడ—

“అడుగడ్లువను మార్దవానుచింతనసుధా
మాధుర్యమున మేను మఱచువాడు,
అంబోజగర్భాదు లభ్యసింపఁగలేని
హరిభక్తి పుంభావ మైనవాఁడు”

—కాననే ఆతని హృదయమును విహిక్సుఖములు ఏ మాత్రము ఆకర్షింపలేకపోయెను. పొట్టకూటి చదువులలో ఆతడు దోక్యము పెట్టుకొ నలేదు. బ్రహ్మజ్ఞానమే తన తరణమునకు, ఇతరులను తరింపజేయుటకు గూడ సాధనమని ఆతడు నిర్ణయించుకొనెను. అందుచే పరమేశ్వర సాక్షాత్కారమునకే ఆతడు పరితపింప సాగెను.

“తే.గీ. ఇను మయస్కాంత పన్నిది నెట్లు భ్రాంత
మగు హృషీకేళి పన్నిది నా విధమునఁ
గఱగుచున్నది దైవయోగమున చేసి
బ్రాహ్మచోత్రమ చిత్తంబు భ్రాంతమగుచు.”

—అని భాగవతమున పోతనార్యుడు ప్రహ్లాదుని చిత్తవృత్తిని పేర్కొ న్నట్లు, మన గదాధరుని హృదయముగూడ క్రమముగా పరివక్యమై హరిక్రీడనమనునట్టి అయస్కాంతముచే బలవత్తరముగా ఆకర్షింపబడసా గెను. చిత్తము ఆ రామునిపై ఆ కృష్ణునిపై పూర్తిగా హేతుకొన్న తర్వాతనే ఆతడు రామకృష్ణుడయ్యెను.

బాలబాలికలారా! మీరు గూడ అవకాశము కల్గించుకొని భాగవ తములోని గజేంద్రుడు, ద్రుపుడు, ప్రహ్లాదుడు, అంబరీషుడు మొదలగు

భక్తుల కథలను చదివి అర్థము చేసుకొని నరణన్య మెత్తినందుకు మీ జీవితమును దైవభక్తితో ధన్యము జేసికొనుడు. అందుకే నుమండి నా యీ రచనా ప్రయత్నము.

శ్రీరామకృష్ణుడు కడు బీదకుటుంబమున జన్మించెను. అందుచే అతడు 1836న కలకత్తాలో డక్టీలేశ్వరమున కాలికాదేవి ఆలయమున అర్చకుడుగా కుదిరెను. ఈ సంఘటనచే అతని పని “బూరెల గంపలో వడిన” ట్లయ్యెను. కాని ఆలయమున సక్రమముగా దేవీ పూజాదులు నెరవేర్చుటగూడ అతనికి కష్టసాధ్యమయ్యెను. తన శరీరమును గూడ మరచి అతడు పరమేశ్వర సాక్షాత్కారమునకే పరితపింపసాగెను. ఆలయ నిర్వాహకు డా సంగతి గ్రహించి ఆత్మసాధనకు వలయు నమస్త సౌకర్యములు అతనికి సమకూర్చెను. శ్రీ రామకృష్ణుడు అఖండ భగవత్పరితాపముతో, అపూర్వాశయముతో ధ్యానాది సాధనలలో నిమగ్నుడాయెను. నిద్రాహారములను గూడ అతడు పాటించలేదు.

ఆర్థికచింతయేగాని పారమార్థికచింత యననేమో యెరుగని లోకులు అయినకు మతిపోయినదని చెప్పకొనసాగిరి. ఆ వాదులకు భయపడి తల్లియు, సోదరుడు రామేశ్వరుడును అతనిని 1858లో డక్టీలేశ్వరము నుండి స్వగ్రామమునకు పిలిపించుకొనిరి. తల్లి యాతని వైరాగ్యముచూచి మిగుల విచారపడెను. అతనికి దయ్యము సోకినదని కొందరు పలుకసాగిరి. ఆమె భూతవైద్యము చేయించెను. కాని లాభము కలుగలేదు. పెండ్లిచేసినచో అతని మనస్సు సంసారముపై లగ్నమయి కుదుటబడవచ్చునని తలచి వారు వధువును వెదుక నారంభించిరి.

తగిన ధన మీయనిదే ఆ కాలమున వధువు లభించుట కష్టము. దీనినే కన్యాశుల్కము అనువారు. ఆ శక్తి తమకు లేనందున వారు చాల విచారించిరి. ఎట్లో రామకృష్ణుని కీ విషయము తెలిసినది. జయరాంబాటిలో రామచంద్ర ముఖోపాధ్యాయుని కన్య తనకై నిర్దిష్టమైయున్నదని అతడు పలికెను. వెంటనే రామేశ్వరు చచటకు కలుగుపంపెను. ఆ పిల్ల అయిదేండ్లుమాత్రమేగల బాలిక అని తెలిసెను. అప్పటికి రామకృష్ణుని కిరువదిమూడు సంవత్సరములు. ఈడు చాలదేమో అని సందేహించికూడ మరొక సంబంధము మంచిది దొరకనందున తల్లి దానికే అంగీకరించెను. శ్రీశారదా శ్రీరామకృష్ణులకు అతి సామాన్యముగా 1859లో జయరాంబాటిలో వివాహము జరిగెను.

చంద్రాదేవి నగలను అరుపు తెచ్చి తాత్కాలికముగా కన్యకు పెట్టెను. పెండ్లి అయిన తర్వాత బాలిక నిద్రపోవుచుండగా రామకృష్ణుడు నెమ్మదిగా వానిని తీసి పంపివైచెను. నిద్రలేచి యామె తన నగలు పోయినవని కండ్ల నీరుపెట్టుకొనెనట!

ఆటలలో మైమరచియుండు వసితనముననే ఆమె తన హృదయము పతి కర్పించెను. వధూవరులు ఒకరిండ్లకొకరు ఆనాటి ఆచారమునుబట్టి పండుగలకు పబ్బములకు వచ్చిపోవుచుండువారు. పరస్పర సంభాషణలచే వారి ప్రేమాంకురము దినదినాభివృద్ధి నందసాగెను. రామకృష్ణు డట అఖండ సాధనలతో దివ్యానుభవము లందుచుండగా స్వగ్రామమున ఈమె ఆయనకు తగిన అర్థాంగిగా ఆత్మవికాసము పొందుచుండెను.

6. అత్తవారింటికి ప్రయాణము

ఈ రీతిగ చాల సంవత్సరములు గడచెను. కాని పెండ్లియైన తర్వాతగూడ రామకృష్ణుని మనసు సంసారజీవితమువైపు మరలలేదు. శారదాదేవి పుట్టినింటనే కాలము గడుపసాగెను. పదునెనిమిదేండ్లు గలదై నందున ఆమె సర్వావయవ సౌష్ఠ్యముతో పదునారవవన్నె బంగారమువలె మిలమిల మెరసి పోవుచుండెను.

నాల్గుసంవత్సరములకు పూర్వ మామె రామకృష్ణుని ఇంట మూడు నెలలు గడపెను. ఆ సమయమున ఆమె పతియొక్క నిర్మల ప్రేమానురాగములను చూరగొనెను. పతికి దైవభక్తితోబాటు బంధుప్రేమ గూడ అపారమని యామె అతని ప్రవర్తనచే తెలిసికొనెను. సతీశీలము నుగ్గుబాలతో నేర్చుకొనిన యా బాలికకు లోకమంతయు పతిభక్తిమయముగనే కనుపింపసాగెను. పతిసన్నిధి నెప్పుడు చేరుదునా యని యామె యువ్వెళ్ళూర సాగెను.

ఊరిలోని అమ్మలక్కలు తలకొకరీతిగా ‘శారదా మగడు దిగంబరుడై పిచ్చివాడై ‘హరి’ ‘హరి’ యని పల్కుచు వీధులవెంట తిరుగుచున్నా’ డని, ‘ఈ పుత్తడిబొమ్మనాతని తెల్లు అంటగట్టిరోగదా’ యని, ప్రలాపింపసాగిరి. ఈ మాటల నామె మొదట నెంతమాత్రము లెక్కచేయలేదు. కాని వినివిని ఆ మాటలు సత్యముకానిచో భర్త

తనను తన ఇంటికే తీసికొని పోదని సంకల్పించి పోగెను. ధక్షిణేశ్వరమునకు పోయి అతని స్థితిగతులు తెలిసికొన్న మంచిదని యామె తలచెను.

అందుకు తగిన అవకాశముకూడ అమెకు త్వరలోనే లభించెను. అమె దూరపు మట్టములు కొందరు గంగాస్నానమునకై కలకత్తా పోవు మందిరి, కుమార్తె యుద్దేశ్యము తెలిసికొని రామచంద్రు డామెను వెంటబడికొని ఆ యాత్రకులతో కలిసి ప్రయాణమయ్యెను. కాని సుకుమారి యగుటచే శారద నడువలేకపోయెను. దారిలో అమెను విషజ్వరము పట్టుకొనెను. ఎట్లో ఒక వల్లకిపై అమెను ధక్షిణేశ్వరము చేర్చిరి.

వెంటనే అమె తమ భర్త ఇంటికి వెళ్ళెను. పరమహంస తన భార్య వెంట గొరవించెను. అతరులతో జ్వరమునకు తగు చికిత్స వెంటనే చేయించెను. జ్వరము తగ్గిన తర్వాత అమె తన యత్తగారున్న నవాబులో గదిలో వివసించుటకు వెళ్ళెను. దేవాలయ నిర్వాహకులు రామ కృష్ణుని కిచ్చినదే యా గది. అది వరిగా బొమ్మరిల్లంత మాత్రమే యుండెను.

భర్త ప్రేమను చూరగొన్నందుకు అమె అమితముగా ఆనందించెను. "వంది బురద మెచ్చు మేల్మీరు మెచ్చునా" అన్నట్లు లోకులు తన భర్త విషయమున అదీనమాటలు అనూయాగ్రస్తములని అమెకు దృఢపడెను. అచటనే యుండి తన అత్తగారిని భర్తను సేవించుట తన కర్తవ్యమని అమె నిర్ణయించుకొనెను.

7. అగ్నిపరీక్ష

గామగలోమేసి అడించినకొలది సువ్యంసుండి నూనె వెలువడును. తరిన పరీక్షలకు లోనయినపుడు మాత్రమే మహాత్ముల సాక్షింము లోకమునకు ప్రవేశముగనును. ఈ సందర్భమున—

"చ. అతనికి వార్తి కల్య యగు, వగ్ని అంబ లగు, మేరుత్తెం మం
దిత శిల లీం మండు, మద పింపము జింక తెలుగు దాల్చి, గో
పిత తన పూంబండు యగు, రిష్ట విషంబు మధారసంబగున్,
క్షీరితపిమ్మతంబగు మిశ్రి మదెవ్వనియందు కోరింన్."

అను భర్తవారి మాక్తి మీరకు కంఠస్థము చేయదగినది.

శిలవంతునకు సముద్రము పిల్లకాలువ. అతడు లోకినచో అగ్నికూడ చల్లగనే యుండును. మేరువర్వత మాతనికి కాలిబంతిలో సమానము. సింహము నాతడు జింకవలె మచ్చికచేసుకొనగలడు. పడగవిప్పిన సర్పమును పూలమాలవలె నాతడు ధరించెను. విషమునుగూడ నాతడమృతమువలె ఆరగింపగలడు. శిలవంతున కసాధ్యమేది?

అహిక సుఖములం దానక్తివదలిన మన రామకృష్ణుడు కాలికాపూజ యందు, అమె ధ్యానమందు సదా కాలము గడపుచుండెను. అతడు భార్యమునుండి ప్రతి స్త్రీని తల్లిగా ప్రేమించుట, గౌరవించుట మాత్రమే నేర్చుకొనెను. నవయాపనముతో తన మనస్సునెంతో కలవరపెట్టుచున్న భార్యను చూచి కూడ అతనిమనస్సు అమె శరీరసౌందర్యము ననుభవించగోరలేదు. సహధర్మచారిణిని తన దివ్యాశయములతో సుశిక్షితురాలిని చేయుటయే అతడు తన లక్ష్యముగా, పవిత్ర కర్తవ్యముగా భావించెను. తన యింద్రియ నిగ్రహమును పరీక్షించుకొనుటకై అమె తన వద్ద ఏకాంతమున నుండుట అవసరమని అతడు భావించెను.

పరమహంసకు జ్ఞానబోధ చేసినవాడు తోతాపురి యను గురువు. అయిన రామకృష్ణుడు పెండ్లియాడెనని విని ఇట్లు పలికెను: 'బ్రహ్మ జ్ఞానికి భార్యవలన కొంచెముగూడ ప్రమాదముండదు.' సామాన్యముగా అధ్యాత్మిక సాధకులు స్త్రీలు సమీపమున ఉన్నచో తమమనస్సు చెదరిపోవునని తలచి తమ భార్యలకు గూడ దూరముననే యుండురు. కాని ఈతడట్లుగాక భార్యచే ఉపచారములు చేయించుకొనుచు గూడ జీతేంద్రియ సాధనకై కృషి చేయసాగెను.

చంద్రునకైన మచ్చగలడుగాని శారదా రామకృష్ణుల అనురాగమున కామము అను కళంకము మాత్రము అంటలేదు. ఒకనా డా తల్లి అయినప్రక్కనే శయనించియుండెను. రామకృష్ణు డిట్లు తలచెను-'మ నసా! మానవులు స్త్రీ సుఖమునకే గదా సదా లాపత్రయవడుచుండురు. కాని అట్టివారు భగవంతుని చేరలేరు సుమా! చెప్ప, నీ కీ స్త్రీ శరీరము కావలెనా, భగవంతుడు కావలెనా?' తరువాత మాతృదేవి శరీరమును లాకడోయెను. కాని అతని శరీరము మనస్సుకూడ విద్యుత్తంత్రాని లోకినట్లయి అమెనుండి భగవద్ధ్యానమువైపునకే మరలిపోయెను. అతడా రాత్రియంతయు సమాధిలోనే నిమగ్నుడైయుండెను. ఇంతకంటే వారి దాంపత్యజీవితమున కగ్నిపరీక్ష యేమి కావలయును?

శ్రీ రామకృష్ణుడు శారదను పిలిపించి తన గదిలో వీరమున కూర్చుండ బెట్టెను. పవిత్ర గంగాజలమును ఆమెపై జల్లి 'ఓ బాలా త్రిపురసుందరీ, మాతా! నాకై సిద్ధిద్యారమును తెరువుము. ఈమె మనస్సును, శరీరమును పవిత్రముచేసి యీమెయం దావిర్చించి లోకకల్యాణమును కల్గింపుము' అని ఆవాహనము చేసెను. మాతృదేవిని వరమేశ్వరీస్వరూపముగా భావించి షోడశోపచారములతో పూజించెను. ఆమె పాదములకు పారాణిపూసి నుదుట తిలకముంచి క్రొత్తబట్టలు కట్టబెట్టెను. తాంబూల మిచ్చెను. గురుదేవు డీ యుపచారములు చేయునప్పుడు ఆమె మాట్లాడకుండ ఆతడు చెప్పినట్లు చేయసాగెను. పూజ ముగియగానే ఆమె సమాధిలో నిమగ్నురాలయ్యెను. గురుదేవుడుగూడ గాఢసమాధిలో మునిగెను.

ఆ విధముగ ఆ దంపతులకు కొన్నిగంటలు గడచిపోయెను. శ్రీరామ కృష్ణుడు తన యెదుటనున్న మాతృదేవియం దావిర్చించిన లోకేశ్వరి కాత్మసమర్పణచేసి సమస్తసాధన ఫలమును ఆమెకు సమర్పించెను. సమాధి భంగమైన తర్వాత ఆమె సహజత్తుకు వెడలిపోయెను. ఈ షోడశీపూజ వీరి దాంపత్యము నెంతో విలువగలదిగను మహిమాన్వితముగను చేసెను. ఈ పూజతో వరమహంస దివ్యసాధనలు పరివక్తము కాసాగెను. మాతృదేవి జీవితమునగూడ ఈ పూజ ఆమె మానసికపరిణామమునకు నాందియై పారమార్థికజీవితమునకు ప్రాణవ్రతివై యొప్పెను. శ్రీరామకృష్ణుని సహధర్మచారిణియై తా వికమీద నిర్వహింపబోవు మహోద్యమమునకు ఆమె పూర్ణాధికారమును, అర్హతను సంపాదించెను.

9. గురు శుశ్రూష

సీత, సావిత్రి, అరుంధతి మొదలగు పతివ్రతలవలె ఆమె పతినే తన సర్వస్వముగా భావించెను గదా! సేవ దివ్య ఫలితముల నీయవలెనన్న దానిని త్రికరణశుద్ధిగా శ్రద్ధాభక్తులతో చేయవలెను. ధ్యానాదు లిందుకు సాధనములు మాత్రమే.

ఆ దినములలో గురుదేవు డామెకు వివిధదేవతా మంత్రములను వాని నువదేశించు విధానమును బోధించెను. ఆమెకూడ "నిపురుగప్పిన

నిప్పు"వలె రామకృష్ణుని వలె వివిధ మహిమలకు నిలయమై, విరాజిల్ల సాగెను. ఆయనవలెనే ఆమె సమాధినిమగ్నయై దైవసాక్షాత్కారము నందసాగెను. ఒకనాడు మన మాత యోగేన్ మాయి అను రామకృష్ణుని శిష్యురాలితో 'రాకూర్ వలె నేను గూడ సమాధిస్థితి పొందగోరుచున్నాను. ఆయనతో చెప్పి నా కోర్కీ తీర్చుము' అని పలికెను. రామకృష్ణుని ఆమె 'రాకూర్' అని పేర్కొనుచుండెడిది. అప్పుడు శిష్యురాలు రామకృష్ణునికి మాత కోర్కెను నివేదించెను. ఆమె మాటలు విని ఆయన గంభీరత వహించెను. తర్వాత యోగేన్ మాయి సహజత్తుకు వెళ్ళి చూడగా శారదాదేవి నిత్యపూజకై ఆసనమున కూర్చుండెను. ఘుసీ ముసినవ్వులు నవ్వుచు అంతలో విలపించుచుండెను. క్రమముగా ఆమె తన్మయతనంది నిశ్చేష్టురాలయ్యెను. ఆమె సమాధినిమగ్న యయ్యెనని యోగేన్ మాయి గ్రహించెను. తనను ధన్యురాలిని చేయుటకే ఆమె యట్లుచేసెనని గూడ యోగేన్ మాయి తెలిసికొనెను.

గురుదేవుని సాహచర్యముచే మాతృదేవి యిట్టి దివ్యానుభవముల నెన్నో పొందెను. కాని తమ యౌన్నత్యము నా దంపతులు అనర్హులవద్ద నెన్నడును ప్రదర్శింపలేదు. పింగళి సూరనార్యుని పల్కులు వినుడు-

“క. తమ విద్య వెక్కిరేమా
త్రము గవఁజాలుదురు వారిదండను తన్నా
త్రము ప్రకటించురు బుధులు
త్రముల మహిమ నీరుకొలది తామర మమ్మా.”

ఉత్తము లెప్పుడును అయోగ్యుల వద్ద పాండిత్యము ప్రదర్శింపరు. ఎదుటివారి అర్హతలను బట్టి అవసరమైనంత వరకు మాత్రమే మాట్లాడుదురు. తామరకాడ నీరుకొలది కొలనులో నాలుకొనును గదా!

గురుదేవు డామెకు పారమార్థిక సాధనలను గూర్చి మాత్రమే కాక వ్యావహారిక ప్రవర్తనలో గూడ శిక్షణ నిచ్చెను. లోకజ్ఞానమును, సంసార కృత్యములను, ఇల్లు చక్కబెట్టుకొనుటను, ఆమె శుశ్రూషకు ప్రీతుడై ఆతడు బోధించెను. ఒకచోటనుండి తీసిన వస్తువును తడవుకొనకుండ చీకటిలోగూడ గుర్తించుటకై తిరిగి యథాస్థానమున పెట్టుట నేర్పెను. దీపములకు వత్తులుచేయుట, కూరలు తరుగుట, వంటచేయుట, తమల పాకుల చిలుకలు చుట్టుట మొదలగు పనులన్నియు తీరుగాచేయు లామె నేర్చుకొనెను.

మాతృదేవి వసింపు నవాబత్తు రెండంతస్తుల చిన్న కట్టడము. నైయుంతస్తులో అత్త చంద్రాదేవి నివసింపును. క్రింది గది యీమె నివాసము. తనగదిలోనే భర్తకును, అత్తకును వంటచేయును. ఒక ప్రక్క కూరల బుట్టలు, మరొక వేపు దియ్యపునంచులు వేరొకదిక్కున ఇతరవస్తువులు ఆ గది నావరించియుండగా ఉట్టిపై గురుదేవుని కవనరమైన అపారవదార్థములుగల కుండ వ్రేలాడుచుండును. అందే ఆమె పరుండును, కూర్చుండును. ద్వారబంధమునకు తగిలి ఆమెతల మొదటిరోజులలో బొప్పి కట్టెడిది. క్రమముగా తలవంచి నడచుట ఆమె కలవాటయినది.

గురుదేవుని భోజనము సిద్ధముచేసి ఆమె అలయమందలి యాతని గదికి కొనివచ్చును. ఈ విధముగ ఆయనను దర్శింపనిదే ఆమెకు తోచె దీదికాదు. ఆయనకూడ ఆమె యోగక్షేమముల నెరుగుటకు ప్రతిదిన మొక్కసారి యీమె గదికివెళ్ళి సాయంకాలము లోపుగా తన గదికి చేరుకొనెడివాడు.

గురుశుశ్రూషలోనెల్ల ప్రధానమైనది ఆమె ప్రత్యేకముగ పరమ పాంసకు వంటచేసిపెట్టుట. ఆతని ధీర్లశక్తి నరియయినదికాదు. భోజనమున ఏ మాత్రము వ్యత్యాసము కల్గినను త్రాసువంటి ఆతని ఆరోగ్యము చెడిపోవును. ఆమె ధక్షిణేశ్వరమునుండి తప్పనిసరిపనిమీద ఎచ్చటకైన వెడలినచో బాధపడి వెంటనే రమ్మని యీమెకు కలురంపు వారు. మన మాత యీ విధముగ తన భర్తకును అత్తకును సేవలు చేయుచుండెడిది. ఆ యిద్దరిని గురువులగను, ప్రత్యక్షదైవములుగను భావించుచుండెడిది. పతిదేవుని తల్లిని తన తల్లిగా నేవించుటయే గదా భారతీయధర్మ లక్షణము. చూచితరా మన స్త్రీల సంస్కారము! తన తల్లిదండ్రులను చుట్టవెక్కిములను వదలి పతిగృహమునే సర్వస్వముగా భావించి ఆమె యెట్లు ఇహపరములను సంపాదించుకొనుచుండెడిదో!

తానెంత ఒత్తిడిపనిలో ఉన్నను ఆమె, వృద్ధురాలు చంద్రాదేవి ఓపి కలేక చిన్న కంఠస్వరముతో దీరిచినను, ఆ పీఠిపు పూర్తికాకముందే పరుగుతో సమానముగ మిద్దెవెక్కి ఆమెవద్దకు పోయెడిది. ఆ తొంద రలో ద్వారబంధము తగుల వచ్చునని యోగేన్మాయి ఒకసారి పల్కగా 'అట్లు చరిగినను పరవారేదు. ఆమె నాకు గురువు తల్లి; సకాలమున

నే నామెవద్దకు వెళ్ళలేకపోయిన ఆమె యెంత బాధపడునో గదా!' అని మనతల్లి జవాబిచ్చెను.

గురుదేవునికి శిష్యబృంద మభివృద్ధి చెందుచున్న కొలది ఆమెకు వంటపనిగూడ పెరుగసాగెను. ఎవరి కిష్టమయిన పదార్థములు వారికి ఆమె ప్రీతితో వండిపెట్టుచుండెడిది. వంటపనికై ఆమెకు ఒక్కొక్కప్పుడు రాత్రింటగళ్ళుకూడ చాలెడివికావు. ఒకసారి లాటు అను బాలశిష్యుడు (అభేదానందస్వామి) ధ్యానమునకు గూర్చొనియుండెను. రామకృష్ణు డాయనతో 'నాయనా, ఆ పరతత్త్వము-నీ ధ్యానమునకు లక్ష్యభూతమైన దేవత-నవాబత్తున చపాతీలు చేయుచున్నది. వెళ్లి పిండి కలిపి చపాతీలను ఒత్తి ఆమెకు సాయము చేయుము' అని పలికెను. ఆహా! ఎట్టి కర్మయోగరహస్యము!!

నిత్యకృత్యములం దామె నియమబద్ధురాలు. తలపై మేలిముసుగు లేనిదే ఆమె భర్తకు కూడ కంటబడెడిది గాదు. తెల్లవారుజామున మూడుగంటలకే లేచి గంగాస్నానము చేసి పూజాధ్యానములు చేయును. తర్వాత వంట చేయును. శిష్యబృందము వద్దలేనిచో గురుదేవుని శరీరమునకు తైలము మర్దించును. అతడు స్నానము చేయుచుండగా తమలపాకుల చిలుకలు చుట్టును. సకాలమున తల్లివలె లాలించి రామకృష్ణునికి భోజనము పెట్టును. మధ్యాహ్నము ఒంటిగంట కామె భుజించి కొంచెము సేపు విశ్రమించును. తర్వాత నవాబ్ మెట్లపై ఎండలో గూర్చొని కురుల నారదెట్టుకొనును. ఇంతలో మరల సాయంకాలపు వంట సిద్ధము. మరల ధ్యానాదులు. ఆపై రాత్రికి తన అత్తగారికి భర్తకును భోజనము పెట్టుట. ఇదియే ఆమె దినచర్య. కాని ఇట్టి పనులు రాట్నమువలె గిరగిర తిరుగుచు ఎన్నిచేయుచున్నను రామకృష్ణుని సన్నిధి నుండుటచే ఆమెకు అలసటయే కలిగెడిది కాదు.

అలౌకికమగు వీరి ప్రేమానురాగములను గూర్చి రామకృష్ణుని శిష్యురాలు గౌరీమాయి ఇట్లు పలికెను. 'ఏబదిగణముల దూరమున నివసింపు ఈ వ్యక్తు లిరువురును నెలలకొలది కలసికొనకున్నను అఖండప్రేమానురాగబద్ధులే.' ఒకప్పు డమ్మకు తలనొప్పి రాగా రామ కృష్ణు డంతమాత్రమునకే ఎంతో ఆందోళన చెందెను. అలంకారములపై మననని గ్రహించిన ఆత డ్దేమెయానందమునకై మూడువందల రూప్యములతో వగలు గూడ చేయించెను.

అదిగో కలిగిపోయినా స్వామి ఒక పాట పలికి జరిగెను. శ్రీ రామకృష్ణుడును మరొకప్పుడు అందు అభ్యర్థిలు. గురువేపుడు మన శక్తిని పెంచుకొని ఎప్పుడో నేను అభ్యర్థి లిట్టయినా ఒకరినెక్కడా కలుసుకోవటానికి కలిగిపోవని నిష్పక్షిణి బుద్ధితో రెండవ వ్యక్తికి విజయవంతం నిచ్చెను.

కలలోనైనా గురువేపు వామను ఎప్పుడును తృప్తికరంబు లేదు. అమె మనోహరములనే అతి విమలరంజనములు. లాలశిష్యులును గురు వేపుడు చాలా అనుభూతిగా భజించియుంటిమి. దీనికి దిష్టముగా అమెవారికి కవిత్వముగా మెక్కుటోర్మెను. అపు డామె నాతడు నాతల భావనలను పాడు చేయవచ్చని మందలించెను. అందుకు మనలర్థి 'వారి శ్రేయము నేను గమనింపగలను లేరను. లోకనివిషయమున మీ రా బోలురను మందలించునక్కరలేదు' అని విమలగా సమాధానమిచ్చెను. మావితర! అమె మాతృవాత్సల్యము!

అర్థి సామాన్యములలో అమె కామమును మూలమే గాక కాంచన మును గూడ తృప్తిప్రాయముగా నెట్లు వదిలినో చూడుము. శ్రీ రామ కృష్ణుని శిష్యుడు శ్రీ రామాయణుడు డివి మార్గాదీపర్తికుడు గురువు సమర్థుడే మనవలెనా? నాలుగు సమర్థులందరితోయినా. కాని దానిని అతి దింకరింపలేదు. అలాగే మన లర్థి బుద్ధిని పరీక్షించుటకే కానప్పుడు- కాలరానేని శిష్యులందఱు లేకపోయినచో అ చిట్లు నామే కీయవచ్చునని అనుకొని తలపెను. కాని అ లర్థి 'దినము అనునది గురు నేపకే విని యోగింపబడినది యిచ్చాని కాని దాని సత్యము గ్రహించు బోకటియు, దాని గ్రహించుటోకటియుగా'దని తెలిసి డివిము నిరాకరించెను.

10. పతి నిర్యాణము

శ్రీ రామకృష్ణునితో మన మాల ఎంత అనంతముగా కాలము గడిచెనో వర్ణించుట కీ చిన్న పాల్గొనుటలో లావు లేదు గదా యని నిరూపించు కలుగజేసినది. కాని నిజమంత! అయినచో అమె వదిలినాడు నింపటముగల గడిచెను. కాని అమె డివి వదిలినాడు రోజులు గడిచినోయినా. ఎడతెగులంబి శిష్యుకోటికి రోదించెనుటకే

అని కత్తియంతయు బర్చయిపోయెను. నిరంతర ద్వాసనమూడులతో అయిన కరీరము రోరోననే గుల్ల అయిపోయెను. అరోగ్యము పూర్తిగ క్షీణించినాగెను. రోజున కిరువదిగంటలు అధ్యాత్మిక సాధనలో కాలము గడుపుచున్న పరమ హంసకు భగవంతునినుండి పిలుపు వచ్చెను. అ పిలువే అయినకంతమున కలిగిన ప్రబల ప్రణామము. దానికి చికిత్స చేయించుటకు శిష్యు లాతనిని కలకత్తాలో వేరొకచోటుకు మార్చిరి. అమ్మ డిక్షిగేశ్వరములోనే ఉండవలసివచ్చెను. అమె కవుడు ఒకటాతిక యిది వదుపుకు రోడ్చుడగా అమె చక్కగా వదుపుట నేర్చుకొన్నదని, కూరగాయలు, తినుబండారములు ప్రతిఫలముగా ఇచ్చెనని మనము రోగ దినే తెలిసికొన్నాము గదా!

అది 1885 వ సంవత్సరము. అమె తర్వాత భర్తవర్ధకే వెడలి బ్రతుకై చేయసాగెను. వైద్యు లెంత ప్రయత్నించినను రామకృష్ణుని రీప్రలాపము గాని వ్యాధిని గాని నివారించ లేకపోయిరి. తన బృహద్రోగముని ప్రాణదీపము మినుకు మినుకు మునుచుండ అమెకు దుర్భిర దుఃఖము పెరుగసాగెను. అన్నపానీయములు వదిలి రెండుదినములు బోరారాత్రములు తనకు పలికిన పెట్టుమని భగవంతుని ప్రార్థించెను. హఠాత్తుగా అమె కీ దివ్యానుభవము కలెను. 'భర్త ఎవరు? భార్య ఎవరు? రోకమున ఎవరి కెవరు?' ఈ అలోచనలో అమెకు భర్త వెగల అనురాగము మాయమయ్యెను. మరునా డువయము గురుడే పుడు అమెతో అనెను 'నరి, నీ కేమైన లభించెనా? అంతా మిథ్య, అంతే గదా!' దీనితో యిది పతి దివ్యపురుషుడని, కాని విధివిధానమున కెవరును ఎదురీదలేరని అమెకు పూర్తిగా సమ్మతము గలిగినది.

మన మాతృవేదని, శిష్యుకోటిని మూలమేగాక రోకమంతటిని దుఃఖనముప్రమున ముంచి శ్రీ రామకృష్ణ సమహంస 1886వ సంవత్సరమున, అగస్త్య 16వ తేదీన పరబ్రహ్మలో లెక్కముచెంచెను. ఎంపన కర్పారామలతో అతని వేదమునకు దహనంసా రామలు జరిగెను. నాటి యూహారము సమనంబి యామె తన సోమ్యులను తీసివేయ బోయెను. కాని శ్రీ రామకృష్ణ వామెకు సాక్షాత్కారించి యెట్లు బోయెను. 'ఏమి చేయుచున్నావు, నేను చనిపోలేదు నుమీ! ఒక పతికెను- 'ఏమి చేయుచున్నావు, నేను చనిపోలేదు నుమీ! ఒక గదిలోనుండి మరొక గదిలోనికి వెళ్ళినాను. అంతే.' మాల కీ దివ్యా

సుభవము ఉపశాంతి కలిగించెను. నితంతువులు కాగానే ఆ దేశపు స్త్రీలు మురుగులు, అంచుల చీరలు ధరించరు. కాని రామకృష్ణుని ఆజ్ఞచే ఆమె మురుగులను, ఎఱ్ఱంచు చీరలను త్యాగపాగెను.

11. బృందావన యాత్ర

మునీశ్వరులు, మహాశక్తులు తపములుచేసిన పుణ్యస్థలములందు వారి పారమార్థిక భావములు మనీభూతములయి యుండునని, తాను దర్శించ లేని ప్రదేశములు తన తర్వాత దర్శింపు మని పరమహంస మన మాతలో వర్ణియుండెను. అందుచే పతి నిర్యాణమయినవెంటనే ఆమె ఆయన కోర్కె తీర్చబూనెను.

యోగానందస్వామి (యోగేన్), అభేదానందస్వామి (కాశీ), అద్వైతానందస్వామి (లాటూ), ఇక్ష్మీదేవి, గోల్డెన్ మాయి అను శ్రీ రామకృష్ణుని శిష్యులు తనవెంట రాగా మాతృదేవి 1886 ఆగస్టు 30వ తేదీన బృందావనయాత్రకై బయలుదేరెను. దారిలో వారు వైద్య నాథము, కాశీ, అయోధ్యలను దర్శించిరి. తర్వాత బృందావనము చేరిరి. శ్రీకృష్ణుని అనంభ్యములయిన బాలలీలచే పవిత్రమయిన దీ పుణ్యక్షేత్రమే! మధుర ప్రేమభావముతో రాధ మారపు నిచటనే యుపాసించెనుగదా!

ఆ యూరిలో ఆమెకు ధ్యానస్థానంలో ఒక సంవత్సరము తెలియ కుండగనే గడిచిపోయెను. ఆమెయు యోగేన్ మాయయు జపమున తన్మయులయి యుండ ఈగలు తమ మొగములపై వ్రాలి పుండ్రను చేయుటకూడ వారు ఎరుగ లేకుండిరి. ఆయమున బద్ధాంజలితో ఆమె రాధాకృష్ణుల నిల్లు ప్రార్థించెను. 'ఓరుం దోషమును గమనించు దుర్గుణము నా వ్యాదయుమునుండి తొలగింపుము. ఓరుం నెన్నడును నిందింపకుండుమగాక.' ఈ పందర్పములో మన యీ ఆంధ్రమహాభారత మాక్తి స్మరణయుము గదా!

"ఓరులే యవి యెవరించె

వరద! అప్రియుము తన మనంబున కగుఁ దా

వారుంకు నవి సేయకువిక

వరాదుదము వెకంధర్పవధముం యుండున్."

—ఆమె యీ ప్రార్థన తర్వాత జీవితములో పూర్తిగా ఫలించెను. తర్వాత నామె పరుల గుణములను మాత్రమే గ్రహింపగల్గెను.

అచ్చటనున్నప్పడే మాతృదేవి అనేక దివ్యానుభవములను పొందెను. కాని ఆమె నిరాడంబర స్వభావము వాని నితరులకు తెలియనిచ్చెడిదికాదు. ఒకనాడు మాఱ గంటలతరబడి సమాధి నిమగ్నయైయుండెను. యోగేన్ మాయి ఆమె చెవిలో భగవన్నామముచ్చరించినను లాభము లేకపోయెను. చివరకు యోగానందస్వామి ప్రయత్నముచే నామె కెట్లో తెలివవచ్చెను. రామకృష్ణు డట్టినమయమున పల్కునట్లుగనే ఆమె 'నాకేమైన తను ఒక కావలెనని' వల్కెను. కొన్ని భక్త్యములు తాంబూలము, నీరు, ఆమెకు సమర్పించిరి. గురుదేవునివలెనే యామె వానిని కొలది కొలదిగా ఆరగించెను. ఈ దివ్యభావములో నుండియే ఆమె యోగానందుని కొన్ని ప్రశ్నలకు, సమాధాన మొసగెను. అవి వినువారి కచ్చముగా గురుదేవు డిచ్చుచున్నట్లే తోచెను. పూర్తిగా స్మృతి కలిగిన తర్వాత పరమహంస తన మనమున ఆ సమయమున భాసించుచుండెనని శిష్యులతో ఆమె పలికెను. లోకమున కామె యొనర్చిన జ్ఞానదాన మిచటనే యారంభమాయెను. గురుదేవు డొకనా డామెకు ప్రత్యక్షమై యోగేన్ కు మంత్ర ముపదేశింపుమని వలికెను. కాని అప్పడే గురువు పదవి పూనిన దేమా అని జను లనుకొందురేమో అని ఆమె జంకెను. కాని వరుసగా మూడు రాత్రులు ఆమెకు శ్రీరామకృష్ణుడు కనిపించి 'యోగేన్ కు నేను మంత్ర ముపదేశింపలేదు, నీ వుపదేశింపుము' అని పలుకగా వినెను. చివర కామె యుండు కంగీకరించి ఆతని తన సమీపమున గూర్చుండ నియోగించెను. పూజగావించుచు సమాధిస్థితిని బొంది యీ దివ్యస్థలమందే యామె యోగేంద్రునకు మంత్ర ముపదేశించెను. పంచాగ్ని మధ్యమున మహాతప మొనర్చిన ఆ యోగిని యోగేంద్రునకు మంత్ర ముపదేశించుటతోనే ఆమె పారమార్థిక ప్రతిభాప్రభావములు దశదిశలందు వ్యాపింపసాగెను.

12. దివ్యదర్శనము

అరుగదీసినకొలది చందనపుచెక్కనుండి పరిమళము వెలువడునట్లే మహాపురుషుల శరము గూడ కష్టకాలముననే దివ్యతేజస్సుతో వెలు

గొండును. మాతృదేవిగూడ ఎన్నో బాధలుపడి పతిదేవుని చాలసార్లు దర్శింపగల్గెను. అది ఎట్లు జరిగెనో తెలిసికొందము.

ధర్మ పరమపదము చేరిన తరువాత శారదామాత బృందావనము నుండి దక్షిణేశ్వరమునకు తిరిగివచ్చెను. వెంటనే తన ధర్మ స్వగ్రామముగు శామారపుష్కరమున నివసించ నేగెను. వితంతువైన తరువాతగూడ అమె మురుగులు, ఎట్లంచు చీరలు ధరించుచున్నదని చూచినవారు గునగునలాడి తోచిరి. ఆ మాటలకు వెరచి అమె మురుగులను తీసి వైచెను. గంగాస్నాన మనిన అమెకు ప్రాణము. దూరమందున్న గంగానదికి అమె పోయిరావలె ననుకొనుచుండెను. ఒకనాడు పరమహంస కాలవ తట్టునుండి తన యింటవైపునకు వచ్చుచుండుటను చూచి అమె అశ్చర్యపడెను. సరేన్ (శ్రీ వివేకానందస్వామి), బాబూరామ్ (ప్రేమా నందస్వామి), రాఖాల్ (బ్రహ్మానందస్వామి) ఇతర భక్తులనేకులు గూడ అయిన వెనుక వచ్చుచుండిరి. అంతకుంటే గూడ అశ్చర్యమేమన గురు దేవుని పాదపద్మమునుండి ఒక దివ్యనది బయలుదేరి అలలతో అయిన ముందు పారుచుండెను. 'నమస్తే ము ఈయనయే గదా! ఈయన పాద పద్మములనుండియే గంగామాత పుట్టినది' అని శారదాదేవి తనలో అనుకొనెను. త్వరగా పుష్పములు తెచ్చి అమె ఆ వ్రవాహమున నమర్చించెను. అప్పుడు రామకృష్ణుడు 'మురుగులు తీసివేయకు. నే నెవ్వడును నీ వ్యాదయకములనివాసినే గదా! గోరిమాయి నీ వద్దకు వచ్చి కొన్ని వైష్ణవతంత్రములు ఉపదేశించును' అని పలికెను. దీనికి నిదర్శనముగా గోరిమాయి రాగా మన తల్లి, 'పతి సతికి చిన్మయుడు (జ్ఞానస్వరూపుడు)' అని అమె వలన తెలిసికొనెను. దివ్యదర్శనమన నిదియే!

గురుదేవుడు జీవించియున్నపు డామెతో 'నాతరువాత నీవు మన స్వగ్రామము శామారపుష్కరమునకు వెళ్లి నివసించుము. నీకు జీవిత ములో అన్నవస్త్రములకు రోటు కలుగదు. వట్టి అన్నమును అకుకూర లతో నైనను భుజించి పొరినామ స్మరణలో కాలము గడపుకొనుము' అని పలికెను. అయిన అట్లను పొరించుటకై శారదామాత ఇప్పు డీచట నివసించసాగెను. అకుకూరలు పండించుటకై అమె పొరను చేపట్టి నేలను శ్రవ్యి బాగుచేసి విత్తనములు చల్లెను. అవి మొలచి కూరకు వచ్చువరకు తన గాడెలోని పద్మను దంపుకొని అన్నము పండెడిది. గురు

దేవునకు నివేదించి ఏ అడరుపు లేని వట్టి చప్పడి అన్నమును అమె తినసాగెను.

తన వ్యాదయమును పరమేశ్వరునకే అర్పించిన అమె తన కష్టస్థితి తల్లికిగూడ తెలియనీయుకుండెను. అమె ఒకవరి తల్లిని చూచుటకు జయరాంబాటికు పోయెను. దికారి వేసముననున్న కుమార్తెను చూచి శ్యామనుందరిదేవి దుఃఖముతో విలవిలలాడెను. తన ఇంటనుండుమని అమె బ్రతిమాలినను నిరాకరించి శారదాదేవి స్వగ్రామమునకు మరలి పోయెను.

అవద లెంతటి యోగులకైనను అలడడి కలిగింపక పోవు. బాధలు పడలేక అమె ఒకసారి మాత్రము ఇట్లునుకొనెను: 'నాకొక దిద్దదైనను లేదే; నా యనుకొనదగినవారు లోకమున నా తెవరును లేరు. నా గతి ఏమగునో గదా?' వెంటనే పతిదేవుడు ప్రత్యక్షమై అమెతో నిట్లు పలికిరి. 'పుత్రుడు లేడని నీకు విచార మేల? నీ కనేక పుత్రతల్ప ములను ఒనగియున్నాను. క్రమముగా వారేగాక యింకను చాలమంది నిన్ను 'అమ్మా' యని పిలుచుటయేగాక నీకు దివ్యసేవ చేయుగలరు నుమీ.' ఈ విధముగా అమెకు చాలసార్లు గురుదేవుని దివ్యదర్శ నము లభించుటచేతనే తానిక గురుదేవుని మహోద్యమమును అచంచల దీక్షతో కొనసాగింపవలెనని అమె నిర్ణయమునకు వచ్చెను.

సరిగా ఇదేసమయమున సరేంద్రుడను పూర్వనామము గల శ్రీ వివే కానందస్వామి సనాతన ధర్మప్రచారము అను మహోద్యమమును-పరమ హంసయొక్క పరమాదర్శమును- ఇందలిందాంతరములందును వ్యాపింప జేయుటకు ప్రారంభించిన శుముహూర్తముగూడ సంఘటిల్లెను. లోక మాతకు పలనే వివేకానందునకు గూడ తన గురువు దివ్యదర్శనము ఎన్నోమార్లు లభించియుండెను. అమె దివ్యపదేశములచే అత్యవిశాసము నందుటకై అనేకభక్తులరుదించి మన తల్లి శారదను అశ్రయింపసాగిరి.

ప్రసన్నమయి అను పరిచారిక రాత్రులందు తల్లిని చూచి వెళ్లెడిది. ఆ దాదిద్వారా మన మాతస్థితిగతులు బంధువులకును, కలకత్తాలో రామకృష్ణుని శిష్యులకును తెలిసెను. గోపాల్ మాయి అను శిష్యురాలు చందాలు ప్రోగుచేసి వెంటి అమెను కలకత్తాకు పిలిపించెను. అమెకు త్యేష్టపుత్రుడనదగిన శారదానందస్వామి గొప్ప కృషిచేసి 1909లో

కలకత్తాలో బాగ్‌బజార్‌లో ఆమె నివసించుటపై 'ఉద్బోధన కార్యాలయము' అను దివ్యభవనము నిర్మింపజేసెను. ఆమె ఇక అచ్చటనే నివసించసాగెను.

13. ఉద్యోగమునకు లేడిపిల్లా!

మన తల్లి కలకత్తాలోని ధక్షిణేశ్వరమునుండి అపుడపుడు పుట్టింట్టి వెళ్లి ఉండవలసినప్పుడది.

శ్యామసుందరిదేవి కాలుసేతు బుడిగిపోయెను. నలుగురు సోదరులకును భార్యలు కాపురమునకు వచ్చిరి. కాని వారు చిన్నవయసువారగుటచే గృహకృత్యములు సరిగా నిర్వహింపలేకుండిరి. తన తల్లిశ్రమ మూడ లేక శారదామాతయే ధాన్యము దంపి, వంటచేసి నమస్తకార్యములలో ఆ యింటికి సాయపడుచుండెడిది. పారమార్థిక జీవనమున పండిపోయిన మాతృదేవిచే అంతటి సేవలు పొందుటకు ఆమె సోదరులు పూర్వజన్మమున ఎట్టి తపముచేసిరో గదా!

ఆమెసోదరులకు అర్థికచింతయేగాని పారమార్థికచింత యిసుమంతయును గూడ లేదు. రెద్దిమ్మని వారు తనను పీడించుచుండగా 'ఎంతసేపు డబ్బుకోసమే గదా వారి ప్రాదేయత. ధక్షిణానముల నిమ్మని వారు న న్నడుగరు గదా!' అని ఆమె తనలో ఎంతో బాధపడుచుండెడిది.

సోదరులలో చిన్నవాడు నైద్యపుత్రిలో పట్టరద్రుడు. అభయ చర బుడని అతని పేరు. అతడు విషాచి వ్యాధిచే 1889లో అకాల మరణమునందెను. తన యువసాన కాలమున గర్భవతియగు తన భార్య సురబాలను మాతృదేవి కప్పగించి చనిపోయెను. అభయుడన్న మన తల్లికి మక్కువ మిక్కుటము. ధర్మ యశాలమృతిచే సురబాలకు మతి చెడిపోయెను. ఆ స్థితిలోనే ఆమె ఒక అడుదిడ్డను కనెను. ఆ దిడ్డయే మన తల్లి పొలిచి విషమనమస్యగా పరిణమించినది. దిక్కులేని యీ తల్లిదిడ్డల భారము శారదామాత వహింపవలసి వచ్చినది. ఆమె వారి కొక దారి వేర్పరచి, నమస్త నడుపాయములు కల్పించి ధక్షిణేశ్వరము వచ్చివేసెను.

కాని ఆమె ఆ మారాగిశువులను తలచుకొని రోరోస కుమిలిపోని దినములేదు. ఒకనాడు మాతృదేవి అలయుమున పూజచేయుచుండెను. సురబాల కుమార్తె రాధ మహాబాధల పాలగుట నాటకములో వెరపె వలె ఆమెకు స్పష్టముగా గోచరించెను. ఇక ఆమె అటు నిటువలేక జయరాంబాటికి తిరిగి వెళ్లి తానే ఆ బాలికయొక్క సమస్త భారములు వహించెను. ఆ పిల్లను చూడనిచో ఈమెకు అన్నపానములు రుచించెడివి కావు. ఆ దిడ్డప్రక్కన పడుకొననిదే నిద్రపట్టెడిది కాదు. ఇది ప్రేమయీ లేక మోహమా అని చూచువారికి సంశయము కలుగు నంతగా రాధాదేవిపై ఆమెకు నానాటికి తగులము పెరుగసాగెను. కాని యీ రాధములముననే ఆమె పూర్వమెన్నడును పడని దురంత దుర్బర బాధలకు గూడ లోను కావలసి వచ్చెను.

అర్చకురాలగు రాధి రోగములకు పుట్టినిల్లు. మాతృదేవి యీమెకు మందులిప్పించుచుండగా సురబాల తన పిల్ల నామె చంపివేయుచున్నదని అరచెడిది. ఒరసారి సురబాల పొయ్యినుండి మండుచున్న కొఱవి తెచ్చి శారదాదేవి నెదుర్కొనెను. ఆ బాధలకు తట్టుకొనలేక విసిగిపోయి ఒకప్పుడు మాతృదేవి యిట్లు దురపిల్లెను. 'బహుశః నేను ముండ్లుగల మారేడు పత్రితో పరమశివుని పూజించియుండును. కాననే నా కీ ముల్లు సంప్రాప్తమైనది.' ఎంత యేమన సురబాల ముల్లుమాత్రమే కాగా తా నబ్బురముగా ప్రాణపదముగా పెంచిన రాధ శారదామాత ప్రాణమునకు మొనదేరిన ముల్లుగా పరిణమించెను. పయస్సులోబాలు రోగములు, వానిలోబాలు అవివేకము ఆ పిల్లలో దినదినాభివృద్ధి కాసాగెను. అమాయకురాలే యైనను, ముంగోపము, పెంకెతనము, వెట్టిధోరణి సదా ఆ పిల్లలో తొండవించుచుండెడివి. మాతృదేవి తాప శ్రయపడుచున్నకొలది ఆ పిల్లబుడ్డి కుక్కతోకవలె మరింత పక్రము కాసాగెను.

మాతృదేవి మాల ఆ పిల్ల ఎంతమాత్రము వినెడిది కాదు. పరుల యెదుట గూడ ఆమెను వెక్కిరించును; దూషించి శపించును; వస్తువుల నామెపై వినరివేయును.

రాధికి మాతృదేవి వివాహము చేసి అల్లుని గూడ యింటిలో పెట్టుకొనెను. ఆ పిల్ల గర్భవతి యయ్యెను. శరీరములోబాలు మనస్సు

గూడ దుర్మలమయ్యెను. ఆమె యెట్లో ప్రసవించెను. బిడ్డ కారు నెలలు వచ్చినవి. రాధి నల్లమం దలవాటు చేసికొనెను. మాతృదేవి కూరలు తరుగుచుండగా ఒకనాడు నల్లమందుకై ఆమె సమీపించెను. ఈ పాడు అలవాటును మానుకొనమని మాతృదేవి యామెను కంట గించుకొనెను. రాధి ఒక వంకాయ నామెపై వినరి వేసెను. అది వెన్నుకు తగిలి ఆమె బాధతో గిలగిల లాడిపోయెను. వెంటనే తగిలిన చోట పెద్ద దొప్ప కూడ కట్టెను. ఆమె బాధతోనే గురుదేవుని పటమువద్దకు పోయి 'ప్రభూ, ఈ అవివేకురాలిని క్షమింపుడు' అని ప్రార్థించెను. తర్వాత తన పాదధూరి రాధితలపై ఉంచి ఇల్లు పలికెను 'రాధీ, ఈ తనువును గూర్చి రాకూరు ఒక్క పరుషవాక్కుగూడ పలికియుండలేదు. అట్టి దీనిని నీ వింతగా హింసించున్నావు గదా! నా మనతను మీరెప్పటికీ తెలిసికొనుట!'

రాధి సందక్షణకు, మాతృదేవి యితర బంధువులకు, వలయు ధనము శిష్యులు కలకత్తానుండి పంపుచుండిరి. వారిలో శరత్ ప్రధానుడు. అతడే శారదానందస్వామి. అతడు కుటుంబముకాని తన కుటుంబమునకై యెంతో కష్టపడుచుండుట కామె చాల బాధపడుచుండెను. బిడ్డలను మించి తనపై చూపుచున్న శిష్యవరుల భక్తి శ్రద్ధలకు మరొక ప్రక్క ఆమె శరీరము పులకరించుచుండెడిది.

ఆమె పరార్థజీవితమునకు, పారమార్థికజీవితమునకు ఈ ఘట్టము సంఘర్షణస్థానము. ఇదియే ఒకపడిరాయి కూడ. ఇంత అసాధారణ ప్రేమతో పెంచిన రాధినికూడ ఆమె అవసానకాలమున తనవద్దనుండి జయరాంబాటికి తరిమివేసెను. అంత్యకాలమున ఎవరిమీద మక్కువ పెట్టుకొన్నను తన మోక్షమునకు బంధపాతువని తెలిసికొన్న దా మహా యోగిని. చూచితరా ఆమె వైరాగ్యనిరతి!

శ్రీ రామకృష్ణుడు సెన్యాసి గాని ఆమె గృహస్థురాలే నుడీ! పసి తనమునుండియే పరమహంసకు సహధర్మచారిణియై స్వార్థరహితముగా సేవచేసి గృహస్థజీవనముననే పూర్ణమైన ఆత్మవికాసము కాంచిన దా తల్లి! అట్టి స్త్రీరత్నము రాధిమోవాచాలమున చిక్కుకొనుట! దీనికి ప్రబలకారణము కలదు. ఆమెయే విరక్తిచే పరమహంసతో బాటు జీవి తము చాలించియుండినచో ఆమెవలన లోకమున కింతటి సరార్థము,

పరమార్థము ఎట్లు చేకూరియుండెడివి? ఆమె నీ లోకమున నిలిపి యుంచుటకు గురుదేవుడే యీ బంధము సృష్టించెను. ఆమె తన ఐహికజీవితమును అంతము చేసికొనదలచిన సమయమున పరమహంస ప్రత్యక్షమై ఒక బారిక నామెకు చూపుచు "అదిగో, అది నీ జీవగజ్జ, దానిని వదలకు; చాల మంది బిడ్డలు దాని మూలముననే నీవద్దకు వత్తురు" అని పలికెను.

సురదాలకు పూర్తిగా మతిపోయెను. ఆమె కొన్ని చింపిరి గుడ్డలు వంకనిదుకొని పోవుచుండ రాధి ఆమె వెనుక ప్రాకుచుండెను. అది చూడగనే మాతృదేవి గుండె చెఱువయ్యెను. తత్క్షణమే ఆమె ఆ బిడ్డ నెత్తుకొని గుండెలకు హత్తుకొనెను. తాకూ రామెకు కనపడి యిట్లనెను— "ఈమెయే ఆ పిల్ల; నీ జీవగజ్జయిదియే. ఈమె యోగ మాయ." పరమహంస ఇంత నొక్కిజెప్పిన తర్వాతనే మాతృదేవి ఈ బిడ్డభారము చేపట్టినది.

బిడ్డలారా! ఇప్పుడైన మీ కర్తమైనదా మాతృదేవికి రాధపై మమకారమెందుకో! అదియే లేనిచో పతిమృతి తర్వాత లోకమాత మనకై జీవించి యుండెడిదా!

14. గురుత్వము

పరిమళము, మకరందము అను వానిచే ఆకర్షింపబడి తేనెటీగలు కునుమముల నెట్లు చేరునో ఉపదేశావృతమును గ్రోలుటకు శిష్యులు గూడ గురువులవద్ద కట్టే యేతెంతురు. ఇట్టివారు శిష్యుల పృథకు తాపము తీర్చుటకే సదా కృషి చేయుచుండురు. అంతేగాదు, వారి శరీరతాపము తీర్చుటకూడ తమ పవిత్రధర్మముగా భావించురు. కాని చాలమంది దీనికి వ్యతిరేకముగా వారి తాపములు తీర్చుటకు బదులు తమ తాపత్రయము తీర్చుకొనుటకే శిష్యులను పలుబాధలకు పాలు చేయుచుండురు; మొదటి వారిని దోధగురువు అని, రెండవ వారిని బాధగురువు అని పిల్చుటలో దోషమేమి?

సర్వగ్రంథసారము దివ్యజ్ఞానస్వరూపమును ధరించి సద్గురువు నాశ్రయించి యుండును. వారు గూడ మనవలెనే సంసారతాపత్రయముతో

బాధపడుచున్నట్లు కమపింతురు; కాని వారి అంతరంగమున మాత్రము అలౌకికశాంతి వాట్యము చేయుచుండును. మన లోకమాత జీవితమే యిందుకు మచ్చు తునక. ఒకపైపు బంధుజాతిము— మరొకపైపు శిష్యవర్గము— ఆమె నాశ్రయించెను గదా! శరీరతాపము బోగొట్టుకొనుటకు బంధువు లామెను జేర, అంతరంగతాపము బోగొట్టుకొని ఆత్మజ్ఞానము నందుటకై శిష్యులొక నాశ్రయింపసాగిరి. శిక్ష అనగా దండన, చదువు చెప్పట అని రెండర్థములు. అవనరమైనచో గురువు యొక్క దండన పొందియైనను మంచి చదువు నేర్చుకొనుటకై శిష్యుడు ప్రయత్నింప వలెను. శిక్షతోబాటు చక్కని శిక్షణ — జ్ఞానబోధచేయు వాడే గురువు. అతనిచే శిక్షింపదగినవాడే శిష్యుడు. వైద్యు డీచ్చు మందు చేదుగనున్న నేగాని మనకు పట్టియదు సుమందీ! అట్లే గురువు పరుషవాక్కులతో దండింపనిదే మన కాలని యెడ భయభక్తులెట్లు కలుగును?

దైవమానవ ప్రకృతులు నేను ముందు నేను ముందు అని పందెము వైచుకొని మన మాతలో ప్రవేశించెను. దైవప్రకృతిలో శిష్యుల కామె యొక ప్రక్క ఆత్మబోధ చేయుచు మానవప్రకృతిలో మరొకప్రక్క వారి శరీరములకు అవనరమయిన ఆహారాదులకై పాలుపడుచుండెడిది. మానవప్రకృతిలో తన బంధువులకు సర్వసేవలు చేయుచు గూడ దైవ ప్రకృతిలో శిష్యుల ఆత్మోన్నతికై అవిరత కరోరదీక్ష పూనెడిది. తమ దిద్దలకంటె నెక్కువగా శిష్యులను ప్రేమతో చూచుట గురువుల విధి యని ఈ ప్రకరణమున మనము గమనింతుము. శిక్షించకయే మన తల్లి తన శిష్యులకు చక్కని శిక్షణ యిచ్చుట చిత్రాతిచిత్రము!

గురుశిష్యబంధము దివ్యము, అనగా అలౌకికము. గురువులు డబ్బుకు తమను పీర్చి పిప్పిచేయు శరీరసంబంధులకంటె తమపై నదా భక్తిప్రపత్తులు కలిగియుండు శిష్యులను త్రికరణశుద్ధిగా ప్రేమించుట అత్యంత సహజము. గురువు పాపనాత్ముడు, కామినీకాంచనముల కఠి తుడు, బ్రహ్మవేత్తయునై యుండవలెను. అట్లే శిష్యుడు గూడ గురువునే సర్వస్వముగా భావించి గురువుయొక్క శరీరపోషణభారము వహింప వలెను. పూర్వము కుంగురువులు వచ్చి తరచుగా జ్ఞానబోధ చేయు చుండుట, వారికి శక్తికాలది బోజనసామగ్రి వంపి శిష్యులు పూజించి సంభావనలొచ్చి గౌరవించుట జరుగుచుండెడిది. ఇప్పుడట్టి గురువులున్న

గదా శిష్యులు పూజించుటకు; శిష్యు లట్టివారున్నగదా గురువులు వారి వద్దకు వచ్చుట! తన గురువును కేవలము మానవునిగా తలంచువాడెన్ని జవతపములు చేసినను వ్యర్థమే గదా!

జ్ఞానోపదేశము చేయు గురువు గొప్ప బాధ్యతవహించవలెను. గురువు శక్తి మంత్రరూపమున శిష్యునియందు ప్రవేశించును. దానిద్వారానే శిష్యుని పాపములను గైకొని గురువు మిక్కుటమైన శరీరబాధ ననుభవించును. తన శిష్యుల పాపసమూహమే కంఠమున ప్రదామై బాధించెనని శ్రీ గురుదేవు డంతిమ సమయమున శిష్యులతో బల్కెను గదా! కొందరు శిష్యులు వారి పూర్వజన్మ కర్మల ననుసరించి శిష్యు ముగా పాప నిర్ముక్తులై ఆత్మవికాసము పొందుదురు. తమ పూర్వజన్మ పాపము లర్జువడగా మరొకొంద రెంతకాలమునకైనను ఫలితము నొంద లేరు. తాననుభవించిన తీవ్ర శరీరబాధలు, వ్యాధులు, శిష్యులనుండి తాను గ్రహించిన పాపములకు ప్రతిఫలములే యని మాతృదేవి గూడ పల్కుచుండెడిది. పాపులగు జను లామె పాదములు తాకవచ్చినపుడవి చప్పన వెనుకకు బోయెడివి. ఒకవేళ అట్టివారు తాకిన ఆమె శరీరము మంటలెత్తెడిది.

1916లో బేలూరు మఠమున ఆమె దుర్గాపూజ గావించినపుడు చాలమంది ఆమెపాదములను స్పృశించి నమస్కరించిరి. గంగాజలముతో ఆమె పాదము లెన్నిసార్లు కడుగుకొన్నను ఆమె తాపము శాంతింప లేదు. దీనికి వ్యతిరేకముగ పుణ్యాత్ము లామె పాదములు తాకినపుడు శరీరమున మంచిగంధము పూసకొనినంత హాయిగా నుండెడిది!

పరులకై బాధపడుట యామె తన ప్రత్యేక హక్కుగా భావించి గర్వ పడుచుండెడిది. లోకాతీతము, లోకవ్యాప్తము అగు దివ్యమాత కుండధగు ప్రేమానురాగములచే, సర్వజనకారుణ్యముచే ఆమె తన నర్థించినవారంద రకు వారి వారి మతానుసారము మంత్రము లుపదేశించెడిది. సద్గురువుచే ఉపదేశము పొందుటతోబాటు జవతపాది సాధనలతో మాత్రమే శిష్యునకు చిత్రశాంతి లభించునని ఆమె పల్కుచుండెడిది.

భక్తుల కుపదేశించుటయే గాక వారికి బోజనాది సమస్త సదు పాయములు కల్పించుటలో లోకమాత వాత్సల్యము మరింత ప్రస్థుట మగుచుండెడిది. ఆమె ప్రేమాదరములు చూచి శిష్యు లానందబాష్ప

ములు రాలినారు. బాల్యమున తల్లిని పోగొట్టుకొన్నవారు, అనలు తల్లి ప్రేమ చవిచూడని వారు, ఆమెను చూడగానే “అహ! ఈమెయే మా తల్లి. మమ్మగిన్న తల్లి యీమెయే” అని బ్రహ్మానందిమందు వారు. కన్నతల్లి గూడ ఈమెవలె తమపై ప్రేమచూపలేదని కృతజ్ఞత చూపిన శిష్యులు గూడ చాలమంది గలరు. “నావంటి పుత్రులు మీ కెందరో గలరు. కాని మీ వంటి తల్లి నాకు లే” చని యొక శిష్యుడాయితోనే వచ్చెను.

శిష్యులకు, భిక్షులకు ఆమె వండి వడ్డించి, వారల యెంగిలి, ఆకులు గూడ ఎత్తి వేయుచుండెడిది. ఇందులో చాలమిత భేదములు గూడ నామె చూడలేదు. అతిథులు రాగానే విసరి, ప్రక్షాళనకై పాదములపై నీరు పోయగా, కొంతమంది— సాక్షాత్తుగి త్రైలోక్యమాత అక్షీదేవి యీ రూపమున నుతరించినదని నమ్మినవారు— అందుకు వ్యతిరేకించెడి వారు. అప్పుడామె ప్రేమతో “మీకు నే నేమి చేసితిని- మీ అమ్మను కానా నేను! తన దీక్షలకు నర్హులరములుగా నేనచేయుట— తుదకు స్వయముగా వారి మలమ్మాత్రములను గూడ ఎత్తుట తల్లికి హక్కు గదా” అని వక్కాది. అప్పుడప్పుడు తన యింటకివచ్చినవారి దీక్షల మలమ్మాత్రములను ఎత్తి పారవేయుటలో గూడ నామె వెనుకాడెడిది కాదు.

టీ త్రాగుట కలవడిన యే శిష్యుని కొరకో, వ్యాధిగ్రస్తుడైన యే భిక్షుని కొరకో, ఆమె యింటంటికి దివిగుట సారారణ దృశ్యము. చేతిలో కురుపులు లేచిన యొక శిష్యుని కామె స్వయముగా చాల దినములవరకు అన్నము తినిపించెను. లోచనవేరి వచ్చిన అతిథి నామె భుజింపనిదే పోనిచ్చెడిది కాదు. ఇతర సమయములందు వచ్చువారికి మిరాయిలను, పండ్లను, పాలను చూచి వారి నానందసాగరమున ముంచి తేల్చెడిది. భిక్షులు నమర్చించు పన్నుపులను ఇసుమంతయు భుజింపక తన శిష్యులకై దాచియుంచుట ఆమె యలవాటు. సదా పరుల కెచ్చులయేగాని తాను మిగులుకొనుట యెరుగ దా తల్లి! ఆహా, ఎట్టి దన్యాత్మురా లామె! అట్టి మాత జన్మించిన యీ భారతమండలంపై, రత్నాగర్భపై, జన్మించుటయేగాక ఆమెతో బాటు రెండు మూడు సంవత్సరము లి పుడమితల్లిపై జీవించి యుండి, యిప్పు డిట్లు లామెచరిత్ర ప్రాయుడగిన మహాభాగ్యమునకు నోచుకొన్న నేను గూడ దన్యుడనే నుమండి! మరి

మీరుగూడ ఈమె పవిత్రచరిత్ర చదివినందున ఆమె నుగుణములలో ఏ కొన్నియైన అలవరచుకొని ధన్యత గాంచుడు!

15. వ్యక్తిత్వము

మనమనలాడు బంగరుపాడి తెచ్చి, మార్లవము, మాధుర్యము, సోశీల్యము అను మార్లములు పాళముగా మేళవించి, స్నేహరసాయన ముతో చక్కగా మెదిపి, విధాత ఒక విగ్రహమును, తన యపూర్వ శిల్ప చాతుర్యముతో సృష్టించెను. దానిలో అత్యుత్తమమును ప్రాణవ్రతిష్ఠ చేసెను. అలాటిక సౌందర్యలావణ్యదులతో అక్షీదేవిని బోలిన ఆ పుత్తడి బొమ్మయే మన లోకమాత శారదాదేవిగా రూపొంది నడయాడసాగెను. అట్టి ఆ మాతను దర్శింపవచ్చిన వారి కామె ముఖమండలమున మాతృ భావమే సాక్షాత్కరించుచుండెడిది. ఆమె సాన్నిధ్యమున చననేగాక మహిత భావములు కూడ చూపరుల మనసులందు నెంచరించుచుండెడివి. ఆమె దివ్యమూర్తి భక్తులకు శ్రద్ధాభక్తులను, దుర్బలమానసులకు అత్యవిశ్వాసమును, దుఃఖులకు శాంతిని, చేకూర్చెడిది.

ఆమె దెంత గొప్ప వ్యక్తిత్వమో గమనింపుడు— ఒక శిష్యుడు చెరునడత నడచెనను కారణముచే నాతనిని సన్నిధికి రానీయవద్దని అప్పులు చెప్పగా మాత ఇట్లనెను. “నా దీక్ష ధూళిలో బొరలా దుచుండ నేను దానిని దులిపి యెత్తుకొనుట నా ధర్మము గాదా.” నేరొకపు డొక స్త్రీ తానొనర్చిన పాపములకై పశ్చాత్తాపముచెంది తన దోషములు తెలిపెను. ఆమెను కాగరించుకొని తల్లి “అమ్మా! నిరాశ చెందకు. నీ పాపములనుండి తప్పక విముక్తి చెందగలవు” అని అభయమిచ్చెను. ఒకనా డామె ధ్యానముననుండగా పొరుగున నొకడు తన భార్యను చావగొట్టసాగెను. మాతృదేవి ధ్యానమాపి వెంటనే పరుగిడి మిడ్లెవైకి బోయి వానికి వినబడునట్లు “ఓయీ వళువా! ఆ పిల్లను చంపివైచెదవా యేమి?” అని అరచెను. ఆమెను చూడగానే సాము వలె భార్యపై బునకొట్టుచు పగబట్టియుండి కూడ ఆతడు అటనుండి పిల్లియై పారిపోయెను.

శిష్యు డంపిన కూరిగాయ లొక వనిత తెచ్చి యామె కిచ్చెను. రాత్రి ప్రార్థనోయినందున ఆమె మాతయింటనే బసచేసెను. ఆ కూరి యామె జ్వరముతో వాంతి చేసుకొనెను. తల్లి యది చూడగానే తానే

నా నెత్తివైచి ఆ స్త్రీయును నీటికో పుష్పము చేసెను. అమ్మదే
అను మహామృతీయుని కామె యింట్ల నున్నాను నెట్టిది. భోజనము
ముగియిన నే ఆతడు బుడిచిపెట్టి యాకు నెత్తి వైచి ఆ నోటును తానే
మర్చి చేసెను. చూచితూ ఆమె విశ్వమానుషేమ!

భాండావముందును కాశీయందును ఎందరో సాధువులు దిక్షలు
మును చేయుచుండుట ఆమె చూచెను. వెంటనే ఆమె “శ్రీ రామ
కృష్ణుని తంతుకొని మీ శిష్యులయిన బెంబోలో సాధువులు చెల్లకీంద
వామును చేయుచు ఇంటింట తిరిగి దిచ్చుమెత్తుకొనుచు గూడ కడు
వులు వింపకి అల్లారునున్నామి మీ విమిత్రమై తమ నర్మస్వరూపు
వారలతో నా దిద్దిత వర్తనవిషయమునకై మెగియునాచుట నేమి చూచి
నవలయును. స్వామీ! వారి కష్టవిస్త్రములకు లోటునాకుండ అమ
గ్రహింపబడు. మిమ్ములను, మీ భోగిలను ఆశ్రయించుకొనియున్న వా
దిద్దిత కనిపించుట కుండునుగాక! సంసారదీక్షులగు జనులు వారివద్దకు
వచ్చి వారియింట్ల మీ ముగ్ధులై మీ ఆత్మజాంతివంది వివృతగాంచెదరు
గాక!” అని వినిపించెను.

వాళ్ళకి మహా కౌంఠక్షేత్రములగు విద్యయు చూచి ప్రకటించిన
లోకమే భోక్తవై శ్రీ మహామాయునియొక వానియై యున్నాడు. అట్లే
ముని లోకమాత లోకము లూడ సాక్షాత్కాముడు శ్రీ వివేకానందస్వామి,
ఇందియంతయునును సంతరించి శ్రీ రామకృష్ణ సేవాసంస్థలు స్థాపిం
చుటకు నీచివై భోక్తవై చూపించెను. ఈ విధముగా ఆతడు
తన జన్మవింధుల శ్రీ శారదారామకృష్ణుల ముందును వక్షతో తీర్చు
కొనెను. అంతే లోకమాత వంతారితే నేడు విస్తార మునునెవరో
విశ్వాత్మమహించిన ఈ మహాసంస్థలకు మూలము బెంబోలెరుగుదురు?

ఆమె వివాహము ఇక్కడము. రాత్రి పడకొందులకు
విధించి యాదే మూడుంటకే చేర్చొనెను. వెన్నెలరాత్రులలో
ఆమె విధి రెండు మూడు గంటలు మాత్రమే. బుడిచిపెట్టి ఆహారము
లూడ చూడ తక్కువ పోతుంటే సామాన్యపు కియ్యెలమే ఆమె
వినిపించెను.

16. తీర్థయాత్రలు

ఆమె తన జీవితమును తరచు తీర్థయాత్రలలో గూడ గడుపుచుం
డెడిది. అట్లు యాత్రలు చేసినకాలము ఇరువది యైదు వత్సరములు.
ముందామె గయకు వెడలి తన గురుదేవుని యాజ్ఞానుసారము చంద్రా
దేవికి పిండము చేసెను. బుద్ధగయలో సుప్రసిద్ధ బౌద్ధమఠము చూడ
గానే ఆమె వృద్ధయమున దివ్యవేమ తరంగములు పొంగిపూరిలెను. ఆమె
వినిపించుచు వరమహంస నిట్లు ప్రార్థించెను- “దేవా, నా దిద్దిత తండా
చుకొనుటకు తావు, నివసించుటకు వూరిగుడిసె, ఈ మాత్రము
భాగ్యమునకు గూడ నోచుకొనలేదా? వారికి గూడ నిట్టి మఠము
సంప్రాప్తించుగాక!” అచిరకాలముననే శ్రీ రామకృష్ణుని అనుగ్రహముచే
కులకత్తాలో రేబారు మఠము శ్రీ రామకృష్ణ మఠసంస్థానస్థిటికి ప్రధాన
కేంద్రముగా తలమానికముగా అవతరించెను.

తర్వాత నామె జగన్నాథయాత్ర చేసెను. శిష్యబృందముతో
గూడ అక్కడ ఆమె యొక భక్తునింట బసచేసెను. అలయార్చ
కుడు మాతృదేవి నెక్కించి స్వామి సన్నిధికి కొనసాగుటకై వల్లకిని
తెచ్చెను. జగన్నాథునివద్దకు వాహనమెక్కి పోవుటయూ యని పలికి
తల్లి నిరాకరించి, వారివలెనే నడచిపోయి ఆ స్వామిని సేవించెను.

1909 లో ఆమె రామేశ్వరయాత్రకై వెడలి, తన యనుచరు
లతో చెన్నపురి చేరెను. దక్షిణదేశమున ప్రథమముగా ఆ నగరమున
శ్రీ రామకృష్ణమఠము స్థాపించిన మహాత్మాగి శ్రీ రామకృష్ణానందస్వామి
మన లోకమాతకు భక్తిపూర్వకముగా అభండస్వాగత మొనరించెను. ఆమె
అలవోక నెం గడపి మధుర దర్శించి రామేశ్వరము చేరెను.

ఉత్తరదేశముందురై గాక దక్షిణమున దేవాలయములలో ఆర్యములు
తమ ఇతరులెవ్వరును గిర్నాలయమున ప్రవేశించి రాదు. దిగ్విజయములు
తాకరాదు. కాని వివేకానందస్వామి భక్తుడగు రామనాథరాజు మూల
మున మాతృదేవియు అనుచరులును గిర్నాలయమున కేగి రామలింగే
శ్వరుని పూజించగల్గిరి. ఆమె బెంగులూరు చేరెను. రామకృష్ణేశ్వరు
మంతకు ముందే ఆచుట స్థాపితమయ్యెను. రైలు దిగిననే జను లామె
నెరుగుకొన్నను ఆ మాత్రమై పుష్పవృష్టి గురిపించిరి. బాటలపై ఒత్తుగా
పూలు పరిచిరి. గురుదేవుని సందేశ మిచ్చుట గూడ వ్యాపించెనుట కిది
పూలు పరిచిరి. గురుదేవుని సందేశ మిచ్చుట గూడ వ్యాపించెనుట కిది

తార్కాణముగదా యని అమె ఎంతో నెంతోపించెను. తిరుగుప్రయాణములో రాజమహేంద్రవరమున నొక్క దినమాగి గోదావరిలో గ్రుంకులిడి కలకత్తా చేరెను.

1912 లో కడసారి యీ తల్లి కాశీయాత్ర చేసెను. అట నామె రెండు నెలలుండినది. అన్నపూర్ణా విశ్వనాథులను పూజించి రామకృష్ణాశ్రమము దర్శించెను. ఇది యావద్భారత దేశమందును వైద్యసేవకు పేరొందినది. ఆ యాశ్రమవాసుల సేవను ప్రశంసించి పదిరూపాయల నా సంస్థకు విరాళముగా సచ్చిన దా లోకమాత! ఈ యాత్రలలో గూడ తన పెంపుడు దిద్ద రాధాదేవి నామె ఏదలేదు సుదీ!

17. స్త్రీ సముద్ధరణము

గృహస్థజీవనమునకు గృహిణీయే ప్రధానము. అమె ప్రేమ సహనము లచే మాత్రమే ఆ కుటుంబమున శాంతి, సంఘటానము, నెలకొనును. గృహిణీ స్వార్థరహిత సేవలే గృహమును స్వర్గముల్యము చేయును. ఇట్టి గృహధర్మములను సమర్థతతో నిర్వహించదగిన పరిజ్ఞానమును బోధించు విద్య బాలబాలికలకెంతో అవసరమని మన మాతృదేవి ఆశయము. తన పెంపుడుదిద్ద రాధాదేవి చేతివసులతోబాటు ఉత్తమ విద్యను బోధించు బడికి అమె వెంటెను. స్త్రీ విద్యచే తాను బాగుపడుటయేగాక తన బంధువులకు, ఇతరులకు గూడ జ్ఞానదానము చేయవచ్చునని అమె వర్ణించింది.

ఒకప్పుడామె యనెను—“పిల్లలు నదా పనిపాటలతో కాలము గడుపువలెను. ముఖ్యముగా బాలికలు తిరిగి ప్రాధ్మ్యపుచ్చరాదు. పనిలేకపోయినను వ్యర్థసంభాషణలతో తమ శక్తి సామర్థ్యములు దుర్వినియోగము చేసికొనరాదు. సోమరితనము చెడుగునకు పుట్టిల్లు. పోయినకాలము తిరిగి రాదు కదా!

తమ చారిక సహజమైన యింటిపనులు స్త్రీలు నిర్వహించవలెనని అమె యుద్దేశ్యము. స్త్రీ విద్యకై స్త్రీ సముద్ధరణకారకై, గౌరీమాయి, సోదరినివేదిత నెలకొల్పిన సంస్థలు, అమె యీ యాశయములకు

కార్యరూపములే సుమందీ! నివేదిత తర్వాత అమె యుద్యమమును కొనసాగించుటకు మాతృదేవి సుధీరను ప్రోత్సహించెను. స్త్రీల వనతి గృహము నిర్వహించుటకై కుటుంబములలో పిల్లలకు పాఠములు నేర్పి ధనము సంపాదించుటకు ఒక స్త్రీ సీమె యనుమతించెను. ఒకప్పుడొక శిష్యురాలానువ్రతిలో మంత్రసానిపని నేర్చుకొన గోరగా గోలాపమాయి మున్నగువా రగ్రజాతి స్త్రీల కిది తగదని అక్షేపించిరి. ‘పలువురు దీనులకు సేవచేయు వీలుకలిగించు నాపని మంచిదే’ యని మాతృదేవి అశీస్సులతో అమె కనుమతి నిచ్చెను. అర్హతగల స్త్రీలను బ్రహ్మచర్యదీక్షకై గూడ ప్రోత్సహించెడిది. పూర్తిగా స్వార్థరహితముగా ప్రజాసేవచేయుట కీ దీక్ష యొక్కటయే గదా అవకాశమిచ్చును.

“స్త్రీ సహజధర్మమగు మాతృత్వమును, అనగా దిద్దల వెంపకమును చూచుకొనుచు, స్వజాతీయ సంస్కృతిని పోషించుచు మహిళలు తమ ఆశయమందును పరైనమందును గూడ ఆత్మవ్యక్తిత్వమును ప్రేమను ప్రకాశింప జేయవలెనని అమె ఆకాంక్ష. అంధప్రాయముగా పురుషుల ననుకరింపరాదు. స్త్రీలు నిజముగా గృహలక్ష్మిలై వెలయవలెను” అను తన అక్ష్యములను, స్త్రీ సంస్కృతియందలి విశిష్టతను ఉపదేశముల చేతకంటే తన ప్రవర్తనచేతనే మాతృదేవి ఋజువు చేసినది గదా!

పరమహంసకు ప్రాణములతో సమానమయిన శిష్యురారద్రు గోలాపమాయి, గౌరీమాయి, యోగేన్మాయి, అక్షీదేవి అనువారు. మాతృదేవిని యావజ్జీవము ఆశ్రయించి అమె ఆదర్శములు నాచరణలోనికి తెచ్చిన వీరు మనకు, ముఖ్యముగ స్త్రీలకు, మిగుల సంస్కరణీయులు. గోలాపమాయి 36 సంవత్సరములు ఆ మాతకు నర్వవిధముల తోడు పడుచు, అమె గృహకృత్యములు తానే నిర్వహించెను. యోగేన్మాయి కూడ ఇట్లే సేవచేసి మాతృదేవితో శీర్షయాత్రలు చేసెను. ఈమె నర్వసంగములు వదలి జవధ్యానములందును, మాతృదేవిని సేవించుట యందును మాత్రమే కాలము సార్థకము చేసికొన్న మహిళామణి!

అమె సాంగత్యమున మెలగిన మరొక ధన్యురాలు గౌరీమాయి. ఈమెకుగల పాఠమార్థికసంపదకు వ్యవహారదక్షత వన్నె పెట్టెను. వివాహము రోసి చిన్ననాటనే హిమాలయమున తపస్సు చేయనేగిన యీ

రమ్మగారు, అది చాలించి వచ్చిన తర్వాత మాతృదేవితో సమాటవుననే నివసించుచు శారదామక్ష్మణులను భక్తితో నేపించెడిది. మాతృదేవి యెడ తన గౌరవమునకు చిహ్నముగా శ్రీ శారదేశ్వర్యాశ్రమము కలకత్తాలో స్థాపించిన ఉదారచరిత్రురాలిమె. ఈ బాలికా విద్యాసంస్థ నేడు మూడుపూపు బారుకాయలుగా విస్తరించుచున్నది. బాలికల కావశ్యకములగు కళలు, విద్యలు నేర్పుటయేగాక త్యాగము, భక్తి, పవిత్రత మున్నగు భారత జాతీయదర్శములను వెల్లొందికేయు గృహశిక్షణమును ఇందు తప్పిసీమలు గలవుచుండును.

18. సందేశము

మూలకంటే చేతంతోనే మహాత్ములు లోకమునకు ఎక్కువగా మంచిని బోధించురు. ఆచరణతో గూడిన యువదేశముల నిచ్చు వారే గదా ఆచార్యులు! ఆమె మహాత్మతమగు ఆర్యాత్మిక సమన్వయను అంటివెండొరించిన రీతిని వివరించెడిది. మచ్చునకు కొన్ని మాత్రమే ఇందు ఉదాహరించును.

బ్రహ్మవిద్యను గ్రహించి సర్వత సంతపించుకొనుట చాల కష్టము. భక్తి మార్గమే జ్ఞానమార్గముకంటే సులభము. నీ యిష్టదైవమును గూర్చి ద్యానింపుము, జపింపుము, ప్రార్థింపుము. మంత్రములందును శాస్త్రములందును ఏమున్నది? భక్తిచేతనే సర్వము సార్వమగును. తైలధారవలె సంతతియు భగవంతునిపై ప్రవహించు ప్రేమయే భక్తి.

భగవానుని శరణుజొచ్చుటయే జీవులకు తరణోపాయము. మానవుని తెలివి ఏపాటిది? తన కొకటి కావలసియుండ దేవు నాతడు మరొకడానికై యర్పించును. కాని “అన్యరా చింతితం కార్యం దైవ మన్యత్ర చింతయేత్”, “తానొకటి తలచిన దైవమొకటి తలచును” గదా! సమస్త వాంఛలను భగవత్పాదారవిందముల మ్రోల సమర్పించుటయే సర్వోత్తమము. మన కేది మేలో భగవంతుడే చేయును. కాని భక్తిజ్ఞానవైరాగ్యముల నిమ్మని మాత్ర మాతనిని ప్రార్థింపవచ్చును.

భగవానుని నైజము పసిబాలుని వంటిది. పసివాని చేతిలో పటిక బెల్లము ఉన్నదనుకో. అడిగినవారి కీయక వాడు దానిని మరొకరికి సులభముగా ఇచ్చివేయును. భగవంతుడు గూడ యాపక్షపాదము తపస్సు

చేయువానికి మోక్షమియక ఏ ప్రయత్నమును చేయనివాని కిచ్చును. ఇదే భగవదనుగ్రహము.

దనసు మానవుడు కృషి మానరాదు. ఈశ్వరుడు తన సంకల్పమును మానవుల కార్యములద్వారానే వ్యక్తీకరించును- నెరవేర్చును గూడ. పూర్వజన్మకర్మముల ననుసరించియే ఫలితములు కల్గుచుండును. శ్రీన సాధనలచే వానిని గూడ పరిపాలింపవచ్చును. అంతయు స్వప్రయత్నము చేతనే ఫలించుననికాని, అట్లని ప్రయత్నమక్కురలేకయే భగవంతుడునుగ్రహించునని గాని తలవరాదు. ప్రతిపనియు ఫలితమును భగవంతునికే వదలి వేసి చేయవలెను. పని సానుకూలమయిన మన ప్రయోజకత్వమని విజ్ఞప్తిగరాదు. అది చెడిపోయిన నేను పూజించుచున్న దేవుడే యీ దుష్ఫలిత మెందు కిచ్చినాడని నిందింపరాదు.

మనోనిగ్రహము, నిర్మలత్వము, పూనిక, నిష్ఠ అవలంబించి యే పని చేసినను విజయము తప్పదు. అత్యసాక్షాత్కారమునకై జపధ్యానములతో బాటు లోకహితకార్యాచరణము గూడ అవసరము. ధ్యాన ప్రార్థనలు కర్మాచరణమునకు చుక్కానివంటివి. పాండిత్యము, సాధనతో సమన్వయ ముందినపుడే అది సార్థకము. కష్టములు కేవలము భగవత్ప్రసాదములు. మనపై దేవుని కరుణ కవి చిహ్నములు.

జీవితము మూడునాళ్ళముచ్చట. నేడున్న శరీరము రేపుండదు. బ్రదికి బట్టకట్టిన ఆ కాలది కాలము గూడ తాపత్రయ నిలయుము గదా! ఈ విధముగా వివేచించి వివేక వైరాగ్యముల నలవరచుకొనినచో నిజమైన భగవద్భక్తి వృద్ధయమున ఉదయించును.

19. నిర్వాణము

రాధాదేవి ప్రసవించు సమయమయినందున మన లోకమాత 1919 లో జయరాంబాబ్ వెళ్ళి ఒక సంవత్సరముండెను. ఆమెకు తరచుగా జ్వరము వచ్చుచుండెను. అందుచే శారదానందస్వామి ఆమెను చికిత్సకై కలకత్తాకు పిలిపించెను. యోగేన్ మాయియు, గోలాప్ మాయియు ఆమెను గూర్చి “అయ్యో, అమ్మ జ్వరముచే ఎంత నల్లబడిపోయినది.

చక్కావృతమైన అస్థివంజరము మాత్రమే మిగిలినది గదా!" అని దూకించిరి.

ఒక ఆయుర్వేద వైద్యుడు మందిచ్చుచుండెను. అది భరింపరా నంత చేదు. అందుచే నోరు పాడై ఆహారముగూడ చేదుగనే మారి పోయెడిది. రెండు నెలలు చికిత్స చేసినను గుణము కనుపింపలేదు. 103 డిగ్రీల జ్వరము. శరీరమంతయు మంటలు. ఈ భయంకర దీర్ఘవ్యాధి సమయమున ఆమె స్వల్పావము అచ్చముగా పసిపిల్లలవలె మారిపోయెను.

ఒకసారి శారదానందస్వామి అటకు వచ్చెను. తరచు మేలి మునుగుతో మాత్రమే అతనితో సంభాషించు తల్లి అతని చూడ గనే నంబరముతో తనవద్ద కూర్చుండజెట్టుకొనెను. గడ్డముపట్టుకొని "చూడు నాయనా, వీరు నన్నెట్లు హింసించుచున్నారో? ఎంతసేపును తిను తినుమనుటయే" అని పలికెను. అతడు పాలు తెప్పించి తానే మంచిమాటలచే బుజ్జగించుచు ఆమెనోట కొంచెము పోసెను. తల్లి సంతసముతో "చూడు అతడెంత చక్కగా మాట్లాడుచున్నాడో, అబ్బ! దగ్గరనున్నవారు వన్నెంత తిప్పలు పెట్టుచున్నారు" అనెను.

ఇట్టిస్థితిలో ఉండి గూడ ఆమె అతిథిమర్యాద ఏమర లేదు. ఎవ్వ రైన తన్ను జాడవచ్చిన భుజింపనిదే పోనిచ్చెడిది గాదు. ఒక నెలకు అంత్యదశ సమీపించునగా తన గది నుండి ప్రక్కగదికి గురుదేవుని పటము మార్పించెను. నేలపైననే ప్రక్క వేయించుకొనెను. గురుదేవునికి వివేదింపని అచార మిట్టి స్థితిలో గూడ భుజింపలేదు.

ఏ బంధముతో ఇన్ని యేండ్లు మాతృదేవి తన్ను సంసారమున బంధించుకొనెనో ఆ రాధ బంధమును గూడ ఆమె చాలతేలికగా చేదించుకొనెను. ఆమె జీవితములో ఈ రాధోపాఖ్యానము మరువరానిది గదా! కొన్ని దినములకు తామగతించునగా ఆమె రాధను గూర్చి పట్టించుకొనుటగూడ మానివేసెను. రాధ పిల్లను గూడ తనవద్దకు రాసియుకుండ గట్టి కట్టడి చేసెను. ఒక శిష్యురాలు "అమ్మా, ఇంత వరకు రాధను మీరు వదలి యుండలేకపోతిరి గదా! రాధ లేనిదే మీ రెట్లు జీవింపగలరు?" అని పలుక లోకమాత కఠినముగా

"నా మనస్సు ఆమెనుండి మరలించుకొన్నాను. ఇక ఆమె ప్రసక్తి నెత్తవలదు" అని మందలించెను. దీనికి కారణము శారదానంద స్వామి తెలిసికొని నిర్విణ్ణుడై యిక మాతృదేవి జీవితాశ మనకు లేదని గ్రుడ్ల మీ క్రుక్కుకొనెను.

ఐదు దినములకామె సమాధి నొందుననగా అన్నపూర్ణ మాయి అను భక్తురాలామె వద్దకు వచ్చి పాదాభివందనము చేసి "ఇక మా గతి ఏమి" అని వాపోయెను. మాత వినబడి వినబడని పలుకులతో "నీకేమి భయము, తాకూరును చూచితివి గదా. కాని మనశ్శాంతి గోరినచో పరుల నిందింపకు. నీ దోషములు గుర్తించుకో. లోకమున నీ కన్య లెవ్వరును లేరు. సమస్త విశ్వము నీదే" అని ఆమె నోదార్చెను. ఇదియే మన మాత లోకమున కిచ్చిన చరమ సందేశము, పరమసందేశముగూడ.

తుది మూడుదినములలో ఆమె అంతర్ముఖుడాలయ్యెను. శారదా నందుని ప్రక్కకు పిలిచి "శరత్, నేను వెళ్లుచున్నాను. యోగేన్, గోలాప్ మరి ఇతరులను కాపాడు" అని అప్పగించెను.

మహాసమాధి నొందుటకు ముందు ఆమెకు శ్వాస యూదుట కష్టమయ్యెను. ప్రాణము వెడలిపోవునపుడు ముఖము, శరీరము చాల నల్లబడి సంకోచమందెను. కాని మహాసమాధి నందగనే యామె రూపము వికసించి మోము దివ్యతేజముతో వెలుగొందెను. దుర్గాదేవి విగ్రహమునకుగల బంగారుచాయ, అనంతశాంతి, నైర్మల్యములు ఆమె ముఖమండలమున భాసించెను. 1920 జూలై 20వ తేదీన మన లోక మాత అఖండవరప్రప్యౌక్యము నందెను. గంగాశీరమున బేలూరులో శ్రీ రామకృష్ణ మఠావరణమున మాతృదేవి శరీరమున కంత్యక్రియలు జరి గెను. శంఖ మంటాది ధ్వనులతో హారతినిచ్చిరి. దివ్యవాహనమున ఆమె శరీరముంచి భక్తులు భుజములపై వహించి నడచుచుండ శ్రీ రామకృష్ణ శిష్యులు, వేలకొలది భక్తులు అనునరించగా చందన కర్పూరములతో మాతృదేవి శరీరము అగ్నిజ్వాలలకు అర్పితమయ్యెను.

పలు దేశములలో నే డామె శిష్యులు పుద్గించెందుచున్నారు. పలు భాషలలో ఆ మాత చరిత్రలు వెలువడుచున్నవి. ఖండఖండాంతరములలో ఆమె జన్మదినోత్సవములు జరుపబడుచున్నవి. ఆమె పేర దేశమంతట అనేక చారికా పాఠశాలలు గూడ స్థాపింపబడుచున్నవి.

మాతృదేవి యాయములు మూడు మన దేశమున గలవు. అం మాతకు నమంత్రముగా ప్రతిదినము పూజారులు జరుగుచున్నవి. అమె దహవసంస్కారము జరిగిన తావున ఒక దివ్యాయము గలదు. ఉద్యోగవకార్యాయ పూజామందిరమున దేవిరూపవలము గలదు. ఈ రెండును కంకణాలోనివే. అమె జన్మస్థానము బయరాంబాటిలో ఆశ్రమముతో గూడిన ఒక ఆయమును శారదానందస్వామి ప్రతిష్ఠించెను. ఇక్కడ తైలచిత్రమును నిలువెత్తు రూపవలము 'జీవకళం'తో ఒప్పారుచు చూచువారికి ఇప్పుడు గూడ మన లోకమాత యచ్చటనే కూర్చుని మన యోగ క్షేమముల నరయుచున్నదా యని అనిపించును. ఎప్పటికైనను అటుకు వెళ్లి ఆ మాతను దర్శించుభాగ్యము మనలో ఎవరికో గదా!

20. మంగళము : మన కర్తవ్యము

దిక్షలాభా! విధితక లోకమాత జీవితచరిత్ర అను పర్వతమునుండి మనము దిగి భూమిపైకి రావలసిన సమయము వచ్చినది. ఎంత రమ్యమైనను కొండదిగి స్వస్థానమును చేరక తప్పదు గదా! కాని "ఎవ్వడు జీవించ ననేకులు జీవించు రట్టి వాని మనుగడయే మనుగడ." శారదాదేవిని దోలినవారి విశాల విశ్వమున ఒక్కరు జీవించినను చాలును.

"తే.గి. పొరుష జ్ఞానకీర్తనం బం గ వేది
వాని సంపదయొక పూటయైన బాలు,
మదరసేషణ మాత్రక యుర్యమోడక
గాని విరళమున్న వే శార్య మగును!"

—ధర్మవారి యోగింద్రుడు.

మనుష్యమాత్రున క- త్యవసరమైనవి పొరుషము, జ్ఞానము, కీర్తి. పురుషేశ్వరమే అనగా మనుష్యప్రయత్నమే పొరుషము. ఈ మూడు గుణములును పరోపకారము చేత మాత్రమే వృద్ధి పొందును. కాకికి మనకు భేదమిచ్చటనే గదా!

నే వెక్కువగా పద్యములు వేర్కొన్న ధర్మవారి తన సుభాషిత రత్నావళియును సూక్తి నిధిలో మూడు శతకములు రచించినాడు. అతడు గొప్ప చక్రవర్తి. దోగియైయుండిగూడ మదకు విరక్తుడై సంన్య

సించి మహాయోగియైనాడు. తన అనుభవములన్నియు ఆచంద్రార్కము నిలచునట్లుగా పద్యరత్నములద్వారా మన కందించి కవిచక్రవర్తియైనాడు. ఆయన సూక్తులు మనమందరము కంఠములందు ధరింపవలసిన రత్న హారములు సుమందీ! అర్థతాత్పర్యములతో గూడ కంఠతః రావలసినవే! కాననే ఈ చరిత్రలో అక్కడక్కడ వానిని కూర్చుట జరిగినది. ఈ మాత చరిత్ర మేలిమి బంగారము. దానికి వన్నెగూర్చునట్టి వీ సూక్తి రత్నములు. ఈ మహాపురుషునివంటి వారే మన యీ శారదా రామకృష్ణులు.

లోకములో ప్రతివాడును తనకు, తన కుటుంబమునకు మాత్రమే సదా పాలుపడుచుండును. అందుకే ధనసంపాదన చేయుటకూడ సహజమే. "ధనమూలమిదం జగత్" గదా! అయినను ధనమే మనకు నర్వస్వము కారాదు. పరోపకారమున కుపయోగించినపుడు మాత్రమే ఆ ధనము సార్థకమగును. ధనము దొంగలపాలు కావచ్చును. కాని విద్యాధనము ఇతరులకు పంచియిచ్చిన కొలది పెరుగును సుమందీ! ముఖ్య విషయములు; శిఖరారోహణము అను మొదటి ప్రకరణములో స్థూలముగా చర్చించిన—తల్లి, తండ్రి, గురువు, దేవుడు—అను వానిని తెలిసికొనుటయే విద్య. ఒక్క తల్లిని గూర్చి తెలిసికొన్నను చాలును. కాని అట్టి తల్లి గూడ కేవలము తానుకన్న లేక పెంచిన దిక్షల యోగ క్షేమములకై మాత్రమే పాలు పడుచుండుట లోకములో మనము చూచుచున్నాముగదా! తల్లిదండ్రులే దిక్షలయెడ అంత శ్రద్ధ పూననిచో దిక్షల గతి యేమగును?

కాని శ్రీశారదా శ్రీరామకృష్ణుల సంగతి లోకాతీతమయినది. తల్లికి గల గుణములన్నియు లోకమాతకు గలవు గాని లోకమాతలో గల గుణములలో సూరవవంతయినను కన్న తల్లికుండవు. లోకమాత లోకమంతయు తన దిక్షలే యని నమ్మి దయాదాక్షిణ్యములతో వారి సేవ చేసిన విషయము మనము చక్కగా తెలిసికొన్నాము గదా! ఇన్ని మంచి గుణము లీమె తెల్లబ్బినవి? మంచినేలలో మొలచిన విత్తన మునకైనను త్రవ్వట, నీరుపోయుట, కుదురుగట్టుట అను పనులు; అది చక్కగా మొలచి, దృఢముగా పెరిగి, పుష్పించి, ఫలించుట కవ నరముగదా! వీనినే దోహదక్రియలు అందురు. శ్రీశారదాదేవి గూడ తల్లి దండ్రులనుండి నుగుణములతోనే పుట్టినను శ్రీరామకృష్ణుని చెట్టు

బట్టుట చేత మాత్రమే లోకమాత కాగల్గినది. ఇతరులవలె ఆమె తన భర్తను సంపాదము చేయుటకే ఆకర్షించియుండిన ఆమె ఇప్పుడున్న మహాన్నత పర్యవశిఖరమున విరాజిల్లగలిగి యుండెడిదా? శ్రీరాముడు, శ్రీకృష్ణుడు దేవుని అవతారములే. కాని శ్రీరామకృష్ణుడు పరిపూర్ణ మానవుడై మెలగి కూడ అవతారపురుషుడైనాడు. పోతనార్యుని యీ సూక్తికి మచ్చలేని యుదాహరణ మీ యోగిపుంగవుడు!

“తే.గీ. చేతులారంగ శివునిఁ బూజించఁడేని
నోరు వాచ్యంగ పరికీర్తి మరువఁడేని
దయయు పత్యంబు లోమగాఁదలవఁడేనిఁ
గలుగ నేఁటికిఁ దల్లుల కడుపుచేటు!”

—సద్గుణ కల్పతరు వనదగు పరమహంస తన సహధర్మచారిణి యైన మన యీ తల్లిని తన ఉదారాశయములకు తగిన రీతిగా తీర్చిదిద్దు కొనగల్గుటలో ఆశ్చర్య మేమున్నది? ఆతడు లోకమునకు ప్రసాదించిన ప్రేమామృతకలశమే మన యీ మాత.

ఈ చరిత్ర చదివిన తర్వాత మన కర్తవ్య మేమి? మనము సాధింపదగినవి స్వార్థము, పరార్థము, పరమార్థము అను మూడు విషయములు. స్వార్థము అనగా స్వలాభము. ఇది ప్రతివానికి అవసరమే. కాని స్వార్థమునకు భంగము లేకుండ మనము చేతనయినంతవరకు పరార్థమునకు అనగా పరోపకారమునకు గూడ కృషి చేయవలెను. పరమార్థ మనగా గొప్ప ప్రయోజనము. దీనినే కొద్దిగా వివరింతును—అర్థము అనగా హితము, ప్రయోజనము అని గూడ అర్థములు గలవు గదా! తనకు అనగా ఆత్మకు హితము కూర్చుకొనుటయే పరమార్థము. జన్మ మరణ దుఃఖములనుండి దూరమగుటకు ప్రయత్నించుటయే పరమార్థ చింత. ఆత్మ మోక్షముతో బాటు లోకకల్యాణముగూడ పరమార్థములో భాగమే నుమందీ! తన మోక్షమునకే గాక యితరుల మోక్షమునకు పాటుపడుట గూడ జ్ఞాని చేయదగిన పని. జపము, తపము, భక్తి మొదలగు సాధనలు మన మోక్షమునకు లోడ్చుదును. కాని ఈ లోకమున ఉన్నంతవరకు చేతనయిన రీతిగా ప్రజాసేవ చేసినపుడు మాత్రమే మనము మానవుల మనిషిండుకొనగలము. ఈ గుణములు లేకపోగా దురాచారులగుటచేతనే గదా రావణాదులు రాక్షసులగుట సంభవించినది.

లోకమాత గావించిన బోధలను మన మాచరించి లోకమాతను మనము జీవింపజేసికొనవలసియున్నది నుమందీ!

వందే త్రైలోక్య జననిం, శారదాం దీవిశారదామ్,
యస్యా స్సంకల్పమాత్రేణ గ్రంథోఽయం రచితో మయా.

బోలో భగవతి శ్రీశారదామాతా కీ జయ్!
బోలో భగవాన్ శ్రీరామకృష్ణ కీ జయ్!!

* * *

శ్రీ శారదా ప్రసంగములు
(బృటాయ భాగము)
పాఠశాలిక సాధన

(1)

శిష్యుడు: తిమ్మ! యోగాసనములను, ప్రాణాయామమును
తిష్ఠించుట మంచిదియో?

శిష్యుణ్ణి: ఈ సాధనల వలన తిమామృత మహిమలు కలుగును.
జీవివలన సాధకుని పాఠశాలికాభివృద్ధికి అంబరాయము
కలుగును.

శిష్యుడు: ఒక ప్రాణస్థలము నుండి మఱియొక ప్రాణస్థలమునకు
బావుచుండుట మంచిదియో?

తిమ్మ: ఏదైనా నాకానాకములు మనస్సునకు నిలుకడ కలెనెని,
బోధియాలి కవసరమే తాము.

శిష్యుడు: భావనము నా కసాక్షముగా నున్నది. నయంబు
నాకుంజలినా శక్తిని ప్రభాదించును.

తిమ్మ: కాలత్రమమున అదియే మేల్కానును. భావనము
భావనమును చేయుచుండుము. కుండలినా శక్తికి
స్వయం వికాసము తాము. ఎడదెగకుండ భావనము
సాగిన కాలది, మనస్సు గాల నిశ్చలమగును గనుక,
భావనమును విడిచిపెట్టుటకు నీవి యిష్టపడవు. భావనము
చేయుటకు మనస్సు సుమఖముగా తానిన భావనమునకు
దానిని నిర్బంధ పడుపకుము. అట్టి స్థితిలో ప్రాణాయామము
లాగర్చి, భావనాసనము నుండి తాని కిమ్మ. నిజమను
భావనము దానంతటదీయే కలుగవలెను.

శిష్యుడు: తిమ్మా! ఎందుచే మనస్సు స్థిరముగా నిలువను?
నైన భగవంతుని దలంప బ్రయత్నించునపుడు, మనస్సు
చరితర విషయముల పైకి బావులుండును.

తిమ్మ: మనస్సు విహిత విషయముల పైకి బావులు ఉప్పు. 'విహిత
విషయములు' అనగా భగవంతు, కుటుంబము మొదలగునవి.
కాని మనస్సు సహజముగా మనము చేయుచుండు పనికి
గూర్చి చల పోయి యుండును. భావనము సాక్షముకాని
యెడల భావము చేయుము. భావమువలన పరమార్థము
పట్టించును. మనస్సు భావనమునకు సుమఖముగా నున్న

శ్రీ శారదా ప్రసంగములు
(బృటాయ భాగము)
పాఠశాలిక సాధన

(1)

శిష్యుడు: తిమ్మ! యోగాసనములను, ప్రాణాయామమును
తిష్ఠించుట మంచిదియో?

శిష్యుణ్ణి: ఈ సాధనల వలన తిమామృత మహిమలు కలుగును.
జీవివలన సాధకుని పాఠశాలికాభివృద్ధికి అంబరాయము
కలుగును.

శిష్యుడు: ఒక ప్రాణస్థలము నుండి మఱియొక ప్రాణస్థలమునకు
బావుచుండుట మంచిదియో?

తిమ్మ: ఏదైనా నాకానాకములు మనస్సునకు నిలుకడ కలెనెని,
బోధియాలి కవసరమే తాము.

శిష్యుడు: భావనము నా కసాక్షముగా నున్నది. నయంబు
నాకుంజలినా శక్తిని ప్రభాదించును.

తిమ్మ: కాలత్రమమున అదియే మేల్కానును. భావనము
భావనమును చేయుచుండుము. కుండలినా శక్తికి
స్వయం వికాసము తాము. ఎడదెగకుండ భావనము
సాగిన కాలది, మనస్సు గాల నిశ్చలమగును గనుక,
భావనమును విడిచిపెట్టుటకు నీవి యిష్టపడవు. భావనము
చేయుటకు మనస్సు సుమఖముగా తానిన భావనమునకు
దానిని నిర్బంధ పడుపకుము. అట్టి స్థితిలో ప్రాణాయామము
లాగర్చి, భావనాసనము నుండి తాని కిమ్మ. నిజమను
భావనము దానంతటదీయే కలుగవలెను.

శిష్యుడు: తిమ్మా! ఎందుచే మనస్సు స్థిరముగా నిలువను?
నైన భగవంతుని దలంప బ్రయత్నించునపుడు, మనస్సు
చరితర విషయముల పైకి బావులుండును.

తిమ్మ: మనస్సు విహిత విషయముల పైకి బావులు ఉప్పు. 'విహిత
విషయములు' అనగా భగవంతు, కుటుంబము మొదలగునవి.
కాని మనస్సు సహజముగా మనము చేయుచుండు పనికి
గూర్చి చల పోయి యుండును. భావనము సాక్షముకాని
యెడల భావము చేయుము. భావమువలన పరమార్థము
పట్టించును. మనస్సు భావనమునకు సుమఖముగా నున్న

[illegible]

* పాశ్చాత్యులను పొరచుకొని నాశనము చేయును.

అవును అవును ముక్తి నొందును. ఇలాంటి వాళ్ళకు
ఇంకా జైలు కాలముకు పూర్వ జైలువాడికి, తరువాత జైలువాడికి

[illegible]

సత్యశక్తి లావణ్యముల మూలమున నున్న నీవు భావించువల

మంత్రి కార్య, కమ్యూనికేషన్ బోర్డు సభ్యులు.

నాలు మేధాముల సెసరూ కొట్టుకట్టు, శివ వనోదయమన

చైయమ. •
 చైయమ. పు. సైకము చమివుట వలక దెవరికైన భగ

గ్రంథ పక్షము వలన, బిల్లు విధిమణియు కలుగును.

గ్రామములు కు మార్చి మూవకులు మేలసంధ్యములు

యొక్కరము ఏ కేంబ కాలమవ సరము? దానిలోని

యొక్కరము నీ కంట కాలమన సరము? దానిలోని
సంగతులు నీకు తెలియ నంట వరకౌ కదా!

- మానవుని బుద్ధి అభివృద్ధి అనుకు కౌమల్యము

అవరతు కౌట బామ్మను పోయితిని. కనుక కౌరిక లచ్చితిని

మనము మనకు బహుశ్రయముండు మన నాదరితూ ఆ పరిమితు
కుదా మన కునరుము. కాని మానవులు భక్తి, సేవాశ్రముల

— 9 నవంబరు వరకు కాలాకరమును కౌలువారిండు కలగు

అందుచేత ఈ సందర్భము కొంతమంది వారసులు

తండ్రిద. తిండికొనినాక నీవుకొన్నది నీవుకొన్నది నీవుకొన్నది
నీవుకొన్నది నీవుకొన్నది నీవుకొన్నది నీవుకొన్నది నీవుకొన్నది

[illegible]

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

[illegible]

- పక్షం, ఇంకా ప్రాజెక్టును కూడా వెంటాడు ముక్తి-ల చూపేటట్లు

ಈ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು 255, 256, 257

சென்னை 20/05/2023

నామకం చెప్పక వివేచన నేయినవారు. ఏమియు. నామకం
నామకం చెప్పక వివేచన నేయినవారు. ఏమియు. నామకం

[illegible]

శ్రీకృష్ణమాయామంత్రము. శ్రీకృష్ణమాయామంత్రము. శ్రీకృష్ణమాయామంత్రము.

⑥ కను పడునదిమన ఇష్టదేవత ముఖమి. ఈంతలా తృప్తిపడక మన మా మూర్తి నాసాక మస్తికము భావనింపవలయును. మేమో పనిలతోపాటుగా మదయమును, సాయంకాలమును మోని భావనమే చేరికకే అప్పు, మోని చేయకది సచరణ్యం, పాపకర్మయో మోతెట్లు తెలియ గలదు.

శి: పాఠమాధ్యక్షక భావమున భావక జపముల వలనకా కృతార్థము కాగలము, కాని కర్మవలన మనకా నియమిద్దీపదని కొందరంబులు?

శి: పాఠవివాద భావక జపము లభ్యసించు సాధకుని సర్వము లభించునా? మహామాయ దయ యుంచి, పరమార్థ సిద్ధికి గల అడ్డంకులను తొలగించుకా అప్పు నివారక, వేమియి లభింపదు. బలవంతముగా మిటిమోరి భావము, ప్రాక్షవలను చేయింపుచే నొకరికి మిటి జెరి పోవుటను మోని చూడరా? మిటి జెరిన అవధి మిడి చీలి పోవును. మనస్థిరమగును. మానవుని మనస్సు బలమ సూక్ష్మమైనది. పమాద్రము లాపము జరిగినది సెంక వారిదైన మనస్సును చేయింపు. భగవంతుని సెల్లప్పుడు సుఖించును సరియైన భావము కొరతలగును వారి ప్రార్థించును బంధ వలయును. నిరంకురము భావక జపములను చేయి గలవారిందలగ్నము. కొందరారం జపములను చేయి గలవారిందలగ్నము. కొందరారం భావించు పట్టు కలతో ఈ సాధకలను చేయింపును కాని, ఎల్లప్పుడును నిత్య సనములపై గూర్చుండుట వలన, 'వారి అలలు వేడికి, గర్భాంకురై వివిధ విషయములపైకి మనస్సు పోయి తిన్న చింతలతో బాధపడుచుండును. యితే మనస్సును అరుగ నిర్మింపు కంటే పని చేయింపుండుటయే చాల ముఖ్యం. అరుగ నిలుకడలేక అరుగుటకు అవకాశ మిచ్చిన మనస్సు వలన, కలవరము కలుగును. ఈ విషయము లన్నిటి నాలగించియే నాకరెని జపముని నిష్కామ కర్మ చేయింపుటకు వలెను, సంస్థలను నిర్మించెను. ఒకమాటకా ఎల్లప్పుడు

⑦ కూర్చుండుటచే నలదు అనమకస్సు సెట్లు మలన పరము కౌమునాచే నేవు ముగునుచేయింపు. అదని బాంధవ భావములును, మాధ నిష్కామములు నానాటికి పెచ్చుపెరుగుచున్నది అదెల్లప్పుడును అనమకస్థలను గూర్చి మెలపెట్టు చుండును ఈంత చింత యిండు కుండవలయును? ఈ యిండు భావము లన్నిటివలన నలవికి భావకయము కలుగ జాలదా?

- నిరంకురము భావము వలన మనస్సుక కేతాస్థుల కలుగును. ఎల్లప్పుడును నిత్య నిత్య వస్తువివేచన చేయింపుండును. ఎప్పుడైనా విషయముపైను నీ మనస్సు పోవుచున్నట్లు తోచెనేని, ఆ విషయా నిత్యము గూర్చి అలపాది నీ మనస్సును బాని మండి భగవంతుని ప్రేమకు మరలంప బియి అనింపుము. ఒక మనుష్యుడు గాలము పోసి చేపలు పట్టుచుండెను. ఆ మార్గముననే యొక పెండ్లి యారెగింపు లాటి మేళములతో బావులు దిక్కుకుండ, వారి శృష్టి యంతయు నలముచున్న పైకకా నిలచి యుండెను. కిరిగింపును కేంద్రంబి తోడైన నలదు మాడకయ్యెను.

ఈ భావార్థిక సాధకలు చేయుటకు అగిన బాటు పోవురచుకొనవలయును.

- ఏకాగ్రముగ నీ మనస్సు నిలచును సకల, నిలువను న్నును సకల, భగవన్నామ సురణ చేయింపుండును. ప్రతి దినము నిర్భయ సంఖ్య ప్రకార మా నామజపము చేయింపుండుట నీకు శ్రేయస్కరము.

- జప సంఖ్యయందే శృష్టి యుగా జపము చేయుచు భామనస్సు సంఖ్యపైనకా నిలువ వచ్చును. కనుక సంఖ్య ముప్రభావమున జాతీంపక, నేవు భగవన్నామ జపము చేయింపు మంచిది.

- జపము చేయింపుడు మనస్సు క్రమముగా బానిమ గును. ఏకాగ్రముగా మనస్సు నిలువకున్నను, నామ సురణ మానవలను. విధాయికముగా నేవు చేయి

10

పాఠశాలకి సాధనలును మునుమున్నువులు చేయి
కుండవలెను. పువ్వును చేయి అట్లుకాని ఆఘా
నియవానికి చాలా పరిమళ మిట్లు పులుయిం
సానపై గంధపుచెక్క నరగ నియవానికి మంబ గంధ
పువాసన యిట్లును భక్తికవేద్య మనునా ఆట్టి నిరంబ
రము భగవంతుని వలంబు ముందువారికి శిష్యాబుక్
వికాసము కలుగును కొరికి లన్నియు విదనాడుదు
వేని, నీవీ క్షణమువనె భగవంతుడై బాధరము
బడయగలవు.

- ఉదయము, సాయంత్రమునను భావమునకు
గూర్చుండుము. ఉద్యోగ మేమియులెని చల్లని
మనస్సుతో, భావన ప్రార్థనల నభ్యసించుము. ఇట్లు
జేయుట బహు కష్టము. దీనికంటె నొక పాఠ పుష్టు
కొని మట్టిని బ్రవృత్తు యెక్కువ సులభము.
భగవంతుని కలులొక నీ కేమియు లభింపదు.
- కొంత కాలమైన బలవాల నీ మనస్సు నీకు గురుత్వ
జ్ఞాన వికాసము కలుగ జేయునని ప్రసాంపగలవు.
- ౨! మానవులారా! భగవంతుని శరణు జూరుడు.
సర్వము వారికి సమర్పించి వారి శరణు జూరుడు!
ఆ పుష్పద్రు మహామాతను కనికరించి ముక్తికి దారి
చూపును.

శిష్యు: సంసార మంటేమి సుఖమున్నదో నోవసుభవము వలన
నీవు గ్రహించిన విషయమేకదా! ~~సంసార~~ సంసార
మంటేల ఇంత వ్యాధిమోహము? ఇంత పశుపువ్వుత్తి
యెల? బీనివలన నీకు కలుగునున్న సుఖమిట్టిది?
శిష్యు: నీయమైన పతిభు జీవనమును నీవు కలలో
నైన మోహింపుటెనా? నీవును నీ భర్తయు నిప్పుటే
కొన సోదరి సోదరులవలె జీవింపలేరా? పండుల
కు చరిన జీవనముపై నింక భ్రమయేల? ఈ
ప్రపంచ దుఃస్థితి గాద నాకు మరణవేదక వలె
మన్నది. "బ్రహ్మచర్య మవలంబించి పతిభు
జీవనము గడుపువారికి, వారు ప్రార్థించినను
సరే, ప్రార్థింపక పోయినను సరే భగవంతుడై బాధ

11

రము చాలా య్యరికముగా కలుగును. ఇంకరులు
సంసార పాప బద్ధులగుటచే, భగవంతుని శాంతింప
బ్రయత్నించినను వారి కాపని కష్టమనిపించును.
సన్యాసి అట్టికి హితపదేశము: - "సన్యాసికి అట్లుగా నుండుట
తనకు సామాన్యమగు మహాభాగ్యము. చూచి చూచి నను
లాక యిట్లుదిగిన్నిను కూడ విడిచిపెట్టుటెంత! శాస్త్ర
వారికి మమకారము పోదా? ఇట్టి స్థితిలో సంసార
మును విడిచిపెట్టుట సులభమా? ఉటువంటి సుప్రయ్యని
చల్లని నీవు. నీపిండుకు చింత పడ వలయును? ఉండ
సాధుడైనను నీ యెంత క్షేమము కనిపెట్టు గుండును

- ఈ కలయిగములో మానసిక పాపము పాపమేకాదు
ఈ విషయమున చింతల కెల్ల విడనాడుము.
- గృహస్థులగు బహిరంగ బాధగమ కృత తేజు. అంత
రంగిక బాధగము వారికి దానంతటదియే లభించును.
కాని కొంతటి విషయముల బహిరంగ బాధగ మావశ్య
కము.
- మనస్సు సహజముగ పాపకార్యములు జేయ నగుచుండు
ను. సత్కారాదరణయందదీ సోమరి. సత్కర్మలను
జయి పుకముగ నాచరింపవలయుననిక, నోకిమియు
పట్టుదలయు నావశ్యకములని నీను జెప్పుచుండును.
'మరమేశ్వరా! చంద్రునను సూర కళంకమున్నది.
నామనస్సుకెట్టి కళంకము గాని జేసిండు నట్లును
గ్రహింపుము' అని ప్రార్థించెడి శానను.
- శ: భగవంతుడో మనకంటెరికిని అట్లయి పండియనైన
యెడల, మనచే పాపమేల జేయించు నున్నాడు?
- శ: నిజమే! ఈ చరాచర జీవులెల్ల భగవంతుడే. కాని
భోదాబ్ధిక ప్రపంచములో జీవులు అను అను ప్రా
క్షుల కర్మకును అంతరంగిక సంసారములకును
అనుగుణముగా వ్యవహరించును సుఖదుఃఖము
లను భవింబు ను న్నాడు. ఒక సూర్యు డాయావస్తా,
సలములను బట్టి ~~జేయె~~ వేర్వేరు విధములుగా
ప్రకాశించు నున్నాడు.
- శ: సర్వమును భగవంతుంకల్పము ప్రకారమే జరుగును.
యెడల, కర్మ సూత్రమును అర్పించు శాననులు

[illegible][illegible]

చి: ఎవరినను పొరబట్టకగ్గుఫల మనుభవంపక చప్పుడు.
 దొంగిలెవరును చప్పించుకొనవలెను. కాని యవంశము
 పనియ నాను లపమువలన, స్థిరణవలన వానిజీవులు
 చుసెను. పొరబట్టమును బట్టి కాలు పోవలసినవారికి
 భగవద్దానక ఫలముగా పొరవలెన నొకముల్లు
 (గుర్తు) కొనుటయు ఏకపోవును.

ఈ కథానుకూల సహజమైన ముందుకు వెళ్తున్న
ఇది దేవుని దాని సహజమైన భగవంతుని తో
నడుచు కొను వారు భగవంతుని తో
బుద్ధిమంతులు.

[illegible]

“అమ్మాయి? నీకు నేనెలా చెప్పను? నాకేమి చెప్ప
జేరదును. నీ నెలవేతనం, బియ్యం, పంట, పానీయం
ఇలాంటివి నీకు వేరే మార్గం ద్వారా నీకు లభిస్తుంది
నీదయ్యేమిన్నా. నీకు నీకుంటున్నాను. ముఠాపాతకం
మీద నీ మోక్షం మండలం వేరే నీకు లభిస్తుంది.
దేవుని పుణ్యం కన్నా నీకు నీకుంటున్నాను. నీకుంటున్నాను.
నీకుంటున్నాను. నీకుంటున్నాను. నీకుంటున్నాను.

(13) సాక్షి నమగ్రహంపుము' అని బ్రాహ్మణ సాక్షిని
ప్రాక్తింపుము. నిరంజన మట్లు నేయింపుము. ముగ్ధుని
మనస్సునకు క్రమముగా గాంధీ కుమార్తెని
గురు బ్రహ్మచర్యమును ప్రక్తి కరణ, నీతి కష్టములు,
నష్టములు వారిలో నెప్పుడునాము

శ్రీమద్ భగవద్ గీతా ప్రకరణం

- ~~ఈ~~ మూడు విషయములందు బాగుకాక యుండవలసి
 తెలిపి, నవీ బారమున నుండు స్త్రీహము, పెప్పుకైకకు
 నది హంస వీ యంటి నాశనము జేసి వరకల యుడిచి
 పోయి వచ్చును. కెండవది, బాము నీ కంటు బడినప్పుడు
 లోతు బీజు బాగుకాదు నుండవలెని శిరి యెప్పుడు కన్న
 బియ్య కరమున యెవరును నెరుగినా; మూడు, బాగు
 శిరి ములుచువలక, యింపు వలన స్త్రీహమునకు
 క్షామ కలుగ వచ్చు కను సందాది శిరిలుగనై. బాగుచును
 మూడు నప్పుడెల్ల నేవయ్యి బాగుచును శిరి బాగుచును
 యింపు మునునకకముచునైనా బాగుచు కలుగనొర
 సందాపునలనొనా నీ బాగుచు నిరాదకా బాగుచును.

- శిష్యులు తెలుసు పాపము వలన గురువు బాధపడును.
మొందును. ప్రతి వలన ఇచ్చిన కారముల వలన
అప్పుకొని పాపములు.

[illegible]

14

[illegible]

- మరణ మెప్పుడు వచ్చును యెవరికిని తెలియదు గనుక,
ఇమలు తమ పరిత్యాగములను సాధించుటకు
తగిన యవకాశము కలిగిన తరుచు నుభయమూర్త
మునకై ప్రేమ యుండుక తాపచరణము గడుగవలయును
- "ప్రకాశమగును ఈనా సెట్టి కోరికలను గాని, మన
ముందు సాధనం. ఎలన మనయ సద్గుణములు
మూలబడినవి. బహు గుర మరణములను కారణము,
యొక్కి కంటచూయును."

15

పె మానవ వ్యక్తిని గాని ప్రేమింబు నెదల నీ వండులకు
ప్రేమింబువారి నిజముగా భక్తులు భగవంతుని ప్రేమిం
బులు గానెడి ప్రేమింబులు గానెడి

- [illegible]

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

[illegible]

$\frac{1}{2} \cdot 3 \cdot 5 = 7 \frac{1}{2}$ 40000

క్ర. సం. - 2000

2000

- 2వ పక్షాపాదము

protection

- 20% of 25000000

2025-01-01

دانشگاه تهران

१. नारायण चरण
 २. नारायण चरण

43850 40.5
43851 40.5

402 + 403

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

श्रीकृष्णाय नमः

5. 2000

- 35 20 25 30

$\frac{1}{2} \times 10^{-6}$

- అభ్యుదయ కవిత్వం

- வகை : இயற்கை

• ۱۰۰ و ۲۰۰ کے

$$- f_{SS} (x_{SS}^* | \omega) \leq f_{\theta} - f_{\theta}^*$$

మూలం: అభివృద్ధి కలవాడ - చిత్తూరు

— ఎవరికి కర్మ చేయించాడు, ఎట్టి కారణం కలుపాడనున్నాడు
అందుకనియనున్నాడు కాంక్షకరము, చేసి కాంక్షలు
కలుపుకొని చేసే కృత్యాలునున్నాడు. అహంకార
వాదంను ప్రమాదమనునాడు.

*1 ద్వైతమును సూక్ష్మ పదా త్తరం . పం. ౧౦౦ వలె.

*2. ১৯৭১ সালে বাংলাদেশ স্বাধীন হওয়ার পরে
১৯৭১ সালে বাংলাদেশ স্বাধীন হওয়ার

*3 (శ్రీ)కృష్ణ కృష్ణలలో భగవంతుని భావించుట మోక్షమును
ప్రాప్తముచేయును.

1. రెండవ శ్రమ, మొదట, 99 వాసలు.

మనము నామక మైనదిగా ఉన్నప్పుడు అది మనముగా ఉంటుంది.

• బి. హరి కృష్ణయ్య పురస్కారము
బి. హరి పుమయ్య పురస్కారము - రై. కృష్ణయ్య పురస్కారము
• 10000 కరణముల గురజాడయ్య - పు. నాగయ్య - పు. నాగయ్య
కాళిదాస వాణిజ్య కళా పరిషత్తు పురస్కారము
• పురస్కారము - పురస్కారము - పురస్కారము
పురస్కారము

[illegible][illegible]

నాకా పాపలకు క్షమ మహా సావిత్రికి దేవుని పాపములను క్షమించును నామోక్షము

- సామూహిక మృత్యువునకు మునుపడు గొప్ప సుఖమును బడయుచున్నప్పుడు ఇక సమాధి స్థితి యందు వేరే బెప్తుకలయును? నిశ్చయంబు మరలను లయంతనకు తీసి జడస్థితి, అమోమయస్థితి కాబట్టి తీసి తిలక గొప్పస్థితికాదు పశువులు కూడా నిశ్చయమృత్యువు కదా. మేలుతొ మరలను లయంప జేయవలయును. తీసియే మహాస్థితి సమాధి స్థితి తీసియే బిల్వస్థితి బహుకాల ప్రయత్నము చేయకు సాధనాభ్యాసము చేయకు, వైరాగ్య భావక చేయకు తీట్టే యుతాయి స్థితి బెప్తుక జేతుర గలను

- ఎన్ని నదులు వచ్చి సముద్రమునకు పడినను సముద్రము తృప్తి నొందనట్లు మరలను ఎన్ని ప్రాపంచిక సుఖముల ననుభవించినను, తృప్తిని, శాంతిని, పొందకయే ఉండును.

- జోవులు దుఃఖమునుండి బ్రష్మంతుకాకుటకు ఉపాయము ఏవారనిచే, వివేకముతో ఆ అజ్ఞానమును తొలగించుకొనుటయే యును.

- ఆకల → భజకము జోయిట ఉనుకది రోగనివారకాత్మమే!
జాహను → నీవు, ఇతరపాదాయములు " " " "

- చంకల సుఖములను గొప్పగా చలంకరాదు. రోగనివారకాత్మమే! కృత్యములను భగములను భావించరాదు. విషయ సుఖములకు జోవిల పరమావధిగ నెంచరాదు. ఉక్తయవైక పాపము త్రిల్ల యుండే కలదు. బుహుమందో కలదు బాహుపదార్థము లందు తెలు. ఉన్నదని చలంక మోసపరాదు

- ఏ బుహునంద సమదృశ్యము యెకర లవతేశమును గ్రహించి ఇందుడు పిలిదత్తిన వారు పరమాకంద పడుచున్నారో, జీవని యమ హృదయమం దనుభవించును మునీశ్వరులు పరమశాంతిని బడయుచున్నారో, నిర్వృత్తిక పసుఖ సాగరమున తను యుద్ధిని లయంప జేసి బుహుపత్త సాక్షాత్ పర బుహుమే యగుచున్నాడో, దేవేంద్రునిచే కూడ వంశనీయ మైన తీట్టి నిరతిశయ బుహునందమే నిక్షమిగ జోవుని నిజస్వరూపము.

- బుహునందమును నిధి ఉహంతారమును సర్వముచే సంరక్షింప బడుచున్నదియు, ఆ ఉహంతారమును

- సామూహిక మృత్యువునకు మునుపడు గొప్ప సుఖమును బడయుచున్నప్పుడు ఇక సమాధి స్థితి యందు వేరే బెప్తుకలయును? నిశ్చయంబు మరలను లయంతనకు తీసి జడస్థితి, అమోమయస్థితి కాబట్టి తీసి తిలక గొప్పస్థితికాదు పశువులు కూడా నిశ్చయమృత్యువు కదా. మేలుతొ మరలను లయంప జేయవలయును. తీసియే మహాస్థితి సమాధి స్థితి తీసియే బిల్వస్థితి బహుకాల ప్రయత్నము చేయకు సాధనాభ్యాసము చేయకు, వైరాగ్య భావక చేయకు తీట్టే యుతాయి స్థితి బెప్తుక జేతుర గలను.

- ఎన్ని నదులు వచ్చి సముద్రమునకు పడినను సముద్రము తృప్తి నొందనట్లు మరలను ఎన్ని ప్రాపంచిక సుఖముల ననుభవించినను, తృప్తిని, శాంతిని, పొందకయే ఉండును.

- జోవులు దుఃఖమునుండి బ్రష్మంతుకాకుటకు ఉపాయము ఏవారనిచే, వివేకముతో ఆ అజ్ఞానమును తొలగించుకొనుటయే యును.

- ఆకల → భజకము జోయిట ఉనుకది రోగనివారకాత్మమే!
జాహను → నీవు, ఇతరపాదాయములు " " " "

- చంకల సుఖములను గొప్పగా చలంకరాదు. రోగనివారకాత్మమే! కృత్యములను భగములను భావించరాదు. విషయ సుఖములకు జోవిల పరమావధిగ నెంచరాదు. ఉక్తయవైక పాపము త్రిల్ల యుండే కలదు. బుహుమందో కలదు బాహుపదార్థము లందు తెలు. ఉన్నదని చలంక మోసపరాదు

- ఏ బుహునంద సమదృశ్యము యెకర లవతేశమును గ్రహించి ఇందుడు పిలిదత్తిన వారు పరమాకంద పడుచున్నారో, జీవని యమ హృదయమం దనుభవించును మునీశ్వరులు పరమశాంతిని బడయుచున్నారో, నిర్వృత్తిక పసుఖ సాగరమున తను యుద్ధిని లయంప జేసి బుహుపత్త సాక్షాత్ పర బుహుమే యగుచున్నాడో, దేవేంద్రునిచే కూడ వంశనీయ మైన తీట్టి నిరతిశయ బుహునందమే నిక్షమిగ జోవుని నిజస్వరూపము.

- బుహునందమును నిధి ఉహంతారమును సర్వముచే సంరక్షింప బడుచున్నదియు, ఆ ఉహంతారమును

② జాలగిరినాథుని మూలమే దేవాలయం నామ భూమిని జనులు బడులు గలరనియు, పై ఒకానొక భీరుడో తీర్థాక్షమలు సాధించి పరమానంద మనుభవించు చున్నాడనియు వివేకయానామతలో తెలుపబడినది.

- బ) హానంద రసానుభూతిని బడునైన మహానాయులు యొక్క ఆనుభవ వాక్యము తెల్లయి ఉపనిషత్తులందును, యోగ వాసిష్టమునందును, అశ్వమేధ శాస్త్రసంఘములందును చక్కగ పేర్కొనబడినది. వారి పరిచయ నా ఆశ్చర్యకాంతైత్యారముతో జీవులట్టి మహానందమును పొందుచుండున సుప్తమున తిత్తునగును. జీవుల అంతరంగమున ఎంతటి మహాన్నత ఆనందము యొక్క అస్తిత్వము కలదో జనులు గురైతీరి పరమాత్మార్థము నొందుచుండురు. ఆహా! మానవ జన్మయందెట్టి సమస్త ఆనందముల యొక్క పరాకాష్ఠయగు
- బ) హానందమును తను భవించుటకు చక్కటి తవ తాన మేర్పడినది కదా యుని మహానాయులు లోలోన సంతోషించు చుండును.
- పై ఆనంద సాగరము నుండి పలువడిన తన్నులుండురతే సమస్త ప్రాణికోట్ల జీవనమై యలరుచున్నానో అట్టి
- బ) హానంద రూపుడగు పరమాత్ముడు నమస్కారము.
- నీన భావ్య సంపన్నుడును, సర్వులకు తిథివతియు, సమస్త మానవ భాగములతో కూడి యున్న వాడును తను చక్రవర్తి యొక్క ఆనందము ఒక మమహానందము. దానికి మాటురెట్లు ఒక పితరుల ఆనందము. దానికి మాటురెట్లు ఒక గంధర్వ ఆనందము. దానికి మాటురెట్లు ఒక కర్మదేవతల ఆనందము. దానికి మాటురెట్లు ఒక జీవానందము. దానికి మాటురెట్లు ఒక ప్రజాపతి లోక ఆనందము. దానికి మాటురెట్లు ఒక బ) హానంద ఆనందము. దానికి తనొక రెట్లు పరమానందము, బ) హానందము.
- ప్రతి జీవియు లాభముతో కరుచుండును, నష్టమునుకాదు. సుఖముతో కరుచుండును, రుఃఖమునుకాదు.

③ - తీర్థాక్షమలైనది ఎంత గొప్పనా కలిపించుకొని తిల్పమయినవో తనును.

- ప్రపంచమున శాశ్వత మయినది దుష్టవరమాత్రమే.
- సామాన్య లాభముల కొరకై జీవిత మంతయు భారము, కర్మ తాని పెంచుకొనుచు జనక మరణ చక్రమునందు తునులొకని నానాయాతనలు తనుభవించుట కంటె ఉన్నప్పుడు లాభముయిన పరమాత్ముడు బహువిధంగా నానాయాతనలు నేర్పరుకము కదా!
- పుంసంక వస్తువేదియని ఆయన వస్తువులో సరిగాను
- ఎన్ని కష్టముల కొద్దీయైనను, ఎన్ని పుయాసల నెరుగొని యైనను ఆయనో జీవులు పొందవలెను అట్టి ఆయనో జీవితాంతము లాగా తీరడు సాక్షాత్తులగు కొందరెను
- దేహములోపల పంక కోహంతర్గతమున మహానిలు: గల ఆయన పరియ చున్నది దేహము బయట నన్వరములను నామ రూపములు నివాస మేర్పరచుకొనినవి. కనుకనే మహాత్ములు బాహ్య వృక్ష వస్తువుల యుడల విరాము గలరి అంతర్ముఖులై లోనగల పరమాత్ముల యును మనస్సును కేంద్రీకరించి, తీర్థాక్షి బహు భక్తులగు చున్నారు.
- విజులగువాని ప్రపంచములోని సారాసారములను సకలగ వివేచించి సారమైన ఆయనో గ్రహించి తనాతన వస్తువులను నామ రూపము లందు వాగమోహమును తొలగించి వేరుచును.
- బ్రహ్మచార్యావనిషత్తునందు - ఆయనో చూడవలెను. వివరము మనము చెప్పవలెను, నిధిభాగ్యముల చెప్పవలెను. తిరి అసందిగ్ధమున చెప్పుబడినది.
- దేహమునకు మహాత్మర ప్రియ శక్తి కలదు. అంతరమును పటాపంకలు చెప్పవలెను, మరియు సదా ధోర్మ క్షేపిత కలగియుండును తాత్క క్షేపిత క్షేపిత, పాపకృష్ట, దేవ దృష్ట, కి కలగియుండును, అభివృద్ధి, అట్లవ వృద్ధి పాపకృష్ట, పారవృద్ధుడు.

4 - జాపము పెరిగించుటకు కావలసిన వస్తువులు
 ప్రతిభ, మాత, వత్తి, తిగిపెట్టె
 పాదస్థాయి, తిను ప్రమిర
 శక్తి యను మాత
 నీతైకాగ్రుల యను వత్తి
 అత్తవైదియారణ యను తిగిపెట్టె

- జ్ఞానజాపము పెరిగించుటకు ప్రాశస్త్యము మోలానాశారము
 - సుమిత్ర జాపము కార్తికేశ్వరండును. ప్రత్యయ కాలమువరకు
 సూర్య చంద్రాది జ్ఞాపములు పెరిగించుండును. కాని ప్రత్యయ
 కాలముకున్నకంటె, బాగ్యం, పుష్క, సుషుప్తలక్షణములు
 మరలయి మంచును పెల్లపుడు కూడ ఏకశత అచ్చి
 స్నముగ పెరిగించుండు జాపముకంటె కలదు. అదియే
 శివర్చ. అదియు బుద్ధుము. అదియే పరమార్చ.

- పెద్దల సాంగత్యముచే మాయ యొక్క మర్కమెట్టింగి
 కేలు తెలుసుకొని వాట పెట్టినట్లు. ఆలస్య జ్ఞానము
 యొక్క సహాయముచే ఆ ~~జ్ఞానము~~ మాయను అంత
 మొనర్చి ఆలస్య సామాజ్యమునకు - అభివృద్ధి వర్తింప
 వలయును.

- బుక వస్తువును గ్రహించుటకు ముందునా అది సత్వమైనదా?
 కాదా? నాని వలక మనుజునకు శాంతి సుఖముల కలుగునా
 తేనా? నాని సుఖమెంత? నుఃఖమెంత? మానవ జాతి
 యందునకు అది ఎంత ప్రయోజనకరము? ఈ మొదలను
 ప్రశ్నించుట జెసికొనవలసి యుండును. తివోకవంతు డుస
 వాడు మెట్టు మెదటి పని నిదియే

- దృష్టప్రపంచము నందుండి రెండు దోషములు కలవు.
 1 - నశ్వరత్వము - శాశ్వతము కాదు
 2 - పూర్ణ సుఖరాహిత్యము - ఏపరార్థము పూర్ణ సుఖమిష్టము.
 కాని మాయా పుభావముచే మనుజులలో దృష్టప్రపార్థములందు
 నిగూఢముయియున్న ఈ దోషములు ఎవరైనా కావచ్చుట
 తోను అందు జేయనో వారు వారి వెంట పరుగుడును, అనార్థ
 శములు ఆ ప్రతిటింబ సుఖములకంటె జాతియమును
 వెల్లించును అమూల్యమైన మానవ జీవితమును వర్జ
 పటము మున్నగు.

5 - మకస్స యొక్క కలకయ బంధము. మకస్స యొక్క
 నిష్ఫలత్వమే మోక్షము.
 - సాధకుడనువాడు విచారణచే వస్తు అత్తమును తెలుసుకొని
 జడమును జడముగన, జైలువ మున, జైలువ మునకు గుర్తొని
 వశ్యరములను జేవడం దృష్ట ప్రపార్థములపై మునుపమును,
 వాస్తవములు విజనాది, పాపంబుల విషయ భావించుట
 యెడల విచారణ భావములు గలుగ జేసికొని మూలము కలిగి జేర్చక
 సత్వమును ఆత్మయందు మకస్సకు తెలికొట్టు దివ్యమును అకం
 దాను భూతాని శివుముగ బడయుటకు యెల్ల నాలుడు
 కానివలయును. మాయ అకయుండు కల్పితమైన బుద్ధానాక
 వస్తువేయు నిష్ఫలంబు బలాయమును ఆ మాయకావడక
 దానికి అతాముగై వర్తింపవలెను మాయా విజయమే నానవదను
 బుద్ధుము

- వాస్తవలవారి సంబోధము
 "జి. మావపులరా! జన్మము జన్మలాగా! విషయ సుఖమే
 ప్రాణుల చరమ లక్ష్యమైనదా, వారు మోసపులు నా పుట్టు వన
 రంతోను. ఏ క్రిమికౌటకములన జన్మించును సుఖమే
 అనుట కూడ అతడంత విషయ సుఖము కలదు. అతడంత
 (ఇంది) లూర్ణములను నల్ల ప్రకాశములను చక్కగా ముఖ
 విందుటకు అవకాశము కలదు మందజన్మమో పరమాత్ము
 తెలుసుకొనుటకు ఎచ్చదనది స్వస్వరూప సాక్షాత్కారమే
 ద్వికారి జన్మ సార్థకత బడయుటకే మోసవ జన్మ భగవంతు
 నిచే ప్రసాదించుచున్నది. అట్టి అమూల్య జన్మను తిమికోట
 కాదు లను భ.తింబు ఏహిక సుఖమునకే వెల్లించుట మాది
 కాదు. పను వికారము లందు పాడు జేయుట నాదాయము
 కాదు. మచ్చుట్టులకు అను జేయుట భగవంతు కాదు. అందు
 తెలుసుకొనుడు! ఆలస్య సాక్షాత్కారమును మోక్షార్థ వస్తువును
 సాధించి సార్థక జన్మలు కండు.

- ఎవడు అన్యులను తెలుసికొని, దుష్టాచరములను తెలుసుకొని, ఎవడు
 చున్న ఆలస్య జన్మ సాక్షాత్కారము జేసికొనుట, ఎవడు
 పరమ సాక్షాత్కారము జేవానుభూతి బడయునా, అట్టివాడే
 సాక్షాత్కారముగ పుట్టిక సామె. ఎవని వలక వంశము, కులము,
 జాతిము, జన్మ గింప బడునా అదై పుట్టికవాడు. జన్మ
 సార్థకత తొలి జీవితము జీవితము కాదు.

శుక్రవార
Friday

- హిందూ మతా శారకు ప్రకారము
పురాతన కాలము లోకిక నట్టిది
- 9 am కాళ్ళు కడుగు శాసనము వాడకుండు.
- ఎల్లప్పుడు నైవేదియక పూజ చేయించుట వలన
మనస్సునకును, శరీరమునకును గూడ ఆరోగ్య
కరముగ నుండును.
- 10 am — నిష్కాపటమైన భక్తి గలవారు భక్తి వంతులను
అన్వేషించు ప్రయత్నములు; కృతకము మన అంశకాత్మము
వారియంద భిన్నము.
- 11 am — దీక్షాభిషేకముల రథమునందలి విష్ణువిగ్రహమును
ముగిసిన వారికి భగవత్పూజార్చనము చేయవలసి
కొండు దీక్షాసామాన్యము రెండుగ వర్ణములు.
- ఆదువారికి శిష్యులుగా శాసనము రాక్షసులు
వారు సహజము నభ్యసించవలయును. బాల్య
మునందు వారికి బల్ల కూర్చుంటి చక్రములు,
రక్షావేదములు భక్త రక్షణముక్రింద నుండును.
సామాన్యముగా ఆదువారికి అభిషేకము
2 pm ఎక్కువగా నుండును. వారిని కలవరపరచుటను
బుక మాటయే నాలుగు. ఈ రోజులలో మాటల
రేఖలు కొనిన? కనుక రక్షణము వారు కష్ట
సమర్థములందు ఉల్ల దొండులను నాసి
భక్త లను గూడ రక్షింపక వారికి విషయము
అర్థముండుటకు ప్రయత్నింపవలెను.
- 3 pm కామిని కాంక్షకముల రెండిటిని పరిత్యజింపు
దీని రమణ నందరిని అయిన (రామకృష్ణులు)
యెల్లప్పుడు సాక్షాత్కరించుట. వానప
వానములు సోయము ఆదువారికి ఉగ్రము.
వానమువలన రెండుటి బుద్ధి నుండులకును
భగవంతుని ప్రహేళికలు సాక్షాత్కరింప కాను.
4 pm బ్రహ్మము వానము వలన తొలిడు విషయము?
— ఆధ్యాత్మిక భక్తు ప్రహేళికలు అభిషేకములు
అర్హుల ఉండవలయును.

శుక్రవార
Friday

- హిందూ మతా శారకు ప్రకారము
పురాతన కాలము లోకిక నట్టిది
- 9 am కాళ్ళు కడుగు శాసనము వాడకుండు.
- ఎల్లప్పుడు నైవేదియక పూజ చేయించుట వలన
మనస్సునకును, శరీరమునకును గూడ ఆరోగ్య
కరముగ నుండును.
- 10 am — నిష్కాపటమైన భక్తి గలవారు భక్తి వంతులను
అన్వేషించు ప్రయత్నములు; కృతకము మన అంశకాత్మము
వారియంద భిన్నము.
- 11 am — దీక్షాభిషేకముల రథమునందలి విష్ణువిగ్రహమును
ముగిసిన వారికి భగవత్పూజార్చనము చేయవలసి
కొండు దీక్షాసామాన్యము రెండుగ వర్ణములు.
- ఆదువారికి శిష్యులుగా శాసనము రాక్షసులు
వారు సహజము నభ్యసించవలయును. బాల్య
మునందు వారికి బల్ల కూర్చుంటి చక్రములు,
రక్షావేదములు భక్త రక్షణముక్రింద నుండును.
సామాన్యముగా ఆదువారికి అభిషేకము
2 pm ఎక్కువగా నుండును. వారిని కలవరపరచుటను
బుక మాటయే నాలుగు. ఈ రోజులలో మాటల
రేఖలు కొనిన? కనుక రక్షణము వారు కష్ట
సమర్థములందు ఉల్ల దొండులను నాసి
భక్త లను గూడ రక్షింపక వారికి విషయము
అర్థముండుటకు ప్రయత్నింపవలెను.
- 3 pm కామిని కాంక్షకముల రెండిటిని పరిత్యజింపు
దీని రమణ నందరిని అయిన (రామకృష్ణులు)
యెల్లప్పుడు సాక్షాత్కరించుట. వానప
వానములు సోయము ఆదువారికి ఉగ్రము.
వానమువలన రెండుటి బుద్ధి నుండులకును
భగవంతుని ప్రహేళికలు సాక్షాత్కరింప కాను.
4 pm బ్రహ్మము వానము వలన తొలిడు విషయము?
5 pm — ఆధ్యాత్మిక భక్తు ప్రహేళికలు అభిషేకములు
అర్హుల ఉండవలయును.

Saturday

9 am పెంటే గ్రహించి, దాని సరియైనది, పొరచూర్చి
సాధన సేయి చూడగలిగెను. మిక్కిలి అవకాశముగా
పొరికి ముక్తి లభించుచున్నది. అవ ప్రజ్ఞ వర్ణ మై
10 am పోవుచుండేనది ప్రజ్ఞాకర్త గ్రహించెను. ఇట్లు ముక్తి
నొందిన జ్ఞానులు జగత్కాటక నిర్వహణమునకు
పనికి రావలసిందికి విముక్తు, భగవంతుడు ప్రజ్ఞ
11 am మరల ప్రారంభించి, సత్త్వమునకు రజ సమోనుగా
లను గూడ గలపెను. అయిన ఉద్దేశమనుట
సేయవలెను.

12 noon భార్య భర్తలు మరల పాదాలను గురించి యెకాభి
ప్రాయుక్తి యున్నగా, అభిలాషాభివృద్ధి వారికి
సులభమునా కలుగును.

1 pm అవసరమైనను సుఖమనకు కూడ మనమేది భక్తిమో
సెప్పవలసినది. నిత్య లక్ష్య సోయతుల దోష
మంత మాత్రమున లేదు. కాని సుఖమనకు

2 pm శిశువును చూడవలెనని భక్తి యుండువలెను.

27 గురువు ప్రవర్తన తెలుపునను, నాణ్యతయు
దట్టి భక్తి కలగి యున్నగా, నిత్యము ముక్తి
సాధింపగలుగును.

అవ యాన జీవము నొక మనుష్యుడు భగవత్ప్రకా
శా రమణులతో కలిసి విన్న కథిన పాదాలను శాసించు
లాభము లెకుండును. కాని మణియొకరికి ప్రాయము
గా ప కృషియు లోకయే పరమార్థము లభించును.
ఇది భగవంతుని దయని అభిలాషికి యున్నది.
అయిన కష్టమన్న వారికి అవ దయను ప్రసాదింపగా
దేవునిపయ బహుమతియు.

మేరు లోకాని భగవంతుడు ప్రసన్నుడు కావాలను
ఎవరినను ప్రతిదినము భగవంతుని భగవద్దర్శన
మును బడయగలరా? ప్రతిదినము నాలము

3

వేదిక పెంటే చపకారమునా విన్నవించు
అదని? అది భగవంతుని కలుగును.
కనుక సాధకుడు సాధనకు పడలంక
వలెను. జగమును (భగవత్ప్రసాదము) Monday

9 am వెనుకటి కంటేను ఎక్కువ నా జేయియందువలెను.
- భగవత్ప్రసాదము నకును, భగవంతుని జ్ఞాన
మేముయ్యతిను. అరంభకాలము చుకప్పుకొ
10 am శ్రమన నిలువ లోక పోయినను బట్టి అవకాశ
జంతులు గాంతువు.

మనవ శరీరమును చూచు నున్నారా! ఇది
11 am వేడున్నది, రేపుండను. ఈ ప్రపంచము చురి
భిమరుము. వెంటాడ జగములకు అను
తొల కోరి వ్యసన పడవలయును. దాని పైపరికి
12 noon బాధలనుండి శరీరమెన్నటికిని అప్పించు
కొన జాలదు. 'అమ్మా! మేమిది'

- మన మెల్లప్పుడు పరి జేయియందు వలయును.
1 pm పరి జేయిండు మన మెన్నడు నుండరాదు.
పోవునులక్ష్య యిండుమేని బహు విధము
లైన చెడుచలంపులన్నియు మనము

2 pm కలుగుచున్నవి. అడవి యెన్నగు వంటిది
ఈ మనసు. అది వాయువోగమునకు
బయలియై నుండును. కనుక మనమెల్ల
3 pm పుడు వెవేళన/నెవరని జేయియందు
వలయును. భగవత్ప్రకాశమునకు మనము
కష్టపడి సాధిక జేయవలయును.

4 pm భగవంతుని జేయియందు వచ్చును కుడి ప్రక్కల
2 వాదము వచ్చును. శరీర ప్రతియన్నియు
మూలమై, విదేహ ప్రస్థి ముందే వాదము వచ్చును.

5 pm కుండలని శక్తి చిహ్నములను వచ్చును ఈ
సంధింతువలు జలములు. కుడి ప్రక్కమంది మున్న
వాదము నిలువెలది. కొంత కాలమునకు మనసు
6 pm శుభమును. పాతములను తెంచునొక
మొదటివను భగవంతుని ప్రార్థించుట

గువార

Thursday

భగవంతుని ముఖ్య నరకమును ఎదిరి
మరియుకే నరకమును బాల్చునున్నాడు.
అవరకాక కలకండు పలుమను భగవంతుని
వను భగవంతుని ఉన్నయెడల, అట్లనకి.
9 am పునర్జన్మ కలుగును. భగవంతుని విత్తనములలో పో
ల్చుకొన్నాడు. మళ్ళీ విత్తనము వికారం బొందుకొని.
అందుండి తాత్కాలికముగా పుట్టినట్లు కన్పించును. పెరుగును.
10 am ఒక ఒకటి ముంది చూసి మరియొక ఒకటి చూడగలడు.
మంతునట్లు జానాల్చు ఒక నరకమును ఎదిరి
మరియుకే నరకమును బాల్చును. భగవంతుని
11 am ప్రాణివాని కొరికెయింకనో, బురుగునో మోచు
ముందును. భగవంతుని ముందు నరకము వచ్చుకొని
పూర్వ కర్మలను పూర్వ కర్మములను చేసియున్న
12 noon యెడల మానవునకు పారమార్థిక జ్ఞానము
పూర్తిక నశింపదు.
- పరమబ్రాహ్మని భూతి కొరికెక పుయ్యముల ఎదిరి
యెవలలలో కూడ ఎదిరి. ఈ కర్మల జపమును
కట్టిన పాపములను చేసిన యెడల, తాత్కాలిక జన్మ
లో నొకరినకు నెక్కువగా అభివృద్ధి గాంచును.
2 pm భగవంతుని దొక నరకము వంటి వాడు. అందుగని
వారికి భగవంతుని మాయదిట్టును; మరియొక
రెండు అదిగవను వారికియెడల. అది ఎందుకంటే
3 pm నాల్గవ విత్తనములను.
- "నీ నరకమును, మరలను భగవంతుని సురజాతే
పరిశుద్ధుని లగునాకే"
- భగవంతుని మును జపించి పార్థకము లగుటకే
భగవంతుడు మరకు పోయి వచ్చియున్నాడు.
తత్వము: - జీవులకు పునర్జన్మకు గాన, ముపగర్మకు
9 am నాని మెట్టు మెరటి పుర్రు యెత్తుట ముంది
మచ్చునున్నది. ఈ కర్మలను పుర్రులు పూర్వ
జన్మలలో చేసిన కర్మలతో కారణమున, అ పూర్వపు
కర్మలలోని పుర్రులకు వారికి ముంపుండిన పోవున
కర్మములతో కారణమున పునర్జన్మ కలుగును.

మౌను పుష్ప వచ్చును కాని వీరికి మర
లేకొడ ?

శుక్రవార

Friday

అమ్మల: భగవంతుని పంపుము తొలికే
యెందులకు కలుగదు; గట్టి పరక కూడ కలుపదు.
9 am ముందు కాలము వచ్చునపుడు భగవంతుని పూర్వంక
వరికను కొరికే మరకునకు కలుగును; పుష్పకాల
ము వచ్చినపుడు ముపగర్మలను చేయుటకు
10 am ఒకరిన సమపాదములను లభించు నాల్గవ లభించు
మును. భగవంతుని కలుపుమును బట్టి యెదిరి
పురుగు కలుగవారికి అది అప్పుడు కలుగును.
11 am మునుపుల కర్మలలో దివ పంకలము ప్రాణిం
బించు బుండును. మన సమపాదము లభించు
మన మన కర్మలతో నొకటి మునునున్నది, మన
12 noon మన సర్వసమాన భావము కలుగించుకలముల
గొరి యెందు, కర్మలను కర్మలతో ముంపును.
నొకటి సమగర్మ తొలికే మునునున్నది. అది నొకటి పుర్రుల
ముపగర్మలను పోనాడును. భాగవ, కమ, పారమార్థిక
కర్మలను ములలను బట్టిచే పూర్వ పాపములను
వశించును.
2 pm - అధ్యాత్మిక పుట్టి పెరుగునా గానాన జీవులు చచ్చు
మిగిలిన జనులందరు పుట్ట నరకముల నొక పంపుకము
వరకు ముంకును. పుట్టుట అ గానాన జీవుల పంపుకము
3 pm గురుల పంపుకమునను చేసి జర్మము విడుచుకు. చూసి
మన, గానాన జీవులకు పుట్ట నరకము ముంది విమోచన
కలుగును. చతునాల్గవ వారికర జానలోకములకు నెళ్ళి
4 pm అకట సుఖమో కుఱుమో కొండ కాల మును భగవంతుని
వారి వారి కరికలకు అనుసరించుక మునుపు కర్మ
చెప్పుదును. మణి కొండకాలకములను ముందియె.
5 pm మార్కమును బడుదును. ఈ కర్మలతో నొకటి యెదిరి
పుర్రు కర్మమును చేసిన మునుపునకు పుట్టక పుట్ట
పారమార్థిక జ్ఞానము పూర్తిక నశింపదు.
6 pm

శనివార
Saturday

- గురువారం శివులున్న అడవిలోను బుద్ధుని
 ఉన్నట్లు కొంత కాలం ముందుకు వెళ్తుంటే సంతా
 నా ముందేను కొంత కాలం తరువాత వారిని అనుసరించి
 పూర్వ వాంఛలకు ఉడుగులా ముగా ఈ లోకమున
 మరల జన్మించును. నరకపు సెల్లకు బయటకు వెళ్లి
 తొందరి కి జన్మించే ముక్తి లభించును. మరి కొందరు
 వారి వారి కర్మ ఫలముల ననుభవింపవలెనని నరక
 లెట్టెవరు. ఈ ప్రపంచమునకు వచ్చినవలె గిరి గిరి
 బయటకు వెళ్తుంటే. అనలలోయను ప జన్మించే పూర్వీకా
 లుంటారు. అదింటే మునుపటి కుడి ముట్టుక.
 - పూర్వీక వీరము నాలుగో పోయి బడిన నరకమున పోయి
 - జమలు బాగా జాగ్రత్తగా జీవించవలయును. ప్రతి కర్మ
 కు ఫలము లభింపక కలుగును. పుడుపుము లాది విలువలు
 ఉన్నవనగాన పరమము కాని. వారి బాధలు కారణములు
 లగుట కాని యివరికిని ముందు కి కాదు.
 - కాలక్రమమున భగవంతుడు వచ్చి కుడి ముక్కు
 లుండించును. శానతికాపము కలగక వారి నెవర
 లుండును మాయయని జూచును. సర్వమును కాలము
 లో ఉన్నప్పుడు. కాలములానే ఉంటు ఉంటుంది.
 - విజయము భగవంతుడు మున్నగు విషయములు
 - జ్ఞానోదయమైన అడుగు మాయమగును. అప్పుడు
 - విశ్వమంతట నిండియున్నట్లు పాపము కష్టము
 క్రమించును. యుగాధిపతియే.
 - భక్తులు సంభ్రమింపక వారకే వారు వైవర్ధ మారగించును.
 - అపవిత్ర ప్రపాదము వలన అపవిత్రమై కలుగును.
 - మెట్టు మెదట భగవంతుని వైవర్ధము పోయియు
 పవిత్ర భావము పోవక యెక్కడ వారి ఉంటుంకర
 అపవిత్రమగును.
 - భగవంతుని మనములకు వరమి ప్రసంగించు మున్నము
 విషయము కౌముము ముగింబరంగి క భావ బోధన
 పై వాకాకపడి యుండును. అన్నిటికిని భగవంతుని
 మెయి ముఖము.

- కంపలపివడి భగవంతుని కరుణకు
 కనుక జమలు భగవంతుని దయకాదు
 ప్రార్థించవలెను.
 - సాధకులు నడి బోలమును గూర్చి భగవంతుని
 ప్రార్థించవలయును. భగవంతుని కారమున వార
 లుండును.
 - భగవంతుడు కేవలము మనములమే బిరియో నా భువ
 సంపదకు మునుపే భగవంతుని దయకు గల భక్తి
 బ్రహ్మను బట్టి మన కాయను సాక్షా దాచును. కలుగు
 యుండును.
 - ఈ జాతీయమే కుండా సుప్రసాద
 - 'నా భక్తులు తివసాన కాలమందు వారికి నే నందయ్యె
 నీలువవలెను' అని ప్రకాశమృత్యు బు బ్రహ్మకాశ.
 - భక్తి అని కమంగా అనియె యుభయ భక్తి గాంబె
 ను, అనకాపాటి భావమును, భగవంతుని దయ
 కలుగిన యే మునుపటి కైకము వారి యుంబరాచక
 యే సెప్పును.
 - అప్పుక క్రమ క్రమముగా మాయా బంధములను
 ద్వింబి పైచుకాని. విభాదమును మాయగా వారు
 భగవంతునిలో నైక్యమునును. ఈ నరకమున
 కు అకటి కారణములు ఇంకుకు సంతోషము
 యుటోడు. అది తొనము లోనిది. నరకము
 జీవించియుండ బాలను. అకలుక్ష్మకా నరకం
 గన మానవుకకు సర్వము సమాప్తము కామన్న
 రుచి ఉండవలె.
 - దేవతలను, అమరులును ఎంబడి వాడైనను
 ఈ భూమి పై మరల జన్మించు మున్నము. సాక్షా
 కారములతో వారా మారమును అవలెను. ముగి
 లాడె తొలు. కనుక అన్నిటిలో వారి బాగా కాలము
 జీవించు బాలలు.
 - యిమలులకు, ప్రభులకు, క్రమ లుకను
 - మున్నగు విధముల పరలోకములు కలవు.

శనివార
Monday

గురువార
Thursday

"భగవంతుని విషయమే యశారము ను బిల్దసికానకమే అప్పు, పరమపత్యమును గురించిన భావమును పడయటం తెవరికెనా సాక్ష్యములువా?

9 am - భగవంతుని పాద పద్మములకు శరణాగతులైన వారికి ముక్తి లభించునని మాట వికమ. కాన భగవద్గ్రంథమునకు ఆలోచిస్తున్నామి పోషించిన వారి విషయమును, మహాలక్ష్మరుల విషయమును బోధింతున్నాడు. కాని వగర ముండుండు పరంబ్రహ్మ రుండును. ఇప్పుడు బోధించు సమస్త శంకులను విడుదల చేయుచున్నాడు. భగవద్గ్రంథమునకు భక్తుడై వని, వాక్కుకుడినను, మహాలక్ష్మరుడై వని, ఇవరకు కట్టుకొను వను సరే, ఇప్పుడు మరణించిన ప్రతి బోధికి అప్పుక ముక్తి కలుగును.

11 am - మహాలక్ష్మరు మాటల యందు నమ్మకము తెచ్చుచు, నీతిక బాంధవల దొమున్నది? మహాలక్ష్మరు సాక్షి సర్వములును నకులన మార్గము కాక పోయెమార్గ మింకొని కలను.

1 pm - ఈ కలయొకమీద కాలము సర్వము నాడు యింకానవారికి భగవద్బ్రాహ్మణ్యారము లభించును. "పరమమును అప్పు లోక మెన్నడును పలుకని మానవుడు భగవంతుని పిడిచి పరింధియన్నాడు." భగవంతుడే మన అల్లియను, అంధియను.

3 pm - "భగవంతుడే మన అల్లియను అంధియను ననుకున్నాడు" గురుదొవలను వ్రాసెను వారికి పరమ బ్రహ్మను భూయలు కలుగును. వచ్చు స్థితిగానవారికి అన్న వస్తువుల లో దెన్న ధుండను. వారి కెట్టి లోమిడినా కలుగదు. వారిని స్థితిగానుండువారికి సమస్త కష్టములు చాలికి పోవును. శ్రీ వారి భక్తి లంఘన కెంత సుఖముగా నున్నానో నీవు కూడానుండుటలొన?

5 pm - బ్రాహ్మ కర్మ సమయమున పెట్టు పెట్టు అన్నమును అనుట చుడు. పారమార్థిక బోధితులకు కలిగిన కలికరము. నీవు అనునదెల్ల మెట్లు మెట్లు భగవంతునకు

శుక్రవార
Friday

13 - ఇవేదన కావలెను. ఇటు నివేద్యము కా అన్నము నివలును భుజింపకొడను. మనము అను అన్నమును బట్టియ, మన కర్మము కూడ ఉండును. నిర్మలమైన యాహారము ముండి నిర్మలమైన కర్మము, మనస్సు, బలమును కలుగును. అప్పుడు మున్నగు పుష్కల భక్తి లభించును.

9 am - భగవద్గ్రంథమైన బ్రాహ్మణ్యమును భక్తులు భుజింపవచ్చును.

10 am - పుల్ల పుల్ల నా మోతకి అమితము. ఈ జన్మలో కొందె ముగిసి, రాబోవు జన్మలో కొందె మెక్కివగను - ఈ రీతిని మోచబుట్టి గాంతును. శరీరము మార్చు మే మాన్యునాంతును; 'అవళ యన్నా, యెల్ల పుడు వాడై బోలి ముండును.

12 noon - బ్రహ్మనాక వాగ్ధికి అవసరమైన ప్రాయశ్చిత్తము పోసి కౌకకుండ నాన వలన నే మానవుడై వని మరణించు కడల వారికి రాబోవు జన్మలో అదే వాగ్ధి పరప్రాప్త మగును. మరలొక ప్రాప్త సహాని భగవద్బ్రాహ్మణ్యమును స్మరించును శశుక, నలకకి పోక్షియి లభించును.

1 pm - బుక్ ముముక్షుడు కుటుంబములో అన కర్మ ఫల విశేషము వలన మరల పుట్టి చచ్చుచుండును.

2 pm - మనస్సు బోధి నిర్మలముకాదు. అపరిశుద్ధమైన మనస్సు, సులభముగా నిర్మలముకాదు.

3 pm - బ్రాహ్మ పునర్జన్మ కెప్పుడైనా భయపడునా? అలదే పాపమును పోయిడు. నిరంతరము భయపడుచు డనువాడు అలాని. వాడే కంఠములలో అత్యుగ పడి పాప కలంకము నొందును. కొలు కొలది జన్మల అరకు అవంతులమైన ముఁఖములను, బాధలను అను భవించి, అుట్టు అుడుకు భగవంతుడే పొండ్రించును.

4 pm - మానవ జన్మలో సెట్టి సుఖమును లొని ఈ లోకముం అయిది నిజమునా ముఁఖము అయిదు ఇకలు సుఖము మనకి వాను మాత్రమే.

5 pm - సర్వ విహ్వలకారములు భగవంతుని ప్రార్థించు. అన యమోఘా గీర్వానము లాచుడే వా కను ప్రకొంతును.

అవంతును ఈ ప్రజల అంతులు భగవంతునిది. వాని భగవంతుని బ్రాహ్మ పనిగా వాని కౌమరతా? భగవంతుని కలసి ఉన్న సేన కలసి ఉన్న వారిందలం యున్నాను. నీవావని సుకింపని వాని వాని దుష్టవంతుడవు. వాని మాయచే గురులు వాని మహిమ యున్నాను. "వీరు బాగుగ నేయినారు; వీరి నిత్యం యుండును." అని వారిని చూచి భగవంతుడు సంతోషించును.

దీనినకు ప్రవహించుట వీటి స్వభావము; కాని సూర్యుని కిరణములు నీటి నాకస్మము వైపునకు బిడి తొవ నెట్టుకొని పోవును. ఇట్టి మనస్సు సహజ మనా యజ్ఞ విషయములపై, భగవంతుని సహజము లను భావించును; కాని భగవంతుని దుష్టత యున్నాను మనస్సు మహామూల విషయములపై భగవంతుని చూచును.

"ధర్మము విధనాదక ప్రార్థించు చుండును. కాల క్రమమున సర్వమును ప్రార్థించును. ధర్మకాలమున మనసులు, యుద్ధాలు నెత్తి యుగములు భగవంతుని కిరణము కలసి పోవలెను, క్రూరులు కాలేదీ!

12 am ఒక క్షణమున నీవు భగవంతుడు ప్రవేశించును Sun నను కరెను చూస్తావా? ఈ అక్షణం కాలము రాబోవు అక్షణంనకు, ఈ అక్షణం కాలమునకు భగవంతుని అక్షణంనకు నీ మనోరథము ఫలించును. భగవంతుడు ప్రవేశించును అంతు సులభమా? కాని అనినాది శ్రమల కేట్రలు సులభమార్థముని కనబడును యుండుటచే, భగవంతుని అనినాది బుద్ధియును అంతురకుని సాక్ష్యమును" అని రమ్యుని చెప్పిరి.

"నిరంతరంబు కరణములు భగవంతుని సాక్ష్యము కాని" వారిల భగవంతుని చూడజాలరు. పరిశుద్ధాత్ములు సహజము చేయవలయును. భగవంతుని పావన నామము కనుగొనవలయును.

పురణ కిరణము వారిట్టి ప్రయాణ గాని పడును. నియమము కాలములందు 9 am బద్ధకమును వదలెట్టి, యిల్లును భాగ్య శ్రవణములను చేయవలయును.

- వార్త క్షణమున నీరణము బలమైన మనుషు. 10 am మనస్సును పలుకుచు కనును. కిట్టి సమయమున నీరెక చేయింతును సాక్ష్యపడునా? మన మధ్యమున కాలసహజములు అన్ని కనుగొని

11 am ఒక మునుపటి భగవంతుని మనస్సు పోవునను మరలు చుండు అంతు యు సహజంబును. అంతు కిరణము వారికి సరియైన కాలము. (కిరణం)

12 noon నామగా! అమోక్ష పూర్వ మొదలగు వారి నిప్పుదీ యిల్లు నిర్మించును. అంతుకాలమున కనుగొను అని సాక్ష్య మనునా? సాక్ష్యమేవలన కిరణము ఇట్లు చే సాక్ష్యము. కిరణం సరియైన కాలము

- ప్రవేశించు భగవంతుని మనస్సు తొక 2 pm యిలువది వేల సాను అక్షణంబున కిరణము మనస్సు కిరణమునా అనుచును. సాక్ష్యము

3 pm ఇది సాక్ష్యము అవలక ప్రవేశించును. మొట్టమొదట అనులు దీని భగవంతుని అనుకూలము కులు కాలము అక్షణము కనుగొన వలెను

4 pm సాక్ష్యము కిరణ భగవంతుని అను అక్షణము సాక్ష్యము కిరణ భగవంతుని అను అక్షణము కిరణ భగవంతుని అను అక్షణము

5 pm సాక్ష్యము కిరణ భగవంతుని అను అక్షణము కిరణ భగవంతుని అను అక్షణము కిరణ భగవంతుని అను అక్షణము

6 pm సాక్ష్యము కిరణ భగవంతుని అను అక్షణము కిరణ భగవంతుని అను అక్షణము కిరణ భగవంతుని అను అక్షణము

మంగళవార
Tuesday

9 am

10 am

11 am

2 noon

3 pm

4 pm

5 pm

6 pm

వలస భగవంతుని ప్రేమవకులగునను
భగవన్నామ ముచ్చరింతు ముందుగా
సాధకుడు అన ఇష్ట దైవస్వరూపము
ను జూచి అనుభవించును. నలుగురు
మూలములు. భాగవతము నందు క్రింద
దును నాదిగి సర్వము లభింతును. స్వయం ప్రకృతి
నా మనస్సు నిలుకడ వారి వస్తువు. అందుచే
మనస్సును స్థిరముగా నిలుపుటకై, ఆరంభ
మును అంబేమునా దౌర్భాగము నిగ్రహించును
సాధకుడు భాగవ మభ్యసించవలెను. ఇది మనస్సు
నిగ్రహమునా ముందుటకు అవసరము. కాని
అది పెరిగి వ మిగిలిన అట్లు చెప్పిన యెడల
మెదడుకకు వేడి హెచ్చును. భగవద్భక్తుల
మును గూర్చి కాని, భాగవతమును గూర్చి కాని
ఎప్పుడు సంభాషించ వచ్చును నని, మనస్సు సర్వము
అని విశదించును మ ముఖ్యము. మనస్సు
స్థిరముగా నిలుచును, సాధకుడు సర్వము
లభించును.

"మూలములు భగవంతుని ముఖము లెంతయు
సహజము కనుక, అవసరము కలుగినప్పుడెల్ల
భగవంతుడే భూమిపై అవతరించి, భాగవ
సాధనము చేసి ముక్తి మార్గమును కనుబటచును
భగవంతుడే సారి భాగవదధ్యమును, అతని
వకు బుభుక్షించెను"

అపూర్వ మాట భక్తి:-

అంతిమ సెలవు పొంది కీ, పిరియట్ అయిన పోషించి సవించ
కుము పురి అవకలి భాగ్యం. జీవితమున అభ్యున్నతిని
పొందుటకు దేవ భక్తి, గురు భక్తి, మాట భక్తి, పేట భక్తి
కలుగియుండవలెను.

<http://telugudevotionalswaranjali.blogspot.in>

తెలుగు దేవోత్సాహ వారంజాలి

ఈ వేబ్ సైట్ లో భక్తి పాటలు, విడియోలు,
ఈ-పుస్తకములు చింక్స్ ద్వారా ఉచితంగా డౌన్ లోడ్ చేసుకోవండి.

ఆధ్యాత్మిక భక్తి రత్న జ్ఞానప్రచారం & **WEB SIGHTS** ద్వారా చేస్తున్నాము

OUR VIDEOS, AUDIOS, e-BOOKS WEB SIGHTS

ల అన **LINKS** ద్వారా **FREE** & **DOWNLOAD** చేసుకోవండి

WWW.telugudevotionalswaranjali.blogspot.in

స్వామి విద్యాప్రకాశానంద స్వాములవారి వారి ప్రవచనముల **WEB**

SIGHT LINK: WWW.gitamakarandam.blogspot.in

స్వామి సుందర చైతన్యనందుల వారి ప్రవచనముల **WEB SIGHT LINK:**

WWW.sundaravignananagrandalayam.blogspot.in

FOR HINDI BHAJANS, SANSKRIT SLOKAS

& ASHTAKAMS & CHANTS WEB SIGHT LINK:

WWW.hindudevotionalswaranjali.blogspot.in

OUR YOUTUBE VIDEO CHANNELS :

www.youtube.com/user/hindudevotional0

www.youtube.com/user/shruthimandiram

OUR e-BOOKS CHANNEL :

www.scribd.com/ysreddy94hyd

OUR E-mail ID: ysreddy94hyd@gmail.com మీరు

కూడా మీ వంతు ఆధ్యాత్మిక భక్తి రత్న జ్ఞానప్రచారాన్ని మన **WEB SIGHTS**

ను మీ friends కు మరియు బంధువులకు పంపించడం ద్వారా చేయండి.

దివ్యజనని ప్రథమ ఛాయాచిత్రం

దివ్యజనని శ్రీశారదాదేవి తొలి ఛాయాచిత్రాన్ని తీసి, ప్రపంచానికి అందించిన భాగ్యం స్వామి వివేకానంద పాత్రాత్మక శిష్యురాలైన శ్రీమతి సారా బుల్, సోదరి నివేదితలకు దక్కింది. సనాతన సంప్రదాయాన్ని గౌరవించే శ్రీశారదాదేవి అపరిచిత వ్యక్తుల ముందు, దయకు స్పృహియోల్లో ముఖానికి ఉన్న ముసుగు తీసి ఛాయాచిత్రం దిగేందుకు నిరాకరించారు.

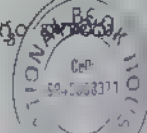
అయితే శ్రీమతి సారా బుల్, 'అమ్మా! మీ ఛాయాచిత్రాన్ని అమెరికా తీసుకువెళ్ళి ఆరాధించుకునే భాగ్యాన్ని కల్పించండి' అని ప్రాధేయపడడంతో శ్రీశారదాదేవి అంగీకరించారు.

ఈ నేపథ్యంలో 1898 నవంబరులో కలకత్తా బాక్స్‌లలో 10/2, బోస్‌పారా వీధిలోని, సోదరి నివేదిత గృహంలో శ్రీశారదాదేవి ప్రథమ ఛాయాచిత్రాన్ని తీయడం జరిగింది.

ఆ రోజు శ్రీమతి సారా బుల్, సోదరి నివేదితలు శ్రీశారదాదేవిని అనుసరించి చేసి శిరోజాలను, చీర పైతను సర్ది ఛాయాచిత్రం తీయడం కోసం సిద్ధం చేశారు. అప్పటి వరకు సమాజంగానే ఉన్న దివ్యజనని ఆ ఏర్పాట్లు జరుగుతూ ఉండగానే క్షణాల్లో సమాధిస్థితిలోకి వెళ్ళిపోయారు. వికసిత నేత్రాలతో కూడిన ఆ భావాతీత స్థితిలోనే ఛాయాగ్రాహకుడు వ్యవహరించిన శ్రీశారదాదేవి ఛాయాచిత్రాన్ని తీశాడు.

ఆ ఛాయాచిత్రాన్ని రాన్‌విహారి మహారాజ్ (స్వామి అరూపానంద) శ్రీశారదాదేవికి చూపి, 'అమ్మా! మీ ఛాయాచిత్రం ఎలా ఉంది?' అని అడిగారు. అప్పుడు అమ్మ 'బాగుంది! కానీ అప్పుడు యోగీన్ (స్వామి యోగానంద) ఆరోగ్యం బలంగా ఉన్నాడని ఆ ఆలోచనల వల్ల చిక్కిపోయాను' అని అన్నారు. ఓ

(తది ప్రకారం - డిసెంబర్ 13వ తేదీ - కవివారం 'శ్రీశారదాదేవి జయంతి')

దివ్యజనని ప్రథమ ఛాయాచిత్రం

దివ్యజనని శ్రీశారదాదేవి తొలి ఛాయాచిత్రాన్ని తీసి ప్రపంచానికి అందించిన ఛాయాచిత్రం స్వామి వివేకానంద పాత్రాత్మక శిష్యురాలిగా శ్రీమతి సారా బుల్. సానరి నివేదికలకు దక్కింది సనాతన సంప్రదాయాన్ని గౌరవించే శ్రీశారదాదేవి అవలంబిత వ్యక్తుల ముందు, దియకు స్పృహియోల్లో ముఖానికి ఉన్న ముసుగు తీసి ఛాయాచిత్రం దిగేందుకు నిరాకరించారు.

అయితే శ్రీమతి సారా బుల్, 'అవ్వు మీ ఛాయాచిత్రాన్ని అమెరికా తీసుకుపోయి, ఆరాధించుకునే భాగ్యాన్ని కల్పించండి' అని ప్రోత్సహించడంతో శ్రీశారదాదేవి అంగీకరించారు.

ఈ నేపథ్యంలో 1898 నవంబరులో కలకత్తా బ్యాంక్ లో 10/2, బోస్ వారి వీధిలోని, నాదరి నివేదిక గృహంలో శ్రీశారదాదేవి ప్రథమ ఛాయాచిత్రాన్ని తీయడం జరిగింది.

ఆ రోజు శ్రీమతి సారా బుల్, నాదరి నివేదికలు శ్రీశారదాదేవిని ఆసీనురాలిని చేసి శిరోజాలను, చీర పైటను సర్ది ఛాయాచిత్రం తీయడం కోసం సిద్ధం చేశారు. అప్పటి వరకు సహజంగానే ఉన్న దివ్యజనని ఆ పరిస్థితులకు అందగానే క్షణాల్లో సమాధిస్థితిలోకి పట్టేపోయారు. దిక్కున నేత్రాలతో కూడిన ఆ భావాత్మిక స్థితిలోనే ఛాయాగ్రహణకు వ్యతిరేకిగానే శ్రీశారదాదేవి ఛాయాచిత్రాన్ని తీశారు.

ఆ ఛాయాచిత్రాన్ని రాసవిహారీ మహారాజ్ (స్వామి అరూహనంద) శ్రీశారదాదేవికి చూపి, 'అవ్వు మీ ఛాయాచిత్రం ఎలా ఉంది?' అని అడిగారు. అప్పుడు అమ్మ 'దాగుంది! కానీ అప్పుడు యోగీన్ (స్వామి యోగానంద) ఆరోగ్యం దుర్బలమై, ఆ ఆలోచనల వల్ల చిక్కిపోయారు' అని అన్నారు. ✧

(చిత్ర ప్రకారం డిసెంబర్ 13వ తేదీ - శనివారం 'శ్రీశారదాదేవి జయంతి')

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

డిసెంబర్ 2014 పేజీ 10

With Best Compliments From

పశ్చిమ భాస్కర రావు, మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ & పశ్చిమ గిరిజ, డైరెక్టర్

SVISS LABS LIMITED

SVISS LABSS LIMITED

(Manufacturers of Active Pharmaceutical Ingredients and Intermediates)

Regd. Off. & Fact. Plot No.88 & 89, Phase - II, SIPCOT Industrial Complex, Ranipet - 632 403, Tamil Nadu. Phone 04172-244820, 651507, Tele Fax 04172-244820 E-mail: rao@svisslabss.net Web Site: www.svisslabss.net

SVISS LABSS కంపెనీ వారు 'శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ' మాసపత్రికను 2,000 పాఠశాలలకు స్పాన్సర్ చేశారు.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

డిసెంబర్ 2014

ప్రార్థన

శారదాం శర్మదాం ఐన్ శ్రద్ధాశీల శుభప్రదాం .
హంస కాన్తాం హంస చిత్తాం హంస సేవా పరాయణాం ॥

శ్రద్ధను, శీలమును, శుభములను, నిరతిశయ సుఖములను ప్రసాదించునదీ; పరమహంస పత్ని, పరమహంస యందే చిత్తం కలది, పరమహంస సేవయందే ఆనంద కలది అయిన దివ్యజనని శారదాదేవికి వందనములు.

- విష్ణుభట్ల విరచిత 'శ్రీశారదా'

మూలం నెలకొని

మూలం ఖండితైః శిఖరం విహంగైః
తాళా వ్రవంతైః కుసుమాచి భృంగైః
పంపివ్యతే చందన పాదపాయం
పరోపకారాయ వరాం ప్రవృత్తిః

"చందనపు చెట్టు పాదులో పాములు,
పై భాగంలో పక్షులు, కొమ్మలపై కోతులు,
పువ్వుల నిండా కుమ్మెదలు ఉంటాయి.
వీటన్నిటినీ నిశ్శబ్దంగా భరిస్తూ, పరోపకారం
లోనే విడుతు సాగిస్తుంది చందనపు చెట్టు."

చిత్రశుద్ధి కలిగి చేసిన పుష్కంబు
కొంచెమైన నదియు గొడుగుగాదు
విత్తనంబు మత్తీవృక్షంబునకు నెంత
విస్తరాభారాను విసుర వేను!

"ఓ వేమా! మత్తీ వృక్షం ఎంతో విస్తారంగా
ఉంటుంది. కానీ దాని విత్తనం చాలా
చిన్నది. అలాగే మంచి మనసుతో చేసిన
పుణ్యకార్యం ఎంత విస్తృతమైనప్పటికీ
ఉత్తమ ఫలితాన్నే ఇస్తుంది "

డిసెంబర్ 2014

3

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ
రామకృష్ణ మఠం, రోమోగూడ, హైదరాబాద్-500 029
ఫోన్: 040-27667799, సెల్: 8801849494
E-mail: sriramakrishnaprebha@gmail.com

విస్తారక సంపాదకులు: స్వామి శ్రీహరిదాసు
సంపాదకులు: స్వామి పరిత్యక్తదాసు

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ శాస్త్ర నిధి

ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానాన్ని పంచి ఎట్టేందుకు 'శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ' కృషి చేస్తోంది.

విధుల కొరత లేకుండా ఈ జ్ఞానయజ్ఞం విరుంతరాయంగా సాగేందుకు 'శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభు

శాస్త్రజ్ఞునిధికి ధన దానం చేసి ప్రోత్సహించాల్సిందిగా కోరుతున్నాం. చాతల వీధు పత్రికలో ప్రచురిస్తాం.

మహారాజు నిధికుండా..... రూ. 10,000/-, అంతకున్నా ఎక్కువ విరాళం ఇచ్చేవారు.

రాజు పోషకులు..... రూ. 5,000/-, అంతకన్నా ఎక్కువ విరాళం ఇచ్చేవారు.

పోషకులు. రూ. 1,000/-, అంతకన్నా ఎక్కువ విరాళం ఇచ్చేవారు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

CPD.

మహారాజ పోషకులు : శ్రీ వైపా సంజీవరెడ్డి & శ్రీమతి తారాదేవి, హైదరాబాద్ (శిశుయిదముకంటి నాగమ్మగారి క్షాతకారణం) 10.000

రాజు పోషకులు : శ్రీమతి సి. వీరావతి, ధర్మార్థశీతాలక్ష్మి, కె.వి.హింద్.జి. శాలక్ష్మి, హైదరాబాదు 5,120

పాఠకులు : శ్రీ కందుకూరి కృష్ణమూర్తి, జనగామ, వరంగల్ జిల్లా (భార్య సీత కందుకూరి రామలక్ష్మిగారి స్వస్థార్థం) 1,500

పోషకులు : శ్రీమతి లంకా గాయత్రి, చందామగ్గే, హైదరాబాదు (శ్రీశే లంకా వేంకటేశ్వరస్వామిగారి భూమిలో) 1.116

పాఠకులు: శ్రీ కె. మల్లాది, విశ్వనాథశాలపే, వరంగల్ 1,116

పాఠ్యములు: శ్రీ లింగవీ వేదవిశ్వరూపు ఓ శ్రీమతి బక్తీసాగరం, సెయ్బాబాదు (కుమ్మర్ పీఠే ఎలరుగుమాటగాలి జ్ఞానార్థం) 1.116

పాఠకులు: శ్రీమతి నేమలూరి కొవ్వూరి & శ్రీ వింగయ్య కరీంనగర్ (జి.సె. ఎన్.ఎల్.ఎమ్.ఎమ్. వెంకయ్యార్జీ కృపాశ్రయం) 1,116

పోషకులు: శ్రీ పాశం చినేష్ విక్టర్, కె.ఆర్.ఎస్.కాలనీ, మాధవమ్మ (డీ.జీ. గజపా పాయికుమారి క్లబ్బంగ్) 1,116

పోషకులు: శ్రీ ఎస్. సతీష్ కుమార్, జమకదెల్లి, కొర్రాపుటి జిల్లా, ఒరిస్సా 1,000

With Best compliments from : **Sri D. Ramesh**, Managing Director

Hotel Sri Krishna Residency

S R. Nagar, Hyderabad - 500 073

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభు మాసపత్రికను 2,000 విద్యార్థులకు ఒక సంవత్సర చందా చెల్లించారు.

With Best Compliments From : **SRI M. SATYANARAYANA RAJU**, Managing Director

SRK AQUA CULTURE (P) LTD.,

Plot No 35, Pandurangapuram, Visakhapatnam - 530 003

శ్రీరామస్వామి సుధా మాసపత్రము ఆగష్టు 1965: 1,000 సంచికలంటూ, 550 కారాగారాలయూ

100 కర్తసాలెం, శ్రీరామకృష్ణ ఎడ్యుకేషనల్ సొసైటీకి ఒక సంవత్సర చందా చెల్లించారు.

వివరాలు	భారతదేశంలో	విదేశాలకు
విడి సరి	₹ 10	-
సంవత్సర చందా	₹ 100	₹ 1,500
మూడు సంవత్సరాలకు	₹ 280	₹ 4,500
ఐదు సంవత్సరాలకు	₹ 450	₹ 7,500
ఇరవై సంవత్సరాలకు	₹ 1,500	₹ 22,000

గిరిజా సేథ్ డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్, మనియార్డర్లలో

Ramakrishna Math, Hyderabad అని వ్రాయాలి.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభా, Sri Ramakrishna Prabha,

Ramakrishna Math, Domalguda, Hyderabad - 500 029.

చందాను అన్ డైన్ <http://rkmath.org/srkrp> ద్వారా చెల్లించవచ్చు.

లోపలి పేడల్లో...

- 6 సంపాదకీయం
ఆధునికత అనర్థదాయకమా?
 - 8 గోరుముద్ద
సంకల్పనీధి
 - 9 శ్రీరమణాల దృష్టిలో శ్రీరామకృష్ణలు
 - 10 పలికెడిది భాగవతం
కపటమింత లేదు కరుణ కలదు
 - 12 మన సంస్కృతి
హిందువుల చిత్ర, శిల్ప కళలు
 - 14 అందరివాళ్ళం!
 - 15 తానె తానె ఇందరి గురుడు
 - 16 పరిప్రశ్న
 - 17 రామకృష్ణ భక్తి సూత్రాలు
 - 18 పని మంచిదైతే... సమయం మంచిదే!
 - 19 మహాపురుషుని సాన్నిధ్య స్మృతులు
 - 20 వస్తు వినియోగ దోషం
 - 21 ధీరవాణీ
పూర్వజ్ఞమే మన నహంబుగదాం
 - 22 ఆధ్యాత్మం అమ్మ జీవితం
 - 24 జీవనయానంలో అసలు పాఠం
 - 26 వదాన్యత... కృతజ్ఞత
 - 27 యువవాణి
మనస్సును దహించే మాతృద్వం
 - 28 సడి లేని నెలయేరులా...
 - 30 విషాద నిశిధిలో...
 - 31 పరివర్తనకే ప్రాధాన్యం
 - 33 ముందుకు సాగిపో!
 - 35 వికాస మంత్రాలు
 - 36 భగవద్గీత - సద్గుణ సుధ
ఈ గూటిలోని చిరుక ఎగిరెదెబటికో!
 - 37 జీవన వేదం - స్వామిజీ కథలు సారం
అది తెలిస్తే, ఇది పదిలేస్తాం!
నువ్వే అతడు.. అతడే నువ్వు!
 - 38 బొమ్మల కథ
ఫలించిన అమ్మ ప్రార్థన
 - 41 జీవనోద్ధానంలో మానవత్వ పరిమళాలు
ఉత్తమ సంస్కారం / మనల్ని రక్షించేది..!

10. పనులకు సంబంధించిన అనుబంధాలను పూర్తి చేయడం, సమీక్షించడం, సాంకేతిక సహాయం కోసం, సాంకేతిక సహాయం కోసం, పరిశీలన చేయించడం, సమీక్షించడం.

శ్రీరామచంద్రస్థ వైభవ వందనాచరిత్ర పుస్తకం

ಪ್ರೀತು ವಾಚನೋತ್ತರಾ

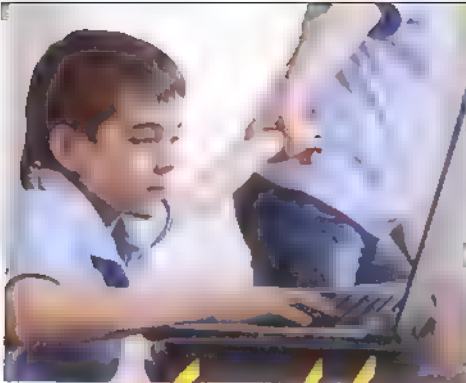
- * శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ పత్రిక కవరు మీద చిరునామాకు పైన మీ చందా నంబరు. కుడి పైభాగం మీ చందా గడువు తుగిసి నెల ఉంటాయి. మీ చందా గడువు పూర్తయ్యే నెలకు ముందుగానే సోమమ్ము వెల్లడి చందాకు పునరుద్ధరించుకోండి.
- * మీ ఉత్తర ప్రత్యక్షరాలవ్వించిలో తప్పనిసరిగా చందా నంబరు పేర్కొనాలి.
- * మీ చిరునామా మారిన పక్షంలో 7వ తేదీ లోగా మాకు తెలియపరచివల్లములే. వచ్చే నెల నుంచి గుండి మీ కొత్త చిరునామాకు పంపించును.
- * ప్రతి నెం 26 రోజు 27వ తేదీలో పత్రిక పోస్ట్ జాబ్బునుంది. మీకు పత్రిక 15వ తేదీ లోపూగా చేరవల్లములే. వెంటనే మాకు తెలియజేయగలరు.
- శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ ద్వారా అందించునూగు నేమల అందించాలన్నదే మా ఆకాంక్ష. అందుకు మీ సహకారం కోరుతున్నాం.... చదువులవ్వనే మేనవలె

SRI RAMAKRISHNA PRABHA, RAMAKRISHNA MATH

DOMALGUDA, HYDERABAD - 500 029

Phone No: 040- 27667799, 88018 49494 E-mail : snramaknshnaprabha@gmail.com

అధునికత అధునికత

బామ్మగారి ఎంత పురోభివృద్ధి సాధించినా, ఎంత ఆధునికంగా జీవించినా అంతరిక ఆనందానికి నోచుకోలేదు. ప్రశాంత జీవనాన్ని కొనసాగించలేదు. అన్నీ ఉన్నా ఆనందంగా జీవించలేని మనం, ఏమీ లేకపోయినా ఆనందంగా జీవించడమెలాగో తెలుసుకోవాలంటే మాతృమూర్తి శారదాదేవి జీవన విధానాన్ని అలవరచుకోవాలి. ఆధునికతమని భావిస్తూ అనాగరకుల్లా ప్రవర్తనపట్టు మనకు పురాతన కాలంలోనే అధునాతన భావాలతో మాతృమూర్తి వ్యవహరించిన తీరు కనువిప్పు కావాలి.

అధునికత దూరం చేసే అధునికత: శారదాదేవి చిన్నప్పుడే వంటచేయడం, చెరువు నుండి నీళ్ళు తీసుకురావడం,

అధునికత అధునికత అధునికత?

మనం ఆధునిక యుగంలో జీవిస్తున్నాం. కాలట్టి మనమంతా ఆధునికులం. నిజానికి అధునికత అంటే పరిసరాలు, పరికరాలు, సౌకర్యాలు, అలంకారాలు... ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే మన జీవనశైలి. సాధారణంగా ఆధునిక వ్యక్తి అంటే స్మార్ట్ఫోన్, ల్యాప్టాప్, ట్యూబ్టెక్స్, ఫేస్బుక్ ఖాతాలు మొదలైనవి ఉపయోగించేవాడని; అధునిక జీవనమంటే టీవీ, ఫ్రీజ్, ఏసీ, వాషింగ్మెషిన్ లాంటి యంత్రసాధనాలను వినియోగించేవాడని మన భావన. ఈ అధునికత మనిషి సుఖమయ జీవనానికి తోడ్పడుతుందే గానీ, ఆనందమయ జీవనానికి సహకరించడం లేదన్న విషయాన్ని విస్మరిస్తున్నాం. కేవలం బాహ్య పరికరాలు, సౌకర్యాల వల్లనే మనిషి ప్రశాంతంగా జీవించడం సాధ్యమని అనుకుంటే, ఈ ఆధునిక పరికరాలు చేనికాలంలో మనుషులు ప్రశాంతంగా జీవించలేదని అనుగలుమా?

"ఈ సౌకర్యాలేవీ లేనికాలంలో కుటుంబ బాంధవాలు పదిలంగా ఉండేవి; మానవ సంబంధాలు గుఱబడించేవి; ప్రశాంతత పరవళ్ళు తొక్కుతూ ప్రవహించేది" అన్న భావవీచికలు మనందరి వ్యధయాల్ని తాకుతూనే ఉన్నాయి. ఇది ఎవరూ కాదనలేని నిజం! అయితే, ఈ ఆధునిక జీవనం అనర్థ దాయకమా? ఏ ఆధునికత అయినా, ఏ అభివృద్ధి అయినా మానవ వృధయే వికాసానికి దోహదపడేదిగా ఉండాలి; మానవత్వపు పరిమళాలు వెదజల్లేదిగా ఉండాలి; సంకుచిత్యం నుండి విశాలత్వం వైపు నడిపించేదిగా ఉండాలి; అత్యుత్సాహ రాగాలను పెంచేదిగా ఉండాలి; భగవంతుని వైపు పురోగమింప జేసేదిగా ఉండాలి; చివరిగా మానవజన్మ లక్ష్యమైన ముక్తిపథాన్ని చీల్చేదిగా ఉండాలి. అలా జరగనిదామే ఏ ఆధునికత అయినా అనర్థదాయకమే! ఏ అభివృద్ధి అయినా అశాంతిదాయకమే!!

మూలాలు లేని చెట్టును తీహించగలమా? పునాది లేని భవనాన్ని చూడగలమా? అలాగే, సంస్కృతి సంప్రదాయాలనూ, మానవతా విలువలనూ, ఆధ్యాత్మిక జీవన విధానాలనూ విస్మరించినామ మానవజాతి మనుగడకు అర్థమే లేదు. మనిషి

తమ్ముళ్ళకు స్నానం చేయించడం, బట్టలు ఉతకడం లాంటి గృహకృత్యాలన్నీ తల్లికి సాయపడేవారు. అలాగే పొలానికి వెళ్లి వతువుల కోసం గ్రామం కోసీ తీసుకురావడం, పొలంలో పనిచేసే వారి కోసం భోజనం తీసుకువెళ్ళడం, జంధ్యాలు పడకడం లాంటి పనులు చేసి, తండ్రి పనిభారాన్ని తగ్గించేవారు. ఇలా శారదాదేవి తన పయస్కకు మించిన పనిభారాన్ని వహించినందుకు ఆమె అభివృద్ధిలు మురిసిపోయేవారు. శారద లాంటి కూతుర్ని కన్పండుకు మా ఒక్క ధన్యమైనదని ఆనందపడేవారు.

అక్క శారదాదేవి చిన్నతనం నుండి తమ కోసం పడిన కష్టాలను తమ్ముడు కాళీకుమార్ తలచుకుంటూ, "అక్కయ్య ఇంట్లో అన్నీ పనులూ చేసేది. ఆమె ఎన్ని కష్టాలపడినా మాకు మాత్రం ఎలాంటి కష్టమూ కలగకుండా చూసుకునేది. జన్మజన్మలకు శారదే మాకు అక్కయ్యగా లభించాలి" అనేవారు.

నేటి బాలబాలికలు తల్లితండ్రుల పట్ల, కుటుంబ సభ్యుల పట్ల వ్యవహరించే తీరును గమనిస్తే మనం ఆధునిక యుగంలో ఉన్నా అత్యుత్సాహులను కోల్పోతున్నామన్న భావన కలుగుతుంది. అంటే పిల్లలందరూ శారదాదేవిలా చిన్నప్పటి నుండే ఇంటి పనులన్నీ చేయాలని కాదు. కానీ కనీసం తల్లితండ్రులకు కష్టం కలిగించకుండా ప్రవర్తన చేయాలి. చిన్న చిన్న పనుల్లో సాయపడే సంతోషమే కానీ అలా జరగడం లేదు. అందుకు ముఖ్య కారణం ఆధునిక పరికరాల వినియోగం ఓ వ్యవసంగా మారడమే! సెల్ఫోన్లో ఎక్కడో దూరంగా ఉన్నవారి మాటల్లో వదిలి, పక్కనే ఉన్నవారిని దర్శించు కోకపోవడం; అంతర్జాలం సహాయంతో విశ్వాస్తంగా దర్శించి, పక్కనే ఉన్నవారిని గమనించలేకపోవడం. శారీరకంగా అందరూ ఒకే ఇంట్లో ఉన్నా మానసికంగా దూరం చేయడంతో సెల్ఫోన్, ఇంటర్నెట్ లాంటి ఆధునిక సౌకర్యాలు విజయవంత మయ్యాయని చెప్పవచ్చు. ఈ మధ్య నిర్మూలించిన ఒక సర్వేలో "సెల్ఫోన్, ఇంటర్నెట్ల ఉపయోగం, ఫేస్బుక్ లాంటి సామాజిక మాధ్యమాల వినియోగం ఓ వ్యవసంగా మారిందనీ,

అధునికత అధునికత

వాటిని వినియోగిస్తున్న వారిలో అధికశాతం 14 నుండి 19 సంవత్సరాల వయస్సు విద్యార్థులే" అని తేలింది. ఒక మానసిక వైద్యవిభాగం నేటి పిల్లలపై ఆధునిక పరికరాల ప్రభావం అనే వ్యాసంలో సగటున 6 పదిహేడేళ్ళ విద్యార్థి రోజుకు 12 గంటలు ఇంటర్నెట్ వినియోగంలో సమయాన్ని దుర్వినియోగ పరుస్తున్నాడని పేర్కొన్నాడు. ఈ ఆధునిక పరికరాల వినియోగం వల్ల కుటుంబ సభ్యులతో సన్నిహితంగా ఉండలేకపోవడం, చదువుల్లో వెనుకబడడం జరుగుతుందని విశ్లేషించారు.

కాబట్టి ఈ ఆధునిక పరికరాలు మన అత్యుత్సాహులకు అవరోధం కాకుండా జాగ్రత్త పడాలి. కుటుంబంలో తల్లి, తండ్రి,

పిల్లలు - అందరూ కలిసికూ మాట్లాడుకోవాలి, ఒకరి ఆవస్థలకు మరొకరు స్పందించాలి. అప్పుడే కుటుంబ సభ్యుల మధ్య అత్యుత్సాహురాలు బలపడతాయి. అలా కాకుండా కేవలం ఆధునిక పరికరాలతోనే అనుబంధం పెంచుకుంటే మన అవస్థలకు స్పందించే వ్యధయేం లాభికి లేదు. అలాంటి సౌభాగ్యం కేవలం మనిషికి మాత్రమే భగవంతుడు ప్రసాదించాడు. అది మానవజాతికి వరం. ఆ మహాపరాన్ని నిర్విషయంగా చేసుకోవాలంటే మనం పరికరాలను వాడుకోవాలి గానీ, అవి మనల్ని వాడుకునేంత బలహీనులం కాకుండా. అప్పుడే అత్యుత్సాహురాలుకు దూరం కాకుండా జీవించగలం.

ఆధ్యాత్మికతను మరిపించే ఆధునికత: శారదమ్మ రోజంతా ఎన్ని పనుల్లో మునిగివుండేవారో అమ్మ జీవిత చరిత్రను చదివిన వారికి తెలుస్తుంది. ఎళ్ళ తరబడి కట్టలతో వంట చేస్తూ, గొట్టంతో గాలి ఉదుతున్నప్పుడు వచ్చిన పొగను పీలుస్తూ, కళ్ళ వెంట నీళ్ళుకారుస్తూ ఎంతో కష్టపడి వంటచేసేవారు. శ్రీరామకృష్ణులకు సపర్యలు చేస్తూ, అక్కడకు వచ్చిన భక్తుల కోసం కూడా వంట చేయడం, వర్షించడం, భోజన ప్రదేశాన్ని శుభ్రం చేయడం, వంట పాత్రలు కడగడం... ఇలా అన్నీ పనులూ వినుగూ విరామం లేకుండా చేసేవారు శారదాదేవి. ఎన్నో పనులతో రోజంతా తీరిక లేకుండా గడిపిన శారదమ్మ రోజుకు లక్షలాది భగవన్నామాన్ని జపించేవారు.

మనం కొంతసేపు పనిచేస్తే చాలు కోపతాపాలను వ్యక్తం చేస్తాం. పైగా అందరూ పనుల్ని గుర్తించాలని భావిస్తాం. కానీ శ్రీరామకృష్ణులకూ, భక్తులకూ అమ్మ ఎళ్ళ తరబడి నేవలు చేస్తూ దక్షిణేశ్వరంలో ఉన్నప్పటికీ అక్కడనున్నారని అడిగితే 'శారదాదేవి గురించి వినడమేగానీ మేము ఎప్పుడూ ఆమెను చూడలేదు' అని చెప్పేవారు. దీన్నిబట్టి శారదమ్మ ఎంత నిశ్శబ్దంగా, విగ్రహంగా, నిరాదరణంగా, నిర్మలంగా జీవించారో అర్థం చేసుకోవచ్చు.

అధునికత అధునికత

అ రోజుల్లో గ్యాస్స్టోలు లేవు, గ్రిందర్లు లేవు, వాషింగ్ మెషిన్లు లేవు, మోటార్ల పంపులు లేవు. ఈ యంత్ర సాధనాలేవీ లేని కాలంలో కూడా అన్నీ పనులూ చేస్తూ శారదమ్మ ఆధ్యాత్మిక సాధనలను చేయగలిగేవారు. మరి ఈ సౌకర్యాలన్నీ ఉన్న నేటి కాలంలో ఎందరం సంతోషంగా మన పనులు చేయగలుగుతున్నారో? ఎందరం భగవన్నామస్తుతం, సద్గుంధపఠనం, స్తోత్రపారాయణలు చేయగలుగుతున్నారో? పైగా సాధనలు చేయడానికి సమయం సరిపోవడం లేదని వాపోతుంటాం. నిజానికి ఈ ఆధునిక పరికరాల సహాయంతో పనులన్నీ తీవ్రంగా ముగించుకొని, విగిరిన సమయాన్ని ఆధ్యాత్మిక సాధనలకు వినియోగించుకోవాల్సిందిపోయి జీవీలకు, సినిమాలకు అంకితమిస్తున్న ఆధునికులం మనం. అలాకాకుండా ఈ ఆధునిక సౌకర్యాలను మన ఆధ్యాత్మిక ప్రగతికి తోడ్పడేలా మలచుకోగలిగితే శ్రేయోదాయకమే!

సనాతనంలో అధునాతనం: సమాజంలో జాతివివక్ష, కులమత వర్ణవిభలు, అవరాధలు, అంటరానితనం, బాబ్బ విచారాలు ప్రబలంగా ఉన్న రోజుల్లో ఆధునిక భావజాలంతో సమాజంలోని అనాగరక అందకారాన్ని పారద్రోలారు శ్రీశారదాదేవి. సనాతన జీవనమార్గంలో పయనిస్తూ అధునాతన భావాలకు అంకురార్పణ చేసిన శారదాదేవి దైర్ఘసాహసాలు, విశాలదృక్పథం, దూరదృష్టి ఆధునికులమైన మనల్ని ఆశ్చర్యపరచక మానవు.

శారదాదేవి బాల్యవిచారాలను వ్యతిరేకించి, బాలికల విప్లవ ప్రోత్సహించారు. బాలికల కోసం సోదరి నివేదిత ప్రారంభించిన పాఠశాలను నంద్యాలి అమ్మే దేవున్న కృషిని అభినందించారు. విదేశాలకు వెళ్ళినవారు కఠినశిక్షను అనుభవించాలనే నియమాన్ని ఉల్లంఘించి, స్వామి వివేకానందను విదేశాలకు వెళ్ళమని అతీర్చించి పంపారు. కులమత పట్టింపులకు వ్యతిరేకంగా మహమ్మదీయులను, నిమ్మకులస్థులను ఆదరించే వారు. ఆధ్యాత్మిక సంస్థలు కేవలం శాస్త్రాధ్యయనం, జపధ్యానాలు, పూజాపూసాగాలు, జ్ఞానయత్నాలే వరిమితమైన రోజుల్లో 'సేవాయోగం' కూడా ఒక ఆధ్యాత్మిక సాధన అని ప్రోత్సహించారు. కాశీలో రామకృష్ణ సంఘ సన్యాసులు అనాథలకూ, రోగులకూ చేస్తున్న సేవలను ప్రశంసించారు. ఆ సేవా కార్యక్రమాలకు వది రూపాయలు విరాళంగా కూడా ఇచ్చి మనస్ఫూర్తిగా ఆశీర్వదించారు.

సనాతనంలో అధునాతన భావాలతో జీవించిన శారదాదేవి అడుగుజాదలను అనుసరిస్తూ అధునాతనంలో సనాతన భావాలను విడువకుండా జీవించగలిగినవారు ఈ ఆధునికత అవర్ణదాయకం కాదు, ఆనందదాయకమే! ❖

Mind

Body

సంకల్పసిద్ధి

అనేక రకాల సంకల్పాన్ని చేసుకొని ఒకటి నుండి మొదలు పెట్టాలి' అనుకుంటాం. మొదలు పెడతాం కూడా! ఆ సంకల్పాలు ఫిటరీ నెల చూడ కుండానే మాయమైతే 'మనసు గతి ఇంతే' అను కుంటూ సర్దుకుపోతాం.

అసలు మన సంకల్పాలకు బలం (శక్తి) ఎక్కడ ఉంది? ఎక్కడ నుండి వస్తుంది? ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానం కోసం వైద్య, మనోవైజ్ఞానిక శాస్త్రవేత్తలు ప్రయత్నిస్తున్నారు. వారు కనుగొన్న విషయాలు మనకేమన్నా పని కొస్తాయోమో చూద్దాం.

'శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ' పత్రిక చందాను

ఆన్లైన్ <http://rkmath.org/srpk> ద్వారా చెల్లించవచ్చును.

సంకల్పం అనేది కోరిక నుండి వుడుముంది. ఆ కోరిక యొక్క తీవ్రత (intensity) ఇచ్చాకత్తి దీనినే 'వెల్ పవర్' (will power) అంటారు. ఉదా శక్తి పట్లనే సంకల్పం సిద్ధిస్తుంది. మనకి అసల కోరిక తీరకపోతే మానసిక అలెస్స (mentia stress)కు గురి అవుతాడు.

ఇచ్చాకత్తి మానసిక అలెస్స - ఈ రెండూ ఒత్తి, వర్తక ప్రవాహం వాటికి పొంతం కుదరదు. దీనికే ఉదాహరణ పాగ త్రాగడం అలవాటున్న వ్యక్తి నేను వది నుండి సిగరెట్ తాగను అని తీర్మానించుకుంటాడు కానీ దాన్ని ఆమెలు తెచ్చి లేక పోతాడు. కారణం, అతని సంకల్పంలో వెల్ పవర్ లేదు. అందులో ఉన్నది కేవలం 'వోల్ పవర్' (సకారాత్మక శక్తి).

'వెల్ పవర్' మనసుకు సంబంధించినది అనుకుంటాం. కానీ ఇది శరీరం - మనసు (body-mind, రెండింటికీ సంబంధించినది అంటున్నారు శాస్త్రవేత్తలు శరీరానికి కావలసిన చిశ్ఠాంతి, పోష్టికాహారం అందకపోతే, దానివల్ల వెల్ పవర్ దెబ్బకొంటుందట!

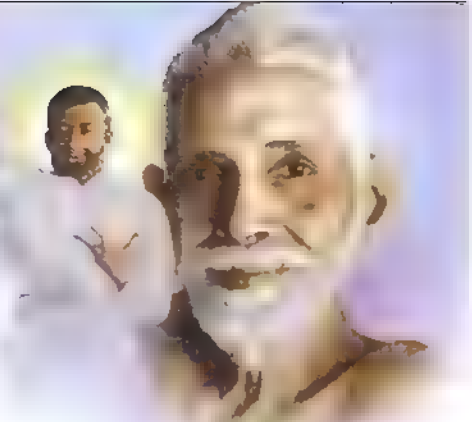
వెల్ పవర్ పరగాలంటే శరీరానికి వ్యాయామం (exercise), మనసుకు ధ్యానం (meditation) అవసరమట. 'అలాగేతే రోజూ వ్యాయామం, ధ్యానం చెయ్యాలి' అన్న సంకల్పం ఎలా సిద్ధిస్తుంది?

ఈ సందేహానికి సమాధానం స్వామి వివేకానంద మాటల్లో...

"Do not say we are weak. What can we not do? Everything can be done by us. we all have the same glorious soul, let us believe in it - 'మేము దుర్బలురము' అని ఎన్నడూ అనకండి. మనం చేయలేనిది ఏమిటి? మనం సమస్తం చేయగలం. మనందరిలో ఆ దివ్యత్వ కలదు, ఆ అత్యశక్తి యందు సమృద్ధి కలిగి ఉందా!"

కాబట్టి మన ఆత్మశక్తి (spirit) యందు విశ్వాసం ఉంచి ప్రయత్నిస్తే మన సంకల్పం తప్పక సిద్ధిస్తుంది. ౪

శ్రీరమణుల దృష్టిలో శ్రీరామకృష్ణులు

భగవాన్ శ్రీరామకృష్ణ పరమహంసపై శ్రీరమణ మహర్షి విశేషమైన వ్యాఖ్యలు చేసేవారు. ఒక మహానుభావుడి అంతరంగం మరో మహానుభావుడికి తెలుస్తుందన్నట్లుగా, శ్రీరామకృష్ణుల అవతారతత్వాన్ని అర్థం చేసుకొని, విశ్లేషించిన అతి కొద్దిమందిలో శ్రీరమణ మహర్షి ఒకరు. శ్రీరామకృష్ణులకు సంబంధించిన ఎన్నో ఆధ్యాత్మిక అనుభూతులను రమణ మహర్షి తనదైన రీతిలో విశ్లేషించి, తమ సన్నిధికి వచ్చిన భక్తుల సందేహాల తీర్చేవారు.

భక్తి, జ్ఞాన సంగమం : ఒకసారి స్విట్జర్లాండ్ కి చెందిన కార్ల్ జంగ్ అనే మనోవైజ్ఞానికుడు ఓ వ్యాసంలో భగవాన్ శ్రీరామకృష్ణ పరమహంసనూ, శ్రీరమణ మహర్షిని పోలుస్తూ 'భక్తి నుంచి జ్ఞానానికి పురోగమనం అది ఒకరు భక్తికి ప్రతీక అయితే, మరొకరు జ్ఞానానికి!' అన్నారు.

ఆ మాటల్ని వినిగానే శ్రీరమణులు వెంటనే నిలారుగా కూర్చొని, ఆ పోలికకు అభ్యంతరం చెప్పారు. 'ఏ దానినీ శిఖరాన్ని చేరినా తరువాత మిగిలిన మార్గాలన్నీ అర్థమవుతాయి. అయినా శ్రీరామకృష్ణుల గురించి మీకు ఏమర్థమవుతుంది? అసలు రామకృష్ణులకు తెలియనిదేమిటి? ఆయనలో భక్తి, జ్ఞానం అన్న ఉన్నాయి. ఆయనలో లేనిదేమిటి?' అని ఉద్ఘాటించారు.

అదేమైన గురుశిష్యులు : ఒకనాడు విద్యావంతుడైన ఓ యువకుడు వచ్చి, భగవాన్ శ్రీరమణ మహర్షిని ఉద్దేశించి 'శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస, స్వామి వివేకానందను అత్యున్నత ఆధ్యాత్మిక శిఖరంగా మలచారు; కేవలం స్వర్ణ వల్లే నిర్వికల్ప సమాధి స్థితికి తీసుకెళ్ళగలిగారు. భగవాన్ మీరు నాకూడా అలా చేయగలరా?' అని ప్రశ్నించాడు.

కాసేపు మౌనంగా ఉన్న తరువాత శ్రీరమణులు నెమ్మదిగా అతనికి, 'అయితే నీవు ఇంకొక వివేకానందమవుమాట!' అన్నారు. ఆ యువకుడు ఆశ్చర్యపోతూ, ఏం చెప్పాలో తలయక బిచ్చిందివచ్చింది. ఆ తరువాత మహర్షి ఏమీ మాట్లాడకపోయేసరికి, ఆ యువకుడు నెమ్మదిగా ఆ మందిరంలో నుంచి బయటకు ఎగ్గిపోయాడు. ఆ తరువాత భగవాన్ రమణులు అక్కడే భక్తులలో "ఆత్మవిమర్శ, ఆత్మవివేచన - వీటి అవశ్యతను గుర్తించడం

దాని కష్టం. ఎవరికి వారే పరిపూర్ణులమనుకుంటారు. ఈ యువకునికి, నేను కూడా శ్రీరామకృష్ణుల లాగా శక్తిమంతుడనేనా అని పరీక్షించే కుతూహలం ఉందే గానీ, తాను అసలు వివేకానందుని వలే అర్హుడనేనా? అన్న విచక్షణ లేకపోయింది. తాను పరిపూర్ణుడనని అనుకోవడం వల్లే అతనికి నన్ను పరీక్షించాలనిపించింది. శ్రీరామకృష్ణులు, వివేకానంద అరుదైన గురుశిష్యులు. శ్రీరామకృష్ణులు తన అవతార లక్షణానికి ఒక్క వివేకానందనే ఎన్నుకోవడానికి కారణం - ఆయన విశేషమైన ఆధ్యాత్మికోన్నతిని కలిగి ఉండడమే!" అన్నారు భగవాన్ రమణులు.

జ్ఞాని స్థితి అనిర్వచనీయం : ఓసారి ఓ భక్తుడు శ్రీరమణ మహర్షితో 'జ్ఞానికి సుఖ దుఃఖాలూ, శరీరబాధలూ లేవంటారు కదా! మరి శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస 'అమ్మా! నీ దర్శనమైనదని నవ్వి కాలేదని నేల మీద పడి విలపించేవారట కదా! అదీ కాకుండా శరీరానికి వ్యాధి వల్ల బాధ కలిగినప్పుడల్లా సహించ లేక, 'అమ్మా! అమ్మా!' అంటూ దుఃఖించేవారట! అదేమిటి? జ్ఞానులకూ ఈ సుఖదుఃఖాలు ఉంటాయా?" అని ప్రశ్నించాడు.

అప్పుడు శ్రీరమణులు "బావ్వాంగా మీరు వారి శరీర చేష్టల్ని చూసి అలా మాట్లాడుతున్నారు. దేవాక్షియలను బట్టి జ్ఞాని స్థితిని నిర్ణయించడానికి ఏలు లేదు. ఆ సుఖం సుఖమా? ఆ దుఃఖం, దుఃఖమా? 'అవో! నాకు దర్శనమిచ్చావే?' అని ఆనందంతో హసించేవారు కొందరు. 'ఎంత కరుణ ప్రభో!' అని కన్నీరు కార్చేవారు కొందరు! శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస అంతే! 'అమ్మా! నీ కరుణ! అమ్మా! నీ దయ!' అంటూ విలపించి, నవ్వి ఏమేమో చేసేవారట. ఇంతకూ వారి స్థితి మనకు అర్థం కావాలంటే ముందు మన స్థితి మారాలి. అయినా ఆయన అవతారపురుషుడనడానికి నీ ప్రసవీకరణ ప్రకరం ఏమీ అవసరం లేదు" అని అభిప్రాయపడ్డారు. దాంతో ఆ భక్తుడు నిశ్చలమైపోయాడు. ౪ (డిసెంబర్ 30న భగవాన్ రమణులమార్గ జయంతి)

కపటమింత లేదు కరుణ కలదు

- స్వామి జ్ఞానదాస

విజ్ఞానకో కూడిన విమోచన పాతకాల్నా వి. కనువిష్ట కలిగి అతనితోనే కలసి ధృతరాష్ట్ర దంపతులు అరణ్యాలకు పరుసమయ్యారు. మరునాడు ఉదయమే యథావిధిగా తన దినచర్యతో భాగంగా పెదనాన్న, పెద్దమ్మ పినతల్లిలకు నమస్కరించేందుకు ధర్మరాజు రాజమందిరానికి విచ్చేశాడు. అయితే అక్కడ ధృతరాష్ట్రుడు, గాంధారి, విడురుడు కనిపించలేదు. దాంతో ఆ పాండవాగ్రజుడు వలవరించిపోయాడు. అతే భవనంలో సుమారుంగా కలవరపాటుతో సంజయా! మా పెత్తల్లి పెదతండ్రి ఈ మేదలో కనిపించడం లేదు. వారక్కడికి వెళ్ళాలో తెలియదు. మా పెదతండ్రి గారు కంటిచూపు కరవైన మూడుకాళ్ళ ముసలి. మా పెద్దమ్మ కడివెదు కోకంతో కన్నీరుముట్టిరుగా విలపిస్తూ ఉంటుంది. మా పినతండ్రిగారు మాకు ప్రాణ సమానుడు, సౌజన్యమూర్తి. ఈ ముగ్గురు మమ్మల్ని వదలిపెట్టి ఎటు వెళ్ళిపోయాలో తెలియదు. మా పెదనాన్న ఒకవేళ తాము చేసిన తప్పులకు పశ్చాత్తాపం చెంది భార్యతో కలసి గంగలో దూకాడేమోనని అనుమానంగా ఉంది" అని అవేదనపడుతూ...

భార్యతో తండ్రి పరితాపమున బదు కపటమింత లేదు కరుణ కలదు పాండు భూపతులకు ఎరలోకగుప్తైన

మమ్ము పెద్దవాండ్ర మనిక నతడు. కా కళ్ళు ముగ్గురుగా విలపించారు ధర్మరాజు పెత్తనము చూసి నలకయిదు కరిగిపోయాడు కన్న రిల్లెలెండ్రులు పాతకాల్నా విడురునాన్న పెద్దమ్మ పినతల్లిలతో ముట్టిగూడు చార్చకలలో పెద్దల పంపులలో పిల్లలు ఎలా మనలుకోవాలో ఆ పాండవాగ్రజుడు పాటింది మాపాడు

సార్వక నాడుభేయదు: మహాభారతంలో యుద్ధిష్ఠిరుడంటే సాక్షాత్తు ధర్మనూపుడు అన్న అంశంకొరాలు ఎదుర్కొ

సాక్షాత్తు ధర్మనూపు సమ్మతాని ముందుకు నడిపినవాడు సాక్షాత్తు పాండవులకు తీరని ద్రోహం చేశారు కొరపులు. వారి గృహానికి నిష్కంఠించారు. ద్రోహిని నిండుసభలో అపహరించారు. ఆ అమాయకుల్ని అపహరించే

అరణ్యాలకు వెళ్ళుకోట్టారు. ధృతరాష్ట్రుడు ఏ సందర్భంలోనూ కొడుకులను వారిందలేదు; పాండవుల విషయంలో జరుగుతున్న అపాయకాలకు అడ్డు చెప్పలేదు. అయినా ధర్మరాజు ఇవే మనస్సులో పెట్టుకోలేదు. పైగా పెదనాన్నను కపటమింత లేదు; కరుణ కలదు" అని శ్లాఘిస్తూ తన వ్యాధియుక్తాల్నాన్ని చాటుకున్నాడు. తమను కని, పెంది ప్రయోజకుల్ని చేసిన కన్నులారనే కనకరం లేకుండా పదిలేన్నున్నవారు, ఇలాంటి ధర్మాత్ముల నడవడికను చూసి ఎంతో నేర్చుకోవాలి. ఇంటికి పెద్దగా, వంశానికి వారసుడిగా, రాజ్యాధినేతగా ఆ పాండవాగ్రజుడి పరిణతితో కూడిన ప్రవర్తన వదుగురికి అదర్శం.

ధర్మనిరతితో ఆ కుంటిపుత్రుడు సాక్షాత్తు శ్రీకృష్ణభగవానుడి అభినందనలను, ఆశీస్సులను అందుకున్నాడు. అందుకే భగవాన్ శ్రీరామకృష్ణులు కూడా ఓ సందర్భంలో తమ భక్తులతో "కొంచెంకంటే ఎక్కి... ఎక్కి... ఎక్కి... యుద్ధిష్ఠిరుడు. అలాంటి వక్రి తమ ఎరలలో వేలు దోపాటున్నా ఆ మనజులను ఉద్ధరిస్తాడు. ధర్మరాజు సుగుణాల కలబోత. పాండవుల విషయంలో దుర్యోధనుడు వగబూనాడు; అదవుల పాతకాల్నా నానా కష్టాలు పెట్టాడు. అయినా కొరపులను గంధర్వులు బంధించినప్పుడు తమకు చేసిన అపకారాన్ని మరచి వారిని విడిపించాడు. అది అతని గొప్పతనం" అన్నాడు.

ధర్మనూపు ధన్యాత్ముడు. మనం ఈ కోరికతో ఏదో ఒక నెపంతో విలువలకు తిరిగివచ్చాస్తూ, చేసే తప్పుడు ఎవలకు సమర్థనలు వెతుక్కుంటూ, మంచికి కాలం లేదని అపరాధమూలంగా మారిపోతూ మరలైదు దెబ్బకు తీయాలి. రిపాతవాలాడుతూ ఉంటూ కానీ పరిస్థితులు ఎంతో అలభ్యమైతే మహాపురుషులు సాక్షాత్తు, ధర్మానికి కట్టబడి అలభ్యమైతే మహాపురుషులు సాక్షాత్తు, ధర్మానికి కట్టబడి ఉంటారు కాకాతీ పుక్కులూగా నిలిచిపోతారు. దుర్యోధనుడు, తమి, కర్ణుడు, దుశ్శాసనాదులు పాండవుల పట్ల ధర్మం తప్పి వ్యవహరించారు. అరణ్యవాసమే కాక అజ్ఞాతవాసమూ చేయని

అజ్ఞాపించారు. ఆ కష్టకాలంలో దాయాదుల దాష్ట్యకాలు భరించలేక, తమ్ముళ్ళు, భార్య ద్రౌపది ఎంతో కుమిలిపోయారు. వివరకు ఓ రోజు భీముడు, "రాజా! మనం ఈ విధంగా ధర్మార్థ కామాలకు దూరమై అరణ్యంలో నివసించడం బాగా లేదు. నీ మూలాన మేమందరమూ ఈ విధంగా 'ధర్మం, ధర్మం' అంటూ ఓర్పు వహిస్తుంటే శత్రువులు మనల్ని చేతకానివాళ్ళనుకుంటారు. ఏ ధర్మం తనకూ, మిత్రులకూ బాధాకరంగా ఉంటుందో అది ఒక దుర్మనస్సనం, ఆ ధర్మం కుధర్మం" అన్నాడు. అప్పుడు ధర్మరాజు ఎంతో నిబ్బరంతో...

మమ ప్రతిజ్ఞాం చ నితోఽథ నన్యం, వృజీ ధన్యమృత్యుకైవిలాపు రాజ్యం చ పుత్రాశ్చ యతో ధనం ధనం చ సర్వం వ సత్కన్య కరామునైతి... నా ప్రతిజ్ఞ సత్కమైందని తెలుసుకో! అమృతం కంటే, జీవితం కంటే ధర్మాన్ని నేను అధికంగా కోరుకుంటాను. రాజ్యం గాని, పుత్రులు గాని, యనస్సు గాని, ధనం కాని సత్వంలో పదహారో వంతుకు కూడా సరితూగవని నృప్తం చేశాడు. అందుకే ఆ ధర్మాత్ముడు ధన్యాత్ముడయ్యాడు.

అత్రిత పాలకుడు... అదర్శవాయుకుడు: నమ్ముకున్న విలువల విషయంలోనే కాదు, తనను నమ్ముకున్న వ్యక్తుల విషయంలో కూడా యుద్ధిష్ఠిరుడు ధర్మనిరతిని తప్పనిసీ! అందుకే యుక్తుడి ప్రశ్నలకు సమాధానాలు చెప్పి, చవిపోయిన తమ్ముళ్ళతో ఎవరి ప్రాణాలు కావాలో కోరుకొమ్మంటే తన సొంత తమ్ముళ్ళయిన భీముడి, అర్జునుడి ప్రాణాలు కాకుండా, పినతల్లి మాధ్రి కొడుకైన నకులుడి ప్రాణాలు కోరుకున్నాడు. చివరకు స్వర్గంలో అడుగుపెట్టే సమయంలో కూడా తనను నమ్మి వచ్చిన కునకానికి ప్రవేశం కల్పిస్తేనే, నేనూ స్వర్గంలోకి వస్తానని సత్కమైతాడు. దేవతలు ధర్మరాజుకు, అతని సోదరులు సరకంలో భాగవదుతూన్నట్లు మాయాబలం చేత చూపించి, "నీవు మాత్రం ఉత్తమలోకాలకు వెళ్ళవలసి ఉంది; రా! కిసుకొని వెళతాం!" అంటారు. అప్పుడు ధర్మరాజు నేను కూడా నా బంధుజనంతో ఈ కరకలలోనే ఉంటా... నాకు మీరిచ్చే ఉత్తమ లోకాలతో పని లేదు అంటూ ఆ మాటల విన చేపడలేని ధర్మదేవుడు అతనితో "కుమారా! నేను నిన్ను యుక్తుడిగా కనబడి ప్రశ్నలు వేసినప్పుడు, కునకంగా నీ వెంట నచ్చినప్పుడు పరిశీలించాను. ఇది మూడవ ఎరిక్త అన్న ఎరిక్తలలో... ధర్మనిరతిని నిరూపించుకున్నావు అని మెచ్చుకుంటాడు. ఇలా అన్నా... సందర్భాల్లో యుద్ధిష్ఠిరుడు ప్రతిక అధిక సత్కమైతాడు. అది సత్కమైతే తప్పుకోలేదు అన్న తత్వమే సాక్షాత్తు, ధర్మానికి అధర్మమే అపరాధం? కీ పోకుండా సాక్షాత్తు, ధర్మానికి సాక్షాత్తుగత అతడు ఎక్కువ పాదాన్వల చచ్చాడు అందుకే తిరిగి గారు ఆయనను మెత్తని పులి అన్న అభిప్రాయం. తేవల మర్త్యదే ధన్యమతుడు... ఇంటికి పెద్ద కయసనూ ముటలతో కన్నా, ప్రవర్తనతో చిన్నవారిని ప్రభావితం

చేయగలగాలి అలా తన తమ్ముళ్ళకే కాదు తన వారందరికీ ఆ పాండు సందసుడు గౌరవసీయుడయ్యాడు. అందుకే విరాట ఎర్రంలో ఓ మారు ద్రౌపది తన భర్త ఘనతను కొనియాడుతూ, ఆయన మామూలు మనిషి కాదు...

ఎవ్వని వాకిట నిభ్రమడ వంకంబు; రాజభూషణ రతోరాజి నదగు నెవ్వని చారిప్రమిల్ల లోకములకు నొజ్జయై వినయంబు నొరపు గదపు నెవ్వని కడకంట నివ్వటిలైదు చూడ్చి నూనిక సంపద లీనుచుండు నెవ్వని గుణలత లేడు వారాసుల కడపటి కొండపై కలయట్రాకు నతడు భూరి ప్రకాశ మహాప్రదీప దూర విఘటిత గర్వాంధకారచైరి వీర కోటిరసవశివేష్టితాంఘ్రి తలుడు కేవల మర్త్యదే ధర్మమతుడు

"ఎవరి ముంగిల్లో మదపుటనుగుల శరీరాలు నుంచి కారే మరలలధారల వలన విర్బుడిన బురదను, ఆయనను

'ధర్మం' లాగానే రామాయణంలో శ్రీరామచంద్రుడు స్మరిస్తాడు; మహాభారతంలో ధర్మరాజు గుర్తిస్తాడు. ధర్మదేవుని లాంఛనంగాపైస యుద్ధిష్ఠిరుడిని నాయకుడిగా చేయడం ద్వారా సంచలనమైనది మహాభారతాన్ని ఎన్నిసార్లు ప్రపంచం ప్రపంచము మూలంబాడు.

ప్రశ్నలలో కూడా ఎంతవరకు యానీ గుర్తుపాగా పారితోష్యం ఆ పాండవాగ్రజుడిది. అయితే ధర్మం నుంచి తప్పించడం సాక్షాత్తు దేవతలతో సాక్ష్యం కాలేదు. అందుకే ధర్మరాజు లాంటి కుమారుడు ఒక్కడున్నా ఆ కంకమ తరించవోతుంది.

సేవింధదానికి వచ్చే మహారాజుల అలంకారాల ఒరిపిడి వల్ల రాలిన ధూళి కలిగిన దుమ్ము అణచివేస్తుందో... ఎవరి ఉత్తమ ప్రవర్తన లోకాలకన్నీటికే అదర్శమై, వినయ పద్ధతానికి ఒరవడి అవుతుందో... ఎవరి కటాక్ష వీక్షణం గొప్ప సంపదలను కలుగజేస్తుందో... ఎవరి సుగుణాలనే తీవ్రలు సప్తసముద్రాలు దాటి మేరు పర్వతం మీదకు కలయ పాకుతాయో... ఎవరి పరాక్రమమనే ఘనదీపం శత్రువుల గర్భమనే అంధకారాన్ని దూరంగా పారదోలుతుందో... ఎవరి పాదాలు శత్రువీరులు కిరీటాలలోని రత్నకాంతలతో నదా చుట్టబడి వెలిగిపోతూ ఉంటాయో... అలాంటి ధర్మరాజు కేవలం మానవుడా? కాదు!" అని కీర్తిస్తుంది.

మనసంతా సాక్షాత్తుపారితోగా మారిపోయిన మన తరం, సంపూర్ణంగా ఆ స్థాయిలో ధర్మాన్ని అనుష్ఠించలేకపోయినా, కొంతైనా అనుసరించగలిగితే అలాంటి పుణ్యాత్ములు పుట్టిన భూమిలో పుట్టినందుకు సార్థకతను చేకూర్చుకున్న వారనువ్వతాం. ❖

మన సంస్కృతి

"ఒక స్త్రీ తనకు తాను తనవ్వించుకొంటున్నప్పుడు అదే పతనానికి హేతువు. పూర్వీకుల చరిత్రను లవమూల కెరంగా భావిస్తే అలాంటి లంఠానికి చేరుకున్నా" అంటారు స్వామి వివేకానంద. గత నైకవాన్ని మర్చిపోయినంత కాలం మనమూ, మన దేశం స్త్రీలతో ముగిసిపోతాం. అందుకే మన ప్రాచీన సంస్కృతి గురించి తెలుసుకోవాలి. గడచిపోయిన సంగతులు తెలుసుకొంటూ, భవిష్యత్తు మనశ్శాస్త్రాల సాధన వైపు వదలాలి. మన ప్రాచీన భారతీయ సంస్కృతిని గుర్తు చేసేందుకు చేస్తున్న ప్రయత్నమే ఈ వ్యాసాల పరిచయ. సుప్రసిద్ధ రచయిత, వింగళూరు రామకృష్ణ మఠం అధ్యక్షులు స్వామి హర్షానంద మహారాజ్ మధ్యయుగాల కాలం దాఖా వినిపించే మన సంస్కృతిని 'శ్రీరామకృష్ణ పూర్వ' పాఠకులకు 2014 ఫిబ్రవరి నెలనుండి వివరిస్తున్నాడు.

హిందువుల చిత్ర, శిల్ప కళలు

సాంస్కృతిక - విజ్ఞానాలకు ప్రతీకగా హైందవులు ఆరాధించే నరసింహదేవి చతుర్భుజుగా కన్పిస్తుంది. ఒక చేతిలో పుస్తకం, రెండు చేతులలో వీణావాద్యం, మరొక చేతిలో జవమాలతో దేవి సాక్షాత్పరిస్తుంది. ఆమె రూపానికి గొప్ప సాంకేతిక నైశిష్ట్యం ఉంది. పుస్తకం - అవరావిద్యకు చిహ్నం. వీణ - లలిత కళలకు, జవమాల - ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానానికి ప్రతీకలు. లౌకిక విద్యలు మానవుని జీవనపుటికి తోడ్పడతాయి. లలితకళలు వారి జీవితాన్ని సునంపిస్తూ దేని ఆనందాన్ని, భావసౌఖ్యాన్ని కలుగజేస్తాయి. ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం జీవిత పరమార్థాన్ని వెలవేరుస్తుంది. నరసింహదేవిని ఈ విధంగా చిత్రించిన హైందవం అద్భుతకాల విద్యలనూ దైవభావంతో చూస్తుంది.

హైందవ కళలు ఐదవముఖాలు. చిత్రలేఖనం, రంగులు వేయడం, శిల్పం, నాట్యం, నటన, సంగీతం అందులోని భాగాలు. నిజానికి వీటిని చతుష్కర్మ (64) కళలుగా తెలియజేస్తారు. వీటిలో కొన్ని పుష్పలు అలంకరణ, అనేక రకాల వడకల అలంకరణ, మాయాకాలం, నంటలు -వాద్యులు, పుస్తకవనం, కొయ్యనన, పొట్టలు, పద్మకరచన, తారీరక వ్యాయామం, శిరోజాల అలంకరణ మొదలైనవి.

చిత్రలేఖనం : హిందూ సంస్కృతి అన్ని కళలనూ దైవిభూతంగా భావిస్తుంది. వీటి స్పృష్టి ప్రాయర్థన చతుర్భుజు. బ్రహ్మ లాంటి దేవతలు లేక భరతముని లాంటి మహర్షులచే జరగడం విశేషం. చిత్రకళ లేక రంగులు వేయడం వర - నారాయణులలో నారాయణ మహర్షితో ప్రారంభమైనట్లు భావిస్తారు. ఊర్విశి చిత్రాన్ని భూమి మీద ఆయన గీసి దానికి ప్రాణం పోసినట్లు విశిష్టం. ఆయన విశ్వకర్మకు బోలెడిన 'చిత్రసూత్ర' జగ్గూరు లభించడం లేదు.

చిత్రలేఖనంలో ప్రామాణిక గ్రంథాలు రూపానికి సాముద్రికానికి, భావ వ్యక్తీకరణకు, సౌందర్యానికి, రంగులకు ప్రాధాన్యమిస్తాయి. ఈ గ్రంథాలు దామోదర గుప్తా 'కుట్టనిమక', విష్ణు దివ్యకర్త పూరా (క్రీ.శ. 1129), శిల్పరత్న రంగుల వేయడంలో నాలుగు విషయాలను వివరించారు: తెల్లని రంగులు వేయడానికి తగిన వస్త్రాన్ని ఎంచుకోవడం; ఆ వస్త్రం దృఢంగా ఉండడానికి బియ్యపు పిండి లాంటి పూత పూయడం; చిత్రం రూపురేఖలు నల్లని రంగులో వేయడం; తగిన రంగులు పూసి చిత్రాన్ని పూర్తి చేయడం.

ఈ గ్రంథాలలో రంగుల వాడకాన్ని గురించి అనేక వివరాలున్నాయి. ఎగుడు దిగుడుగా ఉన్న భూ ఉపరితలాలు, సముద్రపు అలలు, మంటలు, పొగ, మేఘాలు, జీవాలు, మానవుల అవయవాలను చిత్రించడాన్ని ఇందులో వివరించారు.

భారతదేశంలో ఇప్పటి వరకు బయల్పడిన పురాతన చిత్రకళను పరిశీలిస్తే అతి ప్రాచీనమైన బ్రెమోర్, వింధ్య పర్వతాలలోని గుహచిత్రాలు; రాయగడ్డ, మీర్జాపూర్ గుహలలోని చిత్రాలు ఉన్నాయి. ఇవన్నీ కూడా కొన్ని వందల ఏళ్ళకు పూర్వం మొదట రాతి పనిముట్లతో గీసిన వేటకు సంబంధించిన చిత్రాలు.

రాయగడ్డ కొండలలోని జోగిమర గుహల చిత్రాలు (నర్మదా తీర్థ, మధ్యప్రదేశ్ - క్రీ.పూ. 200), అజంతా (క్రీ.పూ. 100, మహారాష్ట్ర) అతి ప్రాచీనమైనవి.

అజంతా చిత్రాలు నిపుణులు ద్వారా (క్రీ.పూ. 100 - క్రీ.శ. 700 కాలంలో) చిత్రీకరమయ్యాయి. ఈ చిత్రాలు అనియో ఖండంలోని బిబిత్, అప్పరిస్సెన్, వైసా, కొరియా, అపార లాంటి దేశాల చిత్రలేఖనాన్ని ప్రభావితం చేసినట్లు కన్పిస్తుంది. ఈ చిత్రరాజులు అన్నివిధాలుగా పరిపూర్ణత చెంది చక్కని పోవభావానికి, రంగులతో అందంగా ఉంటాయి. ప్రకృతిలోని

పుష్పాలు, పువ్వులు, జంతువులు, మానవులు (రాజులు, రాణులతోనూ), స్వర్గాదిదేవతలు, బుద్ధులు, బోధనకుడు వగైరా ఈ చిత్రాలలోని కొన్ని అంశాలు. 'భాగీ' గుహలు (గ్యాబియర్ - మధ్యప్రదేశ్ లోని చిత్రాలు వేరేక పద్ధతికి చెందినవైనా అజంతా చిత్రాలలాగే కనిపిస్తాయి. కర్ణాటకలోని బాదామి (క్రీ.శ. 700), శిష్టనివాసల్ - పుదుక్కోట్టి (తమిళనాడు, క్రీ.శ. 750), మహారాష్ట్రలోని ఎల్లోరా (త్రైలాస మందిరం, క్రీ.శ. 800), తంజావూరు బృహదీశ్వరాలయం (క్రీ.శ. 1100), తిరువాన్కూర్ (కొచ్చిన్ - కేరళ) మందిరాలలోని చిత్రాలు ప్రఖ్యాతి గాంచిన కళాఖండాలు.

తరువాత కాలంలో ప్రఖ్యాతి గాంచిన చిత్రకళ రాజపుత్ర లేక రాజపుడి సంప్రదాయానికి చెందినది. హైందవ సంస్కృతిలో ఒక విశిష్టమైన స్థానం ఈ సంప్రదాయానికి ఉంది. ఆనాటి చిత్రలేఖనం లౌకిక, అలౌకిక జీవిత సత్యాలను సమపాళ్ళలో చూపగలిగింది. క్రీ.శ. 15 నుండి 18వ శతాబ్దం వరకు ప్రబలింది ఈ చిత్రకళకు ఖైపూర్ కేంద్రం.

వివిధ మానవ భావోద్ధానాలను చిత్రీకరించే అంశం, దానిని అధిగమించడానికి మానవ ప్రయత్నాలను చక్కగా చిత్రీకరించారు. శ్రీ, రామాయణ-భారత దృశ్యాలు, రాధాకృష్ణుల రాసలీలలు, కృష్ణ-శివరాధన సంప్రదాయాలు అనాటి చిత్రకళకు ప్రధానాంశాలు. ఈ సంప్రదాయంలో హిందూ సంగీతంలోని ప్రామాణిక గ్రంథాల ఆధారంగా రాగ-రాగిణుల చిత్రీకరణ ఒక గొప్ప విశేషంగా చెప్పుకోవాలి. రాజపుత్ర సంప్రదాయం హిమాలయ ప్రాంతాలైన సూర్యార్, చంబల్, జమ్మూ, కాంగ్రా ప్రాంతాలకు వ్యాపించింది. ఈ వ్యాప్తిలో దానికి పహాడీ సంప్రదాయం అనే పేరు వచ్చింది. ఖలోక్ రాజులు (క్రీ.శ. 15-17వ శతాబ్దాలు) కాలంలో ఈ కళ అత్యున్నత స్థాయికి చేరుకుంది.

శిల్పకళ: చిత్రలేఖనానికి అనుబంధంగా శిల్పకళ అభివృద్ధి చెందింది. వేదాలలో దేవతల మూర్తి వర్ణనలు ఉన్నాయి. కనుక ఈ కళ క్రీ.పూ. 3000 నాటికి వ్యాప్తిచెందినట్లు భావించవచ్చు. బోధాయన గృహ్య సూత్రాలు (క్రీ.పూ. 600) విష్ణువు, గణేశ, యమ మూర్తుల వర్ణన కాకుండా వాటి ప్రతిష్ఠాపన, ఆరాధన పద్ధతులను వివరించినవి. పారశివ (క్రీ.పూ. 3000) త్రవ్వకాలలో ఇక్కడి విగ్రహాలను కొయ్య, రాతి, లోహం, మట్టి, వైదిక కాలంలో విగ్రహాలను కొయ్య, రాతి, లోహం, మట్టి, ఇంకా అరుదైన రాళ్ళతో చెక్కారు. మౌర్యుల కాలం (క్రీ.పూ. 300) నాటికి దేవాలయాలలో అన్ని విగ్రహాలు, ఇంద్రో

ఆరాధనకు విగ్రహాలు కనిపిస్తాయి. మూర్తి ఆరాధనతో ఈ శిల్పకళ ఒక శాస్త్రంగా రూపొందింది శుక్రనిధి సార, మాయామత, మానసార, బృహత్ సంహిత, శిల్పరత్న, శిల్పసార, సుప్రభదాగమ, కారణాగమ మొదలైనవి ఈ కళకు సంబంధించిన ప్రామాణిక గ్రంథాలు. మూర్తి శిల్పానికి అవసరమైన వివరాలను ఈ గ్రంథాలు ప్రస్తావించాయి.

ఆర్థమూర్తులను శైవ, వైష్ణవ సంప్రదాయాలుగా విభజించారు. అవి మట్టి 3 రకాలు - చల ప్రతిమలు, అచల ప్రతిమలు, చలాచల ప్రతిమలు. చలప్రతిమలంటే లోహంతో చేసి, ఉత్పాలంలో ఉపయోగించేవి. వాటిని 'ఉత్పాల విగ్రహాలు' అని పిలుస్తారు. ఇక, అచల ప్రతిమలను 'ద్రువభేరాలు' లేక 'మూల విగ్రహాలు'గా పిలుస్తారు. వీటిని రాతితో చెక్కి, అచల ప్రతిష్ఠ చేస్తారు. గుడిలో ప్రతిష్ఠ చేసి, ఉత్పాల విగ్రహాలుగా కూడా వాడే మూర్తులను 'చలాచల ప్రతిమలు'గా పిలుస్తారు. పూర్తి జగన్మూర్తి విగ్రహాలను ఇందుకు ఉదాహరణగా చెప్పుకోవచ్చు.

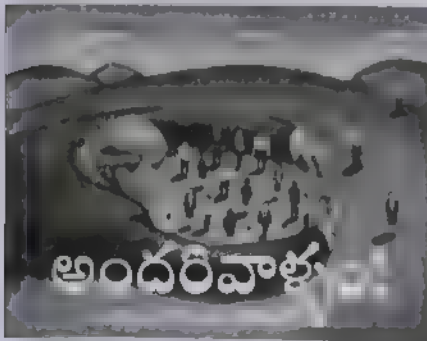
విగ్రహాలను స్థానక (నిలుచున్నవి), ఆనన (కూర్చుని ఉన్నవి), శయన (విశ్రాంతి స్థితి) భంగిమలలో చెక్కతారు. విష్ణు విగ్రహాలే శయన భంగిమలో కనిపిస్తాయి. విగ్రహాలు ఉగ్ర, శాంత రూపాలలోనూ ఉంటాయి. దేవకామూర్తుల హస్తముద్రలు, అననం, చిహ్నాలు, వననాలు, అభరణాలను అనుసరించి ఆ దేవత భావప్రకటనను గుర్తించవచ్చు. హస్తముద్రలలో ఆభరణ, వరద ముద్రలు, అననాలలో వద్మానన, యోగాననాలు నర్మ సాధారణం. శివ-శక్తుల విగ్రహాల దమకు, త్రిశూలం, పాశం, అంకుశం, బాణాలు, అర్ధం మొదలైన విచిత్రాలు కలిగి ఉంటాయి. చక్రం, శంఖం, గద, పద్మాలు వైష్ణవ విగ్రహ సూచకాలు.

ఈ విగ్రహ విర్యానానికి చాలా నియమ నిబంధనలున్నాయి. విగ్రహం ఎత్తు, వెడల్పు పరిమాణం, హస్తాల పరిమాణం తాళమాస సంప్రదాయాన్ని అనుసరించి నిర్ణయించేవి. ఒక తాళము అరవేలి ప్రమాణం కలిగి (మధ్య వేలు నుండి అరవేలి మొదలు వరకు) ముఖం పొడవుకు సమానం. నవతాళ పద్ధతిలో విగ్రహం ఎత్తు కొమ్మిలి తాలప పరిమాణం కలిగి, దేవతా విగ్రహాలకు అనుకూలంగా ఉండేది.

కాలాంతరంలో నాలుగు రకాల శిల్పకళా పద్ధతులు అభివృద్ధి చెందాయి. అవి - మధురై పద్ధతి, కంచి పద్ధతి, రాచక్కు-చోయసాల పద్ధతి, వెంగాలీ పద్ధతులు (వెంగాల్, ఒరిస్సా, అస్సామీలలో ఆవరించే పద్ధతి). ఈ సంప్రదాయాల నాడు ఒకే రకమైన ప్రమాణాలను పాటించినా, వారి వారి ప్రత్యేకత ఉండేది. అనువాదం: డాక్టర్ పి.వి. రెడ్డి

దేవతల పురోహితులైన సామంతులయిన వైశ్య లలిమర్లు, లలస్సం, భయం, కోపం, సంతోషం, అంతఃకాలాన్ని పనిని తెలుసుకుంటున్నారని - ఈ లామ దోషాలను వివరిస్తుంటుంది. - హితవంశం

జీవితం అన్యాయం గెలుపోటములు సమాజం మనం ఓడినా, గెలిచినా, పైకదిగినా, పతనమైనా అది మన ఒక్కరికే సంబంధించిన విషయం అనుకుంటాం. మనం ఏమైనా ఎవరికీ బాధ అనుకుంటాం ఎవరికీ నష్టం లేదనుకుంటాం. కష్టం కాదునుకుంటాం. కానీ నిజంగా మనతో, మన మంచి చెడులతో, గెలుపోటములతో ఎవరికీ సంబంధం లేదా? పొరపాటు, మనం ఒక్కరుగా, ఒకే ఒక్కరుగా మైమంచి నీరస నిశ్శక్తి శూన్యంలోకి ఊడిపడలేదు. పుట్టడం ఒంటిదిగానే అయినా, పుట్టాక మన చుట్టూ కన్న తల్లితండ్రులున్నారు. మన కుటుంబం ఉంది. సమాజం ఉంది. దేశం ఉంది. ప్రపంచం ఉంది. మనతో అన్నివిధాలా అందరికీ బంధం ఉంది. సంబంధం ఉంది. అలాగే, మనకూ అందరితో!

అరణ్యంలో ఓ చెట్టుంది, చూడడానికి అది ఒంటరిది. ఉన్నది అడవిలోనైనా దానితో ఎవరికీ సంబంధం లేదని ఎలా చెప్పగలం? అది ఆయుర్వేద మాలికలిచ్చే జీవద వృక్షం కావచ్చు. పళ్ళిచ్చే పనస చెట్టు కావచ్చు. పరిమళాన్ని, గంధపు చెట్టు కావచ్చు. కొండ కోనల్లో ప్రవహించే నది ఉంది. దాని మానాన అది అవకాశం ఉన్న మార్గంలో ప్రవహిస్తూ వెళ్ళి సముద్రంలో కలుస్తుంది. దానితో మనకు సంబంధం లేదా? తాగినీళ్ళు, సాగినీళ్ళు, అభిషేక సంహారం. ఇక అవకాశంలో చంద్రుడు... ఒడిలోని పసివాడు అన్నం తినాలన్నా, మనస్సుకు హాయినిగాలిపే వెన్నెల కావాలన్నా - ఇలా ఎన్నని? ఇక సూర్యుడో! చెప్పనే అక్కర్లేదు. భగవంతుని సృష్టిలో వ్యక్త సృజన ఏదీ లేదు. చిన్నా పెద్దా తారతమ్యం లేదు. ఎంత పెద్ద బట్ట కుట్టలన్నా చిన్న సూతి కావాలి. ఎంత భారీ వంట రుచిగా చేయాలన్నా చిటికెడు ఉప్పు కావాలి. మరి మనిషి? భగవంతుని

సృజనలోనే అత్యంత శ్రేష్టమైన, ఉత్కృష్టమైన జీవి. ఆయన తనకు ప్రత్యామ్నాయంగా అత్యంత శ్రద్ధతో, ప్రత్యేకంగా సృష్టించుకున్న ఉన్నతోన్నత మానవ రూప మధ్యవు. మరి అలాంటి మనిషి ఇతరులకు చెందకుండా ఎలా ఉంటాడు.

ఒక రామకృష్ణ పరమహంస... ఆయన వందించిన ఆధ్యాత్మిక మధుర ఫలాలను ప్రపంచం మొత్తం అనందంగా ఆస్వాదిస్తూనేవుంది. ఒక హిట్లర్... అతడు సృష్టించిన మారణ హోమం సంబంధం లేని దేశాలతో సహా ప్రపంచాన్ని అగ్నిగుండం చేసింది. గాంధీ మహాత్ముడందరినీ సత్కాహింసల శాంతి వపనాలతో ప్రపంచం నేటికీ సేదదీరుతోంది. స్వామి వివేకానంద అందించిన సేవాయోగం స్ఫూర్తిగా నేటికీ (రేపు కూడా) ఎందరో ఆ మార్గంలో నడుస్తున్నారు, మరెందరో నడిచేందుకు ముందుకు వస్తున్నారు. ఒక ఇంట్లో వెన్న కాస్తే వీధి మొత్తం కమ్మని నేతి వాసన వస్తుంది. ఒక ఇంట్లో కూర మాడితే ఆ ఘాటు చుట్టూ ప్రక్కల ఎందరినీ ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తుంది. ప్రాణాలతో నడియాడే మనిషి, పరమాత్ముడు ప్రత్యామ్నాయమైన మనిషి కనురెప్ప కదిల్చినా ప్రపంచం మీద ప్రభావం చూపిస్తుంది. ఆ స్పృహతో మనం జీవించాలి

ఇతరుల మీద ప్రభావం చూపించగలిగి 'సెలబ్రిటీలు' మాత్రమే కాదు. సృష్టిలోని ప్రతి జీవీ, ప్రతి అణువు వారి వారి, వాటి వాటి జీవన విధానం ద్వారా, జీవ స్వభావం ద్వారా, వ్యక్తిత్వం ద్వారా, ఉపకార, అపకార ప్రవృత్తి ద్వారా ఇతర ప్రపంచం మీద ప్రభావాన్ని కలిగి ఉంటాయి. పక్షిని చూసి మనిషి విమానాన్ని కనిపెట్టాడు. చేపను చూసి నావ నిర్మాణాన్ని చేపట్టాడు. యోగాసనాలన్నీ జీవ, జంతువుల చెవులే, అంగ విన్యాసాలే

మనిషిగా, మహోన్నత జీవిగా మనం ప్రపంచానికి ఆదర్శం కావాలి. కనీసం... హితకారకం కాకపోయినా, అపకారకం కారాదు. కానీ జీవించాలనుకున్నప్పుడు ఆ జీవన విధానాన్ని ఎంచుకునే స్వేచ్ఛ, అవకాశం మనకున్నప్పుడు ఉన్నతంగా జీవిద్దాం. ఉత్తమంగా జీవిద్దాం. నిజమే! పూలు పరచిన బాటలో నడవాలన్నా ఆ అవకాశం మనకు లేకపోవచ్చు. కానీ ముళ్ళ బాటను, మురికి శ్రోవసు తప్పుకుని నడిచే అవకాశం మాత్రం కచ్చితంగా మనకుంది. విధి లేకపోతే శుక్రం చేసుకున్నా! మనం ఎవరికో ఏమో కావట్లేదే లేదు. మన మానసిక జీవన విధానం ద్వారా అందరికీ బంధువపుదాం! అందరివాళ్ళుమవుదాం!!

తానె తానె ఇందరి గురుడు

- శ్రీమతి బి.కృష్ణకుమారి

ధర్మసంరక్షణార్థం దయామయుడైన భగవంతుడు అప్పుడూప అవతారాలెన్నో దాల్చాడు. సృష్టి, స్థితి, రయతారకుడైన ఆ నర్సేత్తుడు, నిర్గుణ నిరాకారుడే కాదు సంతల్పామృతాన సగుణ సాకారుడిగా సాక్షాత్కరించగలదని వలువార్లు నిరూపించాడు. ఆ పరంపరలో పరమాత్ముడు పరమ భాగవతోత్తముడైన ఆత్రిమహర్షి, అనసూయ దంపతులకు పరప్రసాదంగా దత్తాత్రేయుడై ఈ లోకంలో అవతరించాడు. అధి దైవిక, అధి భౌతిక, అధ్యాత్మిక లాపాలను అధిగమించిన ఆత్రిమహర్షి, దుర్గుణాలకు మూలమైన అనూయను జయించిన అనసూయ దంపతులు లక్ష్మీనాథుడిని వివిధ సాధనలతో ప్రత్యక్షం చేసుకున్నారు. వారి భక్తికి మెచ్చిన ఆ శ్రీహరి 'ఓ ముని దంపతులారా! నేను మీకు దత్తదనయానా' అంటూ మీకు సుపుత్రుడిగా జన్మిస్తానని వరమిచ్చాడు. అలా సాక్షాత్తు శ్రీమన్నారాయణుడు శ్రీరామ, శ్రీకృష్ణ అవతారాల కంటే ముందే అత్రి, అనసూయ దంపతులకు దత్తాత్రేయుడై ఈ లోకానికి దిగివచ్చాడు. ఆ అవతార తత్వాన్ని ఆ పురుషుడు 'తానె తానె ఇందరి గురుడు' అన్న కీర్తనలో అద్భుతంగా కర్పిరనిచ్చాడు. దత్తాత్రేయుడు దుర్గుణుడమే కాదు, దుర్మార్గుగా పెళ్ళిచేసిన దత్తాత్రేయుడు అపకారకం కాకనే గుణాల భావనలూ అలాంటి మూర్తికి వరకమలా రూపమైతే గురుస్థానమిచ్చి జ్ఞానయోగి, కర్మయోగి, బ్రహ్మయోగి, అభ్యాసయోగి అని అభివర్ణిస్తున్నాడు

దత్తాత్రేయులు ఇప్పటి నేపాల్ ప్రాంతంలోని చిత్రకుటం దగ్గరనున్న 'అనసూయ పవన' అనే చోట అవతరించాడని భక్తుల విశ్వాసం. అందుకు చిహ్నంగా ఇప్పటికీ అక్కడ ఒక దత్తమందిరముంది. ప్రవేశం దూరం లాంటి భాగవతోత్తమలకు

తానె తానె ఇందరి గురుడు
సానబట్టిన భోగి జ్ఞానయోగి
లపరిమితములైన యజ్ఞాలు వడికేరు
ప్రపన్నులకు బుద్ధి పంచరించి
తపముగా ఫలపరిర్యాగము సేయించు
కప్పురుల గరిమల కష్టయోగి
లన్ని చేతలును బ్రహ్మద్వారా విధిజేరు
మన్నించి బుద్ధులను మరుగ జెప్పి
ఉన్నత పరమను తొలరంగ తరుగించు
పన్నగ శయమన బ్రహ్మయోగి
తరంగ కపిలబై రత్నాత్రేయుడై
మనమైన మహామ శ్రీచేటకూరయై
ఒనరగ సంసార యోగము కృష్ణశయ
లనిమిష గతులను లభ్యానయోగి

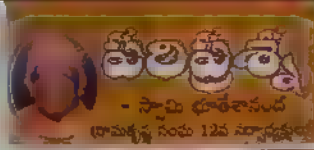
యోగ విద్యను ఉపదేశించి కృతార్థులను చేసిన దత్తాత్రేయ స్వామిని శ్రీవామదేవానంద నరసభట్టిస్వామి తమ 'దత్త పూజం'లో

దత్తాత్రేయం కివం శాంత మింద్రనీల నిభం ప్రభుమ్ |
అత్య మాయాతమం దేవ మవధూతం దిగంబరమ్ ||
భస్మో ద్భూత సర్వాంగం అటాటాట ధవం విభుమ్ |
పశుర్వాహ ముదారాంగం దత్తాత్రేయం సమాప్యహమ్ ||

అని అభివ్యూహపాన్ని కీర్తించారు. అంతటి మహిమాన్విత దేవాం దాల్చి, చిహ్నాలిచ్చి దత్తాత్రేయని పేరుపెట్టిన వరమగురువుగా అందరినీ పూజించే తానె ఇందరి గురువని, భోగానికి పడునుపెట్టి, అధిగమించిన భోగియే కాదు జ్ఞానసిద్ధిని పొందిన జ్ఞానయోగి అని కూడా కొనియాడుతూ

తానె తానె ఇందరి గురుడు, సానబట్టిన భోగి జ్ఞానయోగి
అనసూయ పవనం అటాటాటా వాటికి
అటాటాటా వాటికి, కావకోర దయలను వీడి అంతర్ముఖులు
అటాటాటా జ్ఞానానికి అర్చులు. అలాంటి స్థితిలో పరోక్షంగా
మనకు భగవంతుడు దత్తాత్రేయుల రూపంలో ప్రభోధించారు

హిందూ...
గా...తో చేసే ఈశ్వరారాధన, యజ్ఞయోగాదులు, లౌకిక
కర్మలు రా...మంలో యోగంగా మారతాయి; బంధవిముక్తులుగా
మార్చి భగవంతుడి దగ్గర చేరుతాయి. అయితే, చాలామంది
కర్మకలాపాల ఆరాధన...రూపం దాల్చి మోహపురుషులయిన
ప్రపంచమూ చాదో...నూ ఉంటారు. అలాంటి వారి బుద్ధిని
(మీదకా 34వ పేజీలో)

రామకృష్ణ సంఘ 12వ సర్వాధ్యక్షులు - స్వామి భూవేశానంద
మహారాజ్ (1901-1998) భక్తుల త్యాగభరిత పదవలకు సరళమైతే
రితిలో ఇద్దరి సమాధానాలను 'శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ' పాఠకుల ప్రయోజన
ద్వారా 2013 జూలై సంచిక నుండి భారావాహికగా ప్రచురిస్తున్నాం.

భక్తుడు ధ్యానాన్ని ఎవరైనా, ఎప్పుడైనా అభ్యసించవచ్చా?
"సమాధి" అంటే ఏమిటి?

స్వామీజీ: మనం మేడపైకి వెళ్ళాలంటే మెట్లు ఒక్కొక్కటి
ఎక్కుతూ పైకి చేరుకుంటాం. అలాగే ధ్యానాభ్యాసానికి ముందు
యమ (అహింస, సత్యం, అస్త్రేయం, బ్రహ్మచర్యం,
అపరిగ్రహం) నియమ (శౌచం, సంకోషం, తపస్సు,

స్వాధ్యాయం, ఈశ్వరప్రణీధానం)లను అభ్యసించాలి.
సాధారణంగా చాలామంది భారత, ద్వానం ఒక్కటే అని
భావిస్తారు. కానీ భారత (చిత్తాన్ని ఒకే ప్రదేశమందు నిలవడం)లో
కృతకత్వమైతే, ఆ తరువాత ద్వానం (చిత్తాన్ని దేనియందు
లగ్నం చేశామో దాని యందే చిత్తవృత్తి అఖండ భారావాహికగా
సాగడం) అభ్యసించడం సులభతరమవుతుంది.

ధ్యానాభ్యాసం ఎలాంటిదంటే శాస్త్రీయ సంగీతం నేర్చుకోవడం
లాంటిది. సంగీతం నేర్చుకోవడానికి మొదట స, రి, గ, మ,
ప, డ, ని, నల సాధన ఎంత అవసరమో, ధ్యానాభ్యాసానికి
ముందు యమ నియమాలను అభ్యసించడం అంత ముఖ్యం.

ద్వానంలో చిత్తానికి ఎలాంటి స్వరూపమూ ఉండదు. అంటే
ధ్యేయం తప్ప ఇంకేమీ గోచరించదు. అలాంటి స్థితిని పొందిన
ధ్యానావస్థ - సమాధి

క్రిడావృత్త రథిభావస్వరూప మణిర్ల హృదయ గ్రహణ
గ్రాహ్యమై తత్త్వరదంజనతా సమాపత్తి:
(పరంజలి యోగసూత్రాలు-1.41)

"చిత్తం స్థుటికమణిలా అత్యంత నిర్మలమవుతుంది. ఆ
స్థితిలో ఇతర బాహ్యవృత్తులన్నీ నశించిపోయి తేజలం
ధ్యేయవస్తువు (అత్మ)తో చిత్తం తాదాత్వం చెందుతుంది.
ఈ స్థితినే సమాపత్తి (సమాధి)" అని అంటారు.

"మనస్సును దేహం నుండి వేరుచేసి పరమాత్మతో
అనుసంధానించడమే సమాధి" అని శేషరంద సంహిత
చెబుతోంది.

'కర్మేంద్రియాలు, జ్ఞానేంద్రియాలతో ఎలాంటి సంబంధమూ
లేనట్టి మనస్థితియే సమాధి' అని 'హతయోగ ప్రతిపిక'
వివరిస్తోంది.

సాధకుడు ముందుగా కర్మ, జ్ఞానేంద్రియాలను సుగ్రహించాలి.
అప్పుడే అష్టాంగయోగంలో వివరించిన ఆసన, ప్రాణాయామ,
ప్రత్యహర, ధారణ, ద్వానం, సమాధి అనే మిగతా మెట్లు
అధిరోపించడం సులభతరమవుతుంది.

భక్తుడు: భగవద్భిలం గురించి అలోచించడం మాదా ద్వానమే
అవుతుందా?

స్వామీజీ: వైష్ణవ శాస్త్రాలు "సేవాద్వానం, లీలాద్వానం,
గుణద్వానం" లాంటి ద్వాన వర్ణతులను వివరించాయి.
భగవంతుని లీలల్ని గురించి అలోచించడం వల్ల మనస్సులో
వికారీయ అలోచనలు తొలగిపోతాయి. అలా నిర్మలమైన
మనస్సు భగవంతుని యందు సులభంగా లగ్నమవుతుంది.
మనస్సును భగవంతుని యందు ఏకాగ్రం చేయడానికి ఈ ద్వాన
వర్ణతులు సహకరిస్తాయి. *

డిసెంబర్ - 2014

02	మంగళవారం	ఏకాదశి
13	శనివారం	దివ్యజలని శ్రీశారదాదేవి జయంతి
18	గురువారం	ఏకాదశి, స్వామి శీవానంద జయంతి
27	శనివారం	స్వామి శారదానంద జయంతి

జనవరి - 2015

01	గురువారం	తల్లూరు దివ్యోత్సవం, వైకుంఠ ఏకాదశి
04	బుధవారం	స్వామి తురీయానంద జయంతి

పండుగలు-పర్వదినాలు

12	సోమవారం	స్వామి వివేకానంద జయంతి . ౧౭ ప్రతాపం కాకియ యువజన దినోత్సవం
15	గురువారం	సంక్రాంతి
16	శుక్రవారం	ఏకాదశి
22	గురువారం	స్వామి బ్రహ్మేశ్వరం జయంతి
23	శుక్రవారం	స్వామి త్రిగుణాశీతానంద జయంతి
24	శనివారం	సరస్వతి పూజ
30	శుక్రవారం	విభాదశి

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

నారద భక్తి సూత్రాలు. శాండిల్య భక్తి సూత్రాలు
భక్తియోగానికి సంబంధించిన ప్రామాణిక
గ్రంథాలు. అయితే అధునిక కాలంలో భగవద
స్వేచ్ఛకు లింగమైన రీతిలో భక్తితత్వాన్ని
బోధించారు శ్రీరామకృష్ణులు. ఈ నేపథ్యంలో
శ్రీరామకృష్ణ భగవాన్ కృష్ణులకు ముందీ శాన్సి
ఉపదేశాలను 'రామకృష్ణ భక్తి సూత్రాలు'గా
సులభరీతిలో వివరించే ప్రయత్నం చేస్తున్నాం.

హర్షగ్రంథాలు పాఠ బాధలో బురింద హేత్వాలో
ఖురాన్ అరబ్బీ భాషలో రచించబడ్డాయి. అలాగే
శ్రీరామకృష్ణుల ఉపదేశాలు వారి మాతృభాష
ఏంగాలీలో అవిష్కృతమయ్యాయి. అవతారి
పురుషుని ముఖాః ఏలుచునీ ఆ లక్ష్మణుడో
పదేశాలను యథాతథంగా ఉద్ధరించుతూ వ్యాఖ్యా
నిస్తున్నాం. మనశశీలమంతస్సిన ఆ బోధనలను
మననం చేసుకుంటూ కృతార్థులమవుదాం.

తాగే దర్శన్ హోలె నదీ
సంకయ మిటే జాయ్.

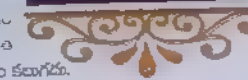
ఆయన (భగవంతుని) సాక్షాత్కారం
అయితే, సంకయాలన్నీ సమసిపోతాయి.

శ్రీరామకృష్ణ పదావ. భగవత్సాక్షాత్కారం
అయితే, సంకయాలన్నీ బోళాయి చిన్నచిల్ల
ఒకటి, చూడడం మరొకటి విస్తరించి
మాత్రా... వదహరణాల (సంహృత్) విశ్వానం కలుగదు.

సాక్షాత్కారమైతే ఇక ఏ మాత్రమూ అవసరమృతం ఉండదు.
వ్యాఖ్య: భగవత్సాక్షాత్కారం అన్నా భగవద్దర్శనం అన్నా
భగవంతుణ్ణి సాదరం అన్నా - అన్నీ ఒకటే. మనస్సు మత్స్యంలో
నానా సంకయాల కలుగుతాయి. భగవంతుడున్నాడా?
అయినను దర్శించగలమా? ఆయన సాక్షాత్కారం పేద
దుఃఖనివృత్తి అయి, చిరకాలం లభిస్తుందా? మహాపురుషులు,
శాస్త్రాలు చెప్పినది నిజమేనా?

మొదటి సంకయం భగవంతుణ్ణి దర్శించగలమా అన్నది!
ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం శ్రీరామకృష్ణులు స్వయంగా ఇలా
చెప్పారు. "భగవంతుడున్నాడు. అయినా తప్పక దర్శించవచ్చు
అయినాదపా ఎలాంటి వాడం ఆయన నామగుణానం.
'గెల్కా' అని పిలువడం ద్వారా - ఈ ఉపాయాలు నేపట్టాలి. భక్తి
ద్వారా కే దర్శనం ఏలుగుతుంది.

నీరు రెండు మూలకాల నమ్మకనం అని పాఠశాల
ఉపాధ్యాయులు చెబుతారు. విద్యార్థులు దాన్ని అంగీకరిస్తారు
కానీ ఒక మూల కాధిగా సందేహం ఉంటుంది. రెండు
వాయురూపం దాదాపు 9౭.5% ద్రిమిగా ఎలా మారుతాయి!
ఉపాధ్యాయుడు చెప్పినది నిజమేనా? కానీ ఆ విద్యార్థుల
ప్రయోగాలలో అక్విజన్ (అప్పుడని), హైడ్రోజన్ (ఉదాహరించిన)
వాయువులను సరైన పరిమాణంలో కలిపి నిజంగానే నీరు

ఉత్పన్నమైనదని కనుగొన్నప్పుడు, వారి
సంకయం తొలగిపోతుంది

మన సంకయాలన్నీ మూల కారణం
కల్పానం సర్వదానంద స్వరూప బ్రహ్మం
సాక్షాత్కారమైసంకయే అజ్ఞానం నాశనమవు
తుంది తత్వ రీతిగా సంకయాల దూరమవు
తాయి "భిద్భిత్తి వ్యాదయ గ్రంథిః భిద్భంతే
సర్వసంకయః తస్మిన్ వృక్షే సరావరో" - పర
బ్రహ్మ దర్శనమైతే సంకయాలన్నీ నాశనమవు
తాయి" అని ముందకోటినివస్తూ చెబుతోంది.

తాగే దయూ హోలె కి నా హోలెయి!
హోలె బున్సోరే లంధకారే హోలె లోరే
అనలె కి ఏకేయ ఏకేయ హోలె లంధకారే

తాయ్? ఏకేయో ఆలో హోయి.
భగవంతుని కృపతో సాక్షాత్కానిది
ఏమైనా ఉంటుందా? వెయ్యేళ్ళుగా
చికటిగా ఉన్న గదిలోకి దీపం తెస్తే,
ఆ అంధకారాన్ని కొద్ది కొద్దిగా
పోగొడుతుందా? ఒక్కసారిగా ఆ గది
అంతా వెలుగుతో నిండిపోతుంది.

శ్రీరామకృష్ణ ఉపాధ: భగవంతుని కృప
కలిగితే ఒక్క క్షణంలో అష్టపాశాలు

నడలుతాయి. ఎలాగో తెలుసా? వెయ్యేళ్ళుగా చికటిగా ఉన్న
గదిలోకి దీపం తెస్తే, ఒక్క క్షణంలో ఇందకారం పటాపంచ
లవుతుంది. గారడీ చూచావా ఒక తాడుకు ఎన్నో ముళ్ళు
వేస్తారు. తారు కొన ఒకటి దేనితో కట్టుతారు, రెండోది వట్టుకొని
ఒకటి రెండుసార్లు తాడును విరిచిస్తారు. అంతే! ముడుంట్ని
ఊడిపోతాయి. మరొకడు ఎంత ప్రయత్నించినా అలా చేయలేదు.
భగవంతుని దయ కలిగితే ఇక భయం లేదు. పిష్టవాడు
తండ్రి చేయవట్టుకొని నడుస్తుంటే, త్రింద వదవచ్చు. కానీ తండ్రి
గతక పిట్టవాడి చేయ వట్టుకుంటే ఇక భయం ఉండదు. అలాగే,
ఆయన అనుగ్రహించి సందేహాలను పోగొట్టి, సాక్షాత్కరిస్తే ఇక
చారలుండవు, బంధాలండవు.

వ్యాఖ్య: భగవదనుగ్రహం గురించి శ్రీరామకృష్ణులు ఏమడుకు
తాడు? ఏమడుకు ఇరుగుమ? అని గట్టిగా అనేవారు. అంటే,
భగవంతుని అనుగ్రహంతో అసంఖ్యం సంభవమవుతుంది.
వెయ్యేళ్ళుగా చికటిగా ఉన్న గదిలోకి దీపం తెస్తే వృష్టాంతం
చెప్పారు శ్రీరామకృష్ణులు. అంటే అనేకానేక జన్మలుగా పేరుకు
పోయిన అజ్ఞానాన్ని భగవంతుని కృప అనే జ్యోతి మూపంచలు
కే... కనుకనే భగవంతుణ్ణి అపేతుక కృపానీదువు
అంటారు. * అనుచారం: దాక్షిణీ కేవల ఆయనాపు

మనస్సునిలో నిలకెయ్యము, శుద్ధియము అయిన సుఖం కలుగుననినది, బహుముఖం నిలకెయి
నదనిన ద్విధమైన సంకల్పం కలిగివుండాలి. అలాంటి సంకల్పం నుండే మాత్స్యప్రజనిస్తుంది. హోలెయి

మూలము జూదంలో
పొందవులు ఓడిపోయారు,
కొరవులు గెలిచారు
నియమాలను అనుసరించి
పొందవులు హస్తీసామ్రాజ్యాన్ని
వదలి అరణ్యాలకు వెళ్ళారు.
మును రోజులు నడక సాగించి
కిమ్మిర వనంలోకి
ప్రవేశించారు. భయంకర
అకారంతో ఉన్న ఒక రాక్షసుడు
వారికి ఎదురయ్యాడు. "నేను

పని మంచిదైతే... సమయం మంచిదే!

- వాచామరగ, శ్రీమహానుజులు

తాను తీర్చుకోదలచిన మిత్ర
ముణం, క్రాత్య ముణం
కిమ్మరునకు అలాగే
మిగిలిపోయాయి. పుణ్య
దీనం, దైవయోగం,
తర్పణం, ఋణం లాంటి
మంచి మాటలను ఎన్ని
వాడినా కిమ్మరునకు
దక్కువలసిందేదో అదే
దక్కింది.

బాకావారు తమ్ముడిని. నా పేరు కిమ్మరుడు. నేను మనుషులను
చంపి తినేవాడను" అని తనను తాను పరిచయం
చేసుకొన్నాడు. అప్పుడు ధర్మరాజు అతనితో "మేము
పొందవులము. నేను యుధిష్ఠిరుడను, మీరు నా తమ్ములు -
భీమాద్ధను నకుల సహదేవులు. ఈమె ద్రౌపది" అని చెప్పాడు.
అప్పుడా రాక్షసుడు భీముని వైపు చూస్తూ "ఇతడేనా భీముడు?
ఇతనిని చంపాలని ఎంతోకాలంగా ఎదురు చూస్తున్నాను.
ఈ రోజు పుణ్యదీనం. దైవయోగం వల్ల ఈ రోజు ఇతడు నా
కంటబడ్డాడు. ఇతడు నా సోదరుడైన బాకావారుడిని చంపాడు,
నా స్నేహితుడైన కాడింబుని చంపి, నాని చిల్లెలు హిడింబిని
వశపరచుకొన్నాడు. ఇప్పుడు మీని చంపి మీ రక్తంతో
ఇక, హిడింబులకు తర్పణం చేస్తాను. నారి ముణం
తీర్చుకొంటాను" అని భీమునితో తలపడ్డాడు.

భీమ, కిమ్మరుల మధ్య అతి భయంకరమైన యుద్ధం
జరిగింది. భీముడు వానిని తన రెండు చేతుల మధ్య బంధించి,
మెడను వంచి, పైకి ఎత్తి గిడగిర తిప్పి, వాని దేహాన్ని సూనికి
విరచి నేల మీదికి విసిరి కొట్టాడు. కిమ్మరుడు రక్తం కక్కి
చచ్చాడు. భీముడు వాని శవాన్ని దూరంగా విసిరి పారేశాడు.
ఇది మహాభారతంలోని అరణ్యపర్వంలో ఉండే కథ.

పై కథలో కిమ్మరుడు పొందవులను చూసిన ఆ దినం
'పుణ్యదీనం' అన్నాడు; వారి కలయిక 'దైవయోగం' అన్నాడు,
భీముడిని చంపడం, అతని రక్తంతో 'తర్పణం' విడవడం తాను
ఒక, హిడింబులకున్న 'ముదాన్లు' తీర్చుకోవడం అన్నాడు.
కానీ జరిగిన విషయాన్ని బాగా గమనిస్తే మనకు తెలిసేది
ఏమిటంటే 'పుణ్యదీనం' అనుకొన్న ఆ దినం వానికి
వ్యుత్పత్తిదినం అయింది. భీముని చంపి అతని రక్తంతో తర్పణం
చేద్దామనుకొంటే వాని రక్తంతోనే భీముడు తర్పణం చేశాడు.

సర్వసాధారణంగా
మనం ఏ పని ప్రారంభించాలన్నా ఏ పండితుడినో, పూజాధిపా
సంప్రదించి ఆయన సలహాను కోరుతాం. ఆయన పంచాంగం
చూసి తిథి, వార, నక్షత్రాలను పరిశీలించి, ఒక శుభదినాన్ని
శుభంగాన్ని ముహూర్తాన్ని సూచిస్తాడు. మనం ఆయన
సలహా పాటించి పనిని ప్రారంభిస్తాం. కానీ కొన్ని
సందర్భాలలో విజయం సాధించలేం, విఫలమవుతాం.
ఎందుకంటే అలాగే చించం. తిథి, వార, నక్షత్రాలు,
ముహూర్తాలు - అన్నీ బాగున్నా మన తలంపులు, మన
పనులు మంచిని కాకపోతే దుష్ఫలితాలే ఉంటాయి.
కిమ్మరునకు 'దీనం' మంచిదని తెలుసు గానీ భీముడు తన
వారిని ఎందుకు చంపాడో తెలియదు. భీముడిని చంపాలన్న
తన ఆలోచన ప్రమాదకరమనీ తెలిసింది. భీమునికి వైవఘలం,
ధర్మబలం అండగా ఉన్న విషయం తెలిసింది. అందుకే వానికి
ఆ దుష్ఫలితి. అందుకే ఆ దుర్మరణం.

పని మంచిదైతే ఏ ముహూర్తమైనా మంచిదే!
పని చెడ్డదైతే ఏ ముహూర్తమైనా చెడ్డదే!
మంచి పనిని వాయిదా వేయరాదు.
చెడ్డ పనిని వెంటనే వేయరాదు!

సర్వశక్తి సంపన్నుడు, సర్వజ్ఞుడు అయిన భగవంతుని
పేర్లతో పని, ధర్మాన్ని అనుసరించి, సత్కాహింసలను పాటించి
ప్రతి విషయమూ మంచిదే! ప్రతి దినమూ పవిత్రమైనదే!
ప్రతి ఘడియూ శుభమిడియే!

భీమునికి అనుకూలం - ధర్మం, దైవం. అది రెండూ
అనుకూలమైతే, ఎది ఎట్లా ఉన్నా విజయం మనదే. ఆధ్వర్యం
మహాభారతం మనకు చేసే బోధ అదే. ✽

మహాపురుషుని సాన్నిధ్య స్మృతులు

- స్వామి అర్జునాచార్యులు

"మహాపురుషుని మిగులకాదు" అనే పద్యం పెద్దవాడిలా చెప్పి
ఇచ్చే వారు పెద్ద మనసుతో చేస్తే దీనిని కూడా పెద్ద మనసు
అవుతుంది. దీనిని మనసులో చేస్తే పెద్దమనసు కూడా
దీనివైపోతుంది. ఈ వాడు గీతానుగా వాలంటే దోర్లంబం, దాసుని
అపరదలతో మామి అనుష్ఠానం వేదాంతం వాణ్ణి స్వామి

సాన్నిధ్యం అది శంకరాచార్యులు 'వివేక చూడామణి'లో ఇలా
చెప్పారు - "దుర్గుణం త్రయమేవైతత్ దైవానుగ్రహ హేతుకమ్,
మూలవృత్తం ముముక్షుత్వం మహాపురుష సంత్రయమ్" -
'విశ్వంలో ఈ మూడూ దుర్గుణమేనని, ఆ విశ్వేశ్వరుని అనుగ్రహం
వల్ల మూలమే సంత్రయించేది. మునుష్యుత్వం - మనిషిగా
జన్మించడం; ముముక్షుత్వం - మోక్షార్థం
పొందాలనే ఆకాంక్ష మహాపురుషుల సంత్రయం - మహాత్ముల సాన్నిధ్యం. శ్రీరామకృష్ణ
మహాసంఘం 13వ సర్వాధ్యక్షులు అయిన వరమ
పూజ్య స్వామి రంగనాథానందజీ మహారాజ్
వారిని స్మరిస్తే పైశ్చికమే గుర్తుకు వస్తుంది.

హైదరాబాద్ రామకృష్ణ మఠంలో పూజ్య
స్వామిజీ రోజూ కొబ్బరికోట మధ్యస్థుల దోహదో
నడిచేవారు. వారు నడుస్తూంటే 'స్వర్గవృత్తి
జగన్మోక్షాత్ పింజరాదివ కేసరీ - జీవన్ముక్తుడు
మాయా మోహ జగత్ కాలాన్ని ఛేదించి
సింహంలా ఆత్మసాక్షాత్కారంతో విహరిస్తాడు'
అనే శ్లోకం గుర్తుకు వచ్చేది. మఠం అంతా వారి అర్వాత్మిక శక్తి
ప్రకంపనలతో కంపిస్తోందా? అనిపించేది. స్వామిజీ అజాను
బాహువు, వారి నుదురు, చెవులు, చేతులు, కాళ్ళు, పాదాలు కూడా
అన్నీ పెద్దవే! శంకరాచార్యుల మేధాశక్తి వివేకానందల అత్యుత్కృతి,
దేశభక్తి, శ్రీరంగనాథస్వామి (ముహూర్తవిష్ణు) విశ్వవ్యాపక చైతన్య
దీప్తి - అన్నీ సమ్మిళితమై నడుస్తున్నాయా? అని అనిపించేది.
పూజ్యస్వామిజీ పూర్వకము నామధేయం - శంకరన్
దైవీప్రభా అదిశంకరుల జన్మస్థలమైన కేరళలోని 'కాలిడి'
గ్రామానికి దగ్గరే ఉన్న 'త్రేక్కూర్' అనే గ్రామంలో స్వామిజీ
జన్మించారు. "When I sit and speak I am Shankara
When I lie down I am Ranganatha" - నేను కూర్చొని
ప్రసంగించేటప్పుడు శంకరుణ్ణి, తయైంది ఉన్నప్పుడు
శ్రీరంగనాథుణ్ణి అనే వారి హాస్యం!

చిన్న పనినా పెద్ద పనున్నుతో... పూజ్య స్వామిజీ మఠం
సర్వకార్యాలకు దీక్షాపూర్వకం అడుగుతున్న నిమిషాలయి,
సర్వి మహాకాయలు గాలికి రాలిపడి అంతా పూజ్యమైపోయి
శ్రద్ధతో చేతిలోకి తీసుకుని వంటకాలకు చెల్లి 'ఇది గార్లవీరని

కొన్ని పెద్దలు చెట్లు చాలా ఎక్కువగా పెరిగి
పోయాయనీ, అర్థంగా ఉన్నాయనీ స్వామిజీ తన
సమయంలో గార్లవీ ఇన్స్పిర్డ్ స్వామి వాటిని
నరికివేయించారు తిరిగి వచ్చిన తరువాత అది
యోగం స్వామిజీ అతల్లి పిలిపించి "You have
not cut the bamboo trees but you have
cut my hands. This is Math. We want
a forest here. What harm those trees
have done to you? - నువ్వు నరికివేసి
వెదురుచెట్లను కారు, నా చేతుల్ని ఇది మఠం.
నరికివేస్తేనంటా ఉండాలి. ఈ చెట్లు నీకేమీ చేసిన
చేతాయి?" అని మందలించాననీ, ఆ స్వామి
సాక్షాత్పదే క్షమాపణపేడుకున్నారు!

పూజ్య స్వామిజీ ఉపాధి మెసూరు రామకృష్ణ మఠం నుండి
రామకృష్ణ మఠం తీసుకొచ్చి, ఆ విత్తనాల పొద్దుల నాకు
Evening glory అనే వాడూ అందమైన
పూజ్యనాలు. ఈ చెట్లపూలు తెలుపురంగులో ఇంత పెద్దవిగా
పూలు పూలు. రామకృష్ణ మఠం నుండి వచ్చిన
చేవాలయ ప్రవేశమార్గం దగ్గర రెండు వైపులా ఈ విత్తనాలు
రామకృష్ణ సంఘ ఉపాధ్యక్షులైన పూజ్య స్వామిజీ
నామ సంస్కరంగా తీసుకురావడం, అంత శ్రద్ధతో
నాకు అర్పించి, అనందం కలిగించాయి.
ఈ విత్తనాలు చెట్లయి, పెద్ద పెద్ద పూవుల
శ్రీరామకృష్ణుల దేవాలయం రెండు వైపులా
గోడలకు కంచె మీదగా పాకుతూ ఈ తెల్ల పూవులు
సాయంత్రానికి ఎంతో దివ్య శోభనిస్తూ, 'అవతార వేరిస్తుని
అరణికి మేము సిద్ధమే' అని తలపాటుకున్నట్లు అనిపించేది
పూజ్య మహారాజ్ సాయంత్రంపూట అలా నడుస్తూ ఆ పుష్పాలను,
తీగలను చాలా (పేమతో) చూసేవారు. ✽

(మిమంసా 15వ స్థాయి రంగనాథానందజీ బయటికి)

వస్తు వినియోగ దోషం

శ్రీమతి భవానీదేవి చాళా త్రిపుర సుందరి

ధర్మం నాలుగు పాదాలతో నడుస్తుంటే అధర్మం ఎక్కడుంటుంది? అధర్మం లేని చోట కలి నిలబడలేదు. ఎవరి ఇంట్లో అయితే దైవశక్తి పెద్దల యందు భక్తి మంచి నడవడిక ఉంటాయో అక్కడ కలికి ప్రవేశం ఉండదు.

ధర్మరాజు పాలనలో కలికి ప్రవేశం లేదు. పరీక్షిత్తు కలిని చంపబోయినప్పుడు కాళ్ళమీద పడి ప్రాణభీక్ష పెట్టమని అనుగుతాడు. కలిని తన రాజ్యం నుండి దూరంగా వెళ్ళిపోవ్వంటాడు పరీక్షిత్తు మహారాజు 'ఎటు చూసినా నీ రాజ్యమే ఆక్రమించి ఉంది. అడవులు, గుట్టలు, నదులు అంతా ఆక్రమించి ఉన్నావు. నేనుండడానికి ప్రదేశమే లేదు' అన్నాడు కలి. పరీక్షిత్తు ఆలోచించి ప్రాణహింస, జూడం, వ్యభిచారం, పాపం, అసత్యం, మదం, కామం, హింస, చైరం అనే తొమ్మిది ప్రదేశాల్లో నివసించమన్నాడు.

పరీక్షిత్తు మహారాజై కూడా కలిని ఎందుకు చంపలేదు? కలియుగంలో ఒక విశేషం ఉంది. పాపాలు చేసినప్పుడే పాపం కలుగుతుంది. కానీ 'పుణ్యం చేస్తాను' అని అనుకోగానే పుణ్యం కలుగుతుంది. బలత మంచి అవకాశాన్ని మనస్కి ఎలా వదులుకుంటాడు? పుణ్యాలే పొందుతాడు అనుకుని కలిని వదిలేశాడు పరీక్షిత్తు.

ఒక గృహస్థు ఒక స్వామిని భోజనానికి పిలుస్తాడు. వెండి కంచంలో వడ్డిస్తాడు. భోజనం చేశాక స్వామి కంచాన్ని కడిగి, తన జీతంలో వేసుకుని వెళ్ళిపోతాడు. అది చూసి గృహస్థు తన పాపం పోయిందనుకుని ఊరకుంటాడు. సన్యాసి తిరిగి తిరిగి సాయంత్రం ఒక నది దగ్గర కూర్చోని అనుష్ఠానం చేసుకుంటామని విధిపాతి కోసం జీతంలో చెయ్యి పెట్టాడు చేతికి వెండి కంచం తగులుతుంది అని అది వెండి కంచం తనదనుకు తెచ్చాడో తిరియతి దివ్యదృష్టితో దాని వదిత చూస్తాడు గృహస్థు తాను దొంగతనం చేసి తిరిగి

వెండి కంచంలో భోజనం పెట్టడం వల్ల ఆ సంస్కారం సన్యాసిలో ప్రవేశించింది.

పరీక్షిత్తు మహారాజు వేటకు వెళుతూ తాత భీమసేనుడు గతంలో జరాసంధుణ్ణి చంపి తెచ్చిన మణులు పొదిగిన బంగారు కిరీటాన్ని ధరించాడు. అది ధరించగానే ఆయనలో రజోగుణం ప్రవేశించింది. వేటాడి అలిసిపోయిన పరీక్షిత్తు దాహంతో చుట్టూ చూస్తాడు. నిశ్చలంగా తపస్సులో లీనమైన శమీక మహర్షి కనిపిస్తాడు. ఎన్నిసార్లు పిలిచినా పలకలేదన్న కోపంతో ఒక వచ్చిన పాముని తెచ్చి ఆయన మెడలో వేస్తాడు. శమీక మహర్షి కొడుకు శృంగి జరిగినదాన్ని తెలుసుకుని తపస్సు చేసుకుంటున్న తండ్రిని అవమానించాడన్న కోపంతో అనాటికి విడవ రోజు తక్కువది విషంకో

రాజు దగ్గరమన్నాలని శమిస్తాడు. పరీక్షిత్తు మహారాజుకు జరిగినదేమీ తెలియదు. రాజమందిరానికి రాగానే కిరీటం తీసి ఒక్కసా పెడతాడు. అప్పుడు ఆయనలో ఉన్న రజోగుణం తగ్గి, తాను చేసిన పనిని తలుచుకొని సత్కార్యాచరణ పొందుతాడు. అప్పటికే జరగవలసినది అంతా జరిగిపోయింది. అసలు విషయం శమీక మహర్షి శిష్యులు వచ్చి తెలియజేస్తారు. మహారాజు ఉత్తమ సంస్కారం కలవాడు కనుక తనకు మంచి జరిగిందనుకున్నాడు. మరణం ఎప్పుడు సంభవిస్తుందో ఎవరికీ తెలియదు. తనకు తెలుసు కనుక, ఊగివచ్చేంతలో సమయాన్ని సద్వినియోగపరుచుకోవాలనుకున్నాడు.

పవిత్రమైన భారతదేశంలో పుట్టినవాడు, వరమ భాగవతోత్తముడు, అశ్వమేధయాగం చేసినవాడు, సదాచార సంపన్నుడు, రాజనీతిజ్ఞుడు, రాజకులభూషణుడు పరీక్షిత్తు మహారాజు శాపాలకు ప్రతిశాపం అప్పులని సమర్థుడై గోవులకూ, దేవతలకూ, బ్రాహ్మణులకూ అపకారం చెయ్యకూడదు, మేకల ఆయనను ఆపింది. పరీక్షిత్తు మహారాజు కలిగినదాని వస్తువులను వాడడం వల్ల విశ్వాత్మ కోల్పోయాడు. అదే ఆయనకు శాపమైంది. కాబట్టి సాధనలు అపసేయితులకు దూరంగా ఉండాలి అన్నాయంగా నుపాదించిన వాటిని స్వీకరించకుండా జాగ్రత్తపడాలి.

భీరవాణి

పూర్ణత్వమే మన సహజగుణం

సోదరులారా! మనం వాగా గ్రహించవలసిన ముఖ్యమైన భవిష్యత్కాలంలో మనం ఎల్లప్పుడూ అనుభవించవలసినది ఈ ఒక్క విషయమే ఆనీ మీకు తెలుపుతున్నాను మీరు దీన్ని చక్కగా గ్రహించాలి నా ప్రార్థన దివారాత్రాల్లా తాను పూర్ణుడననీ మనం చెప్పా ఉండే మనిషి వల్ల ఎలాంటి శుభమూ కలగబోదు మనుష్యుడు దేయించవచ్చు తాను దుఃఖితుడననీ అధిముడననీ, పనికిమాలిన వాడిననీ భావిస్తూ వుంటే అతడు పనికిమాలినవాడే అయిపోతాడు సేన్యా మహర్షి నేను ప్రయోజకుణ్ణి అని అనుకుంటే అలాగే అవుతావు. ఈ మహాసత్వాన్ని గుర్తు పెట్టుకోవాలి.

మనం ఆ ఎన్నోకత్తిమయ్య, బీదలం, మనం ఆ అఖండ దివ్యాగ్నిలోని రవ్వలం మనం పనికిమాలినవారం ఎలా అవుతాం? మనం దేన్నైనా చేయగలం. ఈ ఆత్మ విశ్వాసం మన పూర్వజుల వ్యాధియూట్లో ప్రకాశించింది. వాగరకతా ఫిప్పర్నిలో వారిని ముందుకు తీసుకొని వచ్చిన క్రియాశక్తి ఈ ఆత్మవిశ్వాసమే! మనకు శ్రష్టత్వం వాటిల్లితే, దోషం చేకూరితే, నా మాటలను గుర్తుపెట్టుకోండి - తనపై తాను విశ్వాసం పోగొట్టుకోవడమంటే భగవంతుని పట్ల విశ్వాసం పోగొట్టుకోవడమే! ఈ అంతర్యామి ప్రతి పరమాణువులో వెలసి, నీ శరీరమంతటా, నీ మనస్సులో, నీ ఆత్మలో ఓతప్రోతంగా, (పదుగుపేకగా) వ్యాపించి ఉన్నట్లు నీవు విశ్వాసిస్తే ఇక అధ్యయనపడం ఎందుకు? నేను ఒక చిన్న నీటిబుడగను కావచ్చు; నీవు పర్యటోత్తంగ తరంగానివి కావచ్చు. విచారమెందుకు? ఆ అనంత సాగరం నీకు, నాకు కూడా ఆధారక్షేత్రమై ఉంది.

కాబట్టి నా సోదరులారా! ఈ జీవప్రదమైన, మాన్యమైన, ప్రభావవంతమైన, మహాసిద్ధాంతాన్ని మీ దిద్దలకు వారు పుట్టినవాటి నుండే బోధించండి. మీరు వారికి అద్వైతం నేర్పనక్కర్లేదు; ద్వైతమే బోధించండి; లేక మీ కిష్టమైన ఏ మతానైనా బోధించండి. ఏది

బోధించినా - భారత దేశమంతటా ఆత్మ యొక్క పూర్ణత్వం గూర్చిన ఈ సిద్ధాంతమే శాశ్వతమై నిలువగలదు. దీన్నే సకల సంప్రదాయాలూ విశ్వసిస్తున్నాయి. ఆ మహాతత్వవేత్త కపిరాచార్యులు చెప్పినట్లు, జీవాత్మ స్వభావం చేతనే పవిత్రమైంది. కాబట్టి, మన తత్వవేత్త లందరూ పవిత్రలే మన స్వభావమనీ, పూర్ణత్వమే మన సహజగుణమనీ అంటారు. అంతేకానీ, అపూర్ణత, మాలిన్యం మన స్వభావం కాదు.

ఒక మహర్షి ప్రాణావసానకాలంలో తన మహా కార్యాల నన్నిటినీ, తన మహోత్తమ సంకల్పాలనన్నిటినీ జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోమని తన మనస్సును హెచ్చరించాడట! తన దోషాలనూ, లోపాలనూ జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోమని మనస్సుకు చెప్పలేదు. చూశారా! మహాహరమైన ఈ ఉదాహరణను ఎన్నడూ మరువకండి. లోపాలా... ఉంటాయి! దుర్బలత్వమా... ఉంది! తీరుతుంది! అయినా, మీ యథార్థ స్వభావాన్ని నిరంతరం జ్ఞప్తిలో ఉంచుకోండి. మన దౌర్భర్యాన్ని పోగొట్టుకోవడానికి ఇది ఒక్కటే మార్గం! మన దోషాలను నివారించుకోవడానికి ఇది ఒక్కటే తోపాది!

భగవంతుడు అవతరించడానికి ముగ్ధకారణాలు ఉండవు. భగవద్గీతలో చెప్పినట్లు ఎప్పుడెప్పుడైతే భగ్ధాని సంభవిస్తుంటే, అప్పుడప్పుడు భగవంతుడు స్వయంగా మానవరూపం దాల్చి భగవద్భక్తలను తిరిగి చేస్తాడనేది ఒక కారణం. దేవ మూర్త్యంతో, చంద్ర సప్తతి కూడా అనుబంధరూపం అయిన జగద్గుణి ప్రపంచాన్ని కాపాడేందుకు మరలు మరల ముని రూపాల్ని ఉపయోగించు అవతరించడంనే అత్యంత స్పష్టం చేసింది.

ఇక రెండో కారణం 'ఆధ్యాత్మిక సాధకుల మార్గదర్శనం చేసేందుకే నిరాకార పరబ్రహ్మం రూపుదాల్గి సాకారమును తుండ'ని శ్రీరామమూర్త్యాచార్యుని సినీలో పేర్కొనబడింది. భక్తుల కొరకు భగవంతుడు స్వయంగా వస్తున్న అపూర్వ భాగవతోపలీ కూడా అంది. అయితే ఇందులో రెండు అంశాలకు గమనించాలి 1 భక్తుడు భగవంతుడి సాకారరూపంలో సన్నిహితుని కోర్కెపొందు 2 భగవంతుడు కూడా భక్తుని ప్రేమను అంతే ఆనందంగా స్వీకరిస్తాడు ఈ రెండు కారణాల వల్ల భగవంతుడు మానవాళికి దాటసార్లు భగవంతునికి భక్తుని వల్ల గల వాళ్ళల్లో భక్తునికే భగవంతుని ఎలా ఉన్న పేరు కలగలిసి ఒక లీలకు దోహదపడుతుంది ఈ కోణంలో మనసు మార్పుచేసి తీసికొనికి సంబంధించిన విషయాలను మనసులో సూక్ష్మతతో చూడాలి చూడాలి

[illegible]

బ తల్లి ను వాసికడను దాని దిగియున్న
 సాధారణరీతిగా దూకే అమలు అర్థ. పోయేటే దీనికొక్క
 వర్గత వదిలివెళ్లును అమలుకు కలిగిన అదృష్టం కలిగి
 అనుభవాలు సమర్థి క్రింది మున్నె ఎంతో దీర్ఘకాలంగా
 తోస్తూ అలాగే నాడు పెళ్ళాననుచు చరిత్ర చరిత్ర వున్న
 ఎంతో సాహసోపేతంగా గుర్రాడు కలిగించే దీనిగా తోడ్పడు
 ఇలాంటి అనుభవమే అయ్యి పోయిన రోజును మున్నె ముగి
 కలుగును భారతదేశమంతా పోయినట్లే అయ్యి ఉన్నానా
 ఒక సాధారణ గృహిణికి ఆమె తోడ్పడు సాధారణ దీర్ఘ
 గుంటిని కలుపుకున్నా వలెను నన్ను కట్టుకు దిగుకున్నా
 గుంటినికొకటి చేత మూడుమూ ప్లీగా ఆమె కలిగి దాని

ఇలాంటి సాధారణ జీవనం గడిపే స్త్రీలో దివ్యత్వం దాగి ఉందని గ్రహించడం సాధ్యమేనా?

జనరాలింటిలో ఉన్న గ్రామస్థులు కూడా అమ్మనుడిమన
జర్రం చేసుకోలేకపోయారు వారికి ఆమె ఒక అక్కగా అత్తగా,
మేనకోడలిగా లేదా అమ్మగా మాత్రమే కోరింది ఆ
గ్రామస్థులలో ఒకరు అమీను ఇలా ప్రశ్నించారు 'నిన్ను
చూసేందుకు ఎంతో దూరాల పుడి జనం వస్తున్నారు అయితే
మాకు ఇది ఏమీ కర్రం కావడం లేదు, నీవెవరు?' అని దానికి
అమ్మ పూర్వనామినాని నీకు అర్థం కాకపోతే మిత్రులలో
ఒకరిరచనా నీ సేవారు లే, నీవూ మీకు అలతో అనా నానూ

అద్భుతం
అమృతం
జీవితం
- స్వామి వర్ణనానంద

ఒకప్పుడు అలెగ్జాండర్‌కి అనే ముఠా ముగ్గురు కావాలి
 కాదును కారణమేమో అందుకొన్ని వేలకు అలెగ్జాండర్‌కి
 ఒక టూ దున్నాను వరుస కాకు, నేను అప్పు కావాలి
 లేదు అనుకుంటే దానికి నూతన లావా పాపాపాపానా పోతే
 అప్పు చేస్తానని అనుకుంటే అప్పుకుంటున్నాను నీవు నా
 అప్పుకు నీవు చెప్పే కారణము అప్పు అని అనుకుంటే
 నాకు అప్పు కావాలి అనుకుంటే అప్పుకుంటాను అనేసినప్పుడు
 అప్పు కాదు అప్పు కాదు అనుకుంటే అప్పుకుంటాను అనేసినప్పుడు
 అప్పు కాదు అప్పు కాదు అనుకుంటే అప్పుకుంటాను అనేసినప్పుడు
 అప్పు కాదు అప్పు కాదు అనుకుంటే అప్పుకుంటాను అనేసినప్పుడు

[illegible]

తిథి ప్రకారం దీపావళి 13వ తేదీ

ಸದಿವಾರಂ *ಶ್ರೀಕಾರದಾವೇವ ಜಯಂತಿ

ఆ మూత మనందరికీ అసంతృప్తి అనందాన్ని సృష్టించును. శారదామాత హిమంలో తన పిల్లల కష్టాలను చూడలేక సాధారణ స్త్రీ లాగా కంటిలో పడింది.

ఆ మాత్ర సౌందర్య లాభాకరీ" అనెదమో సౌందర్యా
కలిగి ఉన్నది అయితే శారదామాత రూపంలో సౌందర్యా
పూర్తిగా వెల్లడి కానుచున్నది. శ్రీరామకృష్ణుడు గోలాపమాతతో
ఈ విధంగా అన్నారు. ఆమె శారద గురుత్వమే వ్యాపించి
అందరినీ దేవుడు వచ్చింది అయితే దేవసారీ తన సౌందర్యా
చరిత్ర పెరిగినది అయితే విజ్ఞానవిమర్శ దేవసారీల
కదావోమాత అయ్యి రూపా మనసుల ఆత్మలను కలిగి

[illegible]

అయ్యే గానా రహి - ఎవరిని భోజనం? ఆ సమయం
వచ్చినప్పుడూ పిత్తవలననే తాళలే? అదేమిటా? అ
అలాంటి వాటిని ఏమిటా పిత్త అయితే కరెండా వల్లా ఇవ్వడం
అప్పుడేమిటా? లేదు. మళ్ళీ కొంచెం ప్రీ మెంట్ లో తక్కువ
సెల్ల్యూలజ్ ట్రేస్ వల్లనే వాగుంటుంది అదంతా అలాంటి కేసులను
ఎదుర్కొంటే ఉపయోగం అవుతుంది కరెండా ఇవ్వడం అనేది

తీయికకుండా వాటిని శ్రీరామకృష్ణులు తీసివేసారు. మెలకువ
పడ్డాక అది గమనించిన ఆమె వివేచన మొరలుబిట్టింది
ఇలా పెంచుకు భాధపడను? ఆమె నిజభక్తుల్ని నారాచర్య-
విధిత-భూషణకరి కూడా మరి ఆమె ఏలూరు పవన అర్చన
చేసుకోగలను"

ఆ దివ్యమాత బ్రహ్మరూప భూమివల్ల ఆసుట పుష్కన్త
త గుండ్రం దాచి మునుముగ్ధ సుహృత్కళి అలాగాటి ఆము
శారదామాలికా కలకర్తా దీక్షితకేరందాని సుహృత్కళి అతి
దీప్యమాన మనః పెద్ద గుడిమీద అలాటి దివ్య గదిలో
నిలబడిన ఆ అల్లి గుడిమల గుడిమల మెరుక శాధారణ
మూలకల మునుముగ్ధా అలకలక దాసరింక అంటే ఇట్టి
మెరుమూలు ఇది తీసు భూమిని గీచి పక్కటి నదిరగుల!

[illegible]

35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554

[illegible]

మొగ్గ - 4325 పేజీ

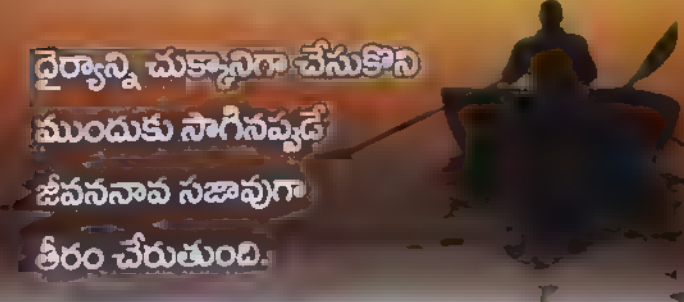
ప్రపంచంలో ఇప్పుడు సగం మంది నాన్నలుగానో లేదా అమ్మలుగానూ (భగవంతుడున్నాడని చెప్పలేం, లేదని చెప్పలేం అనేవారు) గానో ఉన్నారు. కారణం భగవంతుడి గురించి ఆలోచించే సమయం మనిషికి లేదు. దేవుడు ఈ ప్రపంచాన్ని సృష్టించి దుఃఖం, ఇబ్బంది, బాధలు, ఇబ్బంది అనంతాలు ఎందుకు ఉన్నాయని వారి భావన. అంటే మన ఆలోచనలకు అనుగుణంగా ఉంటే దైవమున్నట్లు, లేకపోతే లేదు. కానీ మన అవగాహనలో ఇంకా పరిణామం రావాలని మాత్రం మనకు ఎన్నడూ అనిపించదు. ప్రశ్నవేసినంత తొందరగా సమాధానం రాదనీ, కొంత కాలం, తవన్న అవసరమనీ మనం గ్రహించాలి.

సాంకేతిక పురోగతిపై ధౌళికంగా మనిషి జీవితాన్ని కొద్దిగా సుఖవంతం చేసేందెలా కానీ దుఃఖాన్ని మాత్రం ఏమీ తగ్గించలేక పోయింది. విలాసాల పెరిగాయి. ధన ప్రాధాన్యం పెరిగింది. ఆదాయం పెచ్చుగా ఉంటేనే జీవితం సుఖకరంగా ఉంటుందన్న భావన మనలో పాదుకుంది. కుట్రలుగా ఎదిగి విలాసవంతమైన జీవితం గడపడానికి కాదు గదా కనీసం మధ్యతరగతి జీవితం గడపడానికి కూడా అవిశ్రాంత ప్రయత్నం చేయాల్సిన పరిస్థితి మనది.

జంతువులు మనకన్నా నిర్భయంగా ఉన్నాయేమో!
అడవిలో నింహం తనకు అకలెనప్పుడు మాత్రమే వెంటకు బయలుదేరుతుంది. దొరికిన జంతువును తిని తన అకలి చల్లార్చుకున్న తరువాత మళ్ళీ అకలి అయ్యేదాకా ఇంకొక జంతువు దానికి గుర్తురాదు. గుహలో విరామాన్ని అన్నాడిస్తుంది. 'నేను తీరుబడి లేకుండా ఉన్నాను' అని మాత్రం బోర్డు పెట్టడు. రేపటి ఆలోచన.. అంటే రేపు తనకు మళ్ళీ అవసరం దొరుకుతుందో లేదోనన్న సంశయంతో మరో జంతువును చంపి మరుసటి రోజుకు దాచుకోడు. ఇక రేపటి రోజు గురించే ఆలోచించని జీవికి 'వార్తకంటే ఎలా జీవించాలి? ఏ జాంతుల్లో దీపిడిట్లు పెట్టుకోవాలి? పంభను ఎలా నస్తుంది?... ఇలాంటి ఆలోచనలే ఉండవు. ఆ జీవి సదా వర్తమానంలో ఉంటుంది. గంభీరంగా ఉంటుంది. ప్రశాంతతను అనుభవిస్తుంది. భగవంతుడి మీద పూర్తి విశ్వాసమున్న జీవిగా జీవిస్తుంది. నన్ను సృష్టించిన నా తండ్రీకి నా అకలి తీర్చడం ప్రథమ కర్తవ్యం' అన్న ధీమాను ఒకటోస్తుంది.

ఒక విధంగా చూస్తే మనిషికన్నా నిర్భయంగా జీవితాన్ని గడుపుతుంది. నింహమే కాదు, మిగతా జీవులకు వేటికీ రేపటి గురించిన ఆలోచన, ఆదుర్దా ఉండదు. వర్తమానాన్ని విస్మరించి నిరంతరం గతంలోనో లేదా భవిష్యత్తులోనో జీవించే మనిషి మనసు లాంటి చిత్రమైన మనసు వాటికి లేదు. అందుకని మనిషికన్నా ఎక్కువ ప్రశాంతతను పొందుతున్నాయి. మనకన్నా వాటికే భగవంతుడి మీద ఎక్కువ నమ్మకముందనిపిస్తుంది! మనిషి జీవులన్నింటిలోకీ నర్తకత్వం జీవి అని పేర్కొంటారు. మరి జంతువులకన్నా మనం ఏ విధంగా ఉన్నామంటే వాటికన్నా మనకే ఎక్కువ భయాలు ఉన్నాయి కదా!

భయం లేని మనిషి లేదు... భయంలేని మనిషి ఈ ప్రపంచంలో ఎవరూ లేరు. నేడు మనల్ని భయంతో కుంగదీస్తున్న విషయాలు అనేకం. వివేకానంద స్వామి 'మనిషి దుఃఖానికి కారణం ఈ భయమే. భయమే మృత్యువు, భయమే దైన్యం, భయమే పాపం' అని అంటారు. మనం జాగ్రత్తగా విశ్లేషిస్తే 'మనిషి పాపం

**దైత్యాన్ని చుక్కానిగా చేసుకొని
ముందుకు సాగినప్పటికీ
జీవననావ సజావుగా
తీరం చేరుతుంది.**

జీవనయానంలో అసలు పాఠం

శీలంలో శీలభ్రష్టత భయం, శరీరానికి మరణభయం; భూమిపై అన్నీ భయంతో కూడుకున్నవే. వైరాగ్యమే మనిషికి అభయాన్ని ప్రసాదిస్తుంది" అని అంటారు.

భర్తృహరి మహారాజు జీవితాన్ని ఎన్నో కోణాల నుంచి విశ్లేషించాక చెప్పిన మాటలివి. కానీ ఈ ప్రపంచంలో మనిషి దేనిపైనా మమకారాన్ని పెంపొందించుకోవడానికి లేదు. మరి మనిషి ఏం చేయాలి? తనను తాను అధ్యయనం చేయాలి. అప్పుడు సమగ్రజ్ఞానం కలుగుతుంది. కానీ అది అంత తేలిక కాదు. నిజానికి ఈ అధ్యయనానికి అవరోధాన్ని కలిగిస్తున్న పరిస్థితులనే మనం మాయ అంటారు.

సమగ్ర జ్ఞానాన్ని పొందటం ఎలా? : భర్తృహరి విశ్లేషించినట్లు వైరాగ్యం ద్వారానే అభయాన్ని పొందుతాం. వైరాగ్యానికి వివేకమే మూలహేతువు. వివేకం ద్వారానే విజ్ఞానం సాధ్యమవుతుంది. విజ్ఞానమే సర్వదుఃఖావరోధి. అధ్యాత్మిక జ్ఞానానికే విజ్ఞానం అనిపేరు. అందుకనే అన్ని దానాల్లోకి పారమార్థిక జ్ఞానదానం

- స్వామి శిలికంఠానంద

ఉత్తమోత్తమం అని మహా భారతంలో వ్యాసమహర్షి వైశ్ణవ మునితో అంటారు. అలానే వివేకానందుడు కూడా దానం గురించి మాట్లాడుతూ జ్ఞానదానమే సర్వోత్కృష్టం అంటారు. భరతఖండంలో నిరంతరం ఈ పరావిద్య దానం చేయబడుతూనే ఉన్నది. ఐతే దురదృష్టవశాత్తు ఈ దానాన్ని స్వీకరించడానికి కావలసిన సంస్కారం (సత్త్వగుణం, అంతర్బుధి, నిష్కల మార్గాన్ని అవలంబించే శక్తి) అందరికీ లేదు.

ప్రపంచాన్ని అన్వేషించడం ఎలా? : సంసార సముద్రంలో మనం ఎలా ఈ జీవన నౌకను నడపాలి? అన్నది ప్రశ్న. సర్వం ఏదో భయంతో కూడుకున్న ఈ ప్రపంచాన్ని పట్టుకొని ఉండటం అవివేకమని మనకు ఇప్పుడు అర్థమైంది. ఐతే అందరికీ తీరమైన వైరాగ్యం కలగడం అంత తేలికకాదు కాబట్టి, రెండో మార్గంగా మనం భగవంతుడిని అలంబనగా చేసుకొని జీవితాన్ని గడవడం నేర్పాలి. మనం ప్రయత్నం చేసేటప్పుడు ఆయన ఉపకరణంగా భావిస్తూ చేయాలి. మనం సాధించిన ప్రతి విజయం వెనక దైవాను గ్రహం ఉందనీ భావించాలి. అంతా స్వీయకృషితోనే సాధించామని విర్రవీగకూడదు. జయహోజయాలను రెండింటినీ సమంగా స్వీకరించాలి. ఏది కలిగినా మన మంచికే అని తెలుసుకోవాలి.

భాగవతంలో కుచేయదు ధనసహాయం కోసం శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ దగ్గరకు వెళ్తాడు నోరు తెరిచి తానుగా ఏదీ అడగలేక పోతాడు. ఐనా ఆ దేవదేవుడు, ఆ విప్రుడు ఎందుకొచ్చాడో తెలుసు కొన. ఆయన అడిగకుండానే సర్వసంపదలను అనుగ్రహిస్తాడు అన్నది ఆ విప్రుడు మాధవుడి అనుగ్రహానికి ఎంతో సంతోషపడి అపారాధాలను మనిషికి ఎసరిపడలు నమకారాలన్న భగవంతుడి అనుగ్రహమే మార్గమని వక్కాణిస్తాడు. 'శిలపితృ' త్వరపై యథా స్వదత్తం సుచ్చిత్తవం ఫల్గుని భూకారం..

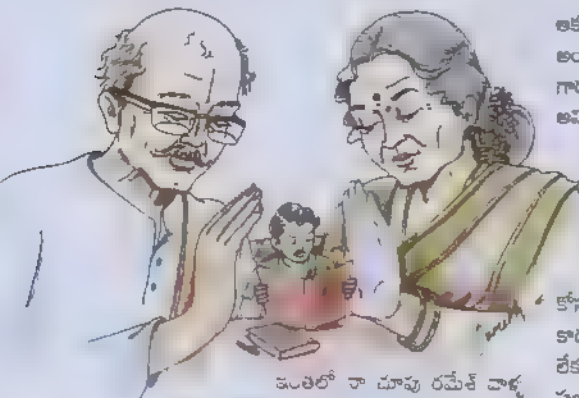
భగవంతుడు తాను మనకు ఇచ్చినది గొప్ప సంపదనా కొద్దిగానే భావించి, మనం ఇచ్చింది స్వల్పమైనా, అల్పమైనదైనా మహాదక్షిణగా పరిగణిస్తాడు' అని అంటారు భగవంతుడికి మానవుడిపై అంత అనుకంప ఉంటుంది. కానీ విశ్వాసం లేనప్పుడు మనం దైవా లంబనగా జీవించడం నేర్చుకోలేం, మనకు జీవన కళ అబ్బదు.

జీవన కళ...: జీవన కళ అంటే ప్రతి వ్యక్తి తనను తాను భగవంతుడి పరిమితంగా భావించుకుంటూ తన విధియుక్తకర్మలను చేసుకుంటూ పోవడమే. భగవంతుడే తనను ఆ పనిలో నియోగించా డని తెలుసుకొని పనిని శ్రద్ధతో, ఫలాపేక్ష లేకుండా, ఒక యోగంలా చేసుకుంటూ పోవాలి. ఇలాంటి భావం లేకపోతే 'అంతా నేనే చేస్తున్నాను' అన్న అహంభావం మనిషికి బంధాన్ని పెంచుతుంది. మమకారం పైకొని తన ఇష్ట ప్రకారం జరగనిది ప్రతిదీ దుః ఖాన్ని కలుగజేస్తుంది. జంతువులు పిల్లలను కంటాయి. కానీ పూర్తిగా తమకు తామే సహాయం చేసుకోలేని పరిస్థితిలో ఉన్నంత వరకే వాటిని కాపాడతాయి. తర్వాత వేటి దారి వాటిదే. వాటిపై మమకారాన్ని పెంచుకోవు. ప్రేమను ప్రకటిస్తాయి.. కానీ కొద్ది కాలం మాత్రమే. ఇది స్వల్పభావేక్ష లేనిదైనప్పటికీ నిజమైన ప్రేమ అవదు. ఎందుకంటే ఈ ప్రేమ నిత్యసూతనం కాదు కనుక. అందుకే ఖలిల్ జిబ్రాన్ 'సదా పృథ్విచెందని ప్రేమ, ప్రేమ అవదు' అని అంటారు.

ఐతే మనిషికన్నా జంతువులే మేలు. మనిషిలాగా అవి మమకారాన్ని ప్రేమ అనుకోవడం లేదు, మమకారంతో బాధలు పడడంలేదు. సంకానాన్ని ప్రేమించాలి. కానీ మమకారం ఉండ కూడదు. ఆ ప్రేమించడం కూడా తనవాళ్ళని కాకుండా భగవంతుడి రూపాలగా భావించి ప్రేమించాలి; నిజమైన ప్రేమలో లేతమాత్రం అపేక్ష ఉండదు. పిల్లలు వాళ్ళు కాళ్ళ మీద వాళ్ళు నిలబడ్డ తర్వాతనైనా కుటుంబీ తన మనసును భగవంతుడి వైపుకు త్రిప్పాలి. మానవుడికి మాత్రమే ఈ అవకాశం ఉంది. కానీ సమకాలీన సమాజంలో మనిషి కూడా పూర్తి ప్రాపంచిక వ్యాపారాహంతో, సంసారసాగరంలో చుక్కాని లేని నావలాగా మిగులుతున్నాడు. తన ఉన్నతజన్మ ప్రయోజనాన్ని పరిగట్టించుకోలేక పోతున్నాడు.

మనిషికి భగవంతుడికి మధ్య సంబంధం : ఒక సన్యాసిని ఒక భక్తుడు మనిషికి, భగవంతుడికి మధ్య సంబంధం ఏమిటని అడుగుతాడు. ఆయన 'మనిషి (నేను) అన్న అహం' ఉన్నంత సేపు భగవంతుడు లేదు. భగవంతుడున్నచోట మనిషి లేదు' అంటాడు. అంటే అర్థం ఈ ప్రపంచం మొత్తంలో నిరంతరం ఒకే ఒక్క సంకల్పం ఆధిపత్యమవుతుంది. అదే దైవసంకల్పం. కానీ మనిషి అహంభావం వలన 'నా వలన జరుగుతుంది' అను కుంటాడు. ప్రమాదంలో నడతాడు. తన వ్యక్తిగత ఇబ్బందులను ప్రశ్నన జెట్టి అంతా భగవదేవుడు నమర్చించాలి. నిరంతరం సులక్షణం కలిగి, తనను తాను సత్కర్మలతో నియోగించు కుంటూ ఫలితాలు అనుకూలంగా ఉన్నా ప్రతికూలంగా ఉన్నా ఒకేరకంగా స్పందించటం నేర్చుకోవాలి. అదే మనిషి జీవితంలో నేర్చుకోవాల్సిన అసలు పాఠం. అప్పుడే జీవితంలో నిజమైన శాంతి, ప్రశాంతత కలుగుతాయి. ఓ

నా చిన్ననాటి మిత్రులు రమేశ్, పీలలు తాము కొత్తగా కట్టుకున్న ఇంటి గృహప్రవేశానికి ఆహ్వానించారు. రమేశ్ ప్రొఫెసర్. పీల ఖర్చుగా వనిచేస్తోంది. ఎంతో పొడుపుగా జీవితాన్ని వెంగుతూరు శివారులో ఇల్లు కట్టుకున్నారు. అందరికీ రావడానికి వీలు కుదరాని రమేశ్ & అదీవారం గృహప్రవేశ కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. ఈ రూపంగానైనా బాజ్యమిత్రులందరినీ కలుసుకోవచ్చన్న ఉద్దేశంతో, పసులన్నీ వరులుకొని ఆ అదీవారం రమేశ్ వాళ్ళ గృహప్రవేశానికి వెళ్ళాను. దాదాపు పాతన్నీపాతల మందరమూ ఆ వేడుకలో కలిశాం. అతిథులందరూ వెళ్ళిపోగానే, చిన్ననాటి మిత్రులమందరం అరుణయట కూర్చొని కబుర్లు చెప్పుకుంటూ ఉన్నారు.

ఇంతలో నా చావు రమేశ్ వాళ్ళ కొత్త ఇంటి సామఫలకం (సేమిష్టర్) పైకి వెళ్ళింది. సెల్ఫీ గ్రానైట్ రాయిపై 'శ్యామకమల్' అన్న పేరును చెక్కి అమర్చారు. సాధారణంగా ఏ ఇంటికైనా యజ్ఞమానుల పేర్లో పిల్లల పేర్లో, దేవుళ్ళ పేర్లో, తల్లితండ్రుల పేర్లో ఓట్టుకుంటారు అయితే నాకు రమేశ్, పీలలు ఇంధువరం గురించి చిన్నప్పటి నుంచి తెలుసు. వాళ్ళ ఇళ్ళలోని వృక్షాల పేర్లకూ ఆ ఇంటి నామఫలకానికి ఎలాంటి సంబంధమూ లేదు అదే సందేహాన్ని రమేశ్తో వ్యక్తం చేస్తూ, 'రమేశ్, ఈ 'శ్యామ కమల్' నామఫలకం వెనుక మర్చమేటి?' అన్నాను సరదాగా! ఆప్పుడు రమేశ్ నవ్వుతూ 'సుధా! శ్యామరావు, కమలల పేర్లు కలిపి 'శ్యామకమల్' అని ఇంటికి పేరుపెట్టాం. నేను కాలేజీలో చదివే రోజుల్లో ఓ వృద్ధ దంపతుల ఇంట్లో ఉండేవాడిని, నీకు గుర్తుంది కదా! వాళ్ళ శ్యామరావు, కమలగార్లు' అన్నాడు నాకు ఆప్పుడు గుర్తొచ్చారు, మేము కాలేజీలో చదివేరోజుల్లో విద్యార్థులకు ఇల్లు అద్దెకిచ్చే ఆ వృద్ధ దంపతులు! అలా అద్దెకున్న వాళ్ళలో రమేశ్ ఒకడు. దాదాపు అరేళ్ళు అతను అక్కడ ఉన్నాడు

అయితే ఆ ఇద్దరి పేర్లు రమేశ్ తన ఇంటికి ఎందుకు పెట్టాడో అర్థం కాలేదు. నా సంశయాన్ని గుర్తించిన రమేశ్ తన సమాధానం కొనసాగిస్తూ, "ఆ రోజుల్లో పై చదువులు చదివేందుకు నన్ను వద్ద నుంచి వట్టదాలకూ, నగరాలకూ పంపదానికి మా వాళ్ళు అంగీకరించలేదు. ఇంటి దగ్గరే ఉండి, వ్యవసాయం చేసుకోమన్నారు. అయితే మా నాన్నకు రిటైర్డ్ పోస్ట్ మాస్టర్ శ్యామరావు గారిపై గురి. వారంటే మా నాన్నకు అమితమైన గౌరవం. నన్ను బాగా చదివించమని, మా నాన్నను ప్రోత్సహించింది అయితే నన్ను తమ పట్టుబట్టిన కాలేజీలో చేర్పించమనీ, నా బాగోగులు చూసుకునే బాధ్యత తనదేననీ చెప్పి నేను కాలేజీలో చేరడానికి ఆయన కారణమయ్యారు. శ్యామరావుగారు నన్ను తమ ఇంట్లోనే ఉంచుకున్నారు. అద్దె తీసుకోలేదు. వారి ఆర్థాంగి కమలగారు నన్ను కన్నబిడ్డలా చూసుకునేవారు. ఆ తల్లి దయ వల్ల నేను ఒక్కరోజు కూడా అక్కరికో పన్నులుండ లేదు. మా నాన్న ఆర్థిక పరిస్థితి కూడా అంతంత మాత్రంగానే ఉండేది. ఆ సమయంలో శ్యామరావు గారు తన కొచ్చే కొద్ది పింఛనుతోనే నా కాలేజీ ఫీజు కట్టేవారు" అని ఉద్యమంగా చెప్పాడు. ఇంతలో వక్రవే అన్న రాఫుల, 'నువ్వు వాళ్ళకు చిన్న చిన్న వస్తువులు చేసి పెడుతూ ఉండేవాడివి. ఎంతో సహాయకారిగా ఉండేవాడివి కదా! వాళ్ళు ఉచితంగా చేశారని ఎందుకునుకుంటున్నావు!' అన్నాడు. రమేశ్ వెంటనే "అందుకు నేనొప్పుకోను రాఫువా! వాళ్ళు నా కోసం అవన్నీ చేయాల్సిన అవసరం లేదు. వాళ్ళు ధనవంతులేమీ కాదు; పింఛనుపై జీవిస్తున్న వృద్ధదంపతులు. వాళ్ళ సహాయమే లేకపోతే నేనీరోజు ఎక్కడ, ఎలా ఉండేవాడినో తెలియదు. ఆ పుణ్యాత్ముల వల్ల నా కాలేజీ జీవితం సజావుగా సాగిపోయింది వాళ్ళ బిడారాన్ని నేనెప్పటికీ మరచిపోలేను, ముఖ్యంగా నా కాలేజీ చదువైతేయి, నిరుద్యోగిగా ఉన్నప్పుడు కూడా శ్యామరావుగారు ఎంతో అడుకున్నారు; నాలో అత్యవిశ్వాసం నింపారు" అన్నాడు. 'ఇంతకూ మీ ఇంటికి వాళ్ళ పేరు ఎందుకు పెట్టాలని పించింది' అన్నాను. ఆప్పుడు రమేశ్ "మా నాన్న నాకు అతి విలువైన పాఠం నేర్పించారు. అది ఏమిటంటే - చేసిన మేలును మరచిపోకూడదనే పాఠం! మనవాళ్ళు మనల్ని చూడడం గొప్ప విషయం కాదు. కానీ రక్షణంబంధమేటి లేని ఆ వృద్ధదంపతులు నేను పైకి రావడానికి కారకులై మానవ సంబంధాలకు కొత్త జ్వరంపెట్టి, అందాన్నీ ఇచ్చారు. ఇంటికి వాళ్ళ పేరు పెట్టమని మా నాన్న సూచించారు. నా చదువులో వాళ్ళ పాత్ర ఘనమైనది. ఆ విషయాన్ని నా పిల్లలకు చెప్పాలి. వాళ్ళు మాటల ద్వారా కాక చేతల ద్వారా అది నేర్చుకోవాలి" అన్నాడు. ఆ వృద్ధదంపతుల నదాస్వత, నా మిత్రుడి కృతజ్ఞత తలచుకొని నాకు కళ్ళు చెమర్చాయి. ✧ సేకరణ: జి. సతీష్

పి.మేఘన, కలాకాల విద్యార్థిని, హైదరాబాదు ప్రశ్న: నా స్నేహితురాలిలో ఈ మధ్య మనస్సుల్లు వచ్చాయి. అప్పుడి నుండి మేము మాట్లాడుకోవడం మానేశాం. కానీ అమెను మానవహృదల్లా వాలో ద్వేషం రగులుతుంది, ప్రతీకారభావం కలుగుతుంది. ఇలాంటి భావాలవల్ల ప్రశాంతంగా ఉండలేక పోతున్నాను. ఈ సమస్యకు ఏదైనా పరిష్కారం తెలవండి. జవాబు: మనం ఎదుటివారిని చూసి ఓర్వలేక పోతున్నామంటే మనస్సు అనే కట్టెకు, అసూయ అనే నిప్పు అంటుకుందని అర్థం. ఈ అసూయ అనే నిప్పుకు, ద్వేషం అనే గాలి తోడైతే ప్రతీకారజ్వాల రగులుతుంది.

మనస్సును దహించే మాతృర్యం

అయితే, ఈ అసూయారాక్షసి సాధారణ మానవులమైన మనల్నీ కాదు, అకులూ అలములూ కింటూ అరణ్యాలలో తమస్సు చేసిన విశ్వామిత్రునిలాంటి మహర్షులను, సకలభోగ భాగ్యాలతో రాజప్రాసాదంలో నివసించే దుర్యోధనుడిలాంటి మహారాజులను కూడా పట్టిపీడించింది. అసూయ ముఖ్యంగా మూడు అనర్థాలకు దారితీస్తుంది. "Jealousy only widens the chasm of misunderstanding, increases hate and retaliation - అసూయ, అపార్థాల అగాధాన్ని పెంచుతుంది. ద్వేష, ప్రతీకార భావాలను రగులుస్తుంది" అని మనస్తత్వశాస్త్రం తెలుపుతోంది. విశ్వామిత్రుడు, వసిష్ఠమహర్షిని చంపేయాలని పగబాగాడు. అందుకు కారణం అతడు వసిష్ఠమహర్షిని అపార్థం చేసుకోవడమే! దుర్యోధనుడు, పాండవుల ఉన్నతిని చూడలేక వారిని తుదముద్దించాలని ఎన్నో పన్నాగాలు వన్నాడు. అందుకు కారణం అతడికి పాండవులపట్ల ఉన్న ద్వేషమే! దుర్యోధనుమహర్షి సముద్రరాజ తనదు లక్ష్మీ వివాహానికి తనను ఆహ్వానించలేదని అవమానంగా భావించి, సముద్రరాజును శపించాడు. అందుకు కారణం ప్రతీకారభావమే!

వసిష్ఠమహర్షికి తనపట్ల సదభిప్రాయమే ఉందని తెలుసు కున్న విశ్వామిత్రుడు తన అపార్థానికి చింతించాడు. అందువల్ల అనుమానాలకు, అపోహలకు, దెప్పుడు మాటలకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వకుండా, అసలు వ్యక్తితో స్వయంగా మాట్లాడి సమస్యలను పరిష్కరించుకోవాలి. కానీ మనం అసలు వ్యక్తితో తప్పు మిగతా అందరితో చర్చిస్తాం. అదే అపార్థాలకు కారణం. దుర్యోధనుడు, తన సోదరులైన పాండవులను ప్రేమించి వుంటే, జీవితాంతం ద్వేషభావంతో డహించుకుపోయేవాడు కాదు. అలాగే, దుర్యోధనుమహర్షి సముద్రరాజు చేసిన తప్పును క్షమించగలిగివుంటే ప్రతీకార చర్యకు పాల్పడేవాడు కాదు. ఇతరులపట్ల మనకు కలిగిన ద్వేష, ప్రతీకారభావాల నుండి బయటపడాలంటే ఏం చేయాలి?

ఒక విద్యార్థి తన తోటి మిత్రుడితో కలిగిన అపార్థాల కారణంగా అతడిపట్ల ద్వేషంతో రగిలిపోతూ ఉండేవాడు, దీని నుండి బయటపడే మార్గాన్ని చూపించమని భగవంతుణ్ణి ప్రార్థించాడు. అప్పుడు భగవంతుడు ప్రత్యక్షమై అతడితో "నాయనా! నీ బాధ నాకు అర్థమైంది. నేను నీకు రెండు డబ్బాలిస్తాను. ఇతరులు నీకు చేసిన ఉపకారాలను కాగితం మీద రాసి మొదటి డబ్బాలోనూ; ఇతరులు నీకు చేసిన అపకారాలను కాగితం మీద రాసి రెండో డబ్బాలోనూ వేయి. నెలరోజుల తరువాత ఆ రెండు డబ్బాలను తెరచి చూస్తే నీ సమస్యకు పరిష్కారం దొరుకుతుంది" అని చెప్పి అంతర్ధానమయ్యాడు. భగవంతుడు చెప్పిన ప్రకారం అతడు రోజూ ఆ డబ్బాల్లో చీటీలను రాసి వేసేవాడు. నెల రోజుల తరువాత ఆ డబ్బాలను తెరచి చూస్తే మొదటి డబ్బా నిండుగా ఉంది. రెండో డబ్బా ఖాళీగా ఉంది. నిజానికి అతడు రెండో డబ్బాలోనే ఎక్కువ చీటీలను వేశాడు. ఇలా జరగడానికి కారణం ఏమిటో తెలుసుకుందామని రెండు డబ్బాలను తెరచి చూశాడు. మొదటి డబ్బా బాగానే ఉంది. కానీ రెండో డబ్బాకి కింద రంధ్రం ఉంది. అందువల్ల దానిలో వేసిన చీటీల్లో ఒక్కటి కూడా లేదు. ఆప్పుడు అతడికి అర్థమైంది 'ఇతరులు మనకు చేసిన ఉపకారాలను గుర్తుంచుకోవాలి. అపకారాలను మరచిపోవాలి' అని. ఇతరులు మనకు చేసిన అపకారాలకు, అపమానాలకు, విమర్శలకు కలతచెందకుండా ఉండగలగడం అంత సులభమైన విషయమేమీ కాదు. కానీ అలా ఉండగలగాలంటే ముందు మన

నడిలేని సెలయేదులా...

- బి. సైదులు

ఈ ఏడాది నోటిలో తాంబూలపువ్వుల వరించిన కైలాస్ సత్కార మన భారతీయుడు కావడం గర్వకారణం. బాలకృష్ణ వ్యవస్థ నిర్మాలనకు, పట్టిచాకిరి విముక్తికి ఆయన సాగించిన నిశ్శబ్ద విప్లవం అభినందనీయం. దాదాపు మూడు దశాబ్దాలకు పైగా కైలాస్ తన ఆశయసాధనకు అలుపులేకకుండా శ్రమిస్తున్నాడు. పెండింగ్ తరగతులో, బ్యాపారి దిగజాల్లాగ ఆయన పేరు ప్రముఖంగా పట్టికల్లో ప్రచురితం కాకపోవచ్చు 'నలుగురి నోట్లో నానకపోయి ఉండవచ్చు' కానీ కైలాస్ కృషి మాత్రం నిష్ఫలం కాలేదనడానికి ఎన్నో వేలమంది బాలకృష్ణుల విముక్తి నిదర్శనం అంతర్జాతీయ స్థాయి శాంతి పురిస్కారమే పసిడిపూలపాత్ర పొందువాదిన మామలు మారాకు తెయాలని, సదీ లేక సాగితే సెలయేదులా శ్రమించివారినే శాశ్వత విజయాలు మరిచిపోవు వనాలను వేలవాలతో పలకరించి ఎలకరించజేసే వనాలని అరికిడి లేకుండానే ఆగమిస్తుంది. మహావైఖరి, బాదా కూకటిచెళ్ళతో పికిరించే మహిమ మాత్రం ఓకర హోరుతో వందగుడేస్తుంది

అందుకే స్వామి వివేకానంద 'Like the gentle dew that falls unseen and unheard, and yet brings into blossom the laurel of roses' అంటారు. నిజమే! ఉష్ణోదయంలో ఎక్కడో ఆకాశం నుండి ఎవరికంటూ పడకుండా, ఏ రసమా లేకుండా రాలే మృదుతుపారం నవకోమలమైన గులాబీలను వికసింపజేస్తుంది అలా ఆ మంచుబిందువులా సమాజంపై మనదైన ప్రభావాన్ని చూసాలి అయితే ఈతరంలో చాలామంది అలా అజ్ఞాతంగా, అనామకంగా శ్రమించడం వృథా శ్రయస అనుకుంటున్నారు. చిత్తు వేయూనే ఫలాల్ని ఆశిస్తున్నారు నలుగురు ఎంత త్వరగా తమను గుర్తిస్తే తమ అడుగులు, ఆలోచనలు అంత ప్రత్యేకం అనుకుంటున్నార

గుప్తంగా... గుర్తింపునకు దూరంగా! : ఈనాడు యువతీయువకుల్లో శృంగారాత్మక ఆలోచనలకు, నవీనభావనలకు కొడువలేదు. చాలా విషయాల్లో తమదంటూ ఓ ముద్రను వేసుకునేందుకు ఎంతైనా శ్రమించేందుకు వెనుకాడటం లేదు అయితే గుప్తంగా, గుర్తింపు లేకుండా వారి ఆలోచనలకు, ఆశయాలకు ఎరిఫ్ఫూర్తి అక్కరి నిచ్చుకునే సహనం మాత్రం చాలామందిలో కొంచెమే ఉంది ప్రతిభను ప్రావీణ్యాన్ని సానచిదితూ సమయం వచ్చే వరకు వేచి చూసే ఓపిక నష్టమవుతోంది. మనస్సులో ఏ కొత్త భావన అంకురించినా, స్వల్ప సేవాకార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టినా వెనువెంటనే నలుగురి ముందు పెట్టాలనే కాపుతయం పెరుగుతోంది. అందుకే ముఖ్యమంత్రి కోసం ఎంతోమంది ముఖ్యమంత్రుల భాతాగోనిని అక్కోంటో విప్లవానికి (రివ్యూ) నిందించుతుంది. ఇలాంటి అర్హాల వల్ల మన కృషి మరుగుజ్జు మొక్కలా మారిపోతుంది. మన సైపుడం నాడ్యతమ కోర్కెతుంది. అందుకే సమాజంలో ఘనవిజయాలను సాధించేవారందరూ, చాలా వరకు ఎవరి కంటా పడకుండా మౌనంగా తమ పనిలో తాము మునిగిపోతూ, ఫలితాలతోనే అభివృద్ధి చేస్తూ చిరకీర్తిని ఆర్జిస్తారు కేవలం ఐదుగురిని అకర్షించేందుకు హడావిడి చేస్తూ ప్రచారం కల్పించుకునేవాళ్ళ మురుగులా మెరిసి మాయమైపోతూ ఉంటారు. అందుకే మన సనాతన ధర్మం

మౌనధర్మం లాభం కరం మౌనమున్నది కారకమ్ | ముఖం నూపురం పాదా కంఠే హర విరాజితే ||

ఉన్నతిల్లాన్ని సూచించేది మౌనమే శబ్దం చేయటం అల్పత్వాన్ని సూచిస్తుంది. పాదాలను అలంకరించే మంత్రాలు వస్త్రాలు చేస్తాయి కానీ కుంఠంలో భాగించే హారం మాత్రం శబ్దం చేయదని విశిష్టత చేసింది

మరుగే మెరుగు... : హాతరంలో ఎందరో రచయితలు, చిత్రకారులు మారుపేర్లతోనే తమ సృజనాత్మకతను పండించుకున్నారు తమపై, తమ సామర్థ్యంపై అతిమీయైన అత్యవశ్యాసం కలిగినవారు తమ లక్ష్యంపై నిశ్చలమైన గురి కుదిరినవారు ఎక్కువ శాతం ఇలా లోప్రాప్తినే ఇష్టపడతారు. తెరవెనుక ఉండేందుకే ఎక్కువ ప్రాధాన్యం ఇస్తారు తలుగు సినీగీత రచనకు సాహితీ సాదగులద్వారా సంక్షిప్తమైన ఆధ్యాత్మిక సత్యాలనూ సలలితమైన పాటల వదాలలో పొదిగిన రచయిత మల్లది రామకృష్ణకాస్ట్రోగారు వారు చాలా వరకు తన పేరును మరుగుపరచుకొని, మధుర గీతాలన్నింటికీ మరొకరి పేరుననే ప్రచారాన్ని కల్పించారు అద్భుతంగా, అర్హాల అరికిడి లేకుండానే తమ సాహిత్యసేవను కొనసాగించారు. అంతమాత్రం

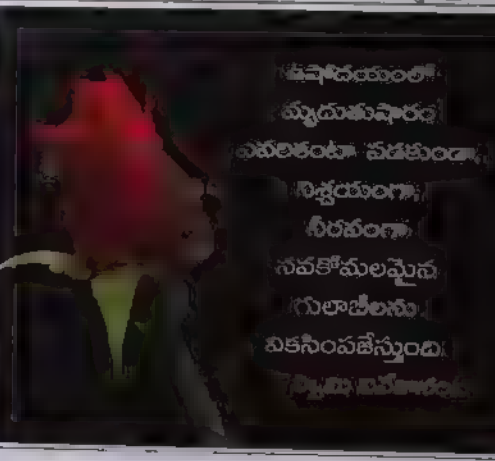
చేత వారిని సాహితీలోకం స్మరించుకోవడం మానలేదు; ఆయన కీర్తి మరుగున పడిపోలేదు. అడిముల్త్యాల్లాంటి వారి గీతాలను తదనంతర కాలంలో ఆయన అభిమానులే సంఘంగా ఏర్పడి ఆయన పేరుతో ముద్రించారు. అన్ని రంగాల్లో ఇలాంటి ప్రముఖులు ఎంతో మంది తెరచాటు దీపాల్లా తాము మరుగున ఉండి, కాంతులను లోకానికి పంచారు. అయితే ఈ తరంలో మనకు మన కృషిపైన కానీ, కాలంపైన కానీ అంత విశ్వాసం లేదు. ఈ విశ్వాసరాహిత్యమే మనల్ని ఎక్కువ అలజడికి, హడావిడికి నిలిపేస్తుంది. నిజానికి మనల్ని మనం ఎంత మరుగు పరుచుకుంటే మనపై అంత ఒత్తిడి తగ్గుతుంది. అందుకే The successfull man is low-profile in his movements and earnest in his work... తనకు తాను తెరచాటుగా ఉండేందుకే ప్రాధాన్యమిస్తూ, కార్యదీక్షలో మాత్రం ఉత్సుకతగా మెలిగేవాడే నిజమైన విజేత అంటారు కన్యూషియన్.

నిలకడ నుంచే నడకలు... : తాను ఎంచుకున్న ఉద్యమపథంలో కైలాస్ సత్కార కేవలం కిరాయిలే అందుకోలేదు. తరిసమైన కష్టాలనూ ఎదుర్కొన్నారు. దుష్టతలకు దాష్ట్యాలకు ఎదురొడ్డారు. కానీ తన కష్టసాధన గురించి ఆ సమయంలో సమాజం ముందు నిరసనను ప్రదర్శించలేదు. పైగా ఆ అనుభవాల నుంచి నిలకడగా నిలబడటం, ఆ నిలకడ నుంచి నడకల్ని మరింత పటిష్ఠం చేసుకోవడం నేర్చుకున్నారు. ఇవన్నీ కూడా ఆయన జీవితంలో తెరపై విశ్లేషణచేత్రాల్లాగే సాగిపోయాయి. ఈ నేపథ్య నిజాలన్నీ ఆయనకు నోబెల్ బహుమతిని ప్రకటించాకే, వెలుగులోకి వచ్చాయి. ఇలా మనం ఏ రంగంలో తీసుకున్నా, ప్రచారానికి దూరంగా పరిశ్రమిస్తున్నప్పుడు తాత్కాలికంగా ఎలాంటి సహకారం లభించకపోవచ్చు. కొన్నిసార్లు సమీపంగా మెలిగే వ్యక్తులు కూడా మన శ్రమను గుర్తించకపోవచ్చు. పైగా అటంకాలనూ సృష్టించ వచ్చు. అంతమాత్రం చేత నిరుత్సాహ వదాల్చిన పనిలేదు. అకాలికి గురికావలసిన అవసరం లేదు. సహాయాలు లేని ఒంటరిపోరాటం వల్ల మన శక్తిసామర్థ్యాలు సంపూర్ణంగా అవిచ్ఛేదమవుతాయని గుర్తుంచుకుంటూ ముందడుగు వేయాలి. నిజానికి పటాలోపం, ప్రచారహోరుల మధ్య మన లక్ష్యం చాలా వరకు మసకబారుతుందని మరచిపోకూడదు. ఈ రోజుల్లో చాలా మంది యువతీయువకులు, సంస్థలు అది లోనే హంసపాదులా తడబడటానికి ప్రధాన కారణం ఈ హంగూఅర్హాలే! నిలకడ నుంచి నడకలు నేర్చుకుంటే పరుగులు తీయాలని తహతహలాడటమే!

కాలమే పరీక్షనాళిక... : మన కృషికి ప్రామాణికం కాలం మాత్రమే! మనం చేయగలిగినదంతా చేసిన తరువాత మిగిలినదంతా కాలానికి వదిలివేయడంలోనే నిజమైన ప్రశాంతత దాగి ఉంది. పరిశోధనా సంస్థల్లో ఎక్కుగా ప్రయోగాలు చేస్తున్న శాస్త్రజ్ఞులను చూస్తూంటే అనంతకాలాల్లా కలుగుతూంటాయి. గైదరాబాదులో జీవశాస్త్రానికి సంబంధించిన అంతర్జాతీయ

పరిశోధనా సంస్థ సి.సి.ఎమ్.బి. (సెంటర్ ఫర్ సెల్యూలర్ అండ్ మాలిక్యులర్ బయాలజీ)లో ఓసారి వ్యక్తశాస్త్రవేత్తల యువబృందం తాము కొత్తగా కనుగొన్న పరివంగదాన్ని పరిచయం చేసేందుకు పత్రికా సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. పదేళ్ళపాటు బాహ్యప్రపంచంతో సంబంధం లేకుండా ప్రయోగశాలకే పరిమితమై వారు ఆ వంగదాన్ని అవిష్కరించిన విధానాన్ని వివరిస్తూంటే అబ్బురమనిపించింది. కాలపరీక్షకు నిలబడి అద్భుత ఫలితాల్ని సాధించిన వారి కార్యదీక్ష యువశాస్త్రవేత్తలకు అదర్శంగా నిలిచింది. ఇలా చైతన్యప్రపంచంలా సాగిపోయేవారు అలస్యంగానైనా, అజరామరమైన ఫలితాల్ని సాధిస్తారు. అయితే నేడు చాలామంది హంగులతో, హోదాలతో కూడిన వ్యక్తులవైపే ఆకర్షితులవుతూ, ఇలాంటి పరిశోధనలు, పాఠాలు చెప్పడాల్లాంటి వ్యక్తులను చిన్నచూపు చూస్తున్నారు. కానీ కాలక్రమంలో ఇలాంటి ప్రదేశాల నుంచే పెనుమార్పులు సంభవిస్తాయి.

నిశ్శబ్దం నుంచే విప్లవం... : ఈ రోజు మనం చూస్తున్న సామాజిక, సాంకేతిక విప్లవాలన్నింటికీ ఆధారం అజ్ఞాతమైన

మేధోమథనమే! ఎంతో మంది జ్ఞానులు, విజ్ఞానులు దార్శనికతతో నిశ్శబ్దంగా అవిష్కరించి, నిష్క్రమించారు. అందుకే ఓ ఆధ్యాత్మికవేత్త ఈ స్థితిని వర్ణిస్తూ, 'సముద్రం ఉపరితలంలో తరంగాలతో నాట్యమాడుతుంది. సురగతో నవ్వుతుంది, మెరుస్తుంది. గాలివాన వచ్చినప్పుడు ఘోష పెడుతుంది. అయినా లోలోపల అగాధాలలో ప్రశాంతంగా, మౌనంగా, శాంతంగా ఉంటుంది. అటువంటి దివ్యమైన, దార్శనికమైన అంతరాంతరమే లేకపోతే మన కార్యకలాపాలు, లక్ష్యహీనమూ, స్వర్గమూ అవుతాయి. మన సనాతన ధర్మంలో ఉన్న రహస్య సిద్ధాంతమిదే!' అంటారు. ఇలాంటి నిశ్శబ్ద విప్లవాలకు మనం శక్తిస్థానాలుగా నిలిచి, నడిలేని సెలయేదులా ప్రవహించినప్పుడే ముందు తరాలకు మార్గదర్శకులం కాగలం. ఓ

ప్రణయే, మాధవి దంపతులది అన్యోన్యమైన దాంపత్యం. ముప్పై ఏళ్ళు కూడా నిందిన ఇద్దరూ రసాయనశాస్త్రంలో ఉన్నత చదువులు చదివి చెన్నైలో పరిశోధకులుగా స్థిరపడ్డారు. ఆ జంటకు యుక్తవయస్సులోనే శ్రీరామకృష్ణ మఠం, మూర్తిత్రయ భావ శాలలో అనుబంధం ఏర్పడింది. వారి వృత్తి శాస్త్రపరిశోధన అయితే, ప్రవృత్తి అధ్యాత్మిక

అప్పటికే అమె కళ్ళలో నీళ్ళు సుదులు తిరుగుతున్నాయి. శారదాదేవి దగ్గరకని వాళ్ళకు ఆర్థమై, మతంపైపు కారు మర్చించారు.

అక్కడికి వెళ్ళగానే, మాధవి అలయంలోకి వెళ్లి, శారదాదేవి భాయాచిత్రం ముందు మోకరించింది. అమ్మ వదనం చూడగానే, అమె కళ్ళు ద్వానంతో మూతపడ్డాయి. కానీ కన్నీళ్ళు రారాపాతంగా కరవసాగాయి. అలా మాధవి కన్నీళ్ళు ఇంకోసోయే దాకా ఏడ్చింది. అప్పుడు మాతృగా 'అమ్మా! నీకూ నాలాగే దుఃఖం ప్రాప్తించిందా?' అని శారదామాత ప్రశ్నించినట్లు స్మరించింది. కష్టంతో పుట్టింటికొచ్చిన కన్నుబిడ్డను తల్లి తన ఒడిలోకి తీసుకొని ఓదార్చినట్లునిపించింది మాధవికి!

చెంటనే మాధవికి శారదామాత జీవితంలోని ఉదంతాలు కళ్ళ ముందు కదలసాగాయి. ఒక్కొక్క కౌడుకు అకాలమరణంతో కంటికి మింటికి ఏకధారంగా రోదినస్తూ, తన దగ్గరకు వచ్చిన ఓ అభాగినిని శారదామాత ఓదార్చిన తీరు గుర్తొచ్చింది. ఆ కన్నతల్లి కష్టాన్ని చూసి శారదమ్మ విలపిస్తుంటే అక్కడి వారికి ఎవరి బిడ్డ కమ్మమూసేందో తెలియలేదట! అప్పుడు

విషాద నిశీధిలో... - స్వామి విమూర్తానంద

సాధన! వారు ప్రయోగశాలలో ఐన్స్టీన్ లాంటి శాస్త్రవేత్తల సిద్ధాంతాలతో మునిగితేలుతూ, పూజ గదిలో శ్రీరామకృష్ణుడు, శారదాదేవి భావాలతో మమేకమవుతూ ఉండేవారు. ఇలా దాదాపు నాలుగేళ్ళ పాటు దాంపత్యానికే సరికొత్త నిర్వచనమిస్తూ మాధవి, ప్రణయే జీవితం పూలతేరులా సాగిపోయింది. అయితే కాలం ఒక్కసారిగా కాలనాగై కాణింది. ప్రత్యేక పరిశోధనల నిమిత్తం చైనా వెళ్ళిన ప్రణయేని ప్రమారం రూపంలో కలగించింది. ప్రయోగశాలలోనే పరిశోధనలు వికసించి, ఆ మంటల్లోనే ఆయన దేహం మసిగా మారిపోయింది. ప్రణయే 'ఇక లేడని' తెలియగానే మాధవి మూర్ఛపోయింది. ఆ తరువాత అమె కన్నీళ్ళను అవదం ఎవరి తరమా కాలేదు. ప్రణయే మిగిలిన స్మృతులు తప్ప, కనీసం కడసారి చూపులు కూడా దక్కలేదని మాధవి రోదించని రోజు లేదు.

శారదమ్మ ఒడిలో సొంతపై: చోట మారిలేనన్నా మాధవి మనస్సు కుదుటపడుతుందని అమె అన్నావదినలు చెన్నైకి వచ్చిందోని తమ ఇంటికి తీసుకువెళ్ళాలనుకున్నారు. ఒకరోజు ముగ్గురూ కలసి కారులో బయలుదేరారు. మార్గమధ్యంలో ఓ చోట రామకృష్ణ మఠం కనిపించింది. అప్పటి వరకు ఒక్క మాట కూడా మాట్లాడని మాధవి, ఒక్కసారిగా 'నాకు అమ్మను చూడాలని ఉంది!' అంది, 'ఇంటికే కదా వెళుతున్నాం!' అన్నారు అన్నావదినలు. 'అమ్మను కాదు, శారదమ్మను' అంది మాధవి!

ఆ కల్లికో, శారదాదేవి నీకు ఏ కష్టమొచ్చినా ఈ అమ్మ ఉందని మరచిపోకు' అని ఓదార్చి, ప్రసాదం పెట్టి, వివేచనాన్ని ఉపశమింపజేసింది. తనను ఆశ్రయించిన వారి బాధలతో శారదామాత అంతగా శారాత్వం చెందేవారు. ఇలాంటి సంఘటనలే కదా అమ్మ జగన్మాత అనడానికి నిదర్శనం అవుతుంది మాధవి. ఆ తరువాత అమె మరం నుంచి కారులో అన్నావదినలతో కలసి ప్రయాణమైంది

అమ్మ జీవితంలోనూ అంతలేని కష్టాలు : ప్రయాణంలో మాధవి మనస్సు మళ్ళీ శారదామాత జీవనఘట్టాల్లోకి మరలింది. "భగవాన్ శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస భౌతికంగా ఈ ప్రపంచం నుంచి సెలవు తీసుకొని వెళ్ళిపోయిన రోజు శారదామాత దుఃఖం వర్ధనాశీతం. సాధారణ అర్థాంగిలా అమ్మ కూడా కుమిలి కుమిలి రోదించింది. అప్పుడు శ్రీరామకృష్ణులు ప్రత్యక్షమై, 'శారదా! నేను ఎక్కడికి వెళ్ళిపోయానని బాధపడుతున్నావు. ఒక గదిలో నుంచి, మరొక గదిలోకి వెళ్ళానంతే!' అన్నారు. అప్పుడు శారదాదేవికి అర్థమైంది - ఆయన అమరులు, శాశ్వతులని! అప్పటి నుంచి శ్రీరామకృష్ణులు ఎప్పుడూ తనతోనే ఉన్నట్లు అమ్మ భావించేది!"

ఒక్కసారిగా ఆ సంఘటనను తలచుకోగానే మాధవి మనస్సులో ప్రణయే మెదిలారు. ఇక తను ఒంటరిని కానన్న భావన మాధవికి కలిగింది. ఆయన ఆశంనూ, ఆశయాలనూ సఫలం చేస్తూ, శాస్త్రపరిశోధనలో నిమగ్నమైంది. శారదామాత చరితామృతం, వచనామృతం పరంతో జీవిస్తాన్ని సార్థకం చేసుకుంది. ✦

పరివర్తనకే ప్రాధాన్యం

- స్వామి రంగనాథానంద (రామకృష్ణ సంఘం 13వ సర్వాధ్యక్షులు)

ఒకసారి నేను (స్వామి రంగనాథానంద) అమెరికాలో పర్యటిస్తూ ప్రవాస భారతీయులు ఏర్పాటుచేసిన సమావేశానికి ముఖ్య అతిథిగా హాజరయ్యాను. అక్కడ ప్రసంగించి అనంతరం సభికుల సందేహాలకు సమాధానాలిస్తూ ఉన్నాను. ఇంతలో ఓ వ్యక్తి నిలబడి, 'స్వామీజీ! మీ అభిప్రాయం ప్రకారం ఆధునిక కాలంలో శాకాహారం మంచిదా? మాంసాహారం మంచిదా? అని ప్రశ్నించాడు. చాలా మంది వ్యక్తిగతంగా ఈ విషయమై నా దగ్గర సందేహాలు వ్యక్తం చేస్తూ ఉంటారు. సభాముఖంగా ఈ అవకాశాన్ని వినియోగించుకొని 'శాకాహారమా? మాంసాహారమా?' అన్న విషయమై నేను అక్కడ కొద్దిసేపు మాట్లాడాల్సి వచ్చింది.

ఎలాంటి ఆహారం తీసుకోవాలన్నది వ్యక్తిగత నిర్ణయం! అందరికీ ఒకే ఆహార నియమాల్ని నిర్ధారించలేము. కానీ ఆధునిక కాలంలో చాలా మంది భారతీయులే కాదు విదేశీయులు కూడా శారీరక సౌలభ్యం దృష్ట్యా శాకాహారులుగా మారేందుకు ఇష్టపడుతున్నారు. మంచిదే! అయితే శాకాహారం తీసుకోవడం వల్ల మనిషి సాత్త్వికుడైపోతాడనీ, మాంసాహారంతో క్రూరత్వం పెరిగిపోతుందనీ అనుకోవడం పొరపాటు. ఎందుకంటే 'I have seen many people in India, very vegetarian but sucking the blood of people - పేరుకు శాకాహారులే కానీ, సాటిమనిషి రక్తం పీల్చే మనుషుల్ని ఎంతోమందిని చూశాను'.

ఇలాంటి శాకాహారుల వల్ల సమాజానికి మేలేమీ జరగదు. మాంసాహారాన్ని తీసుకున్నప్పటికీ ఎంతో ఉదారతతో ప్రవర్తించే మంచి మనుష్యులూ మనకు చాలామంది కనిపిస్తూ ఉంటారు. అహారం కొంత మేరకు మన మానసిక స్థితిపై, ప్రవర్తనపై ప్రభావాన్ని చూపుతుందన్నది వాస్తవమే! కానీ శాకాహారులైనా, మాంసాహారులైనా పూర్తిగా మన వ్యక్తిత్వానికి మాత్రం కారణం కావు.

మనస్సుగ్నిగా శాకాహారం వైపు మరలడం వేరు! మనస్సులో తినాలని ఉన్నా, ఎవరో చెప్పారని, నలుగురి

కోసం మాంసాహారం మానుకోవడం వేరు! అందుకే స్వామి వివేకానంద ఓ చోట 'Vegetarianism is a beautiful idea if you choose it, as you need it for your own inner growth. If it is thrust upon people then, it is not very desirable. Secondly, character is not essentially a product of either vegetarianism or non-vegetarianism - అంతరంగిక పరివర్తన కోసం స్వచ్ఛందంగా ఆమోదించి, అనుసరించగలిగితే శాకాహారవాదం మంచి భావనే! కానీ ఆహార అభిరుచిని నిర్బంధం చేయడం మాత్రం సమర్థవీయం కాదు. ముఖ్యంగా శాకాహారా? మాంసాహారా? అన్న విషయాన్ని బట్టి వ్యక్తి శీలాన్ని నిర్ణయించలేమన్నది సత్యం' అంటారు.

అయితే ఈ రోజుల్లో వ్యక్తి బాహ్యంగా నలుగురి ముందు ప్రదర్శించే అలవాట్లను బట్టి అతని వ్యక్తిత్వాన్ని అంచనా వేస్తున్నాం. ఆహారం విషయంలోనూ అంతే! శాకాహారియై ఏదో ఆకుకూరలు, కూరగాయలు మాత్రమే తినే వ్యక్తి సౌమ్యుడని ఒక నిర్ధారణకు వస్తూ ఉంటాం. అలాంటి అంచనాలు అన్ని సమయాల్లోనూ సరికాకపోవచ్చు. చాలా మంది లోకం కోసం బాహ్యపరమైన మార్పులకు ఇచ్చినంత ప్రాధాన్యం అంతరంగిక పరివర్తనకు ఇవ్వరు. అందుకే ఏనుక్రిస్తు బైబిల్లో ఓ చోట 'We wash the outside of the cup but inside it is dirty - మనం కప్పుని బయట శుభ్రం చేస్తాం. కానీ దాని లోపలంతా మునినమే' అంటారు.

ఆహారం దగ్గర నుంచి ఆహార్యం వరకు బయటకు సాత్త్విక లక్షణాలతో కనిపిస్తూ, మానసికంగా మాత్రం రజోగుణాత్మకమైన క్రోధంతో, ద్వేషంతో రగిలిపోయే వారెందరో! అందుకే శాకాహారులుగా కన్నా ముందు మానసతా వాదులుగా, ఆధ్యాత్మిక అన్వేషకులుగా మారేందుకు ప్రయత్నించాలి. అప్పుడు వాటంతటా అవే సాత్త్వికగుణాలు పెంపొందుతాయి. స్వామి వివేకానంద మాటల్లో చెప్పాలంటే, "ఆధ్యాత్మిక జీవితంలో ఈ మాంసాహారం నాకీక అవసరం లేదు; శాకాహారం చాలు! అని సహజంగానే అనిపించే స్థితికి చేరుకుంటే అదే నిజమైన శాకాహార వాదం". ✦

సేకరణ: అర్. కృష్ణ

(23వ పేజీ తిరువాయి)

వలుపురికి తోచేది. ఒకనాడు స్వామి విశ్వేశ్వరానంద అమ్మను, 'అన్నమానం మీరు అమెను (రాధాను) ఎందుకు తలుస్తూ ఉంటారు' అని అడిగారు. 'ఏం చేస్తాం నాయనా! మేము అదేవాళ్ళం, ఇలాగే ఉంటాము' అని అమ్మ బదులిచ్చారు ఈ వాళ్ళం ఎంతో చాతుర్యంతో, సమాజనటనా కొశలాన్ని ప్రబలింబించే రీతిలో ఉంది.

రాధా, ఆమె తల్లి - ఇద్దరూ శారదామాతను విసిగించిన విధం మనకు తెలుసు. వారు ఎప్పుడూ అమెతో వాదిస్తూ, చెడు భాషలు చేస్తూ ఉండేవారు. అయితే శారదాదేవి దివ్యజనని కనుకనే వారిని మన్నించగలిగింది. దీన్ని ఎంతమంది ఆర్థం చేసుకోగలరు? వీరిరువురే కాక, ఇతర బంధువులు కూడా అమ్మను ఎన్నో విధాలుగా ఇబ్బందులు ఎల్లీనా నమానంతో అన్నింటినీ భరించారు వీరంతా అమెచే సృష్టించబడినవారైనా, వారి దయాదాక్షిణ్యాలపై ఆధారపడి ఉన్నట్లుగా మెలిగారు! ఇది అద్భుతాలలో అద్భుతం కాదా?

ఒకసారి 'అమ్మ' పూజాకార్యక్రమంలో నిమగ్నమై ఉండగా, రాధా తల్లి దుష్టమైన పదకొండన్నీ ఉపయోగించగా, పూజాసంతరం అమె మీద జాలిపడి - నేను సాధారణ వ్యక్తినని భావించవద్దు దివ్యాంశతో అన్నింటినీ దానిని నీవు అప్పటి ఏమీ నేను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం లేదు. కేవలం శబిషాత్రంగా భావిస్తున్నాను ఒకవేళ నీమ నిజంగా వాటిని పరిగణనలోకి తీసుకుంటే నీవు తప్పించుకోగలవనే అనుకుంటున్నా' అని సూటిగా ప్రశ్నించారు. ఇక్కడ ఈ సందర్భంలో అనుకోకుండా అమె తన శక్తిని వెల్లడి చేశారు

అలాగే ఇంకోసారి, రాధా తల్లితో 'ఎందరో యోగులు తమ సాధనల ద్వారా కూడా సన్ను పొందలేకపోయారు, నేను నీ ఎదురుగా ఉన్నా, నీవు నన్ను పొందలేకున్నావు' అని అన్నారు మనమంతా ఎన్నో సాధనలు చేస్తాం. పరిత్యాగాలు చేసి అమ్మ దర్శన భాగ్యాలనై పరితపిస్తాం. అయితే అమ్మ చుట్టూ ఉండే సన్నిహితులు, ప్రతి క్షణం అమెతో గడిపే వారంతా ఆ దివ్యత్వాన్ని గుర్తించలేకపోయారు. ఇది ఆశ్చర్యకరమైన విషయం కాదా?

మాళ్ళదేవి తన మేనల్లుడైన 'భూదేవ' వివాహానికి ఎంతో శ్రమించారు. దీనికే కాక, అన్నీ కార్యాలకూ అమె తన శక్తినంతా ధారపోశారు. వివాహం జరిగిన రెండు రోజుల అనంతరం, అమ్మ వారి ఉన్న తన రెండు పాదాలను చూస్తూ, 'మీరు (ఈ బంధువులు) తమ పూర్వజన్మలో ఘోరమైన తపస్సులు చేసి,

చివరికి తమ శిరస్సులను కూడా అమెతో చేసి ఉంటారు. అందుకే జగన్నాథ వారి ఇంట వెలసింది అన్న గిరిశ మాటలు వాస్తవమే సుమా!' అని తలచుకున్నారు.

స్వామి వివేకానంద అమెరకా నుండి తిరిగి వచ్చాక, అమ్మను దర్శించడానికి వెళ్ళారు. అప్పుడు అమ్మ, స్వామీజీతో 'నీవు చేసిన పనిని ఇతరులు ఎవ్వరూ చెయ్యలేరు' అని అన్నారు. దానికి స్వామీజీ స్పందిస్తూ 'ఏమిటి అమ్మా! ఇవన్నీ నీవు చేయించినవి కావా? నీవు తలచుకుంటే, నా లాంటి వివేకానందలను వేలమందిని సృష్టించగలవు!' అని పలికారు. అందుకు ఆ తల్లి నవ్వుసాగారు. ఆ నవ్వులోనే ఒక మహాతత్వం ఇమిడి ఉంది, అందులో, "నీవు అన్నది నిజమే! నీవు నా సృష్టిని వాడివే! అనే సత్యవిమర్శ ఉంది. లక్షల కొద్దీ రామకృష్ణులు, వివేకానందులు, అనంతమాయా స్వరూపిణీ అయిన దివ్యజనని శారదామాత నుండి ఉద్భవించగలరు"

శారదామాత రామేశ్వరం వెళ్ళినప్పుడు, శివలింగాన్ని చూడగానే ఆశ్చర్యమౌతూ ఇలా అన్నారు: 'అహ! అచ్చం నేను వదిలివెళ్ళినప్పుడు ఎలా ఉందో అలానే ఉంది!' ఈ మాటలు శ్రీకాయగండ్లో శ్రీరామునికో కలిసి ఆ శివలింగాన్ని ఆర్పించిన సీతామాతను స్ఫురణకు తీసుకువస్తాయి అలాగే భృందావనం వెళ్ళినప్పుడు, నేను రాధనే అని తెలిపారు రామాచారంలో సీతగా, కృష్ణాచారంలో రాధగా ఉన్న అమె ఈసారి రామకృష్ణుల శారంలో శారదామాతగా రామకృష్ణులతో వచ్చారు. సీతామాత, రాధాదేవిల నామమహిమ మాత్రమే తిలకిన మనకు శారదామాత రూపం కూడా తెలియడం ఎంత ఆద్యస్తం!

మనందరికీ శారదాదేవిని దివ్యజననిగా శ్రీరామకృష్ణులు ఏ విధంగా చూసేవారో తెలుసు మేనల్లుడైన హృదయే ఒకసారి అమె పట్ల ఆవేదయత చూపాడు శ్రీరామకృష్ణులు దాన్ని తీవ్రంగా ఖండిస్తూ, 'కోరి పినాకనాన్ని తెచ్చుకుంటున్నావు. అమెకు కోపం వస్తే బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరులు కూడా నిష్ఠు కాపాడలేరు' అని హెచ్చరించారు సాక్షాత్తు సరస్వతీదేవి, శారదామాత రూపంలో వచ్చింది అనే అందరికీ ఆయన తెలిపేవారు. మహోన్నత వ్యక్తిత్వమున్న వివేకానందుడు కూడా, 'మాళ్ళదేవి బగళాదేవి అంత అసీ, సరస్వతీదేవి రూపంలో దిగివచ్చారనే తెలిపారు.

మానవత్వం, దివ్యత్వం కలగలిపిన మాళ్ళదేవి అద్భుత జీవితం ఓ మహిమోపేతమైన రీతిగా అజరామరమై నిలిచి ఉంటుంది. * అనువాదం: డాక్టర్ అవధా శ్రీనివాస

ముందుకు సాగిపో!

బిష్ణుజనని శ్రీశారదాదేవి ప్రత్యక్ష శిష్యులైన స్వామి ప్రేమేశానంద (1884-1967) రామకృష్ణ సంఘంలో లిశ్యుత్వ త గౌరవాన్ని ప్రమాధమానానందా చూరగాళ్ళ లక్ష్యక్షే సన్మాని. ఆయన జీవితం శ్రీరామకృష్ణ - వివేకానందుల రచయాలతోనూ, భగవద్గీత సారాంశంతోనూ నిండింది. చాలామంది యువతీ యువకులకూ, గృహస్థులకూ, బ్రహ్మచారులకూ, సన్యాసులకూ ఆయన ఎన్నో లేఖలు వ్రాశారు. జీవితంలో లంకితభావం, ఆధ్యాత్మిక, నేమా భావాలను లిలవరచుకొనేందుకు ఆ లేఖల మార్గదర్శకాలయ్యాయి. పాఠకుల ప్రయోజనార్థం నిలుపై ఈ లేఖలను 'శ్రీరామకృష్ణ ప్రణాలో 2009' అనే సంవత్సరం దారావాహికంగా ప్రచురిస్తున్నాం.

ప్రియమైన కల్లి సుశ్రీ*

నేను యమధర్మరాజుతో యుద్ధం చేయడంలో మునిగి ఉన్నందున నీకు వెంటనే జాబు వ్రాయలేకపోయాను.

లక్ష్మి నీ స్నేహితురాలే కదా! అమెను చూసి గేలిచేయడం గానీ, ఆమె భావాలను అగౌరవపరచడం గానీ నీకు తగిన పని కాదు.

వేల సంవత్సరాలుగా మనం సుఖదుఃఖాల మధ్య ఊగిసలాడుతున్నాం. సుఖం నుండి దుఃఖానికి, కలయిక నుండి వేర్పాటుకూ, ఉష్ణం నుండి శీతలానికి, గౌరవం నుండి అగౌరవానికి - ఇంకా ఇలాంటివి ఎన్నిటి మధ్యనో ఊగిసలాడుతూనే ఉన్నాం. ఈ రెండు పార్శ్వాల మధ్య ముందుకూ, వెనక్కూ ఊగకపోతే మన మనస్సును ఆత్మ్యంత విషాదం ఆవరిస్తుంది. అందుచేతనే కొంతకాలం నవ్వులు పూయించాక మనమందరమూ క్షమాపణలకు గురై, రోదిస్తున్నాం.

ఈ జీవిత సత్యాన్ని అర్థం చేసుకున్నారు కాబట్టి మీరంతా ఆ ఊగిసలాట నుండి బయటపడ్డారు. కనుక మళ్ళీ నువ్వు కొన్ని సమయాల్లో ఆ ఊగిసలాట జోలికి పోవడమెందుకు తల్లీ? అది ఎలాగంటే మనస్సులో కొన్ని సంశయాలు బయలుదేరతాయి. బహుశా ఈ ఊగిసలాట వ్యవహారం వ్యక్తి అంతః చేతనలో దాగివుండవచ్చు.

మాడు తల్లి సుశ్రీ! స్వామి వివేకానంద సలహాను నూటికి నూరుపాళ్ళూ పాటించకపోతే వ్యక్తి తాను చేసిన కఠిన సాధనల ఫలితమంతా ఏ రంధ్రాల గుండా బయటకు నిష్క్రమిస్తుందో అర్థం చేసుకోలేడు.

అందుచేతనే 'క్షురస్య ధారా నిశితా దురత్యయా దుర్ధం పథస్తత్సయో వదన్తి - భగవద్గార్హంలో పయనించడం వదులైన కత్తి అంచు మీద నడవడం లాంటిదని ప్రాజ్ఞులు అంటారు' అని కఠోపనిషత్తు (1.3.14) హెచ్చరిస్తుంది. అనేకమంది యోధులు కూలిపోవడం కళ్ళారా చూశాక కూడా ఎల్లకాలం భయంతో మనమలాగే ఉండిపోతుంటాం.

మీరంతా తెలివైనవారు. మీరు జ్ఞానదీపాన్ని వెలిగించి ప్రపంచం మొత్తానికి వెలుగులు పంచాలి తల్లీ! ఒకసారి జ్ఞానోపలబ్ధి కలిగాక, భక్తి, యోగం, కర్మ అన్నవి జానిసల లాగా అనుసరిస్తాయి!

నీ బుద్ధిబలం మీద ఆధారపడకుండా భగవంతుని చరణాలపై భక్తి విశ్వాసాలను ఉంచి నీ కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించు. శ్రీరామకృష్ణులను శరణువేడినవారు ఎలాంటి భయాందోళనలు చెందనవసరం లేదు. ఆయన మనల్ని ఎక్కడ ఉంచితే అక్కడ ఉండగలగాలి. మనతో ఏ పని చేయిస్తే ఆ పనిని చేయగలగాలి. నువ్వు ఎలాంటి భయానికి లోనుకావద్దు. శ్రీరామకృష్ణులను శరణువేడు తల్లీ!

(*సుశ్రీ కాలాంతరంలో ప్రవ్రాజిక నిర్భయప్రాజా మాతాజీగా సుప్రసిద్ధులు)

తెలుగు సేత: కె. త్రివిక్రమరావు
ప్రేమాశీస్సులతో స్వామి ప్రేమేశానంద

జీవితంలో నరాళ చెందిన పదం లోకాలు భావంతుల్ని వెదకనారంభిస్తారు. కానీ నిర్మలమైన పుష్పం లాగ చిట్టతనం నుండే తన హృదయాన్ని భావతీ పాదపద్మాలకు సమర్పించే వ్యక్తి భగవంతుడు. - శ్రీరామాచారి

నరిచింది. కర్మఫలాల పరిత్యాగము తపస్సునని నిరూపించిన కర్మయోగిగా దత్తాత్రేయుడిని ఈ సంకీర్తనాచార్యుడు కీర్తిస్తూ...

అపరిమితములైన యజ్ఞాలు పదితేయ

ప్రసన్నులకు బుద్ధి పవరించి

తపముగా ఫలపరిత్యాగము సేయుచు

కర్మపురు గదిమల కర్మయోగి...అంటున్నారు. పవరించి అంటే 'పవరించి' అని, కర్మపురు అంటే 'కేథల', గదిమల అంటే 'ఘనత కలిగిన' అని అర్థం. అవగాహన లేకుండా, మిడిమిడి జ్ఞానంతో సంప్రదాయాలపై, ఆచారాలపై విముఖత వ్యక్తం చేయడం మన ఆజ్ఞానానికి నిదర్శనమే! ముఖ్యంగా కర్మార్థక్షుడు ఆ భగవంతుడే అన్న సత్యాన్ని మరచిపోయి, మనమే కర్మలమనుకోవడం కూడా అజ్ఞానమే! ఇదే సూచనతో భగవద్గీతలో సవ్యసాచితో త్రీకృష్ణభగవానుడు.

యజ్ఞాద్ధాత్ కర్మదోః పుత్ర లోకోఽయం కర్మబంధనః ।

తదర్థం కర్మ తౌతేయ ముక్తసంగః సమాచర ॥ (గీత 4-2)

'ఈ కర్మరహిత్యం చేసే కర్మ కాకుండా, కర్మత్యనావనతో చేసే కర్మలు బంధకారాలు. అనావృత్తితో కర్మలను చేయి' అని అంటాడు. ఇలా లోకవ్యవహారాల్లో ఉంటానే, లంపలంలో పడకుండా తామరాకుపై పిటితొట్టలా మనగలగడమే విద్యయోగం.

అర్చయోగ...

అవధూత స్థితికి అందరినీ పరిచినట్లుగా నిలిచిన పరమపురుషులు దత్తాత్రేయులు అయితే ఆ పాదాలకు సుమారుగా దేహం, ఇంద్రియ సంబంధ విషయాలతో ముడికల కాకుండా మనస్సును అత్యంతే టింబు చేసి నిష్కలంతులై అవధూతలు. సతీరంగా అలాంటి మహాస్థిత స్థితితో దత్తాత్రేయులు గురూపదేశాలను చొప్పుచారు. పంచభూతాల నుంచీ, ఎటువైపునూ గుండ పారాల చేర్చుకోవచ్చని దత్తాత్రేయ అవతారంలో దేవదత్తుడు నిరూపించారు. ఆ ఆచార్యదేవుని స్మరించుకుంటూ

అన్ని చేతులను బ్రహ్మార్పణ విధితేయ

మన్నించి బుద్ధులను మరుగ జెప్పి

ఉన్నత పదమున కొనసంగ కరుణించు

మన్నగ తయనుచె బ్రహ్మయోగి...

'ఈ కలియుగంలో అన్ని క్రియలనూ పరబ్రహ్మకే అర్పించి, ఉన్నతపదానికి చేరుకోవచ్చు. సన్నగతయనుచుచేసే పరంధాముడినీ దత్తాత్రేయుల రూపం దాల్చిన బ్రహ్మయోగి' అని అన్నమయ్య ప్రబోధిస్తున్నాడు. కురుక్షేత్ర సంగ్రామానికి ఆరంభంలో అర్జునుడికి ఆ భగవానుడు కూడా బ్రహ్మార్పణ విధిస్తాడని వివరిస్తూ

బ్రహ్మార్పణం బ్రహ్మచారిః బ్రహ్మగ్నో బ్రహ్మచా హంతమే ।

బ్రహ్మైవ తేన గంతవ్యం బ్రహ్మకర్మ సమాధినా ॥ (గీత 4-24)

'యజ్ఞం చేసే వ్యక్తి, హోమానికి అర్పించే ద్రవ్యాలు, వాటిని దగ్ధం చేసే అగ్ని, పరబ్రహ్మ స్వరూపాలే! ఆ యజ్ఞఫలితం కూడా పరబ్రహ్మ స్వరూపమే' అని ఉద్ఘాటించాడు

ఇలా సర్వకర్మలనూ యజ్ఞకర్మస్థితి చేయడమే బ్రహ్మకర్మ సమాధి నిష్ఠ. ఇలాంటి నిష్ఠ కలిగిన వ్యక్తి పరబ్రహ్మస్థితినే పొందుతాడు. యుగయుగాల్లోనూ భగవంతుడు జీవుల కర్మఫలాల భారాల్ని మోసేందుకు సంసిద్ధంగా ఉన్నాడు. అయితే మనమే అపాంభావంతో అలవి కాని కర్మల భారాల్ని మోపుల్లా మోసుకుంటూ జన్మల పరంపరను పెంచుకుంటున్నాం.

అర్చయోగ...

దత్తాత్రేయుడు యోగ సంప్రదాయకులని

సారధి పరివ్రాజక ఉపనిషత్తు చెబుతోంది.

భగవాన్ శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస కూడా దత్తాత్రేయ అవతార ప్రాధాన్యాన్ని పన్నావస్తూ 'ప్రవృత్తజ్ఞానం పొంది, సమాధి స్థితి పర్యవేదితే ఆ తరువాత 'సేమ' అనే అపాంకారం ఉండదు. అందుకే దత్తాత్రేయుడు, జడభరతుడు, కాము పొందిన బ్రహ్మదర్శనం గురించి ఏమీ వివరించలేకపోయాడు. దత్తాత్రేయుడు మోక్షజీవాలను కూడా తన గురువులుగా చేసుకొని ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన్ బోధించాడు' అని గుర్తుచేసుకున్నాడు. నిజమే! మనస్సు నిష్ఠంగా ఉండాలి కానీ, మనకు ప్రకృతిలోని ప్రతి జీవీ పారాన్ని పిల్చుకుందనిదానికి కొంగ నుంచి కొండదీలవ వరకు, కుమ్మెద నుంచీ తోటిగ వరకు ఇలా ప్రతి ఒక్కరూన్నీ గురువుగా భావించి దత్తాత్రేయతో నిదర్శనం

తనరగ కవిలై దత్తాత్రేయదై

ఘనస్థైర సుహృద్ శ్రీవేంకటరావుదై

ఓనరగ సంసార యోగము కృపనయ

అనిమిష గతులను అభ్యాసయోగి...

భాగవత పరంగా భగవానుడు కేవల మహర్షిగా, తదనంతరం దత్తాత్రేయుడుగా లోకాన్ని ఉద్ధరించి, శ్రీవేంకట రాయదై కిరుచలపై కొలువు తీరాడని కొండలరాయుడి ఫీయవత్తుడు పంపించిపోతున్నాడు. సంసారాన్ని కూడా యోగంగా మలచేందుకు అదర్శయోగిగా, అభ్యాసయోగిగా మనకు దత్తాత్రేయులు ఎన్నో మేంకుడలు నేర్పి తరించే మార్గాల్ని చూపారు. అంజల ఘడి ప్రార్థన

ఏమిందును తేజోవీ 'శ్రీదత్తాయంతే'

నేను - నా మార్గం

నేను

కాకతాళియంగా కాక కోరుకున్న విధంగా జీవించాలని అనుకుంటాను.

సాకులు చెప్పాలని కాక మార్పులు చేయాలని అనుకుంటాను. పంపించబడాలని కాక స్వూరిని పొందాలని అనుకుంటాను. వాడుకోబడాలని కాక ఉపయోగపడాలని అనుకుంటాను.

"ఓ పండులో

ఉండే బిత్తెల్ని

ఎకదైసి

చూడగలరు, కానీ

ఓ బిత్తెనలో ఎన్ని

పండ్లున్నాయో

చూడగలకారే

బిత్తెపంకులు"

విత్తనంలోని పండ్లు

నిజాయతీ అనే విత్తనాన్ని నాటితే, దానికి ఫలంగా ఇతరుల విశ్వాసాన్ని పొందవచ్చు.

నిష్కపటం అనే విత్తనాన్ని నాటితే, దానికి ఫలంగా అత్యంతమ పొందవచ్చు.

వినయం అనే విత్తనాన్ని నాటితే, దానికి ఫలంగా అభిమానాన్ని పొందవచ్చు.

పట్టుదల అనే విత్తనాన్ని నాటితే, దానికి ఫలంగా విజయాన్ని పొందవచ్చు.

దయ అనే విత్తనాన్ని నాటితే, దానికి ఫలంగా ఇతరులతో సమన్వయాన్ని పొందవచ్చు.

తమ అనే విత్తనాన్ని నాటితే, దానికి ఫలంగా అభివృద్ధిని పొందవచ్చు.

దానికి ఫలంగా అభివృద్ధిని పొందవచ్చు.

దానికి ఫలంగా అభివృద్ధిని పొందవచ్చు.

దానికి ఫలంగా అభివృద్ధిని పొందవచ్చు.

దానికి ఫలంగా అభివృద్ధిని పొందవచ్చు.

దానికి ఫలంగా అభివృద్ధిని పొందవచ్చు.

దానికి ఫలంగా అభివృద్ధిని పొందవచ్చు.

దానికి ఫలంగా అభివృద్ధిని పొందవచ్చు.

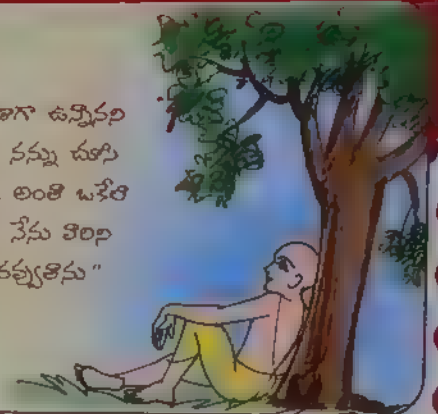
"నేను తేడాగా ఉన్నారని

అందరూ నన్ను చూసి

నవ్వుకొను, అంతి ఒకటి

ఉన్నారని నేను కింది

చూసి నవ్వుకొను"

గెలవాలని కాక ఎదగాలని అనుకుంటాను.

ఓదార్పును కాక అత్యగౌరవాన్ని పొందాలని అనుకుంటాను.

తోచినట్లు చెప్పే ఇతరుల అభిప్రాయాలను కాక

నా అంతరాత్మ ప్రబోధాన్ని వివాలని అనుకుంటాను.

"తోస్వ రసం మనరః

లోచితే మన

కష్టాల బలం వేయ

రెట్లు కాకడం

భయం."

కష్టాలు, కడగండ్లు

1. కష్టం అనేది ఓ గులకరాయి లాంటిది. దాన్ని కంటికి మరీ దగ్గరగా ఉంచుకుంటే మిగతా వాటిని కనపడనీయకుండా చేస్తుంది. కానీ దాన్ని కంటికి నరైన దూరంలో ఉంచుకుని చూస్తే, మనం దాన్ని బాగా గమనించగలం. ఇక దాన్ని మన కాళ్ళ దగ్గర వదలేస్తే, అది మన జీవన గమనంలో ఎదురైన మరో చిన్న అవరోధం మాత్రమే అని తెలుసుకోగలం.

2. మన జీవితంలోకి సమస్యలు రావడానికి కారణం ఏమిటో తెలుసుకోవాలంటే, వాటి ప్రభావం నుండి బయట పడ్డప్పుడు మాత్రమే అది సాధ్యమవుతుంది.

3. కష్టంలోనూ చిరునవ్వు చెరిగిపోనీయని వారు, బాధ నుండి బలాన్ని కూడగట్టుకునే వారు, పరిణతి పొంది భైరవాన్ని పెంచుకునే వారే మహాత్ములు.

- స్వామి పరిశ్రేయానంద

ఈ గూటిలోని చిలుక ఎగిరేదెచటికో!

అర్జునుడు యుద్ధభూమిలో తన కర్తవ్యాన్ని మరచి ఎంతో కరుణాస్వరూపుడిలా, విరాగిలా, జ్ఞానవంతునిలా ప్రవర్తించాడు. అర్జునుడి బాల్యచేష్టల్ని ఎంతో సహనంతో భరించి, అతడి తప్పుల్ని గుర్తుచేశాడు శ్రీకృష్ణుడు. అప్పుడు అర్జునుడు తన తప్పులను తెలుసుకొని, తనకు నరైన మార్గాన్ని చూపించమంటూ శ్రీకృష్ణుణ్ణి నేడుకున్నాడు.

అయితే, అర్జునుడు 'భగవాన్! నేను మీ ఆజ్ఞను శిరసా వహించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను' అని చెప్పినప్పుడు, భగవానుడు వెంటనే అతడిని ఆద్రుశస్త్రాలను ధరించి యుద్ధానికి సిద్ధం కమ్మని చెప్పలేదు. ఎందుకంటే అర్జునుడిలో మళ్ళీ భయం, ఆందోళన, నిరాశ, చలతత్వం, మోహం లాంటి బలహీనతలు పొడవైన ముందు అర్జునుడికి ప్రేరణదాయకమైన బోధనలు చేశాడు.

నేటికాలంలో బి.ఏ.ఎస్., బి.ఏ.ఎస్., బిహెచ్ జాతియ సంస్థల్లో ఎంపీలైన అభ్యర్థులకు, పదవీ బాధ్యతల్ని చేపట్టే ముందు శిక్షణ శిబిరాలను నిర్వహిస్తున్నారు. కానీ శ్రీకృష్ణుడు, అర్జునుడికి ఆనాడే బాధ్యతల్ని సమర్థంగా నిర్వహించడానికి శిక్షణ తరగతులను నిర్వహించాడు.

ఇంతకీ అర్జునుడి సమస్య ఏమిటి? భయం, నిరాశ, అలజడి, ఒత్తిడి, మోహం... ఇవన్నీ కేవలం అర్జునుడి సమస్యలే కావు. మనందరి సమస్యలు కూడా! ఈ సమస్యలకు కారణం - 'నేను, నాది' అనే భావం.

మన జీవితాల్లో కూడా ప్రతి నిత్యం జరిగే సంఘటనల పట్ల మనం ప్రతిస్పందించే తీరును ఒక్కసారి ఆలోచిస్తే మన పరిస్థితి ఏమిటో అర్థమవుతుంది. వక్రించుకోని ఎవరైనా చనిపోయినా, 'అయ్యో పాపం' అనేసి, మనం హాయిగా భోజనం చేసి నిద్రపోతాం. అదే మన ఇంట్లో ఎవరైనా చనిపోతే నిద్రపోతామని విలపిస్తాం. అలాగే పక్కంలో లక్షల ఖరీదు చేసే నగలు

నిజమైన ప్రేమ, దయ, కరుణ అయినట్లుంటే యుద్ధంలో పాల్గొన్న మిగతా సైనికుల కోసం కూడా విలపించి ఉండేవాడు. కానీ అలా జరగలేదు. అర్జునుడి దుఃఖానికి కారణం - 'నావాళ్ళనే మమకారమే!'

ఈ మమకారపు సంతెళ్ళ నుండి విడిపించడానికే శ్రీకృష్ణుడు దేహ పరిణామక్రమాన్నీ, అశాశ్వతత్వాన్నీ, పరమార్థతత్వ జ్ఞానాన్నీ బోధిస్తా...

దేహినోఽస్మి న యథా దేహే కౌమారం యౌవనం జరా । తథా దేహస్తరప్రాప్తిః ధీర స్తత్ర న మున్యాతి ॥ (గీత. 2-13)

'మానవుడికి ఈ దేహంలో బాల్యం, యౌవనం, ముసలితనం ఎలా కలుగుతున్నాయో, మరణం తరువాత మరొక దేహాన్ని పొందడం కూడా అలాంటిదే! ఈ ఏకయంత్రం జ్ఞానులు (ధీరులు) మోహవశులు కారు' అని వివరించాడు.

బాల్యం, యౌవనం, వృద్ధత - ఈ మార్పులన్నీ మనకు తెలుస్తున్నాయి కాబట్టి దుఃఖం లేదు. కానీ మరణం తరువాత ఏం జరుగుతుందో తెలియదు కాబట్టి మరణమంటే మనకు భయం కలుగుతుంది. అందుకే 'చిరిగిన వస్త్రం వదలి, కొత్త వస్త్రాన్ని ధరించినట్లు - మరణం తరువాత అత్త మరో దేహాన్ని ధరిస్తుందని గ్రహించినవారే ధీరులు' అని ఉద్ఘాటించి, అర్జునుడి మోహపాశాన్ని క్రుంచి వేశాడు శ్రీకృష్ణుడు.

మన దృష్టిలో ధీరులంటే అశోకుడు, అలెగ్జాండర్ లాంటివారు. కానీ శ్రీకృష్ణుని దృష్టిలో నిజమైన ధీరులు - సోక్రటీస్, రమణమహర్షి లాంటి జ్ఞానులు. సోక్రటీస్ మరణ సమయంలో అతడి శిష్యులు 'మీరు చనిపోయిన తరువాత మీకు అంతిమ సంస్కారాలు ఎలా చేయాలి?' అని ప్రశ్నించారు. అప్పుడు సోక్రటీస్ 'అనలైన నేను (అత్త) మీకు దొరకను. మీరునుకున్న ఈ నేను (దేహం)కు అంతిమ సంస్కారాలు అందరికీ చేసినట్లే చేయండి' అని సవ్యతూ బదులిచ్చారు. ■

అది తెలిస్తే... ఇది వదిలేస్తాం!

మతం, భగవంతుడు వీటి గురించి నీకు అర్థం కావాలంటే నీవు నీ మేధాశక్తితో, గ్రంథవశనంతో, దేవీదేవతల విగ్రహాలతో ఎంత కుస్తీపట్టినా ప్రయోజనం తూన్యం. దానికి గొప్ప అర్థి, పరిణామం కావాలి.

ఒక మహానుభావుడైన జ్ఞాని ఇలా చెప్పేవాడు.

"ఒక గదిలో దొంగ ఉన్నాడు. అతనికి ఎలాగో అలా ప్రక్క గదిలోనే బంగారు రాశులున్నాయని తెలిసింది. ఈ రెండు గదులకూ మధ్యన ఓ గోడ మాత్రమే అడ్డంగా ఉంది. ఆ దొంగ పరిస్థితి ఏమిటి? అతని మనస్థితి ఎలా ఉంటుంది? అతడు నిద్రపోలేడు, ఏమీ తినలేడు, త్రాగలేడు. అతని మనస్సంతా ఆ బంగారాన్ని ఎలా దోచుకోవాలన్న ఆలోచనతోనే నిండివుంటుంది.

ఆనందపు ఖని, అమగ్రవాపు రాశి, భగవత్ వైభవం - అన్నీ ఇక్కడే ఈ భూమిపైన ఉన్నాయని విజంగా నమ్మిన జనులు ఆ భగవత్ ప్రాప్తిపై ప్రయత్నించకుండా ఉండగలరా చెప్పండి?"

భగవంతుడున్నాడని నమ్మిన తక్షణం వ్యక్తి ఆయనను పొందాలనే కోరికతో పిచ్చివాడై పోతాడు. ఒక వ్యక్తి తాను ప్రస్తుతం గడుపుతున్న జీవితం కన్నా మహత్తరమైన జీవితం మరొకటి ఉందని తెలుసుకున్నవాడు, ఈ ఇంద్రియాల్లే సర్వస్వం కాదని గ్రహించినవాడు, ఈ క్షణికమైన భౌతిక శరీరం మరణం లేని శాశ్వతమైన ఆత్మనందం కన్నా అధికం కాదని తెలిసినవాడు - ఆ శాశ్వత ఆనందాన్ని తనంతట తానుగా పొందేందుకు పిచ్చివాడైపోతాడు. ఆ విధమైన పిచ్చి, దాహం, నిరంతర కృషినే 'మేలుకొలుపు' అంటుంది మతం. ఆ స్థితి మనిషికి కలిగినవాడు అతడు మతం గురించి ప్రాథమిక జ్ఞానం పొందినవాడవుతాడు. ఉప్పు బొమ్మ ఒకటి సముద్రపు లోతు కొలవడానికి సముద్రంలోకి వెళ్లి అందులో కరిగిపోయినట్లున్నమాట! ♪

అలాగే ఒకసారి రమణమహర్షి దగ్గరకి ఒక భక్తుడు వచ్చి 'స్వామీ! నేను కొత్తగా కొన్న కారులో మీరు ఒక్కసారి పచ్చి కూర్చోని పాపనం చేయండి' అని వేడుకున్నాడు. అందుకు రమణమహర్షి 'నేను ఇప్పటికే ఒక వాహనంలో (శరీరంలో) కూర్చోని ఉన్నాను' అని చమత్కరించారు.

ఆత్మజ్ఞానం పొందిన మహాత్ములు అతి కొద్దిమందే ఉంటారు. ఆ స్థితిని పొందడం అందరికీ అంత సులభం కాకపోవచ్చు. కానీ ఈ దేహం శాశ్వతం కాదని గుర్తింకి వ్యవహరిస్తే మన సమస్యలన్నీ పరిష్కారమవుతాయి. నిజానికి మనలోని అసూయా ద్వేషాలకూ, అపారాధ మమకారాలకూ, లోభ మోహాలకూ,

నువ్వే అతడు.. అతడే నువ్వు!

రెండు రకాల భైర్య సాహసాలు ఉన్నాయి. ఒకటి కుపాకీ రొమ్మిచ్చి నిలవడం, రెండవది అధ్యాత్మిక ధృఢ నిశ్చయం. భారతదేశంపై దండెత్తిన

జీవన వేదం
స్వామి పరిశ్రేయానంద

ఒక చక్రవర్తికి అతని గురువు అచ్చటి కొందరు యోగులను దర్శించమంటూ సంఘం ఇచ్చాడు. చక్రవర్తి చాలా చోట్ల యోగుల కోసం వెలికాడు. చివరకు ఒక చోట బండరాతిపై కూర్చోని ఉన్న ఒక వృద్ధుణ్ణి చూశాడు. ఆ చక్రవర్తి అతనితో కొంతసేపు మాట్లాడి, అతని తెలివితేటలకు చాలా ప్రభావితమయ్యాడు. ఆ యోగిని తనతో పాటు తన దేశానికి రమ్మని కోరాడు.

"లేదు. నేను ఇక్కడ ఈ ఆరణ్యవాసంతో చాలా సంతోషంగా ఉన్నాను" అన్నాడా యోగి. "నేను ప్రపంచాధినేతను. నేను నీకు అపారమైన సంపదను, పదవిని ఇస్తాను" అని చెప్పాడు చక్రవర్తి.

"వద్దు. అవన్నీ నాకు అవసరం లేదు" అని బదులిచ్చాడు యోగి. "నీవు నాతో రాకపోతే నిన్ను చంపివేస్తాను" అని హెచ్చరించాడు చక్రవర్తి. ఆ యోగి ప్రశాంతంగా చిరునవ్వు నవ్వి "నువ్వు ఎంత మూర్ఖుడివి? నీవు నన్ను చంపలేవు. నన్ను సూర్యుడు ఎండించలేడు, అగ్ని కాలలేదు, శస్త్రం చంపజాలదు. నాకు చావు పట్టకులు లేవు. నేను సర్వశక్తిమంతమైన, సర్వవ్యాపనైన ఆత్మను" అని ఆ చక్రవర్తికి సమాధానమిచ్చాడు. ఇదే అధ్యాత్మిక ధృఢత్వమంటే! మిగిలినవన్నీ సింహం, పెద్దపులి వంటి వాటి కుండే దృఢత్వం.

మరొక సంఘటన చెబుతాను - 1857వ సంవత్సరంలో సిపాయిల తిరుగుబాటు జరుగుతున్న సమయంలో ఒక స్వామిజీ ఉండేవారు. ఆయనను ఒక మహమ్మదీయ తిరుగుబాటుదారుడు క్రూరంగా పొడిచివేశాడు. హిందూ తిరుగుబాటుదారులు కొందరు ఆ మహమ్మదీయుణ్ణి పట్టుకొని ఆ స్వామిజీ ముందుకు తీసుకొనివచ్చి, అతణ్ణి చంపి వేయమని కోరారు. కానీ ఆ స్వామిజీ ప్రశాంతంగా చూస్తూ, "సోదరా! నువ్వే అతడు... అతడే నువ్వు..!" అంటూ మరణించాడు. ♪ తెలుగు నేత: కె. త్రివిక్రమరావు

కోపావేశాలకూ, పంకాలు పట్టించుకుంటూ, భయందోళనలకూ ముఖ్య కారణం ఈ భూమ్మీద మన జీవితం మూన్యాళ్ళ ముచ్చటైన మరచిపోవడమే!

'ఈ దేహం నేరు, అత్త నేరు' అన్న అనుభూతి మనకు కలగకపోయినా 'ఈ దేహం ఎప్పుడు రాబోతుందో, ఈ గూటిలోని చిలుక ఎక్కడికి ఎగిరిపోతుందో' అన్న భావన మన మదిలో మెదిలితే మమకారం పట్టించుకుంటుంది. అప్పుడు ఈ ప్రపంచమనే నాటక రంగంలో మన పాత్రలను సమర్థంగా నిర్వహించి, సంతోషంగా నిష్క్రమించే ధీరులుగా రూపొందగలుగుతాం. ♪

ఫలించిన అమ్మ ప్రార్థన

చిత్రామణి మేకటి

చిత్రకథ: స్వామి విమూర్తానంద

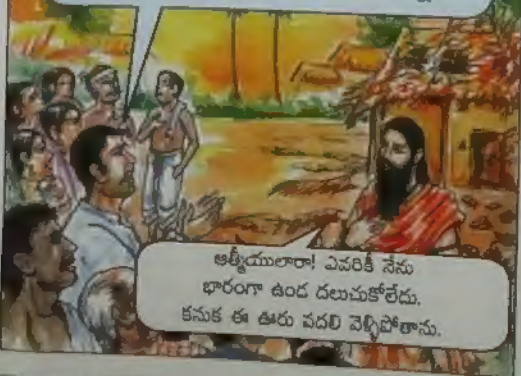
అనుష్ఠాన: స్వామి జ్ఞానదానంద

1 శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస మహాసమాధి చెందిన తరువాత శ్రీశారదామాత కొంతకాలం కామార్చు కూర్లో నివసించారు. తదితర పేదరికం, బంధు నిరాదరణ బాటి కష్టాలను వేదినీ పట్టించుకోక అమె భగవద్దాసలోనే కాలం గడుపుతూ వచ్చారు.

2 అ సమయంలో ఒరిస్సాకు చెందిన ఒక సన్యాసి కామార్చుకూర్కు వచ్చాడు. జపఘానాలలో సమయాన్వితంగా గడుపుతున్న ఆయనకు కుసంస్కారులైన తుంటరులు కొందరు చెప్పలేనంత ఇబ్బంది కలిగించ సాగారు. అప్పుడు ఊరి పెద్దమనుషులు కొందరు ఇలా అన్నారు:

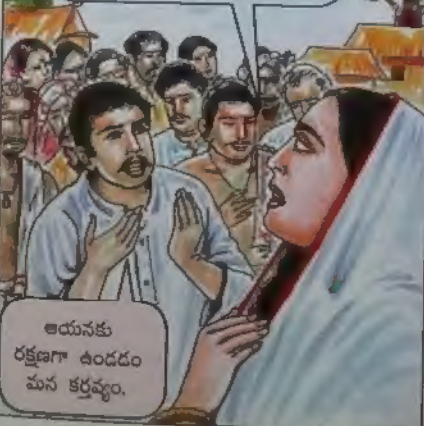
స్వామీజీ! ఆ అల్లరిమాత మీ కుటీరాన్ని ధ్వంసం చేసిందనీ, పూజాసామగ్రిని విసిరివేసిందనీ మీరు అందోళన చెందకండి. మేమంతా మీకోసం ఉన్నాం.

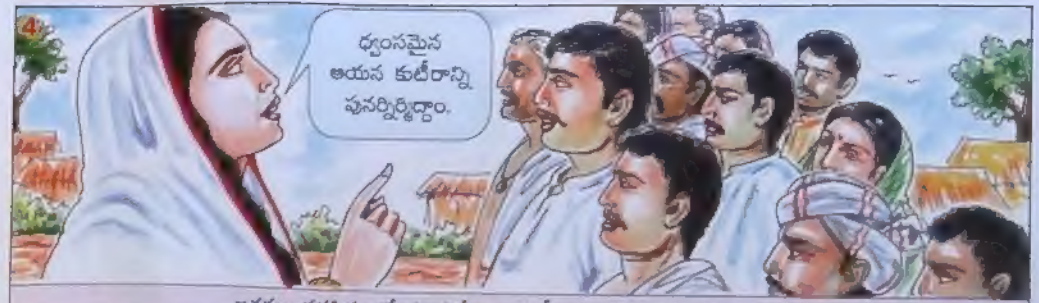
అట్టియులారా! ఎవరికి నేను భారంగా ఉంద దలుచుకోలేదు. కనుక ఈ ఊరు వదలి వెళ్ళిపోతాను.

3 సన్యాసి ఊరు వదలిపెట్టి పోతున్నాడని తెలిసి మాతృదేవి ఊళ్ళోని కొందరితో మాట్లాడారు.

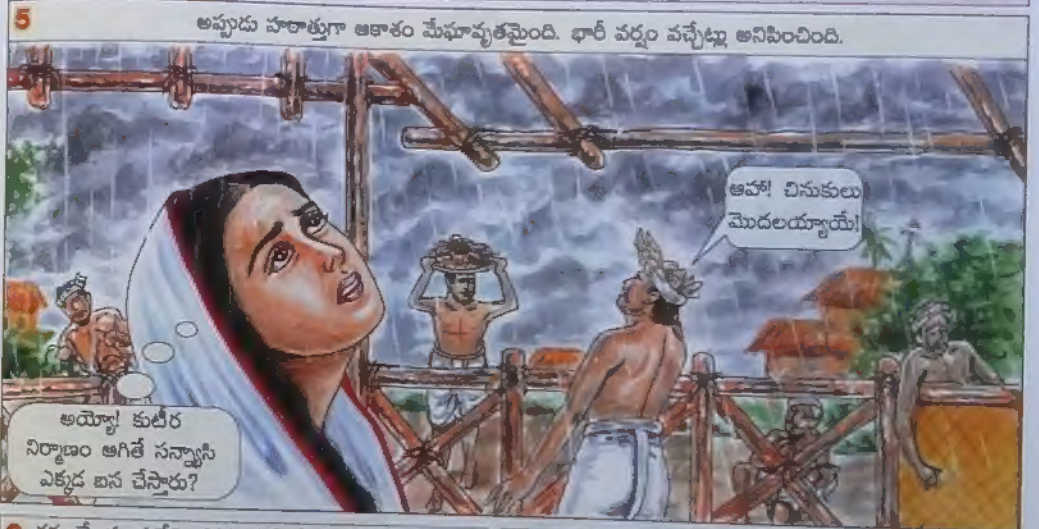
మన ఊరికి వచ్చిన ఒక సన్యాసి ప్రశాంతంగా జపఘానాలు చేసుకోవడానికి ఇంతటి ఆటంకమా?

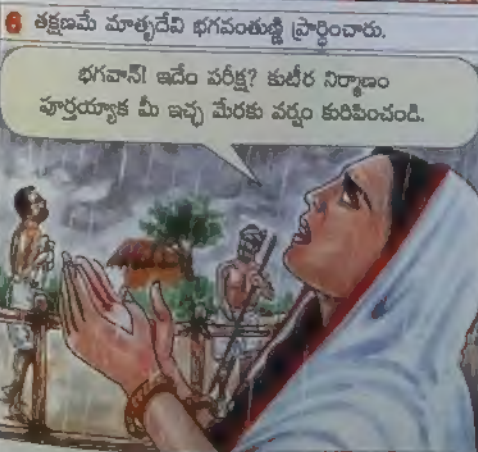
ఆయనకు రక్షణగా ఉండడం మన కర్తవ్యం.

ఇతరుల సహాయంతో మాతృదేవి ఆ కుటీరాన్ని తిరిగి కట్టనారంభించారు.

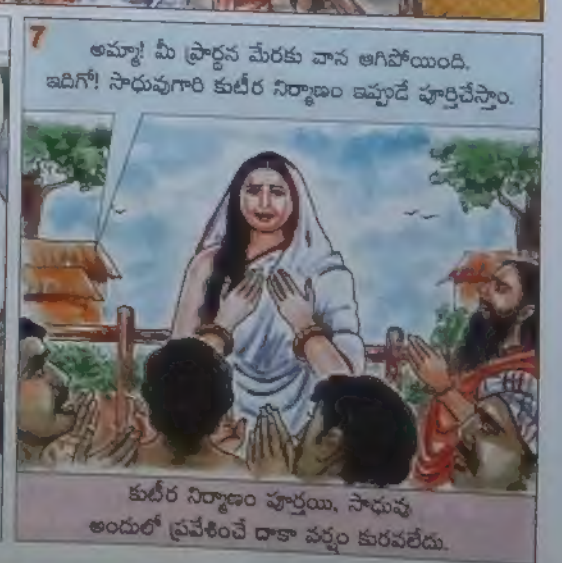

అయ్యో! కుటీర నిర్మాణం అగితే సన్యాసి ఎక్కడ బస చేస్తారు?

6 తక్షణమే మాతృదేవి భగవంతుణ్ణి ప్రార్థించారు. భగవాన్! ఇదేం పరీక్ష? కుటీర నిర్మాణం పూర్తయ్యాక మీ ఇచ్చు మేరకు వర్షం కురిపించండి.

ఏమాశ్చర్యం! వర్షం ఆగిపోయింది. ఆకాశం నిర్మలమైంది. అనులు మాతృదేవి ప్రార్థనాశక్తిని చూసి మహదానందం చెందారు.

7 అమ్మా! మీ ప్రార్థన మేరకు వాన అగిపోయింది. ఇదిగో! సాధువుగారి కుటీర నిర్మాణం ఇప్పుడే పూర్తిచేస్తాం.

కుటీర నిర్మాణం పూర్తయి, సాధువు అందులో ప్రవేశించే రాకా వర్షం కురవలేదు.

8

కాలాంతరంలో ఒకసారి జయరామ్‌బాబిలో మాతృదేవి ఉన్నప్పుడు ఆ చుట్టుపక్కల ప్రాంతాల్లో జ్ఞానం తరికింది. వర్షాలు లేవు. వ్యవసాయం మూలపడింది. జనులు ఆకలితో అలమటింపడం చూసి మాతృదేవి తల్లిదండ్రులయారు.

9

ఒకరోజు గ్రామస్థులు కొందరు... అమ్మా! ఈ ఏడాది వర్షాలు పడకపోతే, మా చావులు తప్పం.

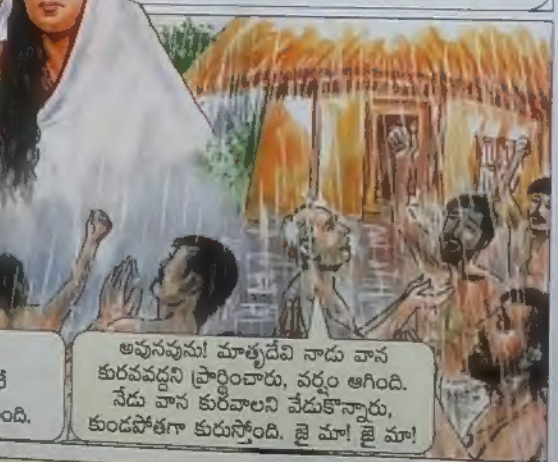
10

మాతృదేవి వారిని సొంతవన పరిచారు; తరువాత వారితో పొలాలకు బయలుదేరారు. పొలాలు బాగా దీనివట్టిపోయాయి. మాతృదేవి కన్నీటితో ప్రార్థించారు.

భగవంతుడా! జనులు కరవుతో చావవలసిందేనా? దీనివట్టిపోయి పేదలపాలిల పెన్సిడ్! కాపాడు ప్రభూ!

నాటి రాత్రి భగవత్తుప పల్ల కుంభవృష్టి కురిసింది.

అహో! ఇలా కుండపోతగా వర్షం కురవడానికి మాతృదేవి ఆశ్రుధారలే కారణం. ఇక మన కరవు సమసిపోయింది.

అవునవును! మాతృదేవి నాడు వాన కురవవద్దని ప్రార్థించారు, వర్షం ఆగింది. నేడు వాన కురవాలని వేడుకొన్నారు, కుండపోతగా కురుస్తోంది. జై మా! జై మా!

KCP CEMENT
CONCRETE CEMENT Since 1958

With Best Compliments From
CHAIRMAN & MANAGING DIRECTOR
THE KCP LIMITED
KCP కంపెనీ వారు "శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ" మానవత్వకను
1000 గ్రంథాలయాలకు స్పాన్సర్ చేశారు

KCP Sreshtha
CEMENT
THE NEW GENERATION CEMENT

Current Marketing Division : Plot No. 18, Convent Hills, PPF & P.L.A. Colony, Road No. 10 C, Jubilee Hills, HYDERABAD - 500033
Tel : 040-2325 3509 to 3505, Fax : 2225 3500, Call : +91 99895 93775 / 9866305145, E-mail : ramakrishna.kcp@gmail.com
Registered Office : No. 2, Ch.PVChennai Crossroads, Egmore, CHENNAI - 600 008. Tel : 044 66772668, Fax : 044 66772630, CIN : L43991TN191PLC001128

ఉత్తమ సంస్కారం

జీవనోద్ధానంలో మానవత్వ పరిమళాలు

మహారాష్ట్ర మకుటాయమానుడు చిత్రపతి శివాజీ. ఆయన సేనాపతి ఒకడు కల్వార్డు దుర్గాన్ని జయించాడు. ఎన్నో అప్రతిష్టలతో పాటు, అపారమైన ధనం కూడా అతడి పతనమైంది. ఒక సైనికుడు కల్వార్డు దుర్గాన్ని పాలించే రాజు యొక్క కోదరిని తీసుకువచ్చి సేనాపతి ఎదుట ఉంచాడు. అమె అత్యంత సౌందర్యవతి. సేనాపతి ఆమె సౌందర్యానికి ముగ్ధుడైపోయాడు. ఆమెను శివాజీ మహారాజుకు ఇవ్వాలని నిర్ణయించుకొని, ఆమెను ఒక పల్లకిలో కూర్చోబెట్టి శివాజీ వద్దకు తీసుకొని వెళ్ళాడు.

శివాజీ ఆ సమయంలో తన సేనాపతులతో పాలనా వ్యవస్థకు సంబంధించిన సంభాషణలు జరుపు తున్నాడు. ఆ సేనాపతి చిత్రపతికి నమస్కరించి "మహారాజా! కల్వార్డు దుర్గం నుండి మీకోక అవురూపమైన కానుక తెచ్చాను" అన్నాడు పల్లకివైపు చూపుతూ. శివాజీ వెంటనే లేచి పల్లకి పరదాను తొలగించి చూశాడు. అందులో ఓ సమయవ్యవసాయ సౌందర్యవతి కూర్చోని ఉన్నది. వెంటనే శివాజీ సిగ్గుతో తలదించుకున్నాడు. శివాజీ మరొక స్త్రీలను సైతం సొంత తల్లిదండ్రుల గౌరవించేవాడు. ఆయన బాధతో సేనాపతివైపు చూస్తూ "అయ్యో మన ఆమ్మలు కూడా ఇంత అందంగా ఉండి వుంటే మనం కూడా ఎంత అందంగా ఉండేవారమో!" అన్నాడు. "నువ్వు నాతో ఉండి కూడా నా స్వభావాన్ని తెలుసుకోలేకపోయావు కదా!" అని సేనాపతిని కోపగించుకున్నాడు. "వెళ్ళు, వెళ్ళి ఈమెను నగారవంగా వాళ్ళ ఇంట్లో దింపి" అని సేనాపతిని ఆజ్ఞాపించాడు. ఇది శివాజీ మహారాజు మహాత్మ్య సంస్కారం.

మనల్ని రక్షించేది..!

ఒకసారి కొంత మంది సైనికులు మహమ్మద్ గారిని వెంటబించారు. అప్పుడు ఆయన వెంట ఒక్క వ్యక్తి మాత్రమే ఉన్నాడు. "మహామహిమ! వాళ్ళు దగ్గరికి వచ్చేస్తున్నారు. మనం దగ్గరలో ఉన్న గోటిలో దాక్కుందాం" అన్నాడు. వాళ్ళు అక్కడికి చేరుకుని చూడగా అందులో ఒక సాలెగూడుగు గూడు ఉంది. ఆ వ్యక్తి ఆ గూడుని తీసి పారేయాలనుకున్నప్పుడు మహమ్మద్ అతడిని ఆపారు. "మిత్రమా! ఖదా కోసమైనా ఈ సాలెగూడును పాడు చెయ్యవద్దు. పాపం, ఆ సాలెగూడు ఎంత శ్రమ వది ఈ గూడు కట్టుకున్నదో కదా! దానిని పడగొట్టద్దు" అన్నాడు.

కానీ మిత్రుడికి ఈ మాట రుచించలేదు. "సమయం చాలా తక్కువగా ఉంది. మన ప్రాణాల కోసం దీనిని పడగొట్టడంలో తప్పు లేదు. ఇది దయ తలిచేందుకు తగిన సమయం కాదు" అన్నాడు.

"నువ్వు చెప్పింది నిజమే. కానీ మన ప్రాణాలను రక్షించుకునేందుకు ఇతరులను రక్షించడం సరైన పని కాదు. ఇటువంటి సమయంలో దయ చూపించక పోతే, ఇక దయ ఎప్పుడు చూపిస్తాము?" అన్నాడు మహమ్మద్.

విషయం అతడికి అర్థమైంది. ఇద్దరూ సాలెగూడును కొంచెం కూడా పాడు చెయ్యకుండా, ఆ గూటి క్రిందికి వెళ్ళి దాక్కున్నారు. సైనికులు అక్కడికి చేరుకొని, వాళ్ళ కోసం అటూ ఇటూ వెతికారు. గొయ్యిలో చూశారు. చెక్కు చెదరకుండా ఉన్న సాలెగూడిని చూసి "వాళ్ళ గనక ఈ గొయ్యిలో దాక్కుని ఉంటే సాలెగూడు చెడిపోయి ఉండేది. కాబట్టి వాళ్ళిక్కడ లేరు" అని అనుకుని వెళ్ళిపోయారు.

అనువాదం: డాక్టర్ వై.నరోజా నిర్మల
(గూర్కొన్న సంఘం - హిందీ భాషామిత్ర "పాఠశాల" మంది)

(...27వ పేజీ తరువాయి)
మంచితనం మీద, మన ప్రతిభ మీద, మన భావాల మీద మనకు విశ్వాసం ఉండాలి. అసూయాద్వేషాలు కలగడానికి కారణం ఇతరులతో పోల్చుకుంటూ, మనల్ని మనం తక్కువగా భావించుకుంటూ అభ్యున్నతతకు గురికావడమే!
జీవితంలో మనం అనుకున్నట్లు ఇతరులు చేయకపోయినా, ఇతరులు చెప్పినవి మనకు నచ్చకపోయినా అభిప్రాయభేదాలు, అపార్థాలు, కోపభావాలు తలెత్తకూడవు. ఇలా ప్రతి చిన్న విషయాన్నీ మనస్సులో పెట్టుకొని మదనపడినా, ప్రతిదాన్నీ ధూళిలో చూసి ఆనందపడినా మనం ఎవరికోసా కలసిమెలసి ఉండలేము. అందుకే "If you leave petty things as petty, your life will be pretty. Instead, if you see petty things as pretty, then your life will become petty - ప్రాధాన్యం లేని విషయాలను పట్టించుకోకుండా ఉంటే జీవితం ఆనందమయం. అలా కాకుండా

ప్రతి చిన్న విషయాన్నీ పెద్దదిగా ఉహించుకొని బాధపడితే జీవితం దుఃఖమయం అవుతుంది" అన్న సత్యాన్ని గ్రహించాలి.
అలాగే, ఇతరుల లోపాలపట్లను రెక్కించడంలో సమయాన్ని వెచ్చించకుండా ముందు మనలోని లోపాలను తెలుసుకోవాలి. అందుకు "నా తప్పులను సరిదిద్దుకోవడానికే సమయం సరిపోవడం లేదు. ఇక ఇతరుల తప్పులను వెతకడానికి సమయమెక్కడిది?" అన్న కటీరోడ్స్ వచనాలను గుర్తుతెచ్చుకోవాలి.
ఇతరుల గురించిన చెడు అభిప్రాయాలను మనస్సులో పెట్టుకోకుండా ఉండడం, ప్రాధాన్యం లేని విషయాలను తలచుకొని మధనపడకుండా ఉండడం, మనలోని లోపాలను సరిదిద్దు కోవడానికి ప్రయత్నించడం - ఇవి మన జీవితంలో ఏ కొంచెమైనా ఆచరించగలిగితే అసూయాద్వేషాలకు, పగలూప్రతికారాలకు లోనుకాకుండా అందరితోనూ కలసిమెలసి ఉండగలుగుతాం. ప్రశాంతంగా జీవించగలుగుతాం.

డిసెంబర్ 2014

మానవుడు తన మనస్సును దిగజార్చుకున్న తరువాత ఇతరుల లోపాలను ఎన్నుతాడు. పరులు మనల్ని విమర్శించినంత మాత్రాన మనకేమి గట్టె? విమర్శించేవాడే బాధపడతాడు. - శ్రీ అంబేద్కర్

వార్తావాహిని

సహయోజన సదస్సు

హైదరాబాద్ రామకృష్ణ మఠం అనుబంధ సంస్థ 'వివేకానంద జన్మస్థిట్టాల్ అఫ్ హ్యూమన్ ఎక్సలెన్స్' హైదరాబాద్ మేనేజ్మెంట్ అసోసియేషన్, కంపెనీ సెక్రటరీస్ అఫ్ ఇండియా, క్యాబ్ అకౌంట్స్ అఫ్ ఇండియా, ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ సంస్థల సహకారంతో 2014 అక్టోబర్ 28న 'వ్యాపార అనుబంధ సంస్థల సామాజిక బాధ్యత' అనే అంశంపై సదస్సును విర్రహించింది.

ఈ సదస్సుకు గవర్నర్ శ్రీ ఇ.ఎస్.ఎల్. నరసింహన్ ముఖ్యఅతిథిగా విచ్చేశారు. స్థానిక రామకృష్ణ మఠాధ్యక్షులు స్వామి భాగవదానందజీ, వివేకానంద జన్మస్థిట్టాల్ అఫ్ హ్యూమన్ ఎక్సలెన్స్ సంచాలకులు స్వామి బోధమయానందజీ, శాంతా

బయోటిక్ సంస్థ సి.ఎమ్.డి డాక్టర్ కె.ఐ.వరప్రసాద్ రెడ్డి, పెన్సార్ ఇండస్ట్రీస్ చైర్మన్ శ్రీ వృషంధ్రరావు ప్రసంగించారు. ఈ సదస్సులో 600 మంది వ్యాపారవేత్తలు, విద్యార్థులు, సమాజ సేవకులు పాల్గొన్నారు. * నివేదిక : డి.ఎస్. సంచీవ

భక్తులకు మంత్రదీక్ష

కడప రామకృష్ణ మిషన్ లో, రామకృష్ణ సంఘ భక్తకర్త, పాలకవర్గ సభ్యులు మరియు చెన్నై, శ్రీరామకృష్ణ మఠాధ్యక్షులు శ్రీమత్ స్వామి గోతమానందజీ మహారాజ్, 2015 జనవరి 6,7 తేదీలలో భక్తులకు మంత్రదీక్ష ప్రసాదించెదరు. పూర్తి వివరాలకు సంప్రదించండి : కార్యదర్శి, రామకృష్ణ మిషన్, పుట్లంపల్లి, కడప - 516 002. ఫోన్: 08562 - 200120

శ్రీ సీతారామాంజనేయ సంవాదము

(తాత్పర్య విశేషార్థ వ్యాఖ్యాన సహితము)

సంకలనం : శ్రీచంద్రగిరి యన్. సుబ్రహ్మణ్యం
వెల: రూ. 350/-, పుటలు : 564
ప్రతులకు: బ్రహ్మసృష్టిని ప్రచురణలు
21/303, మురుగేశం కాంపౌండ్,
ఎస్.ఎఫ్.ఎస్.వీధి, కడప-516 001

మహాభారతము

ప్రశస్తితరచు

సంకలనం: డా॥ నందూరు గోవిందరావు
వెల: రూ.125/-, పుటలు : 278
ప్రతులకు: డా॥ నందూరు గోవిందరావు,
ఇంటి నెం.1-9-1113/31, విద్యానగర్
హైదరాబాద్ - 500 044
ఫోన్: 040-27610835, 98498 01490

గ్రంథ స్వీకారం

చతుర్విధాంతర్గత

ఉపనిషత్ ఉద్ఘాటనము

తాత్పర్య-వ్యాఖ్యానము: శ్రీ వై.ఎస్. రామకృష్ణ
వెల: రూ.500/-, పుటలు: 638
ప్రతులకు: శ్రీమతి యేలేశ్వరపు కనకదుర్గ,
ఇంటి నెం.2/8, శివాలయం వీధి,
కూరపాడి, వృక్షాక్షి - 521 136
ఫోన్: 08671-251164, 92479 25278

ఆత్మసంవాదాలు

రచన: శ్రీ దోసవూరి వెంకయ్య
వెల: రూ.75/-, పుటలు : 151
ప్రతులకు: రమణ భక్త మండలి (ట్రస్ట్),
రెండవ అంతస్తు, ఫ్లాట్ నెం.377,
ఎఫ్ బ్లాక్, 12వ ఫ్రాన్, 16వ మెయిన్,
సహకార నగర్, బెంగళూరు - 560 092
ఫోన్: 90353 15104

రామకృష్ణ - వివేకానంద భావ ప్రచార పరిషత్

23వ వార్షిక భక్త సమ్మేళనం, కదిరి, (అనంతపురం జిల్లా) తేదీలు: 2015 జనవరి 16,17,18

సమ్మేళన ప్రాంగణం : జిల్లాపరిషత్ బాలికల ఉన్నత పాఠశాల, కదిరి

అనంతపురం జిల్లాలోని శ్రీరామకృష్ణ సేవాసమితుల ఆధ్వర్యంలో కదిరిలో 2015 జనవరి 16,17,18 తేదీల్లో జరగబోయే 23వ వార్షిక భక్త సమ్మేళనానికి సాదరంగా ఆహ్వానిస్తున్నాం.

* ఈ భక్త సమ్మేళనంలో పాల్గొనే భక్తులు, వ్యక్తిగతంగా కానీ, సమితి ద్వారా కానీ రూ.200/- ప్రతినిధి రుసుము చెల్లించవలెను. ఈ రుసుమును 31-12-2014 తేదీ లోగా శ్రీరామకృష్ణ సేవాసమితి, కదిరి పేరున ఎమ్.ఓ./డి.డి.ల ద్వారా క్రింద నూచించిన చిరునామాకు పంపవలెను. గడువు తేదీ 31-12-2014 తర్వాత నమోదు చేసుకొనే భక్తులు ప్రతినిధి రుసుము రూ.300/- చెల్లించాలి.

* ప్రతినిధులకు భోజన, వసతి సౌకర్యాలు 2015 జనవరి 16వ తేదీ శుక్రవారం ఉదయం నుండి జనవరి 18వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రం వరకు ఏర్పాటు చేయబడును.

* ప్రతినిధులకు సాధారణ వసతి సౌకర్యములు మాత్రమే ఏర్పాటు చేయబడును. ప్రత్యేక సదుపాయాలు కావాల్సినవారు చోటల్ నందు గదులు స్వయముగా రిజర్వ్ చేసుకొనగలరు.

* ఈ బృహత్ కార్యక్రమానికి సుమారు రూ.20 లక్షలు వ్యయం అవుతుందని అంచనా. ఈ కార్యక్రమం విజయవంతం కావడానికి భక్తులు, శ్రేయోభిరావులు, అభిమానులు యావత్సంధి పాల్గొని ధన, వస్తురూపేణ తమవంతు సహాయ సహకారములు అందించి భగవాన్ శ్రీరామకృష్ణుల కృపకు పాత్రులు కాగలరు.

* ఈ భక్తసమ్మేళనం సందర్భంగా ఒక స్మారక సంవికసను విడుదల చేయనున్నాము. ఆ సంవికలో ప్రకటనలు ఇచ్చి ప్రోత్సహించాల్సిందిగా కోరుచున్నాము. ప్రకటన

వివరాలతో కూడిన సి.డి.ని శ్రీ జె.ఆదినారాయణ, శ్రీరామకృష్ణ సేవాసమితి, రామకృష్ణ మందిరం రోడ్డు, కదిరి - 515 591 (ఫోన్: 9441034597) అనే చిరునామాకు పంపగలరు.

ప్రకటనల ట్యారిఫ్ వివరాలు :

	పూర్తి పేజీ	అర్ధ పేజీ	పాపుపేజీ
కలర్	5,000	2,500	1,500
బ్లాక్ & వైట్	3,000	1,500	800
2,3 కవరుపేజీలు	15,000	-	-
4వ కవరు పేజీ	20,000	-	-

* పై కార్యక్రమాలకు విరాళములు, ప్రతినిధి రుసుములు, ప్రకటనల రుసుములను మనియార్డర్/ డి.డి.ల ద్వారా జె. గంగాధర్, నిర్వాహక కార్యదర్శి, శ్రీరామకృష్ణ సేవాసమితి, రాజేంద్రప్రసాద్ వీధి, కదిరి-515 591 అనే చిరునామాకు పంపవలెను. చెక్కులు స్వీకరించబడవు.

* విరాళాలను అన్ లైన్ ద్వారా కూడా పంపవచ్చు. వివరాలు: శ్రీరామకృష్ణ సేవాసమితి, కదిరి, అకౌంట్ నెం. 32312200001840, సిండికేట్ బ్యాంక్, కదిరి (IFSC-SYNB0003231).

* మీ అమూల్య సహాయ, సహకారములతో ఈ మహాత్మర కార్యక్రమమును విజయవంతం చేయ ప్రార్థన.

పూర్తి వివరాలకు:

శ్రీరామకృష్ణ సేవా సమితి, కదిరి

అర్. చంద్రశేఖర్ గుప్త (అధ్యక్షుడు) - 9966680680
ఎమ్.వి. సుబ్బారావు (నిర్వాహక అధ్యక్షుడు) - 9052027716
జె. గంగాధర్ (నిర్వాహక కార్యదర్శి) - 9440693309